

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

PUBLIEKE VERSIE

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Referentie: [...]

Tussen

Elia Transmission Belgium N.V. met zetel te 1000 Brussel, Keizerslaan 20, met ondernemingsnummer 0731.852.231 vertegenwoordigd door de heer Chris Peeters, Chief Executive Officer en door de heer Patrick De Leener, Chief Officer Customers, Market & System;

Hierna "Elia" genoemd;

En

[...], met zetel te [...], met ondernemingsnummer [...], vertegenwoordigd door [...];

Hierna "DNB" genoemd;

Elia en de DNB worden hierna ook individueel als "Partij" en samen als "Partijen" aangeduid.

31

32 **ER WORDT UITEENGEZET WAT VOLGT:**

- 33 1. Elia is de beheerder van het Belgisch hoogspanningsnet.
34 In de betekenis van deze Overeenkomst wordt onder het “Elia-net”, het Belgische
35 hoogspanningsnet beheerd door Elia begrepen, m.a.w. het federale
36 transmissienet, het lokale transmissienet in Wallonië, het gewestelijk
37 transmissienet in Brussel en het plaatselijk vervoernet in Vlaanderen.
38
- 39 2. De DNB is de houder van een eigendomsrecht of van een gebruiksrecht op een
40 distributienet met een spanning lager dan of gelijk aan 70 kV (het “DNB-net”), en
41 dat, o.a. verbonden is met het Elia-net.
42
- 43 3. Overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen zoals voorzien in onder
44 andere het:
45 • Technisch Reglement Transmissie;
46 • Technisch Reglement Plaatselijk Vervoernet Elektriciteit Vlaanderen;
47 • Technisch Reglement Distributie Elektriciteit Vlaanderen;
48 • Technisch Reglement Lokaal Transmissienet Elektriciteit Wallonië;
49 • Technisch Reglement Distributie Elektriciteit Wallonië;
50 • Technisch Reglement Gewestelijk Transmissienet Elektriciteit Brussel;
51 • Technisch Reglement Distributie Elektriciteit Brussel;
52 en zoals gewijzigd daarna,
53
- 54 moeten de Partijen met name de rechten, verplichtingen, verantwoordelijkheden
55 evenals de procedures en praktische modaliteiten vastleggen van hun samenwerking
56 voor wat betreft de domeinen beschreven in de desbetreffende bepalingen in het TRT,
57 in het TRDE en TRPVE Vlaanderen, in het TRDE en TRLTE Wallonië, in het TRDE en
58 TRGTE Brussel, alsook de modaliteiten voor een tarificatiesysteem conform de
59 geldende regelgeving.
60

61 **BIJGEVOLG WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:**

62

63 **Artikel 1. Voorwerp van de Overeenkomst**

64 1.1. De Overeenkomst en haar Bijlagen hebben tot voorwerp alle rechten,
65 verplichtingen en aansprakelijkheden van Partijen te regelen, conform de
66 samenwerkingsvereisten van de geldende wetgeving.

67

68 1.2. Alle Bijlagen bij deze Overeenkomst maken integraal deel uit van de
69 onderhavige Overeenkomst. Het betreft de volgende Bijlagen:

70

- 71 • Bijlage 1: Inventaris van de Bijlagen
- 72 • Bijlage 2: Contactgegevens
- 73 • Bijlage 3: Lijst van de Koppelpunten en energie-uitwisselingen tussen DNB's
- 74 • Bijlage 4: Inventarisverslagen
- 75 • Bijlage 5: Tarieven
- 76 • Bijlage 6: Volumes met betrekking tot facturatie en marktprocessen
- 77 • Bijlage 7: Planning van de netten
- 78 • Bijlage 8: Afbakening van eigendommen en activiteitsperimeters
- 79 • Bijlage 9: Uitvoering en coördinatie van werken
- 80 • Bijlage 10: Regels inzake het welzijn van de werknemers
- 81 • Bijlage 11: Onderhoud en Exploitatie
- 82 • Bijlage 12: Opvolging van de continuïteit en de kwaliteit van de voeding
83 (Power Quality "PQ")
- 84 • Bijlage 13: Systeembeschermingsplan, herstelplan, de procedure bij
85 schaarste en het testplan
- 86 • Bijlage 14: Definities

87

88 Elke verwijzing naar de Overeenkomst betreft een verwijzing naar de
89 Overeenkomst en naar haar Bijlagen. In geval van verschil tussen een Bijlage
90 en de bepalingen van de Overeenkomst, hebben deze laatste de overhand.

91

92 1.3. De Partijen waken erover, in voorkomend geval, om te goeder trouw te
93 onderhandelen en om, met respect voor de toepasselijke wetten en
94 reglementen en de Overeenkomst, alle uitvoeringsprocedures af te sluiten.

95

96

97 **Artikel 2. Tarieven**

98

99 2.1. De tarieven van Elia (zie Bijlage 5) treden in werking op de datum die wordt
100 bepaald door de CREG of, bij gebreke daarvan, op de datum van hun publicatie
101 door de CREG. Indien de CREG nog niet is overgegaan tot de goedkeuring van
102 de tarieven voor de betrokken regulatoire periode dan zijn de meest recent door
103 de CREG goedgekeurde tarieven van toepassing.

104

105 2.2. Indien de CREG het tariefvoorstel met budget of het aangepast tariefvoorstel
106 met budget van Elia verwerpt, dan zijn de voorlopige tarieven van toepassing
107 overeenkomstig de modaliteiten voorzien in de van kracht zijnde overeenkomst
108 afgesloten tussen Elia en de CREG betreffende de procedure voor het
109 aannemen van de tariefmethodologie voor het transmissienet voor elektriciteit
110 en voor de elektriciteitsnetten met een transportfunctie en voor de goedkeuring
111 van de tariefvoorstellen en van de aanpassingen van de tarieven en tarifaire

DRAFT FOR APPROVAL

112 heffingen, onverminderd de aanpassingen die in voorkomend geval
113 voortvloeien uit een rechterlijke beslissing.

114

115 2.3. In het geval dat de tarieven volledig of gedeeltelijk worden geannuleerd als
116 gevolg van één of meer rechterlijke beslissingen, dan gelden tijdelijk, in functie
117 van de omvang van de annulatie, geheel of gedeeltelijk de meest recent door
118 de CREG vóór de geannuleerde tarieven goedgekeurde tarieven, of, in
119 voorkomend geval, de door de CREG opgelegde tarieven, tot op het ogenblik
120 dat de CREG de nieuwe tarieven goedkeurt, één en ander onverminderd wat
121 de rechterlijke beslissing(en) terzake bepa(a)l(t)(en).

122

123 2.4. De tarieven zijn toepasbaar per Koppelpunt op basis van het
124 infrastructuurniveau en het Gewest zoals opgenomen in Bijlage 3.

125

126 2.5. In geval van tegenstrijdigheid tussen deze Overeenkomst en de
127 tariefmethodologie en tariefbeslissing van de CREG, of de overeenkomst
128 tussen Elia en de CREG over de procedure voor het aannemen van de
129 tariefmethodologie voor het transmissienet voor elektriciteit en voor de
130 elektriciteitsnetten met een transportfunctie en voor de goedkeuring van de
131 tariefvoorstellen en van de aanpassingen van de tarieven en tarifaire heffingen,
132 dan hebben deze laatste de bovenhand.

133

134 Artikel 3. Betalings- en facturatiemodaliteiten

135 3.1. Elke maand, uiterlijk op de twintigste kalenderdag van de maand (M+1) die
136 volgt op het gebruik van het Elia-net door de toegangshouders, stuurt Elia een
137 factuur naar de DNB voor het gebruik van het Elia-net en voor de levering van
138 ondersteunende diensten aan de DNB, die betrekking heeft op de maand (M)
139 van het gebruik van het Elia-net en die opgemaakt is op basis van 100%
140 gevalideerde telgegevens.

141

142 Indien Elia niet tijdig over de nuttige en gevalideerde telgegevens beschikt,
143 verstuurt zij, uiterlijk op de twintigste kalenderdag van de maand (M+1) die volgt
144 op het gebruik van het Elia-net, een voorlopige factuur.

145

146 Daarna en uiterlijk op de vijfde werkdag van de maand M+2 verstuurt Elia een
147 definitieve factuur met de eindafrekening voor de maand M.

148

149 Op de factuur of in een bijlage van deze factuur worden minimaal de volgende
150 gegevens gedetailleerd weergegeven per Koppelpunt:

151

- 152 • het toegepaste tarief (zie Bijlage 5);
- 153 • het afname in kWh per periode;
- 154 • het maximaal piekvermogen in kVA per periode;
- 155 • het tijdstip van het maximaal piekvermogen;
- 156 • de toepasselijke belastingen, heffingen, retributies en toeslagen.

157

158 Tegelijk met de verzending van de definitieve factuur stelt Elia, in elektronische
159 vorm, de factuur en zijn bijlagen ter beschikking evenals een gestructureerd
160 bestand met de hierboven bedoelde gegevens.

161

162

163 In ieder geval behouden de Partijen zich de mogelijkheid voor om op het einde
164 van het jaar, indien er fouten worden vastgesteld in de uitgevoerde tellingen, in

DRAFT FOR APPROVAL

165 onderling overleg over te gaan tot de noodzakelijke regularisatie van de eerder
166 opgemaakte facturen.

167

168 3.2. Maandelijks verstuurt elke Partij naar de andere Partij de factuur betreffende de
169 kosten voor het gebruik van de installaties van de andere Partij in de
170 Transformatiestations, op basis van een behoorlijk geactualiseerde inventaris.

171

172 3.3. Elke factuur dient uiterlijk 30 kalenderdagen na de datum van ontvangst te
173 worden betaald. De ontvangst van de factuur wordt vermoed plaats te hebben
174 vijf (5) kalenderdagen na de datum van verzending van de betrokken factuur.
175 Elk verschuldigd bedrag wordt betaald op de bankrekening vermeld op de
176 desbetreffende factuur.

177

178 De Partijen hebben het recht nalatigheidsinterest te vorderen berekend op
179 basis van de EURIBOR op één jaar verhoogd met 2% die pro rata temporis
180 betaalbaar zal zijn voor het aantal dagen gelegen vanaf de uiterste betaaldatum
181 van de factuur tot het tijdstip waarop de volledige betaling is uitgevoerd. Het
182 aanrekenen van verwijlinteressen gebeurt zonder verdere verwittiging en
183 eenvoudig op grond van niet-betaling.

184

185 3.4. Behoudens de gevallen van materiële of kennelijke vergissing waarvoor de
186 ontvangende Partij een onmiddellijke rechtzetting van de factuur kan vragen
187 aan de Partij die de factuur opstelt, verleent een betwisting van een factuur aan
188 de Partij die betwist niet het recht om de betaling van de factuur uit te stellen of
189 te weigeren ten belope van meer dan 10% van het totaalbedrag van de factuur.
190 Indien een fout in de facturatie zou worden ontdekt na betaling van de factuur,
191 zullen de Partijen met elkaar overleggen om tot een vergelijk te komen. De
192 rechtzetting kan worden gevraagd tot 18 maanden na de uiterste betaaldatum
193 van de te corrigeren factuur.

194

195 3.5. De Partijen zullen op eerste verzoek van de meest gereede Partij overleg plegen
196 over de mogelijke risico's van niet-betaling voor het gebruik van de
197 respectievelijke netten van de Partijen en over de oplossingen die moeten
198 worden aangebracht om deze risico's in de mate van het mogelijke te
199 beperken.

200

201 **Artikel 4. Uitwisseling van informatie**

202 **4.1. Telgegevens**

203 4.1.1 Met het oog op de precieze vaststelling van de uitgewisselde volumes op
204 een Transformatiestation en op een Koppelpunt en meer bepaald om
205 daarvan de sommen verschuldigd aan Elia af te leiden, verbinden de
206 Partijen zich ertoe om actief en loyaal samen te werken en om alle nuttige
207 telgegevens te verzamelen en om alle daarvoor nuttige of nodige informatie
208 uit te wisselen overeenkomstig wat voorzien is in Bijlage 6 en dit om de
209 toepassing van de facturatie- en betalingsmodaliteiten voorzien in artikel 3
210 mogelijk te maken.

211

212 Indien de gegevens verzameld door Elia afwijken van die verzameld door
213 de DNB, zullen Partijen te goeder trouw overleggen op eerste verzoek van
214 één van beide Partijen teneinde de oorzaak van deze afwijking te
215 identificeren, de juiste gegevens te bepalen en, voor de toekomst, in de
216 mate van het mogelijke, afwijkingen te vermijden. Zolang niet definitief
217 bepaald is welke gegevens correct zijn, worden de gegevens verzameld

DRAFT FOR APPROVAL

218 door Elia op voorlopige basis als uitgangspunt gehanteerd. Zodra door de
219 Partijen de exacte gegevens zijn vastgesteld, zal Elia de sommen,
220 berekend op basis van de voorlopige gegevens, retroactief aanpassen,
221 conform artikel 3.1.

222

223 4.1.2 Partijen verbinden zich ertoe om, overeenkomstig de modaliteiten en
224 binnen de termijnen zoals voorzien in Bijlage 6, elkaar alle informatie en/of
225 gegevens te bezorgen nodig om elke Partij toe te laten de afrekeningen te
226 maken met betrekking tot het onevenwicht, waaronder de afrekeningen van
227 het onevenwicht van elke evenwichtsverantwoordelijke door Elia, de
228 afrekeningen met betrekking tot de rol van sociale leverancier door de DNB
229 of nog de afrekeningen met betrekking tot de aankoop van de netverliezen.

230

231 In geval van foutieve of ontbrekende gegevens zullen de Partijen zich
232 beroepen op de geldende MIG-processen die met name het proces
233 beschrijven van allocatie en de betrokken controles evenals de procedures
234 en criteria voor een rerun van de allocatie.

235

236 Volgens deze processen worden de allocatiegegevens (de verdeling per
237 BRP van de op de Koppelpunten met de DNB's geïnjecteerde/afgenomen
238 energie) definitief vastgelegd door de DNB's op het einde van de maand
239 M+5. Geen enkele laattijdige correctie in de allocatie van de BRP's is dan
240 nog mogelijk; het wordt dus eveneens onmogelijk aanpassingen te doen na
241 M+5 in de termen van de berekening van het onevenwicht gefactureerd
242 aan de BRP's door Elia.

243

244 In het geval dat foutieve gegevens die een invloed hebben op de allocaties
245 ontdekt worden na deze uiterste dag, zullen de Partijen te goeder trouw
246 overleggen om de oorzaak van de fout te achterhalen, om een correctie
247 van de onderlinge facturatie te voorzien voor de niet toegewezen
248 energievolumes en om, in de mate van het mogelijke, de nodige acties te
249 nemen met het oog op het vermijden van dergelijke fouten in de toekomst.

250

251 De correctie van de onderlinge facturatie, vastgelegd in een specifieke
252 compromisovereenkomst, zal uitgevoerd worden op basis van volgende
253 principes:

254

- 255 • het gebruik van de maandelijkse prijs zoals toegepast in het
256 reconciliatieproces van UMIG (gebaseerd op een marktprijs);
- 257 • indien de financiële impact reeds heeft plaatsgevonden is de timing
258 voor de vervaldag van deze facturen maximum drie maanden volgend
259 op de identificatie van de te corrigeren volumes. In het tegenoverstelde
260 geval wordt de timing voor de vervaldag overgenomen van de
261 financiële reconciliatie voor de betrokken maanden.

262

263 4.1.3 De Partijen werken samen om, overeenkomstig de modaliteiten en binnen
264 de termijnen zoals voorzien in Bijlage 6, elkaar alle informatie en/of
265 gegevens te bezorgen nodig om te voldoen aan de verplichtingen in
266 verband met het gebruik van ondersteunende diensten en strategische
267 reserves die afkomstig zijn van netgebruikers van de DNB en om Elia toe te
268 laten de betrokken controles en afrekeningen uit te voeren.

269

270 4.1.4 De Partijen werken samen om, overeenkomstig de modaliteiten en binnen
271 de termijnen zoals voorzien in Bijlage 6, elkaar alle informatie en/of
272 gegevens te bezorgen nodig om aan hun andere verplichtingen te voldoen
of om hen toe te laten de afrekening te doen eigen aan hun taken.

DRAFT FOR APPROVAL

273 4.1.5 De Partijen verbinden zich ertoe om de huidige lijst van de Koppelpunten
274 tussen het Elia-net en het DNB-net, zoals bijgevoegd in Bijlage 3, indien
275 nodig aan te passen en te actualiseren.

276
277 4.1.6 De verplichtingen van de Partijen zoals beschreven in dit artikel en in
278 Bijlage 6 vormen essentiële verplichtingen van deze Overeenkomst. In
279 geval van een geschil tussen een Partij en een derde dat de belangen van
280 de andere Partij kan schaden, zullen de Partijen te goeder trouw overleg
281 plegen over de wijze waarop zij ten aanzien van dat geschil zullen
282 optreden.

283
284 4.1.7 Op vraag van één van de Partijen zullen de Partijen voor uitzonderlijke of
285 tijdelijke situaties, veroorzaakt door overmacht, door onvoorziene systeem-
286 of IT-technische problemen of door tijdelijke geplande, onvermijdbare
287 onbeschikbaarheden van (IT-)systemen in het kader van een transitie die
288 het onmogelijk maken om de modaliteiten en termijnen beschreven in
289 Bijlage 6 na te leven, de andere Partij tijdig en gemotiveerd informeren over
290 de afwijkingen van deze modaliteiten en termijnen . De afwijkende
291 termijnen en modaliteiten zijn conform met de eventuele algemene
292 afspraken tussen de netbeheerders en de marktpartijen en motiveren
293 minstens voor welke gegevens en voor hoe lang de afwijking geldt en
294 welke de afwijkende modaliteiten en/of termijnen zijn. Partijen zullen
295 eveneens de marktpartijen en de betrokken regulator(en) op gemotiveerde
296 wijze op de hoogte brengen van de omstandigheden en de redenen van
297 het afwijken van deze termijnen en modaliteiten en van de impact ervan op
298 de marktpartijen.

299
300 In geval van enige beslissing van de regulator(en) in bovenvermelde
301 materie, die invloed zou kunnen hebben op de gevolgen van de
302 aansprakelijkheid van één van beide Partijen, wordt artikel 7.10
303 onmiddellijk van toepassing.

304

305 **4.2. Andere gegevens**

306 4.2.1 De uitwisseling van informatie met betrekking tot de planning van de netten
307 wordt geregeld in Bijlage 7.

308
309 4.2.2 De uitwisseling van informatie betreffende de uitbating van de netten wordt
310 geregeld in Bijlage 11.

311
312 4.2.3 De uitwisseling van feitelijkheden in geval van een incident wordt geregeld
313 in Bijlage 12.

314
315 4.2.4 Voor alle andere gevallen, verbinden beide Partijen zich ertoe om alle
316 andere gegevens noodzakelijk voor de uitvoering van hun taken, over te
317 maken aan de andere Partij die hierom op schriftelijke en gemotiveerde
318 wijze verzoekt, rekening houdend met de wettelijke verplichtingen in
319 verband met confidentialiteit. Partijen komen dan eerst, na dit verzoek,
320 overeen welke gegevens nodig zijn en hoe deze gegevens mogen gebruikt
321 worden door de vragende Partij.

322

323 **4.3. Vergoedingen voor het ter beschikking stellen van gegevens**

324 Onverminderd de toepasselijke tarieven zoals goedgekeurd door de betrokken
325 regulator, zijn de Partijen elkaar geen vergoeding verschuldigd voor de

326 gegevens uitgewisseld in het kader van het artikel 4 van deze Overeenkomst,
327 voor zover deze uitwisseling kadert in een wettelijke opdracht van de
328 uitsturende Partij met inachtneming van de eigendoms- en
329 verantwoordelijkheidsperimeters van de Partijen.
330

331 **4.4. Bescherming van persoonsgegevens**

332 Vooraleer over te gaan tot enige verwerking van persoonsgegevens tussen de
333 Partijen, zullen zij overleg voeren over de toepasselijkheid, gevolgen en
334 implementatie van de daarop van toepassing zijnde wetgeving en
335 reglementering en de mogelijkheid tot verwerking.
336

337 In geen geval zullen persoonsgegevens verwerkt worden zonder dat Partijen
338 hierover voorafgaandelijk een overeenkomst hebben afgesloten waarin
339 onder meer maar niet hiertoe beperkt, voorwaarden en maatregelen zullen
340 opgenomen worden voor deze verwerking, rekening houdende met de
341 respectieve rol(len) van iedere Partij. Per type van verwerking van
342 persoonsgegevens worden de afspraken in een (afzonderlijke) Bijlage
343 opgenomen.
344

345 Onverminderd andersluidende of bijkomende bepalingen overeengekomen
346 tussen Partijen naar aanleiding van zulke specifieke verwerkingen in het kader
347 van deze Overeenkomst en welke in de Bijlagen worden opgenomen, zullen
348 de volgende algemene principes gelden:
349

350 1. In het algemeen zullen Partijen aan deze Overeenkomst te allen tijde
351 voldoen aan hun respectieve verplichtingen in het kader van de
352 toepasselijke wetgeving inzake bescherming van persoonsgegevens. In
353 het geval de samenwerking van de Partijen in het kader van deze
354 Overeenkomst leidt tot de verwerking van persoonsgegevens zoals
355 gedefinieerd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming
356 (afgekort: AVG), hierna Persoonsgegevens, zullen zij de verplichtingen
357 zoals opgenomen in deze Overeenkomst evenals deze vervat in de AVG
358 of elke regelgeving ter implementatie ervan naleven. Partijen zullen hierbij
359 samenwerken voor het ontwerp van de processen en instrumenten van de
360 huidige Overeenkomst en op eerste verzoek alle acties nemen nodig om
361 de naleving van deze wetgeving te garanderen.
362

363 2. Partijen erkennen dat deze samenwerking vereist dat er regelmatig
364 informatie moet worden uitgewisseld. Daartoe stellen Partijen de persoon
365 die de functie uitvoert van Data Protection Officer (afgekort: DPO) aan als
366 contactpersoon die zal instaan voor de naleving van de verplichtingen
367 zoals vervat in dit artikel.
368

369 3. Elke Partij garandeert dat:
370

- 371 • de Persoonsgegevens die medegedeeld worden aan de andere
372 Partij in overeenstemming met het doel van deze Overeenkomst,
373 verzameld werden bij de betrokken personen (hierna de
374 "Betrokkene(n)") in overeenstemming met de AVG zodat hij deze
375 rechtsgeldig kan delen onder deze Overeenkomst;
- 376 • voldaan werd aan de verplichtingen inzake transparante informatie
377 en communicatie, waaronder de verplichting om de Betrokkenen te
378 verwittigen dat welbepaalde Persoonsgegevens werden

DRAFT FOR APPROVAL

- 379 medegedeeld aan derden (in casu de andere Partijen) evenals het
380 doel hiervan;
- 381 • enkel Persoonsgegevens worden gedeeld met een andere Partij
382 voor zover dit redelijkerwijze noodzakelijk is in het kader van het
383 doel van deze Overeenkomst, deze verwerking rechtmatig is
384 overeenkomstig de AVG en niet langer dan nodig is in het kader van
385 de doeleinden van de verwerking;
  - 386 • de Persoonsgegevens die uitgewisseld worden onder deze
387 Overeenkomst steeds juist en up-to-date zijn en de andere Partijen
388 onmiddellijk zullen verwittigd worden indien vastgesteld wordt of
389 kennis wordt gekregen van het feit dat de Persoonsgegevens
390 niet meer juist zijn of werden aangepast;
  - 391 • geen Persoonsgegevens zullen gedeeld worden of overgedragen
392 buiten de Europese Economische Ruimte.
- 393
- 394 4. Betrokkenen hebben het recht om bepaalde informatie te verkrijgen inzake
395 de verwerking van hun Persoonsgegevens, evenals het recht om
396 rectificatie, wissing en overdracht van Persoonsgegevens. Bovendien
397 kunnen Betrokkenen te allen tijde bezwaar uiten bij de verwerking van hun
398 Persoonsgegevens. Partijen komen daarom overeen dat de
399 verantwoordelijkheid om te voldoen aan dergelijke vraag van een
400 Betrokkene ligt bij de Partij die de vraag krijgt met betrekking tot de
401 Persoonsgegevens gehouden door deze Partij, met dien verstande dat de
402 andere Partijen de nodige redelijke en tijdige assistentie zullen verlenen
403 zodat de eerste Partij kan voldoen aan haar verplichtingen.
404
- 405 5. De Partijen die als verwerkingsverantwoordelijke worden beschouwd,
406 zullen als afzonderlijke verwerkingsverantwoordelijken handelen, voor het
407 deel dat bij hen berust aangezien elke Partij in staat zal zijn om alleen het
408 doel van en de middelen van de verwerking van Persoonsgegevens vast
409 te stellen.
410
- 411 6. In geval één of meerdere Partijen als verwerker zouden optreden voor een
412 andere Partij of in geval met derde verwerkers wordt gewerkt zal de
413 relevante Partij vooreerst een verwerkingsovereenkomst opstellen waarin
414 de verwerking geregeld wordt overeenkomstig artikel 28 van de AVG.
415
- 416 7. Elke Partij is tevens verantwoordelijk voor de implementatie van de
417 passende technische en organisatorische maatregelen inzake de
418 beveiliging van de verwerking zodat de verwerking van Persoonsgegevens
419 kan gebeuren in overeenstemming met de hierboven vermelde wetgeving.
420 De artikelen of Bijlagen bevatten in voorkomend geval bijkomende
421 maatregelen met betrekking tot verschillende types van verwerking van
422 Persoonsgegevens die het onderwerp van deze artikelen of Bijlagen met
423 zich brengt.
424
- 425 8. Onverminderd de meldingsverplichtingen die de verwerkings-
426 verantwoordelijke heeft overeenkomstig artikel 33 van de AVG in geval
427 van effectieve of potentiële inbreuk in verband met Persoonsgegevens
428 zoals gedefinieerd in artikel 4 (12) van de AVG (hierna "Inbreuk"), zal de
429 Partij die verwerkingsverantwoordelijke is van de verwerking getroffen
430 door de Inbreuk, de andere Partij in geval van Inbreuk zo snel mogelijk
431 informeren en ten laatste binnen de 72 uur na de vaststelling van de
432 Inbreuk.
433

DRAFT FOR APPROVAL

434 Van zodra zij de kennis heeft over een Inbreuk zal elke Partij met de
435 grootste snelheid samenwerken met de andere Partij om de nadelige
436 gevolgen van een Inbreuk op de activiteiten van deze andere Partij en de
437 getroffen Betrokkenen te beperken.

438
439 Onverminderd de meldingsverplichtingen voorzien in artikel 33 van de
440 AVG zal een Partij in geen geval communiceren over de Inbreuk zonder
441 eerst de andere Partij te raadplegen met betrekking tot de inhoud en met
442 inachtneming van redelijke aanpassingen nopens de communicatie.

443
444 Hierbij zal de volgende informatie verleend worden:

- 445 ▪ de aard van de Inbreuk, de categorieën en het aantal Betrokkenen
446 die getroffen zijn;
- 447 ▪ de naam en de contactgegevens van de relevante DPO of een
448 ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;
- 449 ▪ de waarschijnlijke gevolgen van de Inbreuk in verband met
450 Persoonsgegevens;
- 451 ▪ de maatregelen die worden voorgesteld of genomen met het oog op
452 het aanpakken van de Inbreuk.

453
454 9. De Partijen komen overeen dat zij de medegedeelde Persoonsgegevens
455 zullen teruggeven of vernietigen bij het einde van de Overeenkomst of
456 éénmaal de verwerking het niet langer noodzakelijk is in het kader van het
457 doeleinde van deze Overeenkomst.

458
459 10. Indien een Partij een klacht, kennisgeving of mededeling ontvangt van een
460 toezichthoudende autoriteit zoals gedefinieerd in artikel 4 (21) van de
461 AVG, die betrekking heeft op een specifieke verwerking, zal deze Partij
462 voor zover toegestaan door de toepasselijke wetgeving, de andere Partij
463 op de hoogte brengen van de klacht, kennisgeving of mededeling en de
464 andere Partij alle redelijke medewerking en assistentie verlenen die
465 hiermee verband houdt.

466
467 11. In geval van een geschil of vordering van een Betrokkene of de
468 toezichthoudende autoriteit betreffende een specifieke verwerking tegen
469 een van beide Partijen of beide Partijen, informeren de Partijen elkaar over
470 dergelijke geschillen of vorderingen en stemmen ze tijdig met elkaar af.

471
472

473 **Artikel 5. Aansprakelijkheid**

474 **5.1. Aansprakelijkheid tussen Partijen en/of andere Belgische publieke** 475 **elektriciteitsdistributienetbeheerders**

476 5.1.1 Onverminderd artikel 5.1.2:

- 477
- 478 - de Partijen zijn enkel aansprakelijk, de ene ten opzichte van de andere,
479 voor de schade voortvloeiend uit een zware fout/nalatigheid, uit opzet of
480 bedrog, begaan door een van de Partijen ten opzichte van de andere
481 Partij in het kader van deze Overeenkomst;
- 482 - het herstel van de schade, behalve in geval van opzet of bedrog of in
483 geval van lichamelijke schade aan het personeel van de andere Partij, is
484 beperkt:

DRAFT FOR APPROVAL

- 485
- 486
- 487
- 488
- 489
- 490
- 491
- 492
- 493
- 494
- 495
- 496
- 497
- 498
- 499
- 500
- 501
- 502
- tot het herstel van de directe materiële schade, met uitsluiting van inkomstenverlies, winstderving of gelijk welke andere bijkomende of specifieke indirecte schade;
  - tot een bedrag van 2.000.000 euro per schadegeval en voor het geheel van de schuldvorderingen van de Partijen en/of andere Belgische publieke elektriciteitsnetbeheerders die voortvloeien uit eenzelfde incident en die, in voorkomend geval, pro rata worden verrekend, onverminderd de bestaande regelingen tussen distributienetbeheerders met betrekking tot het herstel van de schade die zich tussen hen voordoet;
  - tot een bedrag van 5.000.000 euro per jaar voor het geheel van de schadegevallen en voor het geheel van de schuldvorderingen van de Partijen en/of andere Belgische publieke elektriciteitsnetbeheerders en die, in voorkomend geval, worden verrekend pro rata de geleden schade, onverminderd de bestaande regelingen tussen distributienetbeheerders met betrekking tot het herstel van de schade die zich tussen hen voordoet.

- 503
- 504
- 505
- 506
- 507
- 508
- 509
- 510
- de eventuele aansprakelijkheid van elke Partij veronderstelt dat het bewijs wordt geleverd van de zware fout/nalatigheid, van het opzet of het bedrog, van de schade en van het oorzakelijke verband daartussen.
  - de aansprakelijkheidsbeperkingen hierboven aangeduid, vormen maximale bedragen die ook gelden wanneer meerdere Belgische publieke elektriciteitsnetbeheerders aan de oorzaak liggen van hetzelfde incident.

511 5.1.2 De bepalingen zoals voorzien in artikel 5.1.1 zijn niet van toepassing op de

512 verplichtingen vermeld in artikel 4.1 van de Overeenkomst.

513

514 Desalniettemin, met betrekking tot de verplichtingen vermeld in artikel 4.1

515 zijn de Partijen ten opzichte van elkaar aansprakelijk voor de schade die

516 voortvloeit uit een zware fout/nalatigheid, opzet of bedrog die een Partij

517 begaat met betrekking tot de te leveren gegevens, onder andere in geval

518 van foutieve of ontbrekende gegevens, als gevolg waarvan:

519

- 520
- 521
- 522
- 523
- 524
- 525
- 526
- de andere Partij haar facturen ten aanzien van (een) derde partij(en) niet kan versturen of;
  - de andere Partij wordt niet betaald na het versturen van de facturen;
  - de andere Partij geen gevolg kan geven aan een rechtmatige schuldvordering van (een) derde partij(en) of;
  - de andere Partij haar rechtmatige schuldvordering lastens (een) derde partij(en) niet kan doen gelden.

527

528 Eén en ander als gevolg van het directe verband met de door de ene Partij

529 begane zware fout/nalatigheid, opzet of bedrog.

530

531 In voorkomend geval moet de andere Partij bewijzen dat ze haar beste

532 inspanningen heeft geleverd om over te gaan tot de facturatie, eventueel

533 tijdelijk, zelfs na het verstrijken van de contractueel vastgestelde termijn, en

534 om de betaling van diezelfde facturen te verkrijgen.

535

536 De vordering ter vergoeding van de schade die voortvloeit uit het verkeerd

537 toewijzen van energievolumes ten gevolge van een zware fout/nalatigheid,

538 opzet of fraude die een Partij begaat met betrekking tot de te leveren

539 telgegevens en die geen betrekking heeft op de facturatie tussen de

DRAFT FOR APPROVAL

540 Partijen zoals beschreven in artikel 3, verjaart na een termijn van 4 jaar
541 nadat de gegevens zijn ontstaan of hadden moeten ontstaan.
542

543 De aansprakelijkheid van Partijen in het kader van onderhavig artikel is, in
544 hoofde van Elia ten aanzien van alle publieke elektriciteits-
545 distributienetbeheerders samen enerzijds en in hoofde van alle
546 elektriciteitsdistributienetbeheerders samen ten aanzien van Elia
547 anderzijds, beperkt:
548

- 549 • tot 2.000.000 euro per schadegeval en per maand;
  - 550 • tot 5.000.000 euro per jaar;
- 551

552 voor het totaal van de vorderingen van de Partijen, die in voorkomend
553 geval toegekend worden pro rata de geleden schade, zonder afbreuk te
554 doen aan bestaande regelingen tussen publieke elektriciteits-
555 distributienetbeheerders onderling en met andere partijen.
556

557 Het feit dat de aansprakelijkheid van een Partij ten opzichte van de andere
558 wordt ingeroepen, ontlast de eerste Partij niet van haar verplichting om de
559 betrokken gegevens, van zodra ter beschikking, onmiddellijk aan de andere
560 Partij te sturen.
561

562 5.1.3 In geval van voorvallen of gebeurtenissen van dien aard dat zij de
563 aansprakelijkheid van één van de Partijen met zich mee kan brengen,
564 zullen de Partijen overleg plegen met oog op het nemen van alle gepaste
565 maatregelen die redelijkerwijs van hen verwacht kunnen worden met oog
566 op het beperken van de schade van de andere Partij. Partijen verbinden
567 zich ertoe in het kader van dit overleg en op eerste schriftelijk verzoek van
568 de andere Partij een verslag van de feitelikheden te zullen voorleggen,
569 zonder enige nadelige erkenning.
570

571 **5.2. Afhandeling van schadeclaims van derden**

572 *De Partijen hebben onderlinge afspraken gemaakt met betrekking tot de*
573 *afhandeling van mogelijke vorderingen van derden, met eerbiediging van de*
574 *wetgeving. Om redenen van vertrouwelijkheid worden deze afspraken niet*
575 *opgenomen in de openbare raadpleging.*

576

577 **Artikel 6. Duur**

578 De Overeenkomst treedt in werking op [...] om nul uur en is van onbepaalde duur.
579

580 De Overeenkomst kan door een Partij opgezegd worden door middel van een
581 aangetekend schrijven gericht aan de andere Partij, met inachtnaam van een
582 opzeggingstermijn van 12 maanden, dewelke ingaat op de eerste kalenderdag van de
583 maand volgende op de maand waarin het aangetekend schrijven verzonden werd, en
584 in voorkomend geval wordt verlengd met de termijn nodig voor de goedkeuring van de
585 nieuwe overeenkomst door de bevoegde regulatoren. Een dergelijke opzegging doet
586 geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van de opzeggende Partij gedurende
587 de opzeggingstermijn en doet geenszins een automatisch recht op schadevergoeding
588 ontstaan in hoofde van de andere Partij.
589

590 De Partijen zullen zich inspannen om in overleg tot een nieuwe overeenkomst te
591 komen en de nodige initiatieven te ondernemen met het oog op de tijdige goedkeuring

---

Samenwerkingsovereenkomst	12/22	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

592 ervan door de bevoegde regulatoren, voor het einde van de opzeggingsperiode, zoals
593 mogelijk verlengd met de termijn nodig voor de goedkeuring door de bevoegde
594 regulatoren. Elia informeert alle distributienetbeheerders die een
595 samenwerkingsovereenkomst met Elia ondertekend hebben over de opzegging. Het
596 komt elke distributienetbeheerder toe om aan dit overleg deel te nemen, mits de
597 bevestiging van zijn deelname aan Elia.

598 Onverminderd de andere bepalingen, eindigt de Overeenkomst van rechtswege geheel
599 of gedeeltelijk van zodra één van volgende gebeurtenissen zich voordoet:

- 600 (1) er wordt een einde gesteld aan de aanstelling van Elia als
601 transmissienetbeheerder, lokale of gewestelijke transmissienetbeheerder
602 en/of beheerder van het plaatselijk vervoernet;
603 (2) er wordt een einde gesteld aan de aanstelling van de DNB als
604 distributienetbeheerder.

605
606 Onverminderd artikel 7.3, doet een dergelijke beëindiging van rechtswege geen
607 afbreuk aan de rechten en verplichtingen van de Partijen gedurende de periode tot
608 beëindiging van de Overeenkomst en doet geenszins een automatisch recht op
609 schadevergoeding ontstaan in hoofde van de Partijen.
610

611 **Artikel 7. Diverse bepalingen**

612 **7.1. Mededelingen – Bewijs**

613 7.1.1 De mededelingen tussen bepaalde diensten van of personen werkzaam
614 voor de Partijen zijn essentieel en kunnen bepalend zijn voor het beheer en
615 de veiligheid van het Elia-net en het DNB-net. Gelet op het snelle optreden
616 dat het beheer van deze netten vereist, erkennen Partijen dat niet alleen
617 schriftelijke, maar ook telefonische mededelingen tussen voornoemde
618 diensten of personen van essentieel belang zijn.

619
620 Partijen erkennen dat voornoemde wederzijdse telefonische mededelingen
621 opgenomen mogen worden, op voorwaarde dat aan het begin van deze
622 mededeling de betrokken dienst of persoon van de ene Partij die van plan
623 is deze mededeling op te nemen de betrokken dienst of persoon van de
624 andere Partij daarvan op de hoogte brengt en haar akkoord verkrijgt.

625
626 7.1.2 De opname van een telefoongesprek tussen voornoemde diensten en
627 personen kan aanzien worden als een begin van bewijs.

628
629 7.1.3 Partijen zijn verplicht om op eerste verzoek de opnames van deze
630 wederzijdse telefonische mededelingen aan elkaar vrij te geven.

631
632 De lijst van personen en/of diensten waarvan de telefonische gesprekken
633 met de andere Partij kunnen worden opgenomen en mogen worden
634 ingeroepen is opgenomen in Bijlage 2.
635

636 **7.2. Kennisgeving**

637 Alle kennisgevingen tussen Partijen worden gedaan, per papieren of
638 elektronische briefwisseling op de zetel of op de plaats daartoe aangeduid in
639 Bijlage 2. Voor de dagelijkse uitvoering van de Overeenkomst worden de
640 contactpersonen eveneens opgenomen in Bijlage 2. Voor wijzigingen aan de
641 algemene bepalingen van de Bijlagen of formele aanzeggingen voor
642 ingebrekestellingen of de aanpassing van de contactpersonen worden deze
643 kennisgevingen bovendien per aangetekend schrijven gedaan.

Samenwerkingsovereenkomst	13/22	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

644

645 **7.3. Overdracht**

646 De rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de onderhavige
647 Overeenkomst mogen noch geheel, noch gedeeltelijk, worden overgedragen
648 volgens om het even welke methode (zij het fusie, splitsing, inbreng of een
649 overdracht van bedrijfstak of van een universaliteit, of op een andere manier)
650 aan een derde zonder voorafgaand en schriftelijk akkoord van de twee
651 Partijen, die deze toestemming niet op onredelijke wijze zullen weerhouden of
652 uitstellen, inzonderheid wat betreft een mogelijke fusie of splitsing van
653 vennootschappen.

654

655 Voor zover de rechten van de andere Partij worden gewaarborgd, kan de
656 Overeenkomst niettemin zonder toestemming van de andere Partij en
657 overeenkomstig de regelgeving worden overgedragen aan een onderneming
658 die als een met een Partij verbonden vennootschap wordt beschouwd in de
659 zin van artikel 1:20 van het Belgische Wetboek van Vennootschappen en
660 Verenigingen, of aan een derde die door de bevoegde overheid of regulator
661 aangesteld wordt of zal worden als netbeheerder van het net waarvoor een
662 Partij eerder was aangesteld als netbeheerder. In deze twee gevallen zal deze
663 Partij evenwel alle nodige inspanningen ondernemen om de andere Partij in
664 de mate van het mogelijke, en rekening houdend met de wettelijke
665 beperkingen inzake voorkennis, voorafgaandelijk en alleszins zo spoedig
666 mogelijk van een dergelijke voorziene overdracht aan de verbonden
667 vennootschap of de nieuwe netbeheerder op de hoogte te stellen.
668

669 **7.4. Vertrouwelijkheid**

670 7.4.1. Geen onthulling van vertrouwelijke informatie

671 De Partijen en hun werknemers zullen de informatie die ze in het kader en
672 naar aanleiding van de Overeenkomst met elkaar uitwisselen, met inbegrip
673 van de persoonsgegevens, alsook het artikel 5.2, welke geen afbreuk doet
674 aan de rechten van derden, en de Bijlage 3 (behoudens de niet ingevulde
675 template), Bijlage 2 (behoudens de niet ingevulde template) en Bijlage 13
676 (behoudens de publieke versie) van deze Overeenkomst, op de meest
677 vertrouwelijke wijze behandelen en ze niet mededelen aan derden, tenzij
678 wanneer aan minstens een van de volgende voorwaarden voldaan is:

- 679 1) indien een Partij werd opgeroepen om in rechte te getuigen of in haar
680 verhoudingen met de bevoegde regelgevende, administratieve en
681 rechterlijke (controle-)autoriteiten. De Partijen zullen, voor zover
682 praktisch mogelijk of niet verboden, elkaar vooraf informeren over de
683 situatie en een akkoord bereiken over de wijze en de inhoud van de
684 mededeling van deze informatie;
- 685 2) in het geval van een voorafgaand schriftelijk akkoord van de Partij van
686 wie de vertrouwelijke informatie uitgaat;
- 687 3) in overleg met beheerders van andere publieke netten in de Belgische
688 regelzone of in het kader van contracten en/of regels met de
689 buitenlandse netbeheerders of regionale veiligheidscoördinatoren/
690 regionale coördinatiecentra, voor zover deze bestemming(en)
691 gebonden zijn door regels van vertrouwelijkheid die op gepaste wijze de
692 bescherming van de vertrouwelijkheid van de informatie waarborgen en
693 voor zover als noodzakelijk en wanneer anonimiseren niet mogelijk is;
- 694 4) indien deze informatie gemakkelijk en gewoon toegankelijk is of voor het
695 publiek beschikbaar is;

DRAFT FOR APPROVAL

- 696 5) indien de mededeling van deze informatie onder meer aan
697 (onder)aannemers, leveranciers, consultants en/of vertegenwoordigers
698 door een Partij om technische, veiligheids- of andere operationele
699 redenen onmisbaar is, voor zover deze bestemmingen van deze
700 informatie er zich toe verbinden aan deze informatie dezelfde graad van
701 vertrouwelijkheid te geven als deze gegeven door de andere Partij;
702 6) indien de informatie reeds op wettige wijze is gekend door een Partij
703 en/of haar werknemers en uitvoeringsagenten op het moment van het
704 overmaken van de informatie, en deze niet werd meegedeeld door de
705 verzendende Partij, voorafgaand aan het overmaken, hetzij direct, hetzij
706 indirect, of door een derde partij, door een schending van een
707 vertrouwelijkheidsplicht;
708 7) de informatie die, na verzending ervan, onder de aandacht van de
709 ontvangende Partij en/of haar personeel en uitvoeringsagenten werd
710 gebracht door een derde partij, zonder schending van een
711 vertrouwelijkheidsplicht jegens de verzendende Partij;
712 8) de onthulling van de informatie wordt door de toepasselijke wetgeving
713 en/of reglementering voorzien;
714 9) de onthulling van geaggregeerde en geanonimiseerde informatie en
715 data voor overeengekomen doelstellingen;

716
717 Beide Partijen zullen de vereiste maatregelen nemen en beveiligings-
718 procedures vastleggen, om te verzekeren dat deze vertrouwelijkheidsplicht
719 ook strikt zal worden nageleefd door hun werknemers, alsook door elke
720 persoon die geen werknemer van een van de Partijen is maar voor wie
721 deze Partij niettemin verantwoordelijk is, die deze vertrouwelijke informatie
722 behoorlijk zou ontvangen. Daarnaast zal vertrouwelijke informatie enkel
723 worden meegedeeld op 'need to know' basis en zal daarbij steeds worden
724 gewezen op de vertrouwelijke aard van de informatie.

7.4.2. Inbreuken op de vertrouwelijkheidsplichten

725
726 Elke inbreuk op deze vertrouwelijkheidsplichten zal worden beschouwd als
727 een ernstige fout in hoofde van de Partij die deze plicht schendt. Deze
728 inbreuk zal aanleiding geven tot een vergoeding van alle schade die de
729 andere Partij naar redelijkheid kan aantonen.

7.4.3. Eigendom

730
731 Onverminderd de rechten van derden, zal elke Partij de volledige eigendom
732 van de vertrouwelijke informatie behouden, zelfs als deze werd meegedeeld
733 aan andere Partijen. De verzending van de vertrouwelijke informatie brengt
734 geen overdracht met zich mee van eigendom of van enige andere rechten
735 dan die bedoeld in deze Overeenkomst.

7.4.4. Duur

736
737 Onverminderd de toepasselijke wetgeving en reglementering, blijven de
738 voornoemde vertrouwelijkheidsverplichtingen van kracht gedurende 5 (vijf)
739 jaar na de beëindiging van de Overeenkomst.

7.5. Enig akkoord

740
741 Deze Overeenkomst en haar Bijlagen vormen het volledige akkoord tussen de
742 Partijen met betrekking tot het voorwerp van de Overeenkomst zoals
743 omschreven in artikel 1. Deze Overeenkomst en haar Bijlagen vervangen en
744 vernietigen alle vorige contracten en afspraken tussen de Partijen die het
745 zelfde voorwerp hebben.

750

751 **7.6. Afwezigheid van afstand**

752 Het in gebreke blijven van een Partij om, op elk moment of gedurende een
753 periode, de bepalingen van de Overeenkomst te doen uitvoeren of het in
754 gebreke blijven van elke Partij om elk recht overeenkomstig deze
755 Overeenkomst uit te oefenen, kan niet worden geïnterpreteerd als een afstand
756 door een Partij van deze bepalingen of van zijn rechten en beïnvloedt op geen
757 enkele manier het recht van deze Partij om voor het vervolg deze bepaling te
758 doen uitvoeren of om zijn recht uit te oefenen.
759

760 **7.7. Nietigheid van een clause**

761 De nietigheid of ongeldigheid van een specifieke bepaling van deze
762 Overeenkomst, heeft niet de nietigheid van de volledige Overeenkomst tot
763 gevolg. De nietige bepaling zal vervangen worden door een geldige bepaling
764 welke aanleunt bij de intentie van beide Partijen, die hiertoe te goeder trouw
765 zullen onderhandelen en de vervangende clause ter goedkeuring aan de
766 bevoegde regulatoren zullen voorleggen.
767

768 **7.8. Overmacht, systeemtoestanden en noodsituaties**

769 **7.8.1 Noodsituatie**

770 In een noodsituatie (zoals gedefinieerd in de toepasselijke wetgeving en
771 reglementering¹) zijn de Partijen gerechtigd en/of verplicht om alle door de
772 toepasselijke wetgeving en reglementering voorziene maatregelen te nemen.
773 Indien deze maatregelen strijdig zijn met de bepalingen van deze
774 Overeenkomst, zullen de in de toepasselijke wetgeving en reglementering
775 voorziene maatregelen voorrang hebben op de rechten en plichten van deze
776 Overeenkomst.

777

778 **7.8.2 Alarm-, nood-, black-out- en hersteltoestand**

779 Wanneer het systeem zich in een alarm-, nood-, black-out- of hersteltoestand
780 bevindt (zoals gedefinieerd in de toepasselijke wetgeving en reglementering),
781 is Elia gerechtigd en/of verplicht om alle door de toepasselijke wetgeving en
782 reglementering voorziene maatregelen te nemen, met inbegrip in bepaalde
783 omstandigheden van de opschorting van de marktactiviteiten, zoals voorzien
784 in de toepasselijke wetgeving en reglementering. Indien deze maatregelen
785 strijdig zijn met de bepalingen van deze Overeenkomst, zullen de in de
786 toepasselijke wetgeving en reglementering voorziene maatregelen voorrang
787 hebben op de rechten en plichten van deze Overeenkomst.

788

789 **7.8.3 Overmacht**

---

¹ Zie artikel 72 van GL CACM en artikel 16.2 van de Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit.

DRAFT FOR APPROVAL

790 Onverminderd de rechten en plichten van de Partijen in de gevallen waarnaar
791 de artikelen 0 en 0 verwijzen, en zoals gedefinieerd in de toepasselijke
792 wetgeving en/of reglementering, en onverminderd de toepassing van de
793 systeembeschermings- en herstelbepalingen, zoals gedefinieerd in de
794 toepasselijke wetgeving en/of reglementering, zullen de Partijen worden
795 ontslagen van hun respectieve verplichtingen volgens deze Overeenkomst in
796 een geval van overmacht, met uitzondering van de financiële verplichtingen
797 die voor het geval van overmacht ontstaan zijn. Deze opschorting van de
798 verplichtingen zal slechts zo lang duren als het geval van overmacht.

799 De term “overmacht” betekent, onverminderd de definitie van overmacht in de
800 toepasselijke wetgeving en/of reglementering, elke onvoorzienbare of
801 ongebruikelijke gebeurtenis waarover een Partij redelijkerwijs geen controle
802 heeft en die niet door een fout van de betrokken Partij is veroorzaakt, die met
803 redelijke vooruitziendheid of voorzorgsmaatregelen niet had kunnen worden
804 voorkomen of kon worden verholpen en die niet kon worden opgelost door
805 middel van uit technisch, financieel of economisch oogpunt redelijke
806 maatregelen van de betrokken Partij, die daadwerkelijk heeft plaatsgevonden
807 en objectief verifieerbaar is en waardoor de betrokken Partij tijdelijk of
808 definitief niet in staat is haar verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst
809 na te komen en die na het afsluiten van de Overeenkomst ontstaan zijn.

810 De toepassing van marktmechanismen, zoals onevenwichtsprijzen of de
811 toepassing van hoge prijzen in een normale markttoestand, kan niet als
812 overmacht worden ingeroepen.

813 Onder meer de volgende situaties worden als overmacht beschouwd indien zij
814 aan de voorwaarden voor overmacht voldoen:

- 815 • natuurrampen, voortvloeiend uit aardbevingen, overstromingen,
816 stormen, cyclonen of andere klimatologisch uitzonderlijke
817 omstandigheden die door een bevoegde overheid als dusdanig
818 erkend zijn;
- 819 • een nucleaire of chemische explosie en haar gevolgen;
- 820 • uitzonderlijke risico's (of risico's “buiten categorie”) waarbij de plotse
821 onbeschikbaarheid van het net of van een productie-eenheid voor
822 elektriciteit wordt veroorzaakt door andere factoren dan veroudering,
823 gebrek aan onderhoud of gebrek aan kwalificatie van de operatoren;
- 824 • de onbeschikbaarheid van het IT-systeem, al dan niet veroorzaakt
825 door een virus, terwijl alle voorzorgsmaatregelen zijn genomen
826 rekening houdend met de stand van de techniek;
- 827 • de tijdelijke of voortdurende technische onmogelijkheid voor het net
828 om elektriciteit uit te wisselen vanwege storingen binnen de regelzone
829 veroorzaakt door elektriciteitsstromen die het resultaat zijn van
830 energie-uitwisselingen binnen een andere regelzone of tussen twee of
831 meerdere andere regelzones en waarvan de identiteit van de
832 marktdeelnemers betrokken bij deze energie-uitwisselingen niet
833 gekend is door Elia en redelijkerwijs niet gekend kan zijn door Elia;
- 834 • de onmogelijkheid van de uitbating van het net, van installaties die er
835 functioneel deel van uitmaken, als gevolg van een collectief geschil
836 dat aanleiding geeft tot een eenzijdige maatregel van werknemers (of
837 groepen van werknemers), of elk ander sociaal conflict;

DRAFT FOR APPROVAL

- 838
- 839
- 840
- brand, explosie, sabotage, terroristische daden, vandalisme, schade veroorzaakt door criminele daden, criminele dwang en bedreigingen van dezelfde aard of handelingen met dezelfde gevolgen;
- 841
- 842
- al dan niet verklaarde staat van oorlog, oorlogsdreiging, invasie, gewapend conflict, blokkade, revolutie of opstand; en
- 843
- 844
- 845
- 846
- 847
- 848
- de situatie waarin een bevoegde overheid nood inroept en uitzonderlijke en tijdelijke maatregelen oplegt aan de netbeheerders en/of netgebruikers, zoals maatregelen die nodig zijn om de veilige en efficiënte werking van de netten te handhaven of te herstellen, met inbegrip van het bevel om afname af te schakelen in het geval van schaarste.

849 De Partij die een situatie van overmacht inroept, zal de andere Partij
850 onverwijld telefonisch (met zo spoedig mogelijk een schriftelijke bevestiging)
851 of via e-mail op de hoogte brengen van de aard van de omstandigheden, de
852 waarschijnlijke duur van de niet-uitvoering en de maatregelen die zij heeft
853 genomen om de situatie te verhelpen.

854 De Partij die een situatie van overmacht inroept, zal niettemin al het mogelijke
855 in het werk stellen om de gevolgen van de niet-uitvoering van haar
856 verplichtingen voor de andere Partij, het DNB-net en het Elia-net en derden te
857 beperken, en opnieuw haar verplichtingen te vervullen.

858

859 **7.9. Wijzigingen**

860 Onder voorbehoud van de beslissingen aan de Partijen opgelegd conform
861 artikel 9 van deze Overeenkomst en onverminderd de bepalingen van artikel
862 4.1.7. en/of artikel 7.11, kan deze Overeenkomst enkel gewijzigd worden
863 middels een schriftelijke en door beide Partijen ondertekende door de
864 bevoegde regulatoren goedgekeurde wijzigingsovereenkomst, met
865 uitzondering van Bijlage 2 en 3 welke unilateraal en schriftelijk aan de andere
866 Partij worden meegedeeld. De Partijen werken samen met het oog op de
867 indiening ter goedkeuring van de ontwerp teksten van de wijzigingen aan de
868 Overeenkomst.
869

870 **7.10. Herziening – Aanpassing van de Overeenkomst**

871 7.10.1 De Partijen erkennen uitdrukkelijk dat deze Overeenkomst onderhevig is
872 aan, de evoluerende wettelijke en reglementaire context en/of evoluties in
873 de marktwerking.
874

875 Rekening houdend met de regels inzake de verdeling van bevoegdheden
876 zoals bedoeld in artikel 6, §1, VII van de bijzondere wet tot hervorming der
877 instellingen van 8 augustus 1980 tussen de federale Staat en de
878 deelstaten, zijn Partijen zich ervan bewust dat een verandering in de
879 regelgeving of regulering waaronder de activiteiten van een Partij vallen,
880 een aanzienlijke invloed kan uitoefenen op de positie van deze Partij,
881 mocht deze Overeenkomst behouden blijven zonder aanpassingen. Op
882 vraag van deze laatste Partij, die haar aanvraag met stavingselementen
883 onderbouwt, zullen Partijen te goeder trouw overleg plegen over de
884 gevolgen die dienen getrokken, met inbegrip van de aanpassing van
885 onderhavige Overeenkomst.
886

DRAFT FOR APPROVAL

887 7.10.2 De Partijen zullen te dien einde deze Overeenkomst, op het eerste
888 schriftelijk verzoek van elke Partij, te goeder trouw heronderhandelen en
889 eventueel wijzigen en/of aanvullen teneinde:

- 890
- 891 • het doel van deze Overeenkomst te verzekeren en/of
- 892 • rekening te houden met elke nieuwe wettelijke of reglementaire of
- 893 andere omstandigheid die, direct of indirect, de uitvoering en/of de
- 894 intrinsieke aard van deze Overeenkomst strijdig zou maken met de
- 895 wetten, reglementen, richtlijnen, aanbevelingen of andere instructies,
- 896 daarin inbegrepen deze uitgaand van de bevoegde
- 897 reguleringsinstanties;
- 898 • rekening te houden met elke nieuwe wettelijke, reglementaire, feitelijke
- 899 of andere omstandigheid die het door deze Overeenkomst nagestreefde
- 900 evenwicht tussen de respectieve belangen van Partijen ondermijnt;
- 901 • in de mate van het mogelijk te komen tot een Overeenkomst met een
- 902 unieke inhoud voor alle publieke elektriciteitsdistributienetbeheerders.
- 903

904 De Partijen werken samen met het oog op de indiening ter goedkeuring
905 door de bevoegde regulatoren van de ontwerp teksten tot herziening van de
906 Overeenkomst.
907

908 **7.11. Gemeenschappelijke bepalingen voor artikelen 7.9 en 7.10**

909 Voor zover het voorwerp van de herziening of de wijziging betrekking heeft op
910 de artikelen 1 tot en met 9 van deze Overeenkomst en/of op de Bijlagen
911 waarvan de aangevraagde herziening of wijziging alle distributienetbeheerders
912 aanbelangt, brengt Elia alle distributienetbeheerders dewelke een
913 samenwerkingsovereenkomst hebben ondertekend, op de hoogte van elke
914 vraag tot herziening of wijziging. Het staat elke distributienetbeheerder vrij
915 deel te nemen aan het overleg, mits bevestiging aan Elia van zijn deelname.
916

917 In geval van wijziging of herziening van een of meerdere van de artikelen 1 tot
918 en met 9, wordt, na het overleg, de nieuwe ontwerp tekst van de
919 overeenkomst, waarover in het overleg een akkoord werd bereikt en die als
920 dusdanig is goedgekeurd door de bevoegde regulatoren, ter ondertekening
921 verstuurd naar alle distributienetbeheerders. Voor zover, daarentegen, de
922 nieuwe ontwerp tekst van de overeenkomst als dusdanig niet wordt
923 goedgekeurd door de bevoegde regulatoren, overleggen de Partijen over de
924 reactie die dient geformuleerd op de beslissing van de regulatoren (annulatie-
925 aanvraag, neerlegging bij de beslissing, voorstel van aanpassing, ...). In
926 afwachting van de definitieve oplossing, blijft de Overeenkomst van
927 toepassing.
928

929 In geval van wijziging of herziening van een of meerdere Bijlagen, wordt, na
930 het overleg, de aangepaste Bijlage(n) waarover in het overleg een akkoord
931 werd bereikt en die als dusdanig is/zijn goedgekeurd door de ter zake
932 goedkeuringsbevoegde regulatoren, ter parafering, naar alle
933 distributienetbeheerders verstuurd, samen met een door hen te ondertekenen
934 verklaring van akkoord. Voor zover, daarentegen, de nieuwe ontwerp bijlagen
935 als dusdanig niet wordt goedgekeurd door de bevoegde regulatoren,
936 overleggen de Partijen over de reactie die dient geformuleerd op de beslissing
937 van de regulatoren (annulatie-aanvraag, neerlegging bij de beslissing, voorstel
938 van aanpassing, ...). In afwachting van de definitieve oplossing, blijft(en) de
939 huidige Bijlage(n) van toepassing.
940

DRAFT FOR APPROVAL

941 Voor zover het voorwerp van de herziening of de wijziging betrekking heeft op
942 de individuele Bijlagen van de DNB worden de gewijzigde Bijlagen ter
943 parafering, naar de betrokken DNB verstuurd, samen met een door de DNB te
944 ondertekenen verklaring van akkoord. In afwachting van de ondertekening
945 door de DNB van de aangepaste Bijlagen, blijft de laatste door haar
946 geparafeerde versie van de Bijlagen van toepassing.
947

948 **7.12. Betekenis van de titels**

949 De titels van de rubrieken van de artikels van onderhavige Overeenkomst en
950 haar Bijlagen worden enkel gebruikt om de structuur en de lectuur te
951 vergemakkelijken. Zij maken geen deel uit van de Overeenkomst en worden
952 niet in aanmerking genomen voor de interpretatie van de wil van de Partijen.
953

954 **7.13 Afwezigheid van een beding ten behoeve van derden**

955 Noch de Overeenkomst, noch de Bijlagen creëren een beding ten behoeve
956 van derden.

957

958 **Artikel 8. Toepasselijk recht**

959 Deze Overeenkomst en zijn uitvoering wordt beheerst door het Belgisch recht.
960

961

961 **Artikel 9. Regeling van geschillen**

962 9.1. Elke Partij doet alles wat redelijkerwijze in zijn macht is om een geschil of een
963 betwisting in het kader van deze Overeenkomst die bestaat tussen de Partijen
964 of tussen één van de Partijen en een regulator, op minnelijke wijze te regelen.
965

966 9.2. Gelet op het vertrouwelijk karakter van alle, in uitvoering van onderhavige
967 Overeenkomst tussen Partijen uitgewisselde, gegevens en diensten, komen de
968 Partijen overeen om alle geschillen die tussen Partijen ontstaan uit deze
969 Overeenkomst of er verband mee houden, te onderwerpen aan een college van
970 drie arbiters.
971

972 9.3. Het hierboven vermeld college bestaat uit drie arbiters, waarvan één door
973 iedere Partij wordt aangewezen onder personen die:

974

975 a) de nodige waarborgen bieden voor hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid;
976 en

977 b) beroeps- of andere ervaring hebben in de elektriciteitssector; en

978 c) vertrouwd zijn met de hierop toepasselijke sectorspecifieke regelgeving.
979

980 De derde arbiter, die het scheidsgerecht voorziet, wordt aangeduid door de twee
981 arbiters aangeduid door de Partijen. Deze derde arbiter wordt gekozen onder
982 personen die voldoen aan de voorwaarden vermeld onder artikel 9.3., sub (a),
983 (b) en (c).
984

985 9.4. Bij gebreke van aanwijzing van één of meer arbiters, worden deze op verzoek
986 van de meest gereede Partij aangeduid door de Voorzitter van de Rechtbank van
987 Eerste Aanleg te Brussel onder de personen die voldoen aan de voorwaarden
988 vermeld onder artikel 9.3., sub (a), (b) en (c).
989

990 9.5. Onder voorbehoud van wat hierboven is vermeld, is het Reglement CEPANI
991 van toepassing op de arbitrage. De taal van de arbitrage is het Nederlands of

---

Samenwerkingsovereenkomst 20/22 Contractreferentie: [...]

DD.MM.2022 V2.1 [DNB]

Paraaf ELIA Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

992 het Frans, naar keuze van de DNB. De plaats van de arbitrage is Brussel. De
993 arbitrale uitspraak is bindend voor alle Partijen.

994

995 9.6. In afwijking van hetgeen voorafgaat, heeft iedere Partij met het oog op
996 dringende en voorlopige maatregelen de keuze tussen een arbitraal kort geding
997 conform bovenstaande bepalingen enerzijds, of een procedure in kort geding
998 voor de bevoegde rechter van de rechterlijke macht anderzijds.

999

1000

1001

1002

DRAFT

DRAFT FOR APPROVAL

1003
1004 Gedaan te Brussel, op [...], in twee originele exemplaren, waarvan elke Partij erkent er
1005 één ontvangen te hebben.

1006
1007
1008 Voor Elia,

1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021 Naam: [...]
1022 Functie: [...]

Naam: [...]
Functie: [...]

1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029 Voor de DNB,

1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042 Naam: [...]
1043 Functie: [...]

Naam: [...]
Functie: [...]

1

Bijlage 2: Contactgegevens

2 De kennisgeving van meldingen, vragen en verzoeken gebeurt volgens artikel 7.2 van de
3 Overeenkomst telefonisch en op de manier die naargelang de situatie het meest adequaat is.
4 De adressen en nummers hieronder aangegeven, kunnen onderhevig zijn aan wijzigingen.

5 1. Adresgegevens van contactpersonen voor Elia

6 Contactpersoon contractuele relaties:

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	
Email van Customer Service :	

7 Facturatie:

Naam :	
Adres :	
Tel :	
E-mail :	

8 Facturatieadres:

Onderneming :	
Adres :	
Tel :	
Ondernemingsnummer :	

9 Tellingen en metingen:

Naam :	
Adres :	
Tel :	
E-mail :	

10

DRAFT FOR APPROVAL

11 Continuïteit en kwaliteit van de voeding (Power Quality "PQ"):

Naam :	
Adres :	
Tel :	
E-mail :	
Web :	

12 Contact Center Noord:

Adres :	
Tel :	
E-mail :	

13 Onderhoud:

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	

14

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	

15

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	

16

17

DRAFT FOR APPROVAL

18 Exploitatie:

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	

19

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	

20

Naam :	
Functie :	
Adres :	
Tel :	
Mobiel :	
E-mail :	

21

22 Exploitatie: Planning:

Tel :	
E-mail :	

23

DRAFT FOR APPROVAL

24 Exploitatie on-line (24u/24u): Regionaal Controlecentrum:

Naam :	
Adres :	
Tel :	
E-mail :	

25

Naam :	
Adres :	
Tel :	
E-mail :	

26 Systeembeschermingsplan en herstelplan (24u/24u):

Naam :	
Adres :	
Tel :	
E-mail :	

27

28 **2. Adresgegevens van contactpersonen voor de DNB**

29 Contactpersoon contractuele relaties:

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Functie:	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

30 Contactpersoon contractuele relaties (Back-up):

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Functie:	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

31 Contactpersoon tellingen en metingen:

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

32

33

DRAFT FOR APPROVAL

34 Contactpersoon voor continuïteit en kwaliteit van de voeding (Power Quality "PQ"):

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

35 Contactpersoon onderhoud:

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

36 Contactpersoon exploitatie:

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

37 Contactpersoon voor het systeembeschermingsplan en herstelplan (24u/24u):

Aanspreektitel	
Naam en voornaam	
Taal	
Adres:	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

38

39 Contactgegevens voor facturatie:

40 *Contactpersoon:*

Aanspreektitel	
Naam en voornaam (of afdeling)	
Taal	
Tel.:	
Mobiel:	
E-mail:	

41

42 *Te factureren onderneming:*

Naam en juridische vorm	
Ondernemingsnummer	
BTW-nummer	
Adres van de maatschappelijke zetel	

43

44 *Het versturen van de factuur:*

45 a. Per post

Naam en verzendingsadres	
--------------------------	--

46

47

48 b. Elektronische facturatie

49 Ingeval van elektronische facturatie zal Elia elke factuur of creditnota met betrekking tot de huidige
50 Overeenkomst via elektronische weg versturen volgens de praktische modaliteiten zoals hierna
51 beschreven:

- 52 • Één enkele e-mail wordt verstuurd naar het e-mailadres voor elektronische facturatie zoals
53 hieronder opgegeven, met de factuur in PDF-formaat in bijlage (de XML-berichten zijn
54 verwerkt in de PDF);
- 55 • De factuur bevat een elektronische handtekening;
- 56 • Het onderwerp van de e-mail is: « invoice Elia group 32xxxxxxx ou DD/MM/YYYY ».
- 57 • De PDF naam is als volgt : « invoice PDF 32xxxxxxx »;
- 58 • De originele PDF wordt verstuurd vanuit het adres noreply_invoice_ar@elia.be. De
59 bestemming van deze elektronische facturen zal het adres noreply_invoice_ar@elia.be
60 toevoegen aan de lijst van de anti-spam filters;
- 61 • Indien een foutmelding vanwege de bestemming volgt op het versturen van de e-mail zal de
62 contactpersoon voor de facturatie bij de DNB gecontacteerd worden. Indien Elia geen nieuw
63 e-mailadres ontvangt binnen de 3 dagen, zal de factuur per post verstuurd worden naar het
64 verzendingsadres vermeld in paragraaf a) hierboven;
- 65 • De bijlagen aan de factuur zullen niet mee verstuurd worden met de e-mail maar zullen ter
66 beschikking gesteld worden van de DNB via het digitaal platform « Customer Hub »;
- 67 • Bij elke verzending van een factuur of creditnota wordt een notificatie per e-mail verstuurd
68 naar de contactpersoon voor de facturatie bij de DNB zoals hierboven vermeld.

DRAFT FOR APPROVAL

69 Deze paragraaf wordt door beide Partijen aanvaard onverminderd de verplichtingen die
70 voortvloeien uit de richtlijn 2014/55/UE van het Europees Parlement en de Europese Raad van
71 16 april 2016 met betrekking tot de elektronische facturatie in publieke markten.

72

73 *Akkoord van de DNB om alle facturen of creditnota's met betrekking tot de*
74 *huidige overeenkomst te ontvangen via elektronische weg volgens*
75 *bovenstaande modaliteiten.*

76

77 E-mailadres voor elektronische facturatie: _____

78

79 **Handtekening van de DNB**

80

81

82

83

84

85

86

87

88 Naam:

Naam:

89 Functie:

Functie:

90 Datum:

Datum:

91

DRAFT FOR APPROVAL

92 **3. Lijst van personen en/of diensten waarvan de telefonische**
93 **gesprekken met de andere Partij kunnen worden opgenomen en**
94 **mogen worden ingeroepen conform artikel 7.1.**

Voor Elia		
Dienst	Persoon	Telefoonnummer
Nationale Dispatching		
Dispatching Merksem		
Dispatching Créalys		

Voor de DNB		
Dienst	Persoon	Telefoonnummer

95

Bijlage 3: Lijst van de Koppelpunten en energie-uitwisselingen tussen DNB's

1

2 **1. Geldigheid**

3 De gegevens in deze Bijlage zijn van toepassing met ingang van [DD.MM.202X] en vervangen vanaf dan de gegevens in vroegere versies van
4 deze Bijlage.

5 **2. Gegevens voor tarieven en toeslagen en exploitatie**

6 2.1. Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning

Koppelpunt																	Contact ¹				
Naam	Gewest ²	Snom ³ (MVA)	%	Snom IP ⁴ (MVA)	Ppad Afn. ⁵ (MVA)	Aansluiting CAPEX			Aansluiting OPEX			Condensator- batterijen ⁶		Hulpdiensten MS ⁷		Q ⁸	Elektrische zone ⁹	Elia	DNB		
						I	II	III	I	II	III	Telling	Vermogen @ Uexpl (MVAR)	Telling	Hoofd/ back- up						

¹ Conform Bijlage 11 punt 2: Elia: M = Dispatching Merksem; N = Dispatching Créalys; DNB: K = Kortrijk; M = Merksem

² Gewest: geeft aan in welk Gewest de aangesloten distributienetgebruikers zich bevinden: B= Brussels Hoofdstedelijk Gewest; V = Vlaams Gewest; W = Waals Gewest.

³ Nominiaal vermogen van het Transformatiestation (cf. Bijlage 5)

⁴ Nominiaal vermogen op het Koppelpunt ('IP' Interconnection Point) (cf. Bijlage 5)

⁵ Ter beschikking gesteld (contractueel) vermogen voor afname op het Koppelpunt (cf. Bijlage 5)

⁶ Aanwezigheid van een of meerdere condensatorbatterijen, eigendom van Elia en aangesloten op het MS-railstel van het Transformatiestation. Bij gebrek aan een telling op het geheel van deze condensatorenbatterijen, zal het reactief vermogen (op de uitbatingsspanning) gebruikt worden als referentie (cf. Bijlage 6)

⁷ Aanwezigheid van een hulpdienstentransformator (in dienst of als back-up) die aangesloten is op het MS-railstel van het Transformatiestation. Bij gebrek aan een telling op de aansluitingscel, zal een forfaitair verbruik toegepast worden (cf. Bijlage 6).

⁸ 'DNB' in deze kolom betekent dat voor dit Koppelpunt, deze DNB zijn 4.2 gegevens betreffende de reactieve energie aan Elia opstuurt.

⁹ Elektrische zone tot dewelke het Koppelpunt behoort (cf. Bijlage 5)

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 3

1/3

Contractreferentie: [...]

DD.MM.2022

V2.1

[DNB]

Paraaf ELIA

Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

7

8 2.2. Koppelpunten in het 70/36/30 kV-net

Koppelpunt				Contact		Aansluiting				
Naam	Gewest ¹⁰	Ppad Afn. ¹¹ (MVA)	Ppad Inj. ¹² (MVA)	Elia	DNB	Naam	Nr.	% CAPEX	% OPEX	Kabellengte ¹³ (m)

9
10

¹⁰ Gewest: geeft aan in welk Gewest de aangesloten distributienetgebruikers zich bevinden: B= Brussels Hoofdstedelijk Gewest; V = Vlaams Gewest; W = Waals Gewest.

¹¹ Ter beschikking gesteld (contractueel) vermogen voor afname op het Koppelpunt (cf. Bijlage 5)

¹² Ter beschikking gesteld (contractueel) vermogen voor injectie op het Koppelpunt (cf. Bijlage 5)

¹³ Enkel voor kabel eigendom van Elia voor aansluiting CAB

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 3

DD.MM.2022

Paraaf ELIA

2/3

V2.1

Contractreferentie: [...]

[DNB]

Paraaf [DNB]

11

12 2.3. Gegevens voor energie-uitwisseling¹⁴

DNB	GLN DNB	Energie

13

14 2.4. BRP verantwoordelijk voor de PBO

BRP	GLN code

15

---

¹⁴ Conform Bijlage 6

Bijlage 4: Inventarisverslagen

1. Voorwerp

De voorliggende Bijlage 3 heeft als doel om de modaliteiten te bepalen voor het opstellen, het valideren, het actualiseren en het ter beschikking stellen van de volgende gemeenschappelijke inventarisverslagen:

- Inventarisverslag van de terreinen en de gebouwen;
- Inventarisverslag van de technische installaties.

Elia en de DNB houden ieder hun eigen database bij.

Elia en de DNB streven ernaar de inventarisverslagen op te maken zoals bedoeld in de onderhavige Bijlage 4. Dit doet evenwel op geen enkele wijze afbreuk aan de toestand zoals gedocumenteerd in de betreffende overeenkomsten en notariële aktes.

2. Terreinen en gebouwen

2.1 Structuur van het inventarisverslag

	Benaming van het gegeven	Beschrijving van het gegeven	Verplicht (V) Facultatief (F)
Site	Code site	Unieke code van 6 karakters waarmee Elia de site identificeert	V
	Naam van de site	Naam van de site	V
	Adres van de site	Postadres van de site	V
	Elia Service Center	Elia Service Center dat de site exploiteert	V
	DNB(s) op de site	DNB('s) waarmee een aansluitingspunt op deze site bestaat	V
	Andere codes site	Codes eigen aan de DNB / Elia	F

Perceel	Code perceel	Kadastrale code van het perceel	V
	Eigenaar perceel	Partij die (mede-)eigenaar van het terrein is	V
	Rechten perceel	Specifieke rechten die op het perceel zijn toegekend (m.i.v. erfdienstbaarheden)	V

Gebouw	Code gebouw	Unieke code waarmee Elia het gebouw identificeert (Code Site + Spanningsniveau)	V
	Beschrijving gebouw	Elia-beschrijving van het gebouw op de site	V
	Eigenaar gebouw	Partij die (mede-)eigenaar van het gebouw is	V
	Aandeel eigendom	% van de eigendom van elke partij in het gebouw	V
	Andere codes	Codes eigen aan de DNB / Elia	F
	Opmerkingen		F

19   2.2 Frequentie van het opstellen en het goedkeuringsproces

20   Op de expliciete en gemotiveerde vraag van één van de Partijen, dient een (volledig
21   of gedeeltelijk) inventarisverslag van de terreinen en de gebouwen opgesteld en
22   goedgekeurd te worden door beide Partijen binnen een gezamenlijk
23   overeengekomen tijdsduur. Op het einde van deze oefening wordt de laatst
24   goedgekeurde versie van het inventarisverslag ter beschikking gesteld van de DNB
25   door Elia via het IT-platform "Customer HUB".

26   2.3 Terreinen en gebouwen waarvoor de eigendom niet bepaald is

27   Wanneer één van de Partijen haar wil kenbaar gemaakt (en gemotiveerd) heeft om
28   een (volledig of gedeeltelijk) inventarisverslag van de terreinen en gebouwen op te
29   stellen en wanneer onvolledige of tegenstrijdige gegevens hebben verhinderd om de
30   respectievelijke eigendommen van de Partijen te bepalen binnen de gezamenlijk
31   overeengekomen tijdsduur, zullen de betrokken terreinen en gebouwen onderwerp
32   uitmaken van een overleg tussen de Partijen in de loop van het daaropvolgende jaar
33   teneinde het definitieve statuut te bepalen van de terreinen en de gebouwen.

34   **3. De technische installaties:**

35   3.1. Structuur van het inventarisverslag

	Benaming van het gegeven	Beschrijving van het gegeven	Verplicht (V) Facultatief (F)
Cel	Code site	Unieke code van 6 karakters waarmee Elia de site identificeert	V
	Naam site	Naam van de site	V
	Exploitatiespanning	Spanningsniveau waarop de cel is aangesloten	V
	Nummer van de cel	Uniek nummer dat de cel identificeert	V
	Beschrijving	Beschrijving van de cel (aankomst TFO, Koppeling en bijzondere installaties (CAB))/ Feeder + naam van de DNB voor de andere cellen	V
	Functie	Functie van de cel: transfo/koppeling/feeder/TP/CAB/condensator/hulpdiensten/trunk/aarding	V
	Aarding	Aangevinkt indien de cel ook dient voor het aarden van de rail	V
	Status	In gebruik/reserve/uit dienst	F
	Open / gesloten type	Aanduiding van het celtype (open / gesloten Cel)	V
	Enkelvoudige of dubbele rail	Type (enkelvoudig of dubbel) aan de railstellen	V
	Eigenaar van de cel	Elia/DNB/to be determined (TBD): in bespreking tussen Elia en DNB / TBD DNB (in bespreking tussen DNB's, niet Elia)	V
	Verantwoordelijke voor het onderhoud	Elia / naam van de DNB (ingevuld indien de cel niet onderhouden wordt door de eigenaar)	F
	Verantwoordelijke voor de exploitatie	Elia / naam van de DNB (ingevuld indien de cel niet beheerd/geëxploiteerd wordt door de eigenaar)	F
	Andere codes	Codes eigen aan de DNB / Elia	F

36

DRAFT FOR APPROVAL

37

	Datum actualisatie	Datum van de laatste wijziging van de lijn van het inventarisverslag	V
	Opmerkingen		F

38

3.2. Frequentie van het opstellen en het goedkeuringsproces

40 Op vaste basis, namelijk eenmaal per jaar en ten laatste op 31 december van elk
41 jaar, zullen de Partijen een versie van het inventarisverslag van de technische
42 installaties opstellen en valideren. De laatst goedgekeurde versie van het
43 inventarisverslag wordt door Elia aan de DNB ter beschikking gesteld via het IT-
44 platform "Customer HUB".
45

3.3. Updateproces ten gevolge van een indienstname

47 Indien wijzigingen worden aangebracht aan de technische installaties die zijn
48 opgenomen in het inventarisverslag van technische installaties, neemt de Partij die
49 de wijzigingen heeft uitgevoerd het initiatief om een wijziging aan de andere Partij
50 voor te stellen.
51

52 Eenmaal beide Partijen deze wijzigingen hebben gevalideerd, wordt het
53 inventarisverslag aangepast en door Elia ter beschikking gesteld van de DNB via het
54 IT-platform "Customer HUB".
55

3.4. Technische installaties waarvan de eigendom niet is bepaald op het eind van het betrokken jaar

58 Wanneer onvolledige of tegenstrijdige gegevens hebben verhinderd om de
59 respectievelijke eigendommen van de Partijen te bepalen op 31 december van het
60 betrokken jaar, zullen deze installaties het voorwerp zijn van een overleg tussen de
61 Partijen om het definitief statuut van de voornoemde installaties te bepalen.

1

Bijlage 5: Tarieven

2 De bedragen gefactureerd door Elia in de maand M+1 aan de DNB betreffen steeds de
3 diensten van Elia aangeboden aan de DNB in de loop van de maand M. Alle onderstaande
4 definities verwijzen naar een vastgestelde kalendermaand M.
5

6 **1. Tarieven voor het beheer en de ontwikkeling van de** 7 **netwerkinfrastructuur**

8 Deze tarieven omvatten:

- 9 • een tarief voor de maandpiek
- 10 • een tarief voor de jaarpiek
- 11 • een tarief voor het ter beschikking gestelde vermogen

12 1.1. Tarief voor de maandpiek

13 De maandpiek voor afname van een Koppelpunt voor de maand M komt overeen met
14 de hoogste kwartiergemeten waarde van het netto afgenomen actieve vermogen dat
15 wordt gemeten tijdens de gehele betrokken maand. De maandpiek voor injectie van
16 een Koppelpunt voor de maand M komt op zijn beurt overeen met de hoogste
17 kwartiergemeten waarde van het netto geïnjecteerde actieve vermogen dat wordt
18 gemeten tijdens de gehele betrokken maand.

19 1.2. Tarief voor de jaarpiek

20 Het tarief voor de jaarpiek is van toepassing op de jaarpiek van het actieve vermogen
21 tijdens de piektariefperiode. Voor de maand M is dit de hoogste kwartiergemeten
22 waarde van het netto afgenomen actieve vermogen dat over de laatste twaalf
23 maanden, van maand M-11 tot M, gemeten wordt tijdens de kwartieren die deel
24 uitmaken van de piektariefperiode. Dit is de periode voorgesteld door Elia en
25 goedgekeurd door de CREG, waarin de globale netbelasting statistisch het hoogst
26 is.

27 1.3. Tarief voor het ter beschikking gestelde contractueel vermogen (Ppad)

- 28 • *Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning*

29 Voor Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning is
30 het ter beschikking gestelde vermogen gelijk aan het contractuele vermogen voor
31 afname per Koppelpunt, zoals opgenomen in Bijlage 3 (Ppad Afn.).
32

33 Het Ppad voor afname kan kleiner zijn dan of gelijk zijn aan het nominaal
34 vermogen (Snom) van een Transformatiestation. Indien meerdere Koppelpunten
35 op een Transformatiestation actief zijn, kan de som van het ter beschikking
36 gestelde contractueel vermogen voor afname (Ppad Afn.) van alle Koppelpunten
37 op het Transformatiestation groter zijn dan het nominaal vermogen (Snom) van
38 het Transformatiestation.
39

40 Het Ppad voor afname wordt overeengekomen voor een onbepaalde duur,
41 waarvan de eerste dag van de geldigheid de eerste dag is van een kalendermaand
42 en de laatste dag van de geldigheid de laatste dag is van een kalendermaand.

43
44 Het Ppad voor afname kan gewijzigd worden op verzoek van de DNB. De wijziging
45 wordt in dat geval effectief op de eerste dag van de kalendermaand volgend op
46 de aanvraag tot wijziging. Een aanvraag tot verhoging van het Ppad voor afname
47 kan op elk moment worden ingediend. Behoudens een door de DNB feitelijk
48 aantoonbare definitieve vermindering van het Ppad ten belope van minstens 1000
49 kVA, is een aanvraag tot vermindering slechts mogelijk ten vroegste twaalf
50 maanden na de laatste aanvraag tot verhoging. De aanvraag voor een feitelijk
51 aantoonbare definitieve vermindering van het Ppad kan op elk moment worden
52 ingediend wordt door de DNB. Elke aanvraag voor een feitelijk aantoonbare
53 definitieve vermindering van het Ppad wordt vergezeld van een schriftelijke
54 motivatie door de DNB. De aanvraag voor een feitelijk aantoonbare definitieve
55 vermindering van het Ppad zal bij Elia worden ingediend minstens 5 werkdagen
56 voor het einde van de maand M en, ingeval van goedkeuring door Elia, effectief
57 worden op de eerste dag van de kalendermaand M+1.

58
59 Voor Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning is
60 er enkel een tarief voor het Ppad voor afname en een aanvullend tarief in geval
61 van overschrijding van het Ppad voor afname van toepassing.

62
63 Ingeval het Ppad voor afname wordt overschreden, zal voor de overschrijding
64 gemeten in de maand M een tarief worden toegepast tijdens een periode lopend
65 van de maand M tot de maand M+11. Dit tarief stemt overeen met het tarief voor
66 het Ppad voor afname vermeerderd met 50%. De referentie voor de berekening
67 van de overschrijding is de hoogste kwartiergemeten waarde van het netto
68 afgenomen schijnbaar vermogen dat wordt gemeten tijdens de gehele betrokken
69 maand.

70
71 • *Koppelpunten in het 70/36/30 kV-net*

72 Voor Koppelpunten in het 70/36/30 kV-net is het Ppad gelijk aan het contractuele
73 vermogen per Koppelpunt, zoals opgenomen in Bijlage 3 (Ppad afname en Ppad
74 injectie).

75
76 Het Ppad kan kleiner zijn dan of gelijk zijn aan de maximale fysieke capaciteit van
77 de aansluitingsinstallaties die bestemd zijn voor de DNB. Het Ppad wordt
78 overeengekomen voor een onbepaalde duur, waarvan de eerste dag van de
79 geldigheid de eerste dag is van een kalendermaand en de laatste dag van de
80 geldigheid de laatste dag is van een kalendermaand.

81
82 Het Ppad kan gewijzigd worden op verzoek van de DNB. De wijziging wordt in dat
83 geval effectief op de eerste dag van de kalendermaand volgend op de aanvraag
84 tot wijziging. Een aanvraag tot verhoging van het Ppad kan op elk moment worden
85 ingediend. Behoudens een door de DNB feitelijk aantoonbare definitieve
86 vermindering van het Ppad ten belope van minstens 1000 kVA, is een aanvraag
87 tot vermindering slechts mogelijk ten vroegste twaalf maanden na de laatste
88 aanvraag tot verhoging. De aanvraag voor een feitelijk aantoonbare definitieve
89 vermindering van het Ppad kan op elk moment worden ingediend wordt door de
90 DNB. Elke aanvraag voor een feitelijk aantoonbare definitieve vermindering van
91 het Ppad wordt vergezeld van een schriftelijke motivatie door de DNB. De
92 aanvraag voor een feitelijk aantoonbare definitieve vermindering van het Ppad zal
93 bij Elia worden ingediend minstens 5 werkdagen voor het einde van de maand M

DRAFT FOR APPROVAL

94 en, ingeval van goedkeuring door Elia, effectief worden op de eerste dag van de
95 kalendermaand M+1.

96
97 Ingeval een distributielus een verbinding kan maken tussen twee Koppelpunten
98 70/36/30 kV waardoor het mogelijk is om belasting en/of productie tussen beide
99 Koppelpunten te verschakelen, kan een van beide op vraag van de DNB
100 gekwalificeerd worden als een “bijkomend” Koppelpunt waardoor het van het
101 specifieke tarief hiervoor kan genieten. Het Ppad op dit “bijkomend” Koppelpunt
102 kan niet hoger zijn dan het Ppad op het andere Koppelpunt.

103
104 Voor Koppelpunten 70/36/30 kV is er enkel een tarief voor het Ppad voor afname
105 en een aanvullend tarief in geval van overschrijding van het Ppad voor afname
106 van toepassing.

107
108 Ingeval het Ppad voor afname wordt overschreden, zal voor de overschrijding
109 gemeten in de maand M een tarief worden toegepast tijdens een periode lopend
110 van de maand M tot de maand M+11.

111 Dit tarief stemt overeen met het tarief voor het Ppad voor afname vermeerderd
112 met 50%. De referentie voor de berekening van de overschrijding is de 11de piek
113 gemeten in kW van de maand M.

115 2. Tarief voor de aanvullende afname of injectie van reactieve 116 energie

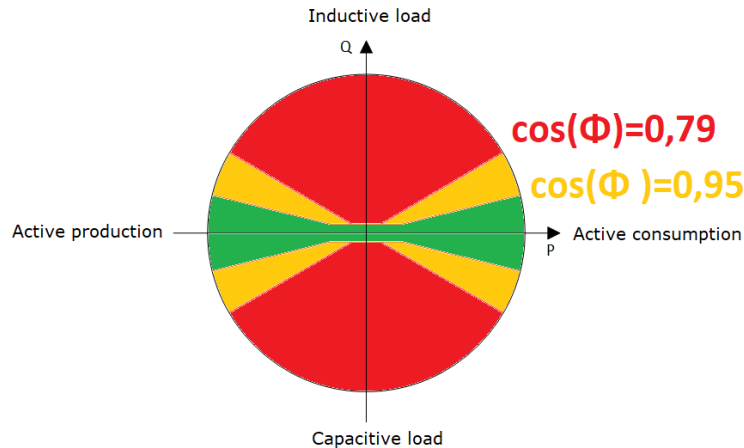
117 2.1. Lokaal tarief per Koppelpunt

118 Het tarief voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie wordt
119 toegepast per Transformatiestation indien de kwartierleveringen van reactieve
120 energie $\text{tg } \varphi = 0,329$ overschrijden.

121
122 Het tarief voor de aanvullende afname of injectie van reactieve energie is afhankelijk
123 van de hoogte van overschrijding en omvat twee tariefzones. Zone 1 is van toepassing
124 op kwartierleveringen van reactieve energie die per Transformatiestation $\text{tg } \varphi = 0,329$
125 overschrijden maar $\text{tg } \varphi = 0,767$ niet bereiken. Zone 2 is van toepassing op
126 kwartierleveringen van reactieve energie die per Transformatiestation $\text{tg } \varphi = 0,767$
127 overschrijden.

128
129 In het geval de netto actieve energie op kwartierbasis niet hoger is dan 10% van de
130 jaarpiek op het betrokken Transformatiestation, wordt de aanvullende afname of
131 injectie van reactieve energie bepaald ten opzichte van 32,9% van 10% van de
132 jaarpiek op dit Transformatiestation.

133
134 De jaarpiek wordt op maandbasis ex-post vastgesteld als de maximale piek van de
135 laatste 12 maanden, zijnde de lopende facturiatiemaand en de vorige 11 maanden
136 zonder hierbij rekening te houden met de jaarperiode.

138
139
140
141
142
143
144

De bedragen die overeenkomen met de berekende overschrijdingen per Transformatiestation worden verdeeld met behulp van een pro rata gebaseerd op de $\tan \varphi$ en het reactief vermogen van de Koppelpunten van het betrokken Transformatiestation.

145 2.2. Zonaal tarief per Elektrische Zone

146 Een tarief voor de afname of injectie van aanvullende reactieve energie,
147 geaggregeerd per Elektrische Zone is van toepassing bijkomend aan het lokjaal tarief
148 per Koppelpunt.

149 De Elektrische Zone tot dewelke een Koppelpunt behoort wordt gepreciseerd in de
150 Bijlage 3 van de onderhavige Overeenkomst.

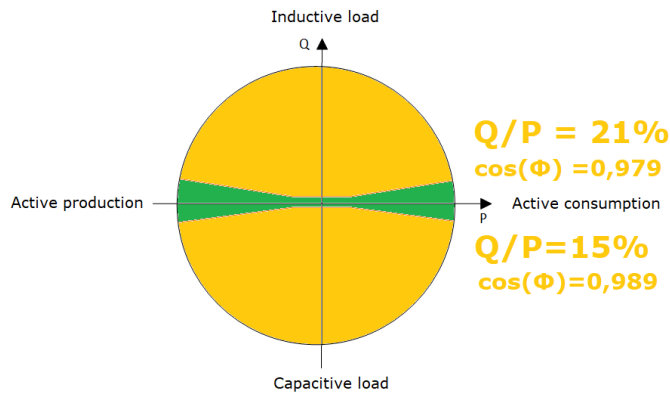
151 De aggregatie van de afnames en de injecties van actieve en reactieve energie voor
152 de Elektrische Zone wordt gedaan door de meetgegevens van het geheel van de
153 Koppelpunten behorend tot een Elektrische Zone op te tellen en er de gegevens van
154 directe klanten en de condensatorenbatterijen van Elia af te trekken.

155 De kwartierleveringen van de reactieve energie geaggregeerd per Elektrische Zone
156 die de onderstaande waarden overschrijden, geven aanleiding tot de toepassing van
157 een tarief voor aanvullende reactieve energie:

- 161 • $\cos \varphi = 0,979$ in de inductieve zone voor een Elektrische Zone in afname.
- 162 • $\cos \varphi = 0,979$ in de capacatieve zone voor een Elektrische Zone in injectie.
- 163 • $\cos \varphi = 0,989$ in de capacatieve zone voor een Elektrische Zone in afname.
- 164 • $\cos \varphi = 0,989$ in de inductieve zone voor een Elektrische Zone in injectie.

165

166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176

De bedragen die overeenkomen met de berekende overschrijdingen per Elektrische Zone worden verdeeld met behulp van een pro rata gebaseerd op de tg φ en het reactief vermogen van de betrokken transformatoren (en indien van toepassing de Trunks).

Deze bedragen worden vervolgens geaggregeerd per Transformatiestation en vervolgens verdeeld op basis van een pro rata gebaseerd op de tg φ en het reactief vermogen van de Koppelpunten van het betrokken Transformatiestation.

177 3. Overige toegangstarieven

178 De overige toegangstarieven omvatten :

- 179 • een tarief voor het beheer van het elektrische systeem;
  - 180 • een tarief voor vermogensreserve en black-start;
  - 181 • een tarief voor marktintegratie.
- 182

183 4. Tarieven voor openbare dienstverplichtingen, taken en 184 toeslagen

185 Deze tarieven omvatten de kosten van de openbare dienstverplichtingen die door de
186 bevoegde overheden aan Elia worden opgelegd. Die kosten zijn niet rechtstreeks verbonden
187 met het beheer van het Elia-net of zijn daar strikt genomen niet noodzakelijk voor.

188
189 De toepassing van deze tarieven, taken en toeslagen kan afhangen van het
190 infrastructuurniveau van het betrokken Koppelpunt en van het Gewest waarin de daarop
191 aangesloten distributienetgebruikers zich bevinden.

192

193 5. Aansluitingstarieven Elia voor de DNB

194 *Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning.*

195 De afbakening van de eigendommen zoals beschreven in Bijlage 8 van de onderhavige
196 Overeenkomst is bepalend voor de aanrekening van de aansluitingstarieven voor de DNB
197 en dit zowel voor de nieuwe als de bestaande terreinen, gebouwen of technische
198 installaties.

199
200 Waar Elia de eigenaar is van (of gebruiksrechten krijgt toegekend voor):

DRAFT FOR APPROVAL

- 201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
- het geheel van de accessoires voor de transformatie naar MS, ten minste bestaande uit een aankomstcel (term I van het aansluitingstarief voor DNB),
  - het geheel van non-feeder MS-cellen, ten minste bestaande uit een koppelcel (term II van het aansluitingstarief voor DNB) en/of
  - het geheel van de algemene installaties en het gebouw, bestaande uit ten minste een gebouw (term III van het aansluitingstarief voor DNB),

211 wordt een aansluitingstarief voor DNB aangerekend aan de DNB die geniet van deze
212 dienst van de terbeschikkingstelling (Capex) en het beheer (Opex) (onderhoud en
213 exploitatie). Het tarief is forfaitair en wordt één keer toegepast per Koppelpunt op basis
214 van de gegevens opgenomen in Bijlage 3.

215
216 Elia streeft ernaar dat de aansluitingstarieven toelaten om een redelijk beeld te vormen
217 van de nagestreefde activiteitsperimeter zoals beschreven in Bijlage 8.

218
219 Onder beheer wordt voornamelijk verstaan het toezicht op de installaties; hierin zijn
220 begrepen het verzekeren van wachtdiensten, het in dienst en buiten dienst stellen van de
221 installaties, het beheer van de exploitatieprocedures, de signalisatie van alarmen of
222 defecten, het administratief beheer (plannen, wettelijke documenten), het normale
223 periodieke onderhoud evenals het curatieve onderhoud.

224
225 Voor Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning wordt het
226 aansluitingstarief berekend op basis van het nominaal vermogen op het Koppelpunt
227 (Snom IP), zoals opgenomen in Bijlage 3.

228
229 De gegevens van de Bijlage 3 worden op basis van de onderstaande principes aangepast.

230
231 De aanpassingen van de termen I, II & III van het aansluitingstarief voor DNB ten gevolge
232 van evoluties op het terrein (terbeschikkingstelling (Capex) en/of beheer (Opex)) worden
233 herzien en worden effectief op de eerste dag van de kalendermaand volgend op deze
234 gebeurtenis.

235
236 Het Snom is een eenduidige en stabiele waarde en komt overeen met de effectieve situatie
237 op het terrein op 1 januari van het betrokken jaar. Ze wordt aan het begin van elk jaar door
238 de Partijen herzien in functie van de gerealiseerde investeringen. In specifieke gevallen
239 waar Transformatiestations in (of uit) dienst genomen worden, zal het Snom worden
240 herzien en effectief worden op de eerste dag van de kalendermaand van deze
241 indienstname (eerste dag van de kalendermaand volgend op deze uitdienstname).

242
243 Elia houdt geen rekening met het nominaal schijnbaar vermogen van één of meerdere
244 trunks, zoals gedefinieerd in Bijlage 8, behalve indien deze de enige voeding uitmaken
245 van een MS-Onderstation.

246
247 Ingeval een Transformatiestation van Elia tegelijk dient voor de aansluiting van de DNB
248 en van een rechtstreekse netgebruiker van Elia, trekt Elia het tweevoud van het ter
249 beschikking gestelde vermogen van de rechtstreekse netgebruiker af van het Snom van
250 het Transformatiestation.

251
252 In het geval van een transformator met drie wikkelingen wordt voor de bepaling van het
253 Snom van het betrokken Transformatiestation rekening gehouden met het voor de derde

254 wikkeling gespecificeerde vermogen. Indien het nominaal schijnbaar vermogen van de
255 regeltransformator kleiner is dan dat van de derde wikkeling, wordt met dit kleiner
256 vermogen rekening gehouden voor de bepaling van het Snom van het betrokken
257 Transformatiestation.

258
259 Indien er op een Transformatiestation slechts één Koppelpunt actief is, is het nominaal
260 vermogen op het Koppelpunt (Snom IP) voor dit Koppelpunt gelijk aan het Snom van het
261 Transformatiestation. Indien meerdere Koppelpunten op een Transformatiestation actief
262 zijn, wordt het Snom tussen deze Koppelpunten verdeeld op basis van het gemiddelde
263 van de jaarpieken voor afname of injectie (uitgedrukt in MW) van de laatste drie jaar en
264 rekening houdend met de toelichtingen opgenomen in Bijlage III. Deze verdeling leidt tot
265 een Snom IP voor elk van de Koppelpunten op het Transformatiestation. De som van de
266 Snom IP van alle Koppelpunten is steeds gelijk aan het Snom van het
267 Transformatiestation.

268
269 Deze verdeling zal minstens een maal per jaar worden herzien, samen met het updaten
270 van de Snom waarden hierboven vermeld. Als alle betrokken distributienetbeheerders het
271 initiatief wensen te nemen om samen een andere jaarlijkse waarde vast te leggen voor de
272 verdeelsleutel in een Transformatiestation en deze te communiceren aan Elia met een
273 attest van hun wederzijds akkoord, zal deze waarde door Elia worden toegepast vanaf de
274 volgende oefening; ze zal elk jaar worden herbruikt tot wanneer er een nieuw attest door
275 de betrokken distributienetbeheerders wordt neergelegd.

276
277 Eenmaal per jaar, tegelijk met de hierboven vernoemde hierziening van het Snom en de
278 verdeelsleutels zoals beschreven hierboven, bezorgt Elia aan de DNB een inschatting van
279 de toegepaste aansluitstarieven voor de maand januari van het betrokken jaar.

280

281 *Koppelpunten in het 70/36/30 kV-net*

282 Voor Koppelpunten in het 70/36/30 kV-net worden de aansluitstarieven toegepast per
283 aansluitingscel op basis van de gegevens in Bijlage 3. Dit geldt eveneens voor de
284 aansluiting van CAB-installaties op 36 kV.

285

286 **6. Bijkomende procedure met betrekking tot piekvermogenbepaling**

287 **6.1. Procedure**

- 288
- 289 • Periodiciteit: Ten laatste op de vierde werkdag van de maand M+2 worden de
290 aanvragen door de DNB ingediend met betrekking tot aanpassingen van de
291 piekbelastingen van de maand M.
  - 292 • Deze procedure wordt schematisch weergegeven in Bijlage I en is enkel van
293 toepassing op Koppelpunten aan de uitgang van de transformatie naar
294 middenspanning.
  - 295 • Alle belastingsverschakelingen die aangevraagd werden bij Elia conform Bijlage
296 7 van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de DNB en Elia, en die per
297 Koppelpunt een impact op de facturatie hebben van minimum 500 kW, kunnen
298 aanleiding geven tot creditering.
  - 299 • De DNB zal nagaan in welke mate de piekvermogens in zowel het Koppelpunt
300 waar het vermogen vermindert, als het (de) Koppelpunt(en) waar het vermogen
vermeerdert, beïnvloed worden.

- 301
- 302
- 303
- 304
- 305
- 306
- 307
- 308
- 309
- 310
- 311
- 312
- De DNB voert de impactanalyse van de verschakelingen op de facturatie uit en bezorgt aan Elia de gegevens van de verschakelingen die een impact hebben in de vorm zoals het voorbeeld beschreven in Bijlage II. Het uitwisselingsbestand is een Excel-file verzonden via e-mail.
  - De DNB baseert zich voor de berekening van de maand M op de telgegevens die doorgestuurd worden door Elia, zoals beschreven in Bijlage 6.
  - De aanvraag tot creditering op basis van de lijst van verschakelingen conform Bijlage II door de DNB zal door Elia gecontroleerd worden. Indien deze controle tot een positieve evaluatie leidt, zal Elia overgaan tot de opmaak van een creditnota voor de maand M. Indien de controle van Elia tot een negatieve evaluatie leidt, zal een overleg georganiseerd worden ten einde de oorzaak van de afwijking vast te stellen.

313 **6.2. Uitleg piekvermogen**

314 Situaties die aanleiding kunnen geven tot een aanvraag door een DNB van een
315 aanpassing van de piekbelastingen gebruikt voor de bepaling van het jaarlijks
316 vermogen, het maandelijks vermogen en de overschrijdingen van het Ppad van de
317 DNB op de Koppelpunten met het Elia-net:

- 318
- 319
- 320
- 321
- 322
- 323
- 324
- Iedere belastingsverschakeling door Elia aangevraagd;
  - Iedere belastingsverschakeling door de DNB aangevraagd naar aanleiding van een naar behoren aangetoond incident;
  - Iedere grote geplande belastingsverplaatsing (in het kader van bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden).

325 Het crediteringsproces voor de verschakelingen die een impact hebben op de
326 facturen betreffende het gebruik van het Elia-net door de DNB is gekoppeld aan het
327 facturatieproces betreffende het gebruik van het Elia-net door de DNB.

328

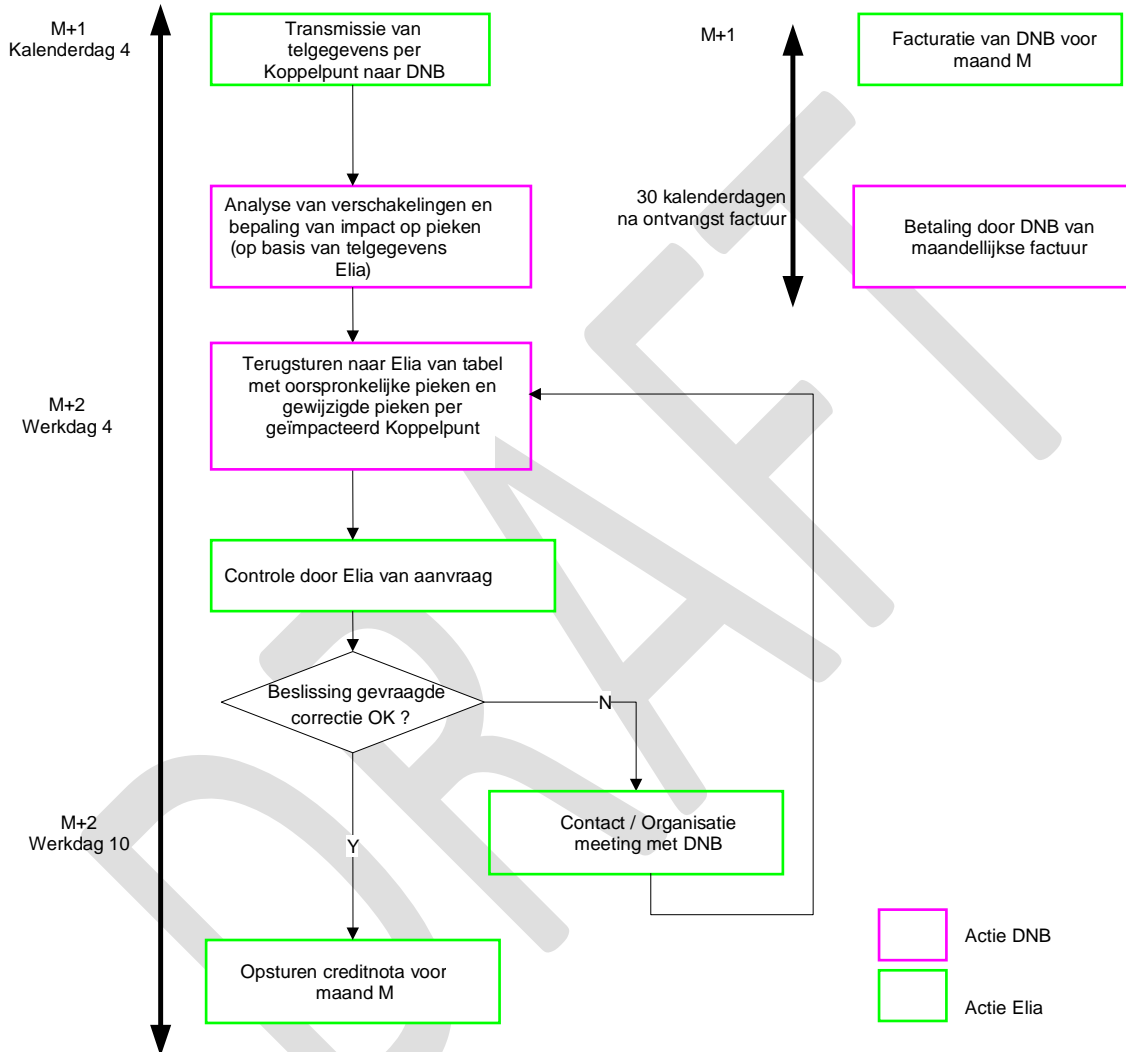
329 De waarden van de belastingsverschakeling zijn geldig voor zover de verschakeling
330 het piekvermogen liet stijgen van het Transformatiestation waarnaar het vermogen
331 geschakeld werd, en het piekvermogen van het Transformatiestation, waarvan het
332 vermogen weggeschakeld werd, niet met dezelfde waarde liet dalen.

333

334 **BIJLAGE I (van de Bijlage 5 van de Samenwerkingsovereenkomst)**

335 Deze bijlage geeft een schematische weergave van de procedure als gevolg van een
336 aanvraag tot aanpassing van het piekvermogen op een Koppelpunt door een DNB.
337 (Samenwerkingsovereenkomst, Bijlage 5 punt 5)

338
339
340

Alle belastingsverschakelingen, die conform Bijlage 7 van de samenwerkingsovereenkomst tussen DNB en Elia aangevraagd werden, die per Koppelpunt een impact hebben op het piekvermogen van minimum 500kW, kunnen aanleiding geven tot creditering. DNB die de impactanalyse uitvoert bezorgt de gegevens aan Elia onder de vorm zoals beschreven in Bijlage II.

DRAFT FOR APPROVAL

341

342 BIJLAGE II (van Bijlage 5 van de Samenwerkingsovereenkomst)

343 Voorbeeld van de inlichtingen die nodig zijn voor een creditaanvraag in het kader van de
344 aanpassing van de piekvermogens als gevolg van transferten

345

346

Verzoek om aanpassing van het piekvermogen op een Koppelpunt

Maand		DNB						
		Contactpersoon						
N° verschakeling	Naam van de Koppelpunt met gestegen vermogen	Naam van de Koppelpunt met gedaald vermogen	START		EINDE		Geschat vermogen* (MW)	Oorzaak
			Datum	Uur	Datum	Uur		
1	BVREN 15-GASELWEST	BLANK 11-GASELWEST	02/01/2020	18:15	02/01/2020	19:15	3,7	E

* Inschatting van het verschakelde vermogen tussen de betrokken Koppelpunten in MW

Oorzaak	E = aanvraag ELIA I = Incident G = Grote geplande werken DNB En = Onderhoud Tp = Geplande werken
----------------	--

347

348

349

350

351 Opmerking: datum en uur in formaat UTC van het type 2005-01-02T20:26:00Z omwille van
352 eenvormigheidsredenen

353

354

355 **BIJLAGE III (van de Bijlage 5 van de Samenwerkingsovereenkomst)**

356

357 Deze bijlage geeft een aantal preciseringen voor de berekening van de verdeelsleutel zoals
358 bedoeld in artikel 4 van Bijlage 5.

359

360 De verdeelsleutel, geldig voor het jaar N, wordt in januari van het jaar N berekend op basis
361 van het gemiddelde van de jaarpieken van de jaren N-1, N-2 en N-3, voor zover het betrokken
362 Koppelpunt die jaren actief was op het Transformatiestation. Deze jaarpieken worden
363 beschouwd per Koppelpunt: het gaat niet om een synchrone piek van de verschillende
364 aanwezige Koppelpunten in het Transformatiestation.

365

366 Hierbij worden volgende gegevens gebruikt:

367

- 368 • gemiddelde jaarpieken (over 3 jaar);
- 369 • gecorrigeerde waarden: er wordt rekening gehouden met de aanpassingen van de
370 piekbelastingen die gevraagd worden door de distributienetbeheerders, conform artikel
371 5.1 van de Bijlage 5;
- 372 • afname of injectie; m.a.w. de absolute waarde van de gemiddelde piek van ofwel afname,
373 ofwel injectie.

374

375 Onder formulevorm kan dit als volgt worden weergegeven:

376

377 Verdeelsleutel voor Koppelpunt 1 in een MS-station met 2 Koppelpunten
378 (Koppelpunten 1 en 2):

379

$$\frac{\sum_{i=1}^{i=3} Max_i\{C1; I1\}}{\sum_{i=1}^{i=3} Max_i\{C1; I1\} + \sum_{i=1}^{i=3} Max_i\{C2; I2\}}$$

380

381 met:

382 Cx= gecorrigeerde afnamepiek over 1 jaar voor Koppelpunt x;

383 Ix= gecorrigeerde injectiepiek over 1 jaar voor Koppelpunt x

384

385 In geval van een nieuw Transformatiestation zal Elia voor de nieuwe Koppelpunten een
386 verdeelsleutel berekenen voor de indienstname op basis van de verwachtingen van de op het
387 Transformatiestation aanwezige distributienetbeheerders. Na afloop van het jaar van
388 indienstname van het Transformatiestation en op expliciete vraag van een van de betrokken
389 distributienetbeheerders, worden deze verdeelsleutels ex post gecorrigeerd op basis van de
390 reële piekwaarden of van andere verdeelsleutels die zijn goedgekeurd door alle op het
391 Transformatiestation aanwezige distributienetbeheerders.

392

393 In geval van een nieuw Koppelpunt (op een bestaand Transformatiestation) en bij ontstentenis
394 van verdeelsleutels die zijn goedgekeurd door alle op het Transformatiestation aanwezige
395 distributienetbeheerders, zal Elia voor de nieuwe distributienetbeheerder in eerste instantie
396 een verdeelsleutel van "0" hanteren voor het nieuwe Koppelpunt. Na afloop van het jaar van
397 indienstname van het Koppelpunt en op expliciete vraag van een van de op het
398 Transformatiestation aanwezige distributienetbeheerders, worden de verdeelsleutels ex post
399 gecorrigeerd op basis van de reële piekwaarden of van andere verdeelsleutels die zijn

DRAFT FOR APPROVAL

400 goedgekeurd door alle op het Transformatiestation aanwezige distributienetbeheerders. Deze
401 correctie gebeurt enkel voor de maanden volgend op de indienstname.

402
403 In geval van uitdienstname van een Koppelpunt zet Elia in de maand volgend op de
404 uitdienstname de verdeelsleutel van de vertrekkende distributienetbeheerder op "0" en
405 verhoogt de verdeelsleutels van de achterblijvende distributienetbeheerders proportioneel tot
406 de som opnieuw 100% bedraagt.

407
408 De in- of uitdienstname van een Koppelpunt wordt gedefinieerd als het ogenblik waarop de
409 eerste distributienetgebruiker wordt aangesloten respectievelijk de laatste
410 distributienetgebruiker definitief wordt afgekoppeld van het betrokken Koppelpunt.
411

Bijlage 6: Volumes met betrekking tot facturatie en marktprocessen

1. Voorwerp

Deze Bijlage heeft als doel het beschrijven van de principes, de praktische modaliteiten van de samenwerking tussen Elia en de DNB evenals de gegevensuitwisseling met betrekking tot:

- het proces dat verband houdt met de totale infeed waarvoor er telgegevens worden uitgewisseld die verband houden met enerzijds de energie uitgewisseld tussen het Elia-net en het distributienet van de DNB (4.1-gegevens en 4.2-gegevens) en anderzijds de energie die tussen twee distributienetbeheerders (DGO2GDO) uitgewisseld wordt. Verder worden verschillende controles uitgevoerd en vormen deze gegevens de basis waarop Elia de toegang aan de DNB kan factureren conform artikel 3 van deze Overeenkomst. De MIG bevat alle details betreffende deze gegevensuitwisselingen. De MIG wordt opgesteld zoals bepaald in de Technische Reglementen Distributie;
- het proces gekoppeld aan de allocatie. Voorafgaand aan de allocatie stuurt de DNB maandelijks een portfolio en dagelijks een provisionele allocatie naar Elia. Er worden eveneens verschillende controles uitgevoerd. Deze gegevens vormen de basis waarop Elia het onevenwicht van de BRP kan factureren. De MIG bevat alle details betreffende deze gegevensuitwisselingen. De MIG wordt opgesteld zoals bepaald in de Technisch Reglementen Distributie;
- de vergaderingen "Closing Infeed & Data Exchange" die tweemaal per jaar plaats en de verantwoordelijken voor de facturatie- en marktprocessen beschreven in deze Bijlage samenbrengen;
- de gegevensuitwisselingen tussen Elia en de DNB in het kader van flexibiliteit met inbegrip van de inzet van ondersteunende diensten afkomstig van distributienetgebruikers en dit in uitvoering van de Technische Reglementen en/of andere wetgeving;
- het proces dat verband houdt met de gegevens uitgewisseld na een modulatie van het vermogen van een decentrale productie-eenheid van een DNG, de financiële compensatie van de DNB door de TNB en van de DNG door de DNB t.g.v. deze modulatie van de DNG, voor zover dit voorkomt in de gewestelijke wetgeving of reglementering.

2. Algemeen

De energie-uitwisseling tussen het Elia-net en het DNB-net gebeurt in een Transformatiestation (TS), meer bepaald in de Koppelpunten vermeld in Bijlage 3. Deze Koppelpunten zijn meetpunten van gemeenschappelijk belang, zowel voor Elia als voor de DNB, voor de controle van de uitgaande en inkomende energie. In elk Transformatiestation kunnen er één of meerdere distributienetbeheerders betrokken partij zijn die desgevallend geïdentificeerd worden door middel van een Koppelpunt.

42 Elia en de DNB houden een lijst bij, toegevoegd als Bijlage 3, waarin de Koppelpunten
43 geïdentificeerd worden. Voor elk Transformatiestation dat wordt vermeld zal ook een
44 document "TS metering agreement" worden opgesteld en bijgewerkt in overleg tussen Elia
45 en de betrokken distributienetbeheerders. Deze Bijlage verwijst naar de MIG-documenten
46 voor de uitvoeringsmodaliteiten met betrekking tot metering en settlement in het kader van
47 de (pre-)allocatie. Wijzigingen aan de Transformatiestations, de Koppelpunten zelf en/of
48 aan de toestand waarin ze zich bevinden worden door beide Partijen vooraf
49 overeengekomen en respectievelijk vermeld in Bijlage 3 en/of in het voornoemde
50 document "TS metering agreement". Hiervoor zal de meest gereede Partij het initiatief
51 nemen om de andere Partij te informeren en dit, voldoende op voorhand, zodat de andere
52 Partij haar systemen kan aanpassen binnen de termijnen vereist op vlak van
53 gegevensuitwisseling. Elia beheert de lijst uit Bijlage 3 evenals het document "TS metering
54 agreement" en is verantwoordelijk voor het informeren van de DNB en alle
55 belanghebbende partijen telkens er zich een wijziging voordoet.

56 Energie wordt ook uitgewisseld tussen de netten van de distributienetbeheerders
57 onderling. De informatie hieromtrent wordt tussen de betrokken distributienetbeheerders
58 uitgewisseld en ook naar Elia gestuurd. Elia en de distributienetbeheerders houden een
59 lijst bij, toegevoegd aan Bijlage 3, waarin de bestaande koppels van
60 distributienetbeheerders worden geïdentificeerd. Wijzigingen aan deze koppels worden
61 door de Partijen vooraf overeengekomen en vermeld in de lijst in Bijlage 3. Hiervoor zal
62 de meest gereede Partij het initiatief nemen om de andere Partij te informeren en dit,
63 voldoende op voorhand, zodat de andere Partij haar systemen kan aanpassen binnen de
64 termijnen vereist op vlak van gegevensuitwisseling. Elia beheert de lijst uit Bijlage 3 en is
65 verantwoordelijk voor het informeren van de DNB en alle belanghebbende partijen telkens
66 er zich een wijziging voordoet.

67 De energie (afname en injectie) globaal bekeken op niveau van elke
68 distributienetbeheerder wordt per BRP verdeeld en dit voor elk 1/4 uur. De
69 distributienetbeheerders geven deze gegevens, allocaties genoemd, door aan de
70 toegangshouders en BRP's. De distributienetbeheerders sturen ze ook naar Elia om het
71 onevenwicht van de BRP's te kunnen factureren.

72 Een correcte bepaling van de infeed is van cruciaal belang om de settlement processen
73 correct te kunnen laten verlopen, meer bepaald voor de processen allocatie en imbalance
74 settlement. De verschillende uitwisselingen tussen het Central Market System (CMS), dat
75 opereert namens de distributienetbeheerders, en Elia in het kader van enerzijds de infeed
76 en settlement processen en anderzijds de uitwisselingen (meer specifiek metering per
77 kwartier) die nodig zijn voor Elia en/of de distributienetbeheerders voor het uitvoeren van
78 hun opdrachten zijn beschreven in de MIG-processen:

- 79
- 80 • MIG TSO: UMIG TSO – BR – SE – 02 – Electricity (zie [link](#))
  - 81 • MIG Allocatieproces: UMIG – BR – SE – 02 – Allocation Process Electricity (zie [link](#))
- 82

83 Ingeval van tegenspraak tussen de bepalingen gerelateerd aan MIG opgenomen in Bijlage
84 6 en de MIG documentatie, hebben de bepalingen in de MIG documentatie voorrang op
85 deze in Bijlage 6.

86 **3. Infeed**

87 **3.1 Principes**

88 Teneinde een correct beeld te krijgen van de totale infeed voor een bepaalde
89 distributienetbeheerder worden er telgegevens uitgewisseld die verband houden

---

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 6	2/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf Elia		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

90 met de energie uitgewisseld van/naar die bepaalde distributie-netbeheerder. Dit
91 betreft enerzijds de energie die via een Transformatiestation uitgewisseld wordt
92 tussen het ELIA-net en het distributienet (4.1 en 4.2-gegevens) en anderzijds de
93 energie die tussen twee distributienetbeheerders (DGO2GDO) uitgewisseld wordt.
94

95 Ter controle van de uitgewisselde informatie met betrekking tot een bepaalde
96 maand worden er rapporten doorgestuurd na afloop van die maand. Deze rapporten
97 bevatten de eventueel vastgestelde verschillen tussen de informatie
98 gecommuniceerd door de partijen.
99

100 Er is enerzijds een rapport dat verband houdt met informatie over een
101 Transformatiestation (met de delta tussen 4.1 & 4.2) en anderzijds is er een rapport
102 dat verband houdt met de uitwisselingen tussen distributienetbeheerders (delta
103 tussen DGO2DGO uitwisselingsgegevens gecommuniceerd door elke
104 distributienetbeheerder). Deze rapporten worden systematisch voor de voorgaande
105 maand verstuurd.
106

107 De frequentie voor het verzenden en het formaat van de overgedragen berichten
108 door de DNB aan Elia in het kader van gegevensuitwisseling met betrekking tot
109 infeed zijn beschreven in de MIG-TSO.
110

111 3.1.1 4.1-gegevens

112 De 4.1-gegevens stemmen overeen met de kwartierwaarden met hun actieve en
113 reactieve component voor elk Transformatiestation, en per richting. Het betreft de
114 aggregatie van gegevens afkomstig van alle tellingen/metingen in het algemeen
115 uitgevoerd op secundair niveau van de transformatoren in hun
116 Transformatiestation en dit voor de inkomende en uitgaande energie op het Elia-
117 net, na aftrek van de gemeten of berekende gegevens van Elia-vertrekken
118 aangesloten op het Transformatiestation.
119

120 Als het spanningsniveau op het meetpunt niet overeenstemt met het
121 spanningsniveau van het Koppelpunt, gedefinieerd in Bijlage 3, corrigeert Elia de
122 telgegevens met een coëfficiënt om rekening te houden met de verliezen.

123 Een dergelijke coëfficiënt kan ook worden toegepast op een meetpunt van het
124 "Trunk"-type, wanneer dit niet overeenstemt met het station en/of het
125 spanningsniveau van het Koppelpunt. Als er geen normale waarde van 0,5 % of
126 elke andere gemeenschappelijk overeengekomen waarde wordt gebruikt, zal Elia
127 indien nodig de waarde van deze coëfficiënt vaststellen op basis van de
128 beschikbare elektrische parameters van de aanwezige netelementen (kabels,
129 lijnen, transformator, ...) tussen het meetpunt en het Koppelpunt. In dit geval
130 zullen de berekeningsmethode en ook de kenmerken van de gebruikte elektrische
131 installaties worden doorgegeven aan de betrokken distributienetbeheerders.
132

133 Bijlage 3 vermeldt de lijst van Koppelpunten waarvoor één of meerdere
134 condensatorbatterijen van Elia worden aangesloten op het Transformatiestation
135 en bijgevolg worden beschouwd als Elia-vertrekken. Wanneer voor een
136 Transformatiestation Elia beschikt over een telling op al deze
137 condensatorbatterijen, zal hiermee rekening worden gehouden voor de
138 berekening van de 4.1-gegevens. Zonder meter zal het reactief vermogen vermeld
139 in Bijlage 3 worden gebruikt voor het corrigeren van de 4.2-gegevens conform
140 punt 3.1.2.
141

DRAFT FOR APPROVAL

142 Voor elk Transformatiestation worden de formules voor berekening van 4.1-
143 gegevens ter beschikking gesteld en gevalideerd door de betrokken
144 distributienetbeheerder conform punt 3.1.6.

145
146 Het beheer van de telgegevens en de overeenkomende installaties voor telling
147 met betrekking tot de uitgaande en inkomende energie op het Elia-net vanaf de
148 secundaire van de transformatoren (4.1) valt onder de verantwoordelijkheid van
149 Elia. Elia stelt de noodzakelijke telgegevens per Transformatiestation, via het
150 CMS, ter beschikking van de DNB.

151
152 De 4.1-gegevens worden als gecompenseerde waarden beschikbaar gesteld van
153 de distributienetbeheerders. De telgegevens van de transformatoren HS/MS en
154 de gemeten of berekende gegevens van de vertrekken van Elia aangesloten op
155 het Transformatiestation worden aan de betrokken distributienetbeheerders ter
156 beschikking gesteld als niet-gecompenseerde waarden. Bij elke kwartierwaarde
157 hoort een kwaliteitsindex die de status van gegevensvalidatie aangeeft.

158 3.1.2 4.2-gegevens

159 De 4.2-gegevens stemmen overeen met de kwartierwaarden, met hun actieve en
160 reactieve component, voor het door de DNB afgenomen en/of geïnjecteerde
161 vermogen op het betreffende Transformatiestation. Met andere woorden: het
162 betreft de verdeling van de 4.1-gegevens over de distributienetbeheerders
163 aanwezig in een Transformatiestation. Deze verdeling, uitgevoerd door de
164 distributienetbeheerders, betreft zowel de inkomende als uitgaande energie, per
165 distributienetbeheerder, en gebeurt op basis van een overeenkomst tussen de
166 betrokken distributienetbeheerders.

167
168 Wanneer geen enkele andere distributienetbeheerder is aangesloten op het
169 Transformatiestation, moeten de 4.2-gegevens van de DNB, op kwartierbasis,
170 identiek zijn aan de 4.1-gegevens van Elia.

171
172 Indien er meerdere distributienetbeheerders aanwezig zijn op eenzelfde
173 Transformatiestation, dient elke distributienetbeheerder zijn 4.2-gegevens over te
174 maken aan Elia. De som van de 4.2-gegevens van de distributienetbeheerders
175 dient, op kwartierbasis, gelijk te zijn aan de 4.1-gegevens van Elia. De
176 distributienetbeheerders staan gezamenlijk in voor de coherentie van deze
177 informatie.

178
179 De 4.2-gegevens bevatten reeds de eventuele delta tussen 4.1- en 4.2- gegevens.
180 Bij inconsistentie overleggen de distributienetbeheerders en Elia en brengen ze,
181 indien nodig, zo snel mogelijk nuttige correcties aan.

182
183 Wanneer, ondanks de geleverde inspanningen om dit te vermijden, een delta
184 kleiner dan 0,1 % van de totale maandelijkse waarde 4.1 blijft bestaan na
185 verzending van de gevalideerde 4.2-gegevens door de distributienetbeheerders,
186 met name op M+11wd, zal deze laatste worden aanvaard en worden de 4.2-
187 gegevens van het Transformatiestation als correct beschouwd. In een dergelijk
188 geval, vanaf M+11wd, nemen de betrokken distributienetbeheerders echter het
189 initiatief om de reden van de delta te bepalen. De verbetering van de verschillen
190 wordt gemeenschappelijk door de distributienetbeheerders en Elia uitgevoerd. De
191 distributienetbeheerders en Elia stellen alles in het werk om de noodzakelijke
192 correcties zo vlug mogelijk uit te voeren zodanig dat deze kleine verschillen vanaf
193 de volgende maand niet meer voorkomen.

DRAFT FOR APPROVAL

194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246

Wanneer, ondanks de geleverde inspanningen om dit te vermijden, een delta groter dan 0,1 % van de totale maandelijks waarde van de 4.1-gegevens blijft bestaan na verzending van de gevalideerde 4.2-gegevens door de DNB, met name op M+11wd, is een correctie vereist. Daartoe zal een vergadering worden georganiseerd voor het einde van de volgende maand om een oplossing in onderling overleg te vinden. Het verslag van deze vergadering is bindend voor de betrokken partijen.

Als dit overleg niet tot resultaten leidt of in afwachting tot de correcte gegevens definitief worden vastgesteld volgens de modaliteiten gedefinieerd in dit overleg, kan Elia het verschil tussen de 4.1- en 4.2-gegevens verdelen, gebruikmakend van de verdeelsleutel zoals beschreven in Bijlage 5 en opgelijst in Bijlage 3 voor de verdeling van het Snom.

Het beheer van de telgegevens en de overeenkomende installaties voor telling met betrekking tot de uitgaande en inkomende energie globaal over de afgaande vertrekken in een TS van de DNB, valt onder de verantwoordelijkheid van de DNB, die de noodzakelijke telgegevens, per Koppelpunt, ter beschikking stelt van Elia.

Op uitdrukkelijke en gemotiveerde vraag van één van de Partijen, en met name voor de Transformatiestations en Koppelpunten die een specifiek foutenrisico inhouden (bijv. omwille van de configuratie van de stations), kunnen de Partijen overeenkomen dat de DNB één of meerdere Koppelpunten absoluut moet voorzien van meetapparatuur, opdat elke distributienetbeheerder zijn eigen 4.2-gegevens op een autonome manier kan berekenen of controleren.

De 4.2-gegevens worden aan Elia, via de CMS, beschikbaar gesteld als gecompenseerde waarden of, desgevallend, tijdelijk niet-gecompenseerde waarden (in overleg met Elia in afwachting van het sturen van gecompenseerde waarden in de toekomst). Elia gebruikt systematisch de gecompenseerde 4.2-gegevens om de factuur op te stellen.

Bij elke kwartierwaarde hoort een kwaliteitsindex die de status van gegevensvalidatie aangeeft.

Bijlage 3 bevat de lijst van Koppelpunten waarvoor de 4.2-gegevens door de distributienetbeheerders naar Elia worden gestuurd.

Wanneer meerdere distributienetbeheerders aanwezig zijn in hetzelfde Transformatiestation en Elia niet over alle 4.2-gegevens met betrekking tot reactieve energie (capacitief en inductief) beschikt, wordt de verdeling van reactieve energie onder de distributienetbeheerders berekend op basis van de absolute waarde van het geïnjecteerde en afgenomen actief vermogen op kwartierbasis van de respectievelijke distributienetbeheerders.

Indien er meerdere distributienetbeheerders aanwezig zijn in hetzelfde Transformatiestation en Elia over alle 4.2-gegevens met betrekking tot de reactieve (capacitieve en inductieve) energie beschikt, maar er is een verschil ten opzichte van de 4.1-gegevens van meer dan 2%, wordt de verdeling van de reactieve energie tussen de distributienetbeheerders berekend op basis van de absolute waarde van het geïnjecteerde en afgenomen actief vermogen op kwartierbasis van de respectievelijke distributienetbeheerders.

247 Bijlage 3 vermeldt de lijst van Koppelpunten waarvoor een of meerdere
248 condensatorbatterijen van Elia worden aangesloten op het Transformatiestation
249 en bijgevolg worden beschouwd als Elia-vertrekken. Wanneer Elia, voor een
250 Transformatiestation, niet beschikt over een telling voor alle
251 condensatorbatterijen, wordt het reactief vermogen vermeld in Bijlage 3 gebruikt
252 voor het corrigeren van de reactieve 4.2-gegevens (berekend door Elia of
253 ontvangen van de distributienetbeheerders) die Elia gebruikt om de factuur op te
254 stellen. In de praktijk zal de capacatieve component van de 4.2-gegevens, op
255 kwartierbasis, worden verminderd met het reactief vermogen op de
256 exploitatiespanning. Wanneer meerdere distributienetbeheerders aanwezig zijn in
257 een Transformatiestation, gebeurt deze vermindering in verhouding tot de
258 absolute waarde van het actief vermogen op kwartierbasis afgenomen en
259 geïnjecteerd door de distributienetbeheerders.

260 **3.1.3 *Uitwisseling van energie tussen de distributienetbeheerders (DGO2DGO)***

261 Het betreft energie uitgewisseld tussen distributienetbeheerders voor de koppels
262 van bestaande distributienetbeheerders geïdentificeerd en vermeld in Bijlage 3.
263 De telgegevens hieromtrent worden uitgewisseld tussen de betrokken
264 distributienetbeheerders en naar Elia gestuurd. In de praktijk bezorgt de DNB aan
265 Elia de globale energie op kwartierbasis uitgewisseld met distributie-
266 netbeheerders, en dit per distributienetbeheerders en afzonderlijk voor energie die
267 geïnjecteerd wordt, én voor energie die afgenomen wordt.

268
269 De gegevens die worden doorgegeven door de betrokken distributienetbeheerder
270 voor een uitwisseling (distributienetbeheerders-koppel) moeten, op kwartierbasis,
271 identiek zijn. De betrokken distributienetbeheerders staan gezamenlijk in voor de
272 coherentie van deze informatie.

273
274 Bij inconsistentie overleggen de betrokken distributienetbeheerders, als
275 verantwoordelijken voor gegevens met betrekking tot uitwisselingen tussen
276 distributienetbeheerders, en brengen ze, indien nodig, zo snel mogelijk nuttige
277 correcties aan. Indien nodig zal Elia, voor een bepaald koppel
278 distributienetbeheerders en met toestemming van de betrokken
279 distributienetbeheerders, de gegevens over de uitwisseling van de eerste
280 distributienetbeheerder aanpassen met de gegevens over de uitwisseling
281 doorgegeven door de tweede distributienetbeheerder.

282
283 Wanneer, ondanks de inspanningen die werden gedaan om dit te vermijden, er
284 zich een maandelijkse delta (voor een bepaald distributienetbeheerders-koppel)
285 lager dan 10.000 kWh blijft voordoen na de verzending van de gevalideerde
286 DGO2DGO-gegevens door de distributienetbeheerders, met name op M+11wd,
287 zal deze delta worden aanvaard en worden de gegevens over de uitwisseling als
288 correct beschouwd, en Elia meent deze delta op zich.

289 In een dergelijk geval, vanaf M+11wd, nemen de betrokken distributie-
290 netbeheerders echter het initiatief om de reden van de delta te bepalen. De
291 verbetering van de verschillen wordt gemeenschappelijk door de
292 distributienetbeheerders en Elia uitgevoerd. De distributienetbeheerders en Elia
293 stellen alles in het werk om de noodzakelijke correcties zo vlug mogelijk uit te
294 voeren zodat deze kleine verschillen vanaf de volgende maand niet meer
295 voorkomen.

296
297 Wanneer, ondanks de geleverde inspanningen om dit te vermijden, een
298 maandelijkse delta (voor een bepaald distributienetbeheerders-koppel) groter dan

299 10.000 kWh blijft voordoen na verzending van de gevalideerde gegevens
300 DGO2DGO, met name op M+11wd, zal een correctie vereist zijn. Indien nodig zal
301 een vergadering worden georganiseerd om een oplossing in overleg te vinden.
302 Het verslag van deze vergadering is bindend voor de betrokken partijen.
303 Als dit overleg niet tot resultaten leidt of in afwachting tot de correcte gegevens
304 definitief worden vastgesteld volgens de modaliteiten gedefinieerd in dit overleg,
305 mag Elia de delta in gelijke delen verdelen tussen de twee betrokken
306 distributienetbeheerders.

307
308 De gegevens over de uitwisseling zullen aan Elia, via de CMS, beschikbaar
309 worden gesteld als niet-gecompenseerde waarden. Bij elke kwartierwaarde hoort
310 een kwaliteitsindex die de status van gegevensvalidatie aangeeft.

311
312 De DNB verwittigt Elia op voorhand van de activering van elke nieuwe uitwisseling.
313

314 3.1.4 *Deltarapport TS*

315 Het Deltarapport TS dient ter controle van de coherentie van gegevens op het
316 niveau van een Transformatiestation: het bevat, op kwartierbasis, de 4.1-
317 gegevens, 4.2-gegevens en hun verschil.

318
319 De betrokken distributienetbeheerders gebruiken dit rapport om zo snel mogelijk
320 elke fout of inconsistentie te detecteren en, indien nodig, de nodige corrigerende
321 maatregelen te treffen conform de principes vermeld in punt 3.1.2.
322

323 3.1.5 *Deltarapport uitwisseling*

324 Dit betreft het rapport dat dient om de coherentie te controleren van energie-
325 uitwisselingen tussen distributienetbeheerders. Dit rapport bevat, op kwartierbasis
326 en voor elk -koppel distributienetbeheerders opgenomen in Bijlage 3, de globale
327 uitwisselingsgegevens zoals ontvangen door Elia van elke
328 distributienetbeheerder, evenals het verschil tussen de twee.

329
330 De betrokken distributienetbeheerders gebruiken dit rapport om zo snel mogelijk
331 elke fout of inconsistentie te detecteren en, indien nodig, de nodige corrigerende
332 maatregelen te treffen conform de principes vermeld in punt 3.1.3.
333

334 3.1.6 *Overeenkomst betreffende vergelijkingen van tellingen en uitwisseling van* 335 *informatie met betrekking tot een Transformatiestation: "TS metering agreement"*

336 Voor elk Transformatiestation wordt een document "TS metering agreement"
337 opgesteld en bijgewerkt in overleg tussen Elia en de betrokken
338 distributienetbeheerder(s).
339

340 Dit document bevat ten minste de volgende informatie:

- 341 • De beschrijving van de meetpunten gebruikt om de 4.1-gegevens te
342 berekenen, met inbegrip van hun namen, EAN en types (Transformer, Trunk,
343 Condensatorbatterij enz.);
- 344 • De formules gebruikt voor de berekening van de 4.1-gegevens;
- 345 • De informatie nodig voor het uitwisselen van de 4.1-gegevens met de
346 betrokken distributienetbeheerders, met inbegrip van het bijhorende EAN;
- 347 • De informatie nodig voor uitwisseling van de 4.2-gegevens met Elia, met
348 inbegrip van de EAN in afname en injectie.

349
350 In de praktijk wordt dit document opgesteld en bijgewerkt door Elia na elke
351 wijziging (zowel voor informatie met betrekking tot 4.1-gegevens als 4.2-
352 gegevens). Daarom zal de meest gereede Partij het initiatief nemen om de andere
353 betrokken partij(en) te informeren om de informatie bij te werken.

354 Nadat Elia en de betrokken distributienetbeheerders de inhoud hebben
355 gevalideerd, zal Elia dit document beschikbaar stellen aan de distributie-
356 netbeheerders aanwezig in het Transformatiestation via het IT-platform "Customer
357 HUB".

358 3.1.7 Verwerking van hulpdienstenverbruik op het Transformatiestation

359 Bijlage 3 bevat de lijst van Koppelpunten waar een hulpdienstentransformator (in
360 bedrijf of als back-up) of een condensatorbatterij is aangesloten op een MS-railstel
361 van het Transformatiestation, wat bijgevolg wordt beschouwd als een vertrek van
362 Elia.

363 In dit geval en indien Elia beschikt over een telling op dit vertrek, worden de daaruit
364 voortkomende telgegevens in rekening gebracht bij de berekening van de 4.1-
365 gegevens. Indien Elia niet over een telling beschikt, overleggen de Partijen om het
366 belastingprofiel te bepalen, het redelijkerwijs toepasbare tarieftype evenals de
367 methode om dit verbruik aan te rekenen aan Elia (specifieke factuur of het
368 toekennen door de DNB van het overeengekomen belastingprofiel aan een
369 generiek speciaal hiervoor gemaakt EAN, door Elia op te nemen in een
370 leveringscontract).

371 4. Allocatie

372 4.1 Principes

373 Voorafgaand aan de allocatie worden een aantal gegevens uitgewisseld tussen
374 de DNB en Elia. De DNB stuurt via het CMS maandelijks een portfolio en dagelijks
375 een provisionele allocatie.

376 De frequentie voor het verzenden en het formaat van de overgedragen berichten
377 door de DNB aan Elia met betrekking tot de allocatie zijn beschreven in de MIG-
378 TSO.

380 4.1.1. Portfolio

381 De DNB stuurt Elia via het CMS maandelijks een overzicht per BRP en per richting
382 voor elke dag van de maand M de geaggregeerde geschatte jaarverbruiken van
383 alle toegangspunten met klassieke en digitale meters.

385 4.1.2. Provisionele allocatie

386 Om de markt te voorzien van een meer frequentere uitwisseling van allocatie-
387 gegevens is er een proces voor dagelijkse iteratieve schatting van de allocatie.
388 Het betreft meer bepaald een dagelijks (informatief) provisionele allocatieproces
389 dat via een iteratief mechanisme voorziet in een geleidelijke aanvulling/

DRAFT FOR APPROVAL

390 verbetering van de dagelijkse gegevens voor de reeds voorbije periode van de
391 maand M.

392 4.1.3. *Allocatie*

393 Het maandelijkse allocatieproces verdeelt de infeed per distributienetbeheerder,
394 per kwartier en per BRP. Het betreft de berekening van de maandelijkse
395 allocatievolumes per kwartier van een bepaalde maand M, voor zowel
396 productie/injectie als consumptie/afname, uitgevoerd op basis van reële volumes
397 en schattingen. De berekening van de allocatie is gebaseerd op de infeed
398 berekend door de DNB conform MIG. Deze allocatievolumes, ook allocaties
399 genoemd, worden door de DNB bezorgd aan de toegangshouders, BRP's en
400 eveneens aan Elia.

401
402 In de praktijk stuurt de DNB de niet-gecompenseerde kwartierwaarden per BRP
403 door naar Elia.

404
405 De lijst van de BRP's is beschikbaar op de website van Elia (www.elia.be).

406
407 Indien er een allocatiefout gevonden wordt door een marktpartij en deze
408 overschrijdt de 're-run'-criteria (zoals bepaald in MIG Allocatieproces), dan
409 herberekent de DNB de allocatie zo snel mogelijk en stelt de nieuwe
410 allocatievolumes ter beschikking van Elia. In dit geval zal de DNB met Elia contact
411 opnemen om de 're-run' van de allocatie aan te kondigen, waarbij hij de
412 betreffende periode en de datum van verzending van nieuwe gegevens aangeeft.
413

414 4.1.4. *PBO-rapport (post-allocatiecontrole)*

415 Conform de MIG-processen voert Elia een verificatie van de coherentie tussen de
416 infeed waarvan zij kennis heeft (samengesteld uit 4.2-gegevens en de
417 uitwisselingen tussen de distributienetbeheerders) en de allocatieresultaten (deel
418 "verbruik" en deel "productie") uit. Het betreft een post-allocatiecontrole waarvan
419 het resultaat "Pertes de BOuclage" (PBO) wordt genoemd, overgemaakt aan de
420 DNB middels het PBO-rapport.

421

422 4.1.5. *BRP PBO*

423 Conform het MIG-proces moet de term "Pertes de BOuclage" (PBO) beschreven
424 in punt 4.1.4 worden toegekend aan een BRP. Daartoe zal een BRP
425 verantwoordelijk voor PBO worden aangesteld door de DNB. De DNB bezorgt aan
426 Elia de naam van de PBO-verantwoordelijke van de DNB en zijn GLN-code, ten
427 laatste 10 werkdagen voor de inwerkingtreding van de wijziging.

428

429 Bij een PBO niet gelijk aan nul zal het bedrag vallen onder de verantwoordelijkheid
430 van de BRP die bij de DNB instaat voor PBO.

431

432 **5. Afsluitende vergadering van de facturatie- en**
433 **marktprocessen**

434 De vergaderingen "Closing Infeed & Data Exchange" vinden tweemaal per jaar plaats en
435 brengen de verantwoordelijken voor de facturatie- en marktprocessen beschreven in deze
436 Bijlage samen.

437

438 Tijdens deze vergadering stellen Elia en de DNB alles in het werk om de fouten die nog
439 steeds aanwezig zouden zijn te corrigeren (ongeacht het niveau van de 4.1-gegevens,
440 4.2-gegevens, DGO2DGO of allocaties).

441

442 Met het oog daarop verbinden de Partijen zich tot het:

443 Identificeren van de Transformatiestations die een groter risico op fouten bevatten te wijten
444 aan, bijvoorbeeld, de veranderingen sinds de laatste vergadering, de
445 aansluitingscomplexiteit van de installaties, aan de aanwezigheid van netgebruikers
446 rechtstreeks aangesloten op het Elia-net, aan de aanwezigheid van
447 middenspanningsverbindingen enz... en analyseren ze deze in detail;

448 Uitwisselen van alle nuttige documentatie om toe te laten een berekeningsfout te
449 detecteren (schema van het Transformatiestation, nieuwe aansluitingen bij de DNB,
450 enz...);

451 Plaatsen van bijkomende meetapparatuur indien nodig;

452 Uitvoeren van andere controles die toelaten om meet- of berekeningsfouten te ontdekken.

453 Het document "TS metering agreement" dient als basis voor elke analyse.

454 Het samen overlopen van alle Transformatiestations vermijdt echter niet elk foutrisico.

455 Tijdens deze vergadering valideren de distributienetbeheerders definitief de PBO-
456 rapporten voor de periode van de 6 maanden waarvoor geen reruns meer zijn toegestaan.
457 Daarnaast geven de distributienetbeheerders een lijst van reruns uitgevoerd tijdens deze
458 periode door aan Elia.

459 Het verslag van de vergadering is goedgekeurd en bindend voor alle partijen, behalve
460 indien er elementen onbekend waren op het ogenblik van de vergadering, die de
461 geacteerdde beslissingen in vraag zouden stellen. De partijen zullen opnieuw afstemmen
462 om in voortkomend geval tot een nieuwe beslissing te komen.

463

464 **6. Gegevensuitwisseling in het kader van flexibiliteit en**
465 **ondersteunende diensten**

466 Dit hoofdstuk beschrijft de gegevensuitwisselingen tussen Elia en de DNB in het kader
467 van flexibiliteit en de inzet van ondersteunende diensten.

468 Partijen werken samen om de levering van frequentie-gerelateerde ondersteunende
469 diensten vanuit het DNB-net te faciliteren. Elia en de DNB specificeren de voorwaarden en
470 informatie-uitwisseling die nodig is voor de Kwalificatieprocedure van de DNG ten aanzien
471 van de DNB voor deelname aan deze diensten en de effectieve levering ervan, volgens

---

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 6	10/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf Elia		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

472 de verantwoordelijkheden bepaald in artikel 182 van de Verordening SO GL. Deze
473 voorwaarden worden vastgelegd in de dienstencatalogus van de overeenkomst FSP-
474 DNB.

475

476 Tijdens de Kwalificatieprocedure van de op zijn net aangesloten DNG heeft elke DNB
477 conform het artikel 182 van de Verordening SO GL en de toepasselijke wetgeving het
478 recht om limieten vast te stellen wat betreft de levering van flexibiliteit of ondersteunende
479 diensten of om de levering van flexibiliteit of ondersteunende diensten in zijn net uit te
480 sluiten op basis van redenen van operationele veiligheid, in geval van uitzonderlijke
481 netuitbatingsomstandigheden of in het kader van een noodsituatie. Het vaststellen van
482 deze limieten gebeurt via de Network Flexibility Study (NFS) zoals beschreven in het
483 Synergrid voorschrift C8/01. Het resultaat van de Kwalificatieprocedure wordt aan de
484 aanvrager en aan Elia gecommuniceerd.

485

486 Conform de toepasselijke wetgeving staat elke Partij in voor het beheren van de
487 netgebruikers aangesloten op zijn net ongeacht in welke markt of aan welk product deze
488 deelnemen. Elke Partij beheert hiertoe, desgevallend in zijn rol als databeheerder, een
489 flexibiliteitstoegangsregister en een flexibiliteitsactivatieregister voor de netgebruikers
490 aangesloten op zijn net waarin de relevante parameters worden bijgehouden, en staat
491 maximaal in voor de berekeningen en ondersteunende processen van de netgebruikers
492 aangesloten op zijn net.

493

494 Daarenboven heeft Elia als balanceringsverantwoordelijke en als FRP voor frequentie-
495 gerelateerde ondersteunende diensten nood aan bepaalde informatie-uitwisselingen met
496 de eenheden of groepen die frequentie-gerelateerde ondersteunende diensten leveren.

497

498 Gelet op de synergievoordelen m.b.t. deze informatie-uitwisselingen tussen DNB en TNB
499 enerzijds en de netgebruiker anderzijds, en onverminderd de taken die elk van de Partijen
500 conform zijn wettelijke opdracht heeft, werken Elia en de DNB samen, waar relevant en
501 zonder afbreuk te doen aan de rollen en verantwoordelijkheden van Partijen, m.b.t. het
502 verzamelen, berekenen, verwerken en bezorgen aan de betrokken marktpartijen van de
503 informatie nodig voor de berekening van relevante volumes (zoals het flexibiliteitsvolume)
504 en vermogens per dienstverleningspunt voor flexibiliteit, bijvoorbeeld in het kader van de
505 kwalificatieprocedure of monitoring van bepaalde flexibiliteitsdiensten en de bepaling van
506 de referentiecurve van het elektriciteitsafname- en -injectieprofiel, conform de regels die
507 voor de betrokken flexibiliteitsdienst of ondersteunende dienst worden bepaald, in het
508 kader van gereguleerde producten van de transmissienetbeheerder en in het kader van
509 de valorisatie van de flexibiliteit die een energieoverdracht meebrengt. Dit geldt minstens
510 voor de toegangs- en allocatiepunten op het distributienet die deelnemen aan
511 gereguleerde producten en diensten van de transmissienetbeheerder.

512

513 De Partijen beheren hiertoe een gezamenlijke FlexHub, om een efficiënte en betrouwbare
514 uitwisseling van gegevens tussen de Partijen te bewerkstelligen die nodig zijn voor de
515 controle en verrekening van de flexibiliteitsdiensten conform de dienstencatalogus van de
516 overeenkomst FSP-DNB, met uitzondering van FCR en anderzijds om de
517 gegevensuitwisseling met de verschillende marktpartijen mogelijk te maken. Binnen deze
518 FlexHub wordt ook de functionaliteit omtrent "energieoverdracht" geborgd.

519

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 6	11/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf Elia		Paraaf [DNB]

520 De Partijen kennen het beheer van de FlexHub in onderling overleg toe aan een van de
521 Belgische publieke elektriciteitsnetbeheerders, onder de rol van FlexHub operator. De
522 FlexHub operator staat in voor het operationeel beheer van de gegevens en de
523 berekeningen in de FlexHub. Via de FlexHub staat elk van de Partijen in voor:

- 524 • het beheren van de contactgegevens van de betrokken marktpartijen;
- 525 • het controleren van de aanwezigheid, de volledigheid en de integriteit van alle
526 gegevens in de FlexHub;
- 527 • het ter beschikking stellen aan de betrokken marktpartijen van de voor hen benodigde
528 gegevens, resultaten of aggregaties, om zo een optimale marktwerking te faciliteren.
- 529 • het aggregeren van de volumes van de geleverde flexibiliteit op zijn net op het niveau
530 van de regelzone volgens de regels van de energieoverdracht;
- 531 • het ter beschikking stellen aan de dienstverleners van flexibiliteit en leveranciers van
532 bijkomende noodzakelijke gegevens, resultaten of aggregaties.

533 Partijen nemen de nodige initiatieven om de datakwaliteit in de onderlinge gegevens-
534 uitwisseling te borgen.

535
536 Partijen wisselen overeenkomstig de wettelijke bepalingen daartoe alle noodzakelijke
537 informatie uit met alle relevante marktdeelnemers.

538
539 Partijen erkennen dat individuele meetwaarden en data, ongeacht de granulariteit en
540 frequentie ervan, steeds de eigendom zijn van de netgebruiker.

541
542 Bijgevolg erkennen Partijen dat voor zover Elia niet over een specifiek mandaat van de
543 betrokken netgebruiker beschikt voor het bekomen van individuele meetwaarden en data,
544 Elia met inachtneming van alle toepasselijke wettelijke bepalingen terzake, enkel toegang
545 krijgt tot de nodige individuele meetwaarden en data in het kader van haar wettelijke taken,
546 zoals desgevallend opgenomen in de respectievelijke overeenkomsten tussen Elia, in zijn
547 hoedanigheid van FRP, en de leveranciers van de gereguleerde diensten.

548
549 Partijen werken samen om de toegang tot deze individuele meetwaarden en data zo
550 efficiënt mogelijk te operationaliseren, onverminderd de rollen en verantwoordelijkheden
551 die elk van de Partijen conform zijn wettelijke opdracht heeft en onverminderd de wettelijke
552 bepalingen inzake de behandeling van persoonsgegevens.

554 **7. Gegevensuitwisseling in het kader van compensatie bij** 555 **Modulatie Principes**

556 7.1. Principes

557 Indien een DNG, die beschikt over een aansluitingscontract met flexibele toegang, een
558 Modulatieconsigne ontvangt op vraag van Elia om zijn productie te verminderen en indien
559 de DNG recht heeft op een financiële compensatie in uitvoering van de gewestelijke
560 reglementering, indien van toepassing, zullen de DNB en Elia de informatie uitwisselen die
561 noodzakelijk is voor de berekening van de financiële compensatie van de DNG.

DRAFT FOR APPROVAL

562 7.2. Proces van gegevensuitwisseling tussen de DNB en Elia

563 Een trimestrieel proces is voorzien voor productie-eenheden met een vermogen groter dan
564 250 kVA en een jaarlijks proces is voorzien voor productie-eenheden met een vermogen
565 kleiner dan of gelijk aan 250 kVA.

566 De DNB stuurt per e-mail aan Elia het rapport met de informatie aangaande de vermindering
567 van de productie in de loop van de maand X volgend op het betrokken trimester (maanden
568 X-1, -2, -3) of op het betrokken jaar (in principe voor de 10de werkdag van de maand X).

569 Elia voert een controle uit en bevestigt de rapportering van de DNB aan het begin van de
570 maand X+1 (in principe de 5de werkdag van de maand X+1).

571 Indien Elia vragen of bedenkingen heeft bij de rapportering, zal ze een bilaterale
572 vergadering beleggen met de DNB.

573 De bilaterale vergadering tussen Elia en de DNB zal in de loop van de maand X+1
574 plaatsvinden.
575

576 7.3. Proces van de financiële compensatie

577 De betaling van de financiële compensatie aan de DNG moet gebeurd zijn voor het einde
578 van de maand X+2. Elia en de DNB coördineren de berekening van de financiële
579 compensatie. Voor Wallonië baseren ze zich hiervoor op het Synergrid voorschrift C8/04.

580 De DNB betaalt de financiële compensatie aan de DNG en Elia voert een terugbetaling uit
581 aan de DNB van deze financiële compensatie binnen dezelfde termijn.
582

Bijlage 7: Planning van de netten

1. Voorwerp

Deze Bijlage heeft tot doel om de principes rond de planning van de netten te beschrijven, evenals de praktische samenwerkingsmodaliteiten en de gegevensuitwisseling tussen Elia en de DNB.

Concreet bevat deze Bijlage een beschrijving van de modaliteiten van de gegevensuitwisseling tussen Elia en DNB, de planningsprincipes van de netontwikkelingen evenals de coördinatie van het ontwerp van projecten met betrekking tot de interface tussen het Elia-net en het DNB-net.

2. Gegevens- en informatie-uitwisseling betreffende de planning van de netten

2.1 Algemeenheden

De gegevens zullen ter beschikking gesteld worden voor zover ze beschikbaar zijn bij diegene (DNB of Elia) die ze moet leveren. Bovendien verbinden DNB en Elia zich ertoe om alle redelijke inspanningen te leveren om gegevens ten behoeve van de andere Partij, en die te leveren zijn door derde partijen, te bekomen.

Behalve indien anders aangegeven gebeurt de hieronder beschreven informatie-uitwisseling en uitwisseling van structurele gegevens eenmaal per jaar of eventueel op ad hoc basis in geval van belangrijke wijziging(en).

Wat kwartiergegevens uit tellingen betreft of gegevens daarvan afgeleid, streven de Partijen naar een maandelijkse automatische uitwisseling van gevalideerde gegevens. Het formaat voor deze gegevensuitwisseling zal in onderling akkoord worden vastgelegd en zal zoveel mogelijk gebaseerd zijn op de standaard in de MIG.

2.2 Lijst van de gegevens die de DNB aan Elia moet bezorgen

2.2.1 *Algemene informatie*

Bij voorkeur per LGL, indien niet mogelijk, per Elia transformator:

- de lijst van alle aanpassingen aan DNB-infrastructuur die een versterking kunnen nodig maken in het Elia-net;
- in voorkomend geval, de instelgegevens van de beveiligingen op de installaties van DNB met inbegrip van de MS-cellen van de HS/MS transformatoren in het kader van optie 2, zoals gedefinieerd in Bijlage 8;
- de bijdrage aan het kortsluitvermogen vanuit het MS-net ter hoogte van het MS-railstel ;
- op aanvraag de gegevens die nodig zijn voor een veilige exploitatie van het net, voor zover de DNB er weet van heeft.

42   2.2.2   *Spanningsregeling*

43   Per Transformatiestation:

- 44   ▪   op aanvraag alle gegevens die nodig zijn voor de evaluatie van de impact
45   op de kwaliteit van de spanning op het Transformatiestation of het MS-
46   Onderstation¹, voor zover gekend.

47   2.2.3   *Belasting*

48   Bij voorkeur per LGL, indien niet mogelijk, per transformator en per
49   Belastingsgeheel:

- 50   ▪   kan Elia de gegevens gebruiken die de DNB heeft overgemaakt in het
51   kader van processen voor facturatie van de toegang (cf. Bijlage 6) ten
52   behoefte van de netplanning, en dit teneinde de bijkomende uitwisseling
53   van gegevens te beperken te wijten aan onderstaande punten;
54   ▪   de som van de feedertellingen voor de gevallen waar een controle nodig
55   is van de LGL waar meerdere distributienetbeheerders aanwezig zijn of
56   in het geval van een speciale configuratie van het MS-Onderstation;
57   ▪   de gevalideerde tellingen van de rechtstreekse netgebruikers afnemers
58   met een contractueel vermogen ≥ 5 MVA.

59   IDENTIFICATE

- 60   ▪   Op het niveau van de netgebruiker: EAN-code (DNB) van de netto-
61   afname.

62   GEGEVENS VAN DE NETGEBRUIKER

- 63   ▪   Display name (user friendly name) van de klant.
64   ▪   Gegevens van de sector. Het formaat van deze gegevens zal in
65   overleg tussen de Partijen worden bepaald.

66
67   Per Belastingsgeheel afname:

- 68   ▪   de in het kader van de planning voorziene definitieve verschakelingen
69   (tijdelijke verschakelingen voor onderhoud hoeven niet vermeld te
70   worden) van minimum 1 MVA (idealiter 0,4 MVA indien bekend door de
71   DNB) en/of boven de 5% van de belastingspiek van het Belastingsgeheel,
72   tussen de LGL's, voor de komende jaren;
73   ▪   de gegevens over de tendentiële evolutieprognoses van de reële
74   afnames op elk LGL, zoals vastgelegd in de Technische Reglementen
75   Distributie;
76   ▪   alle inlichtingen betreffende de verwachte punctuele toenames van de
77   afnames (eindafnames ≥ 1 MVA) (indien mogelijk $\geq 0,4$ MVA) door
78   nieuwe netgebruikers of specifieke verhogingen bij bestaande
79   netgebruikers.

80
81   De Partijen komen overeen om af te stemmen met het oog op een analyse van de
82   mogelijkheid om te evolueren naar een communicatie door de DNB van de bruto
83   belastingscurve evenals de verwachting van zijn evolutie.

84   2.2.4   *Productie*

85   De verwachtingen in verband met de evolutie van de productie-eenheden
86   aangesloten op elke LGL en op het DNB-net, wordt door de DNB aan Elia bezorgd
87   per LGL of indien niet mogelijk per transformator HS/MS.

---

¹ Voorbeelden van situaties waar een dergelijke informatie-uitwisseling nodig is: "Stadium 3 storende installatie of installatie met MS compensatiemiddelen (condensatorenbatterij, filters, SVC,...)"

DRAFT FOR APPROVAL

88 Per productie-eenheid ($\geq 0,4$ MW of lager in uitvoering van de gewestelijke
89 reglementering, indien van toepassing):

- 90 ▪ de gevalideerde telgegevens, voor zover deze gegevens beschikbaar
91 zijn;
- 92 ▪ de aansluitingsprojecten van productie-eenheden;
- 93 ▪ om tot een duidelijke omschrijving van de productie-eenheid te komen, is
94 de volgende relevante informatie nodig, voor zover gekend door de DNB
95 (volgens het overeengekomen Excel-template, inclusief de te gebruiken
96 keuzelijst die gezamenlijk werd samengesteld. De in te vullen velden zijn
97 in de template aangeduid als verplicht of facultatief). De DNB past het
98 bestand aan en bezorgt het aan Elia op maandelijkse basis.

100 IDENTIFICATIE

- 101 ▪ Een eenvormige identificatie die het mogelijk maakt om de
102 productie-eenheid zeer duidelijk tijdens heel de levenscyclus te
103 volgen.
- 104 ▪ Op het niveau van de productie-eenheid/een groep identieke
105 productie-eenheden of een netgebruiker: EAN Code (DNB) van de
106 netto-afname en van de netto-injectie.
- 107 ▪ Indien beschikbaar, EAN Code (DNB) van de bruto productie op het
108 niveau van de productie-eenheid/een groep van identieke
109 productie-eenheden.

110 PRODUCTIEGEGEVENS

- 111 ▪ Display name ('user friendly' name) van de productie-eenheid,
112 indien mogelijk de naam medegedeeld aan de regulator.
- 113 ▪ De naam van de netgebruiker die eigenaar is van de productie-
114 eenheid.
- 115 ▪ Power Plant Type (conform de mogelijkheden in de template).
- 116 ▪ Brandstof (conform de mogelijkheden in de template).
- 117 ▪ Geïnstalleerd vermogen (maximaal vermogen) coherent met de
118 geleverde telgegevens op het niveau van de individuele productie-
119 eenheid indien de telgegevens ermee overeenstemmen of op het
120 niveau van de geleverde telgegevens (voor een groep van
121 verscheidene gelijkaardige productie-eenheden of van een
122 netgebruiker). Het is het geïnstalleerde elektrische vermogen dat
123 gebruikt wordt om de aansluitbare capaciteit te berekenen.
- 124 ▪ Contractueel aansluitingsvermogen van de gerapporteerde
125 productie-eenheid.
- 126 ▪ Spanningsniveau van de aansluiting kant DNB.

127 LOCALISATIEGEGEVENS

- 128 ▪ LGL van de Elia-aansluiting (behalve als het niet mogelijk is, per
129 Elia transformator) van de productie-eenheid (eventueel link naar
130 de bestaande belasting in de 'Elia belastingsvooruitzichten' indien
131 de productie met een bepaalde belasting verbonden is).
- 132 ▪ Lokalisatie van de productie-eenheid (gemeente en postcode,
133 adres).

134 STATUS

- 137   ▪ De specifieke contractuele afspraken van de productie-installatie.
- 138   De Partijen komen overeen om te komen tot een benaming en een
- 139   onderverdeling die geschikt is voor alle Gewesten.
- 140
- 141   ▪ Het vermogen volgens het toegangstype.
- 142   ▪ MSI (indienststellingsdatum) voor de toekomstige eenheden is een
- 143   aanduiding van de geplande indienststellingsdatum voorzien. Wordt
- 144   deze datum niet meegedeeld, dan zal Elia de datum van invoering
- 145   in het systeem + 5 jaar gebruiken.
- 146   ▪ MHS (uitdienstnamedatum).

BIJKOMENDE GEGEVENS OVER DE STATUS VAN DE PRODUCTIE-PROJECTEN

- 147   ▪ Vorderingsstaat van de projecten.

148

149

150

151   Voor de productie-eenheden waarvan de gegevens niet worden uitgewisseld

152   zoals hierboven beschreven, zijn de volgende geaggregeerde gegevens te

153   leveren, voor zover gekend door de DNB:

- 154   ▪ een eenvormige identificatie van deze aggregatie die het mogelijk maakt
- 155   om deze gedurende heel de levenscyclus op te volgen (een aparte
- 156   toevoeging moet echter voorzien worden voor de huidige en toekomstige
- 157   producties) per productietype;
- 158   ▪ het totaal van de geïnstalleerde capaciteit;
- 159   ▪ het LGL van de Elia-aansluiting (eventueel link naar het station/de
- 160   belasting in de 'Elia belastingsvooruitzichten' indien de productie met een
- 161   bepaalde belasting is gelinkt).

162

163   De in het kader van de planning voorziene definitieve productie- of

164   capaciteitsoverdrachten van een LGL naar een andere (de tijdelijke productie-

165   overdrachten voor onderhoud hoeven niet vermeld te worden) die met Elia zijn

166   overeengekomen (conform punt 2.5 van deze Bijlage) moeten aan Elia gemeld

167   worden via een update van de lijst van bestaande en/of toekomstige productie-

168   eenheden.

169

170   De Partijen zullen overleggen met het oog op een analyse van de mogelijkheid

171   om te evolueren naar een communicatie door de DNB van de bruto injectiecurves

172   evenals de inschatting van hun evolutie.

173

174   2.3 Lijst van de gegevens die Elia moet bezorgen aan de DNB

175   2.3.1 *Algemene informatie*

176   Per LGL (indien beschikbaar) of per Transformatiestation:

- 177   ▪ het kortsluitvermogen geïnjecteerd door het Elia-net naar het railstel op
- 178   middenspanning op aanvraag en met een termijn van 10 werkdagen, voor
- 179   zover de info al niet beschikbaar is;
- 180   ▪ het indicatief kortsluitvermogen geïnjecteerd door het Elia-net in normale
- 181   uitbatings situatie op het elektrisch meest nabije knooppunt op het Elia-net
- 182   waarop de info beschikbaar is;
- 183   ▪ de fasehoekverdraaiing van de spanning ten opzichte van de referentie
- 184   in normale uitbatings situatie op het elektrisch meest nabije knooppunt op
- 185   het Elia-net waarop de info beschikbaar is en op basis van het Elia-net

- 186 (d.w.z. zonder decentrale productie) op aanvraag, voor zover de info al
187 niet beschikbaar is, en dit met een termijn van 10 werkdagen;
188 ▪ de exploitatiewijze zoals overeengekomen tussen Elia en de DNB en
189 zoals beschreven in Bijlage 11, met daarin de exploitatietopologie in
190 normale uitbatingsituatie en de aardingswijze van de nulpunten;
191 ▪ de elektrische kenmerken van de vermogenstransformatoren, met
192 inbegrip van het regelbereik van de transformatoren;
193 ▪ de regelingen van de beveiligingsrelais van de transformatoren en de
194 koppelingen, secundaire kant, in het kader van de coördinatie van de
195 beveiligingsplannen;
196 ▪ de lijst van alle aanpassingen van Elia die een versterking van de
197 structuur van het DNB-net of een aanpassing van de uitbatingswijze
198 noodzaken.

200 2.3.2 *Spanningsregeling*

- 201 ▪ alle gegevens die nodig zijn voor de evaluatie van de impact op de
202 kwaliteit van de spanning;
203 ▪ Elia vervolledigt de lijst met consignespanningen, opgesteld met de DNB
204 met detailinformatie in verband met het aantal stappen van de regelaar,
205 de regelspanning per stap, extreme limieten, de eventuele hysteresis en
206 de compoundregeling en maakt ze over aan de DNB.
207 ▪ Het gebied van werkingspunten P-Q waarvoor Elia de goede werking van
208 de spanningsregeling kan waarborgen (in het kader van de antwoorden
209 met betrekking tot de vragen voor de mogelijkheid tot aansluiting van een
210 nieuwe productie-eenheid).
211 ▪ een rapport van de zones van de spanningsregeling die de coördinaten
212 hernemen van de 6 punten van de “spanningsregelzones” van de
213 Koppelpunten, en dit voor alle mogelijke exploitatieconfiguraties.

215 2.3.3 *Afname*

- 216 ▪ het conventioneel leverbaar vermogen zowel in normale als in
217 uitzonderlijke situatie, d.w.z. wanneer een element van het Elia-net
218 onbeschikbaar is wegens incident of onderhoud;
219 ▪ de DNB kan de gegevens gebruiken die Elia heeft overgemaakt in het
220 kader van de processen voor de facturatie van de toegang (cf. Bijlage 6)
221 ten behoeve van de netplanning en dit teneinde de bijkomende
222 uitwisseling van gegevens te beperken. Meer bepaald zijn de
223 telgegevens van de vermogenstransformatoren en van de rechtstreekse
224 netgebruikers van Elia, aangesloten op de MS-railstel, nuttig voor de DNB
225 in het kader van het akkoord over de geschatte afnamepieken zoals
226 beschreven in punt 2.4.

228 2.3.4 *Productie*

- 229 Voor elke LGL (indien beschikbaar) of per Transformatiestation:
230 ▪ de lijst van de Ontvangstcapaciteiten voor decentrale productie-
231 eenheden per LGL (ten minste per trimester, indien mogelijk per maand),
232 waarin wordt aangeduid of de LGL behoort tot een zone waarin moet
233 worden rekening gehouden met beperkingen in het bovenliggende net.

234 Een dergelijke beperking betekent dat de gegevens van de LGL van een
235 dergelijke zone niet onafhankelijk van elkaar mogen worden beschouwd;
236

- een samenvatting van de decentrale productie per LGL waarmee

237 rekening wordt gehouden om de Ontvangstcapaciteit te bepalen (ten
238 minste per trimester, indien mogelijk per maand).
239

240 2.4 Overleg en validatie in verband met de gegevens

241

242 2.4.1 *Afname*

243 Een keer per jaar voor eind april komen Elia en de DNB samen om een stand van
244 zaken te bespreken. Tijdens die vergadering wordt voor elk LGL het volgende
245 bevestigd en vastgelegd:

- 246
  - de beste inschatting van de evolutie van de afnames (van minstens 1
- 247 MVA, indien mogelijk 0,4MVA) per Belasting geheel voor de vier (4)
- 248 komende jaren, op basis van een voorstel van Elia ter beoordeling
- 249 voorgelegd aan de DNB;
- 250
  - de tussen Partijen overeengekomen definitieve
- 251 belastingverschakelingen van minstens 1 MVA (indien mogelijk
- 252 0,4MVA);
- 253
  - de wijzigingen van het conventioneel leverbaar vermogen voor de twee
- 254 komende jaren (indicatief vier jaar), zowel in normale als in uitzonderlijke
- 255 situatie (N-1), zoals vastgelegd in punt 2.3; Elia bezorgt een analyse voor
- 256 de geïdentificeerde en te verwachten overschrijdingen van het
- 257 conventioneel leverbaar vermogen (complementaire analyse). Deze
- 258 analyse wordt midden oktober opgeleverd;
- 259
  - het akkoord over de geschatte piekafnames(MVA/kwartier) (in en hun
- 260 verdeling over de Belastinggeheelen.

261 2.4.2 *Productie*

262 Minstens eenmaal per maand bezorgt de DNB aan Elia een update (volgens het
263 overeengekomen sjabloon in Excel en via de web interface van Elia, van zodra
264 mogelijk) van alle bestaande productie-eenheden al dan niet geaggregeerd
265 volgens de afspraken in punt 2.2.4, evenals van alle eenheden met
266 capaciteitsreserve in hun net.

267 Voor de productie-eenheden komen Elia en de DNB de versie overeen van het
268 bestand met bestaande en toekomstige eenheden die zal worden gebruikt voor
269 de trimestriële rapportering aan de gewestelijke regulator.
270

271 2.5 Aansluiting van nieuwe productie-eenheden / verbruikers

- 272 • Elia geeft minstens per trimester per LGL de Ontvangstcapaciteit voor
- 273 decentrale productie en jaarlijks voor afnames. Elia stelt ook een lijst met de
- 274 bekende congestiepunten ter beschikking (lijst van onderling afhankelijke LGL).
- 275 • Op basis van de informatie waarover hij beschikt (waaronder meer bepaald het
- 276 P-Q diagram, de reeds geïnstalleerde of voorziene eenheden, de
- 277 verbruiksprofielen,...) kan de DNB op voorhand het aansluitingsvermogen
- 278 berekenen dat nog kan worden toegekend (voor de verschillende types
- 279 capaciteit). In voorkomend geval maakt de DNB eveneens een eerste
- 280 berekening van de redelijke investeringskost.

- 281
- 282
- 283
- 284
- 285
- 286
- 287
- 288
- 289
- 290
- 291
- 292
- 293
- 294
- 295
- 296
- 297
- 298
- 299
- 300
- 301
- 302
- 303
- 304
- 305
- 306
- 307
- 308
- 309
- 310
- 311
- 312
- 313
- 314
- 315
- 316
- 317
- 318
- 319
- 320
- De DNB raadpleegt Elia telkens vooraleer hij een deel of het geheel van de Ontvangstcapaciteit aan een netgebruiker toekent.
  - Indien de aanvraag dit vereist (speciale aanvragen, redelijke investering te bepalen of te plannen,...) zal een prioritair ad-hoc overleg voorzien worden om aan de extra aanvragen en extra behoeften van een van de Partijen te voldoen. De conclusies van dit overleg worden schriftelijk geformaliseerd;
  - De aanvraag van een aansluitingsmogelijkheid van een nieuwe productie-eenheid (of de uitbreiding van een bestaande eenheid of mogelijke definitieve productie-overdrachten tussen LGL en, in voorkomend geval de elementen uit de berekeningen uitgevoerd door de DNB), moet per mail gestuurd worden naar capac@elia.be. Deze aanvraag moet ten minste de volgende informatie bevatten:
    - de naam van de DNB;
    - het LGL en de spanning (en de lokalisatie);
    - de bestaande en gereserveerde capaciteiten op het net van de betrokken DNB voor de LGL;
    - het geïnstalleerde vermogen (maximaal vermogen);
    - het type productie-installatie;
    - de status van de aanvraag (advies, oriëntatiestudie, detailstudie);
    - indien beschikbaar, de eenvormige identificatiesleutel;
    - indien beschikbaar, de datum van indienststelling.
  - Elia garandeert een antwoord binnen de 5 werkdagen of contacteert de DNB om in overleg een aangepaste termijn af te spreken.
  - De DNB ziet erop toe dat het Scc (kortsluitvermogen) in MS niet overschreden wordt als gevolg van de aansluiting van nieuwe productie-eenheden. In geval van een limietsituatie wordt een overleg tussen de Partijen georganiseerd.
  - Elia zal het kortsluitvermogen, aangebracht vanuit het hoogspanningsnet, op een LGL niet eenzijdig wijzigen en zal rekening houden met de reeds aanwezige decentrale productie en/of toegekende capaciteit.
  - De DNB informeert Elia via de functionele mailbox capac@elia.be zodra een reservering van vermogen wordt toegewezen (inclusief alle in punt 2.2 beschreven relevante informatie) en/of stuurt, in overeenstemming met de overeengekomen Excel-template, ten laatste binnen de maand een update van de bestaande productie-eenheden en van de toekomstige productie-eenheden met een reservering van vermogen op zijn net.
  - De DNB informeert Elia via de functionele mailbox capac@elia.be zodra een aansluiting of een aanpassing van een aansluiting is besteld, gewijzigd door de aanvrager of ongeldig is verklaard, tenminste voor de gevallen waar Elia in haar hierboven vermelde advies noodzakelijke aanpassingen heeft aangegeven.

321 **3. Ontwikkeling van de transmissie- en distributienetten**

322 **3.1 Technisch-economisch optimum**

323 Voor de ontwikkeling van hun netten ontwikkelen de Partijen in onderling overleg
324 de gemeenschappelijke onderdelen van hun langetermijnvisie en realiseren ze de
325 daaruit voortvloeiende investeringsprojecten die zoveel als mogelijk
326 overeenstemmen met het technisch-economisch optimum zoals hierna
327 beschreven. De projecten die zo in uitvoering gaan bieden een technisch

DRAFT FOR APPROVAL

328 aanvaardbare oplossing voor de gekende en verwachte noden aan de laagste
329 maatschappelijke kost.

330

331 Onder noden dient te worden begrepen (niet exhaustieve lijst):

- 332 • de gevolgen van een stijging van de afname en de injectie;
- 333 • de noodzaak om nieuwe belastingen aan te sluiten;
- 334 • de noodzaak om de onthaalcapaciteit voor decentrale productie te
335 verhogen;
- 336 • de noden met betrekking tot de uitwisseling van energie/vermogen op de
337 netten;
- 338 • de verplichtingen met betrekking tot de veiligheid van goederen en/of
339 personen;
- 340 • de verplichtingen met betrekking tot de betrouwbaarheid van het net;
- 341 • de vervanging van materieel aan het einde van hun levensduur;

342

343 Wanneer meerdere technische varianten mogelijk zijn om te antwoorden op de
344 noden of op eenvoudig verzoek van een van de Partijen zullen de Partijen een
345 gemeenschappelijke studie uitvoeren teneinde het technisch-economisch
346 optimum te bepalen. De Partijen zullen deze gemeenschappelijke en bindende
347 analyse naar best vermogen en binnen een redelijke termijn en in het afgesproken
348 formalisme uitvoeren, zodat elke Partij kan voldoen aan haar wettelijke en
349 reglementaire verplichtingen.

350

351 De bepaling van het technisch-economisch optimum zal gebeuren op basis van
352 een globale kostprijsberekening van de noodzakelijke werken om de verschillende
353 overeengekomen technische varianten te realiseren, die overeenstemmen met
354 het technisch kader zoals hierna beschreven. Deze globale kostprijsberekening
355 bestaat uit een actualisatie van alle relevante kosten binnen de technische scope
356 en die vallen binnen de door de Partijen overeengekomen tijdshorizon. Alle
357 bestudeerde varianten zullen afzonderlijk een antwoord bieden aan de
358 gedetecteerde noden binnen het technische kader. De Partijen bepalen in
359 onderling akkoord, een template voor het resultaat van hun gemeenschappelijke
360 analyse, de beslissingscriteria en goedkeuringsprocedures.

361

362 De Partijen streven naar een robuuste en, indien opportuun, een gefaseerde
363 oplossing die aanleiding geeft tot een billijke kostenverdeling tussen de Partijen
364 en de netgebruikers. De kostenverdeling tussen de Partijen wordt bepaald op
365 basis van de eigendomsgrenzen, zoals beschreven in Bijlage 8.

366

367 De te bestuderen varianten wordt vastgelegd tussen de Partijen. Enkel varianten
368 die technisch beantwoorden aan het geheel van de gedetecteerde noden en
369 verplichtingen en die technisch aanvaardbaar worden beschouwd. De varianten
370 respecteren onder andere:

- 371 • de Technische Reglementen, normen en voorschriften betreffende het milieu
372 en de ruimtelijke ordening;
- 373 • het regulatoire kader;
- 374 • de technische ontwerpregels, specificaties en standaarden van respectievelijke
375 Partijen (en voor zover mogelijk ontwerpen van technische regels).

376

377 Het **technische kader** van de te bestuderen varianten wordt vastgelegd tussen
378 de Partijen en bepaalt onder meer:

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 7	8/14	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

- 379
- 380
- 381
- 382
- 383
- 384
- 385
- 386
- 387
- 388
- het Gewest, de spanningsniveaus en beschouwde Transformatiestations;
  - de overeengekomen tijdshorizon, die minstens alle niet-recurrente kosten en voortijdige uitdienstnames moet omvatten;
  - de overeengekomen inschatting voor de evolutie van de afname en injectie in de betrokken zone (gebaseerd op de gekende en mogelijke groeivoeten);
  - de redelijkheid van afstanden en aantal kabels in functie van vermogen en spanningsniveau en netverliezen;
  - de gangbare exploitatieregels en veiligheidsprocedures;
  - in de mate van het mogelijke, de functionele eisen van de eindgebruikers.

389 Daarnaast komen de Partijen ook nog de nodige berekeningsparameters overeen,
390 zoals:

- 391
- 392
- 393
- 394
- actualisatievoeten;
  - inflatie;
  - technische levensduur van de betrokken uitrustingen;
  - studie horizon.

395

396 en gebruiken daarbij de waardering zoals bepaald in de overeenkomstige tarief-
397 methodologieën voor de betrokken regulatoire periode.

398

399 Voor de bepaling van het technisch-economisch optimum worden alle relevante,
400 reële en geactualiseerde uitgaven en inkomsten in rekening gebracht, zoals:

- 401
- 402
- 403
- 404
- 405
- 406
- 407
- 408
- 409
- 410
- 411
- 412
- 413
- 414
- 415
- 416
- 417
- 418
- Investeringsuitgaven (Capex) van netuitbreidingen, netversterking en vervangingen;
  - Investeringsuitgaven (Capex) voor de aansluiting tot op de site van de betrokken netgebruiker;
  - kosten voor onderhoud en uitbating van de netten;
  - kosten voor de aanpassing, verplaatsing of verwijdering van installaties;
  - kosten voor de netverliezen (gewaardeerd aan de aankooprijs op de markt);
  - kosten voor maatregelen van congestiebeheer te wijten aan de activatie van flexibiliteit of aan het uitstellen of vermijden van investeringen ;
  - kosten voor risicobeperkende maatregelen tijdens, in afwachting of ter uitstel van de uitvoering van de werken;
  - eventuele tussenkomsten of vergoedingen aan of van de netgebruiker of andere belanghebbenden;
  - tijdelijke investeringen of uitgaven noodzakelijk voor de realisatie van de noodzakelijke werken;
  - de financieel becijferbare risico's of de kost om zich hiervoor in te dekken;
  - de restwaarde van de installaties die nog in gebruik of in reserve zijn op het einde van de tijdshorizon.

419

420 Elke Partij bepaalt de uitgaven en inkomsten voor de werkzaamheden die binnen
421 zijn verantwoordelijkheidsperimeter en actieradius vallen. Voor elke variante
422 worden de geactualiseerde waarden van de Partijen opgeteld.

423

424 Indien de resultaten van deze berekening voor bepaalde varianten heel dicht bij
425 elkaar liggen of indien er enige twijfel is over de betrouwbaarheid van het resultaat,
426 kunnen de Partijen een sensitiviteitsanalyse uitvoeren om de robuustheid van het
427 resultaat na te gaan. Deze sensitiviteitsanalyse zal de impact nagaan indien er

428 andere hypothesen worden genomen voor bijvoorbeeld de tijdshorizon, de
429 financiële parameters, de evolutie van afname en injectie of de technische
430 levensduur van de installaties.

431

432 De Partijen waken erover dat de gekozen oplossing:

433

- geen aanleiding geeft tot onevenredige of onredelijke kostenverdeling tussen Partijen;

434

435

- geen aanleiding geeft tot onredelijke waardeverminderingen door het buiten dienst nemen van installaties;

436

437

- geen aanleiding geeft tot niet-verantwoorde kosten voor één van de Partijen;

438

- geen onredelijke trendbreuk of piek genereert in de kosten van één van de Partijen, met inbegrip van afschrijvingen;

439

440

- goedgekeurd wordt door de bevoegde regulatoren op het niveau van de kosten ge-dragen door de Partijen;

441

442

- over de nodige vergunningen kan beschikken;

443

- geen onredelijk lange doorlooptijd heeft.

444

445

446 Het technisch-economisch optimum resulteert in de voor Partijen technisch
447 aanvaardbare oplossing aan de laagste maatschappelijke kost.

448

449

450 De Partijen leggen op basis van het technisch-economische optimum en in
451 onderling overleg de daaruit voortvloeiende investeringsprojecten vast. Bij deze
452 keuze kunnen de Partijen – indien ze dit als relevant beoordelen - nog rekening
453 houden met niet-valoriseerbare parameters zoals:

454

- de impact op de kwaliteit van de spanning voor de betrokken netgebruikers;

455

- de impact op de betrouwbaarheid van het net;

456

- de (reserve)capaciteit die in elke oplossing ter beschikking is;

457

- de niet-geïnjecteerde energie door gebruik van niet-gecompenseerde flexibele toegang;

458

- de complexiteit op gebied van uitvoering van de werken of exploitatie van het net;

459

- de publieke aanvaardbaarheid van de oplossing;

460

- de impact op de reputatie van een van de Partijen;

461

- de impact op de stabiliteit van de kosten en/of jaarresultaten van een van de Partijen.

462

463

3.2 Basisconcepten

464

- De netontwikkeling van Elia is gebaseerd tegelijkertijd op het N-1 Criterium en op een complementaire analyse, indien relevant, van de afnames en de producties per LGL. Deze complementaire analyse kan ook herzien worden als het door Elia of de DNB en eventuele andere distributienetbeheerders noodzakelijk wordt geacht. Hierbij wordt rekening gehouden met de semi-bruto-energiebehoefte (netto-afname in een LGL vermeerderd met de gemeten lokale productie, uitgedrukt in MVA per kwartier).

465

466

467

468

469

470

471

- De netontwikkelingen zullen altijd in overleg tussen Elia en de DNB gebeuren, in het bijzonder wanneer de ontwikkelingen een mogelijke impact hebben om het net van de andere Partij.

472

473

474

- Behalve in uitzonderlijke gevallen wensen de Partijen te evolueren naar de opheffing van de verouderde spanningsniveaus van 5 of 6 kV en verrichten zij

475

476 gemeenschappelijke studies om oplossingen te vinden met name voor de
477 transformatoren die deze netten voeden.

478 3.3 Gemeenschappelijke studies over de evoluties van de netten op lange
479 termijn

480 De Partijen komen overeen over de evolutie van de structuur van hun
481 respectievelijke net op lange termijn voor zover deze evolutie een impact heeft op
482 het net van de andere Partij. De uitwerking van een langetermijnvisie tussen de
483 Partijen is gebaseerd op de criteria van het technisch-economisch optimum zoals
484 beschreven onder punt 3.a van deze Bijlage en is in het algemeen het onderwerp
485 van een of meerdere gemeenschappelijke studies tussen de Partijen.

486
487 De Partijen laten de conclusies van deze studies goedkeuren in hun
488 respectievelijke beslissingsorganen vooraleer ze formeel te bevestigen via een
489 akkoordschrijven en de projecten die eruit voortkomen op te nemen in de
490 investeringsplannen van de Partijen.

491
492 Op vraag van een van de Partijen en in geval van moeilijkheden om tot een
493 akkoord te komen zullen de resultaten van de gemeenschappelijke studies
494 besproken worden tijdens een (bilateraal) overleg met de verantwoordelijken van
495 Elia en de DNB teneinde een gemeenschappelijke oplossing uit te werken,
496 evenals de projectportefeuille die eruit voortkomt.

497
498 Indien geen overeenstemming wordt bereikt over een gemeenschappelijke
499 oplossing aanvaarden de Partijen de keuze van de variant toe te vertrouwen aan
500 de arbitrage van de betrokken regulatoren.

501
502 Vóór de realisatie van de eerste investeringen volgens deze visie door één van de
503 Partijen, moet dit technisch-economisch optimum opnieuw bevestigd worden door
504 de andere Partij.

506 3.4 Gezamenlijke globale analyses van de aspecten verbonden met het
507 reactief vermogen en de spanningsbeheer

508 De Partijen komen overeen dat de gezamenlijke globale analyses betreffende het
509 geheel van de aspecten verbonden met het reactief vermogen en de
510 spanningsbeheer zullen worden uitgevoerd voor een geheel van Koppelpunten.
511 Daartoe worden de zones van Koppelpunten die elektrisch verbonden zijn
512 gedefinieerd per primair spanningsniveau van de HS/MS-transformatoren. Deze
513 Elektrische zones zijn geografisch afgebakend om met het lokaal karakter van het

514 beheer van het reactief vermogen en de beperkte transportcapaciteit van reactief
515 vermogen rekening te houden.

516 De elektrische zone waartoe elk Transformatiestation en elke Koppelpunt behoort
517 wordt gepreciseerd in Bijlage 3 van de onderhavige Overeenkomst.

518 Een gezamenlijke globale analyse van een zone kan door de Partijen worden
519 geïnitieerd. Het resultaat van een gezamenlijke globale analyse van een zone
520 heeft een geldigheid van één jaar tenzij de Partijen dit anders overeenkomen.

521 Indien een gezamenlijke globale analyse aantoont dat een investering nodig is om
522 de vereisten op vlak van reactief vermogen en spanningsbeheer te respecteren,
523 zal deze investering op basis van het technisch-economisch optimum worden
524 gepland in overleg tussen de DNB en Elia en worden geïntegreerd in het
525 investeringsplan van de betrokken netbeheerder voor goedkeuring door zijn
526 regulator.

527 **3.5 Gezamenlijke lokale analyses van de aspecten verbonden met het reactief**
528 **vermogen en de spanningsbeheer**

529 Indien de DNB bij een jaarlijkse controle vaststelt dat de Koppelpunten zich buiten
530 de spanningsregelzones bevinden, zal de DNB een risicoanalyse uitvoeren en
531 eventueel een gezamenlijke lokale analyse initiëren. Deze heeft tot doel om
532 grondiger het bijhorende risico te analyseren en een structurele oplossing te
533 zoeken voor het geïdentificeerde probleem.

534 Het nemen van transitoire of definitieve operationele maatregelen om het risico te
535 verminderen/vermijden worden bevoorrecht. In het geval dat dergelijke
536 maatregelen niet mogelijk zijn of onvoldoende worden geacht, wordt een
537 investering overwogen. Deze investering zal steeds worden gepland in overleg
538 tussen de DNB en Elia en zal worden geïntegreerd in het investeringsplan van de
539 betrokken netbeheerder voor goedkeuring door zijn regulator.

540

541 **4. Beschrijving van de gemeenschappelijke projecten**

542 Een gemeenschappelijk project is een project dat investeringen vereist van de beide Partijen.
543 Deze investeringen worden verdeeld over de Partijen volgens de eigendomsgrenzen en
544 activiteitsperimeter conform Bijlage 8.

545

546 De beschrijving van een gemeenschappelijk project vereist een akkoord tussen Elia en de
547 DNB over een aantal punten:

- 548 • functionele behoeften;
- 549 • taakverdelingen;
- 550 • uitvoeringstermijnen;
- 551 • omschrijving van de eigendommen;
- 552 • de Partij die de investering doet;
- 553 • bedrag van de eventuele bijdragen.

554 Die akkoorden worden opgenomen in een “scoping fiche”, opgesteld door de initiatiefnemer
555 van de werken en gevalideerd ten laatste voor de bestelling van het materieel of voor het
556 begin van de werken. De gemeenschappelijke template van deze “scoping fiche”, gedefinieerd

557 binnen de C11 van Synergrid wordt als referentie gebruikt. Een specifieke scopingvergadering
558 kan in bepaalde gevallen op de site georganiseerd worden om de inhoud te valideren.

559 De Partijen kunnen een voorlopige versie van de “scoping fiche” opstellen en valideren. Deze
560 voorlopige versie is nog niet volledig, maar bevat een minimum aan gegevens (bijvoorbeeld
561 het te voorziene aantal cellen) die nodig zijn voor een vergunningsaanvraag (bijvoorbeeld in
562 geval van het oprichten van een nieuw gebouw).
563

564 **5. Opvolging van de projectportefeuille**

565 **5.1 Prioriteit en Engagement in de uitvoering van de projecten**

566 De Partijen bepalen in overleg het prioriteitsniveau van een gemeenschappelijk
567 project. Zij verbinden zich ertoe dit te respecteren bij de planning van de uitvoering
568 van het project.

569 Er wordt een onderscheid gemaakt op basis van de uitvoeringstermijn:

- 570
- 571
- 572 • vanaf september zullen de projecten waarvan de uitvoering is voorzien in de
573 komende twee jaar (beslissingshorizon), niet meer eenzijdig door een Partij
574 opnieuw aan de orde worden gesteld, behoudens fundamentele wijziging van
575 de behoefte in kwestie;
- 576 • de projecten waarvan de uitvoering is voorzien tussen twee en vier jaar
577 (beslissingshorizon) worden in overleg bepaald. De Partijen engageren zich om
578 de stabiliteit van de projectenportefeuille zoveel mogelijk te garanderen, zeker
579 voor de prioritaire projecten. Een voorstel tot aanpassing van de portefeuille
580 kan gebeuren rekening houdend met de evolutie van de externe hypothesen
581 langs de ene kant en met de prioriteiten geassocieerd aan de verschillende
582 projecten langs de andere kant. Een overleg tussen Elia en de DNB wordt in
583 september voorzien om de niet gewijzigde projectplanning te bevestigen en tot
584 een akkoord te komen over de voorgestelde wijzigingen.
585

586 **5.2 Opvolgingsvergadering**

587 Om een coherente follow-up van de projecten mogelijk te maken, moeten
588 opvolgingsvergaderingen worden gepland. Zo zal er periodiek (en minstens
589 eenmaal per jaar) een vergadering voor de opvolging van de projectportefeuille
590 georganiseerd worden op initiatief van Elia. Tijdens die vergaderingen worden alle
591 gemeenschappelijke projecten overlopen, worden de timing en de eventuele
592 technische problemen besproken en worden de nodige beslissingen getroffen. In
593 een door de beide Partijen goedgekeurd verslag zullen de bereikte akkoorden
594 worden gepreciseerd.
595

596 Die vergaderingen vervangen in geen geval de noodzakelijke werkvergaderingen
597 die de coördinatie tussen de verschillende ondernemingen, leveranciers en
598 andere evenals de organisatie van de veilige voortzetting van de werkzaamheden
599 beogen.

600 **6. Gegevensuitwisseling in geval van gewijzigde of nieuwe**
601 **standaarden**

602 De Partijen komen overeen dat nieuwe standaarden of de wijzigingen aan bestaande
603 standaarden betreffende de installaties van de ene Partij, met een mogelijke impact op het
604 beheer van het net van de andere Partij, ter goedkeuring voorgelegd zullen worden binnen
605 Synergrid, met name binnen de commissies en/of werkgroepen, aangeduid door het
606 Technisch Comité van Synergrid. De Partijen streven naar geharmoniseerde standaarden,
607 toepasbaar voor alle distributienetbeheerders.

608
609 De documentatie met betrekking tot deze standaarden wordt bijgehouden op het extranet
610 platform van Synergrid.

611

612 .

613

614

Bijlage 8: Afbakening van eigendommen en activiteitsperimeters

1. Voorwerp

Deze Bijlage beschrijft de principes die zullen worden toegepast voor elk nieuw Transformatiestation of voor elke fundamentele wijziging van een deel hiervan (vb. een nieuwe investering in een MS-Onderstation) voor wat de eigendom en activiteitsperimeter betreft.

Deze Bijlage heeft als doel de afbakening van de verantwoordelijkheidsperimeter en de eigendommen tussen Elia en de DNB te verduidelijken m.b.t. de terreinen, gebouwen, en de technische installaties die deel uitmaken van de activiteitsperimeter van Elia of van de DNB en dit op basis van de algemene principes, beschreven in het punt 2 hieronder.

2. Algemene principes

De DNB en Elia komen overeen dat de functionele activiteitsperimeter bepalend is voor alle kosten en investeringen met inachtnaam van het streven naar een globaal technisch-economisch optimum. De methodologie om een globaal technisch-economisch optimum te bepalen is in Bijlage 7 beschreven.

Wat de functionele activiteitsperimeter betreft, geldt dat:

- De DNB de distributieactiviteit waarneemt en Elia de transmissie en het plaatselijk vervoer uitvoert;
- Elia minstens de spanning verzekert, naar keuze per DNB, opgenomen in Bijlage 8.A:
  - Op de secundaire van injectietransformator(en);
  - Op de railstellen;
- Elia de facturatie telling op het Transformatiestation waarborgt;
- Elia de beveiliging, automatismen en de spanningsregeling van de transformator waarborgt;
- Elia de hulpdiensten (AC en DC) van het MS-Onderstation levert;
- De DNB de CAB waarborgt;
- Elia en de DNB de aardingswijze van het DNB-net bepalen;
- Elia en de DNB de kwaliteitsparameters (spanning, reactief vermogen, kortsluitvermogen, ...); waarborgen volgens de respectievelijke aanbrenge in het Transformatiestation (cf. Bijlage 12).

Voor elk type technische installatie wordt aangeduid of deze per definitie behoort tot de activiteitsperimeter van Elia, in welk geval de eigendom van deze technische installatie aan Elia zou moeten toekomen, of tot de activiteitsperimeter van de DNB, in welk geval de eigendom van deze technische installatie aan de DNB zou moeten toekomen. Als er een keuze moet worden gemaakt, zal deze worden gepreciseerd.

Hieruit vloeien volgende basisprincipes voort voor de eigendomsgrenzen:

- De eigendomsgrens van de technische installaties wordt in principe bepaald door de functionele activiteitsperimeter, d.w.z.
  - Aan de secundaire van de injectietransformatoren;

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 8	1/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

- 46   ○ Na de MS-velden van de injectietransformatoren en de railskoppeling.
- 47 • Deze eigendomsgrenzen komen overeen met de technische installatiegroepen
- 48 gedefinieerd in de aansluitingstarieven. M.a.w. het “toebehoren voor transformatie naar
- 49 MS”, de “niet-feeder midden-spanningcellen” en de “algemene installaties en gebouw”
- 50 kunnen eigendom van Elia of van de DNB zijn. Indien eigendom van Elia, wordt de
- 51 aansluitingsvergoeding geactiveerd zodat de kosten individueel toegewezen worden en
- 52 rechtvaardig blijven voor de andere distributienetbeheerders.
- 53 • De DNB of Elia kunnen echter eigenaar zijn van specifieke technische installaties binnen
- 54 de vastgelegde installatiegroep en dit voornamelijk om historische redenen. Deze
- 55 situaties zullen geen aanleiding geven tot opdeling van de installatiegroepen in de
- 56 aansluitingstarieven maar er zal gestreefd worden naar een regularisatie van de situatie
- 57 conform de principes beschreven in deze Bijlage. Voor Elia netgebruikers die historisch
- 58 op MS zijn aangesloten, zullen Elia en de DNB de mogelijke evolutie bespreken.
- 59 • De DNB of Elia kunnen echter eigenaar zijn van specifieke technische installaties buiten
- 60 de vastgelegde installatiegroep en dit voornamelijk omwille van de functionele
- 61 activiteitsperimeter. Dit is onder meer het geval voor:
- 62   ○ De in het Elia-tarief geïntegreerde assets in eigendom van DNB die deel
- 63 uitmaken van het plaatselijk vervoernet in beheer van Elia. De eigendomsgrens
- 64 dient dan aanzien te worden als de scheiding tussen de uitrustingen behorend tot
- 65 de functie plaatselijk vervoer – en dus tarifair geïntegreerd - en de uitrustingen
- 66 behorend tot de distributiefunctie.
- 67   ○ De Trunks in het MS-net (functioneel behorend tot het plaatselijk vervoersnet), de
- 68 CAB-uitrustingen op het Elia-net (functioneel een distributieactiviteit).
- 69   ○ Een aantal historische situaties waarbij gestreefd wordt om die in de toekomst te
- 70 regulariseren.
- 71 • Indien een Partij eigenaar is en gebruiksrechten heeft toegekend aan de andere Partij
- 72 (van een terrein, gebouw of andere technische installatie, verbonden met de activiteiten
- 73 van de andere Partij en waarvan de lasten worden gedekt door het tarief van deze
- 74 laatste) kan er een vergoeding worden aangerekend door de eigenaar. De modaliteiten
- 75 met betrekking tot de gebruiksrechten en/of de terbeschikkingstelling evenals de daaruit
- 76 voortvloeiende vergoedingen worden geregeld in een pacht, een contract of een
- 77 specifieke overeenkomst.
- 78 • De eigenaar beheert zijn installaties, dus de eigendom legt in principe ook de
- 79 activiteitsperimeter vast.
- 80 • De eigenaar realiseert de investering.
- 81 • De kosten voor de aanpassing of de verplaatsing van bestaande installaties zijn ten laste
- 82 van de eigenaar van deze installaties, ongeacht de vragende Partij, voor zover het gaat
- 83 om installaties voor het beheer van het elektriciteitsnet en voor zover de installaties zich
- 84 in een Transformatiestation bevinden.
- 85 • In gemengde MS-Onderstations wordt de keuze voor de eigendomsgrenzen bepaald
- 86 door de DNB bevoegd in dat gebied waar het Transformatiestation zich bevindt en
- 87 waarvoor hij werd aangeduid als DNB.

88

89 Ter verduidelijking worden de basisprincipes in volgende hoofdstukken gedetailleerd.

90 De DNB en Elia bevestigen hun keuze in de Bijlage 8.A.

91

92 Elke uitzondering op deze principes zal in gemeenschappelijk overleg gebeuren tussen Elia

93 en de DNB en ter goedkeuring aan Elia en de DNB voorgelegd worden.

94

95 Voor alle fundamentele aanpassingen die aan een bestaand Transformatiestation worden

96 aangebracht, zal gestreefd worden naar de afbakening zoals beschreven in onderhavige

97 Bijlage zonder afbreuk te doen aan de bestaande akkoorden.

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 8	2/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

98
99

100 Wat de bestaande terreinen en gebouwen, evenals de technische installaties betreft worden
101 inventarisverslagen opgesteld en door de Partijen gevalideerd, conform de regels
102 beschreven in Bijlage 4, om de grenzen van de eigendommen en de overeenkomstige
103 verplichtingen van de Partijen te bepalen.

104 **3. Terreinen**

105 De eigendom van het terrein is afhankelijk van de situatie en wordt gedetailleerd in de
106 notariële akten, eventueel aangevuld door een inventarisverslag (cf. Bijlage 4). Een deel van
107 het terrein kan zich buiten de afsluiting van het Transformatiestation/MS-Onderstation
108 bevinden. In dit geval zijn de regels met betrekking tot de terreinen eveneens van
109 toepassing.

110

111 In het algemeen zal bij fundamentele aanpassingen van de technische installaties in
112 onderling overleg geëvalueerd worden of de eigendom van het terrein op economische wijze
113 in lijn kan gebracht worden met de infrastructuurgrenzen.

114

115 **3.1 Erfdienstbaarheid van ondergrondse doorgang voor kabels**

116 De eigenaar van het terrein verleent, een ondergronds doorgangsrecht aan de
117 andere sitegebruikers voor hun kabels.

118

119 Dit recht is gratis voor de installaties die betrekking hebben op het beheer van het
120 elektriciteitsnet, voor zover deze installaties zich in een Transformatiestation
121 moeten bevinden omwille van hun functionele verbondenheid met dit laatste. Voor
122 de andere installaties behoudt de eigenaar zich het recht om een vergoeding te
123 vragen.

124 Dit doorgangsrecht wordt geregeld door middel van een notariële akte, conform de
125 procedure, beschreven in Bijlage 9.

126

127 **3.2 Erfdienstbaarheid van steun en ondersteuning**

128 De eigenaar van het terrein verleent aan de andere sitegebruikers een
129 erfdienstbaarheid van steun en ondersteuning voor de installaties van de andere
130 sitegebruikers op of onder het terrein van de eigenaar.

131 Deze erfdienstbaarheid is gratis voor de installaties die betrekking hebben op het
132 beheer van het elektriciteitsnet, voor zover deze installaties zich in een
133 Transformatiestation moeten bevinden omwille van hun functionele verbondenheid
134 met dit laatste. Voor de andere installaties behoudt de eigenaar zich het recht voor
135 om een vergoeding te vragen.

136 Voor alle installaties op of onder het terrein die zich buiten een bestaand gebouw
137 bevinden, wordt deze erfdienstbaarheid geregeld door middel van een notariële
138 akte, conform de procedure, beschreven in Bijlage 9.

139

140 **3.3 Evacuatie van effluent**

141 In het algemeen, in geval van fundamentele wijzigingen aan de technische
142 installaties, zullen de Partijen in onderling overleg evalueren of effluent komende

143 van de installaties en/of gebouwen van de Partijen gescheiden kan worden op een
144 economische wijze.

145 In geval van het evacueren van effluent komende van installaties en/of gebouwen
146 van de Partij die geen eigenaar is van het terrein via het afwateringsnet van de
147 Partij die eigenaar is van het terrein:

- 148 • passeert het effluent komende van de inkuipingen van transformatoren van de
149 Partij die geen eigenaar is van het terrein, via een eigen koolwaterstof- en een
150 coalescing filter, vooraleer in het afwateringsnet van de eigenaar van het
151 terrein terecht te komen;
- 152 • wordt de verbinding op het afwateringsnet van de eigenaar van het terrein
153 uitgevoerd stroomafwaarts van de coalescing filter van deze laatste;
- 154 • wordt er een bemonsteringsput voorzien om de hoeveelheid en de kwaliteit te
155 controleren van het effluent van de Partij die geen eigenaar is van het terrein,
156 stroomopwaarts van het voornoemde verbindingspunt.

157
158 Indien, om technische redenen en/of omwille van het terreinniveau, de aansluiting
159 op het afwateringsnet van de Partij die eigenaar is van het terrein niet uitgevoerd
160 kan worden stroomafwaarts van de coalescing filter van deze laatste en indien het
161 effluent komende van de installaties en/of gebouwen van de Partij die geen
162 eigenaar is van het terrein, bijgevolg door de afvoerinfrastructuur (waterput,
163 coalescing filter,...) van de eigenaar van het terrein vloeit, zal de eigenaar van de
164 installaties die aan de oorzaak liggen van eender welke vervuiling de kosten op zich
165 nemen voor het ledigen en schoonmaken (buiten het normale onderhoud) van de
166 betrokken infrastructuur.

167 De interventies voor ledigen en schoonmaken worden evenwel geregeld door de
168 Partij die eigenaar is van de betrokken infrastructuur.

169

170 **4. De algemene installaties en gebouwen**

171 De kosten die verbonden zijn met de terbeschikkingstelling en het beheer van de algemene
172 installaties en de gebouwen van het MS-Onderstation door Elia, zijn het voorwerp van term
173 III van het aansluitingstarief dat werd gepubliceerd op de website www.elia.be.

174

175 De Partijen engageren zich om de eigendomsinventarissen (Bijlage 4) correct te houden in
176 functie van de eigendomsaanpassingen en de nieuwe netontwikkelingen.

177

178 **4.1 Gebouwen**

179 Aan de hand van huidige Samenwerkingsovereenkomst en na akkoord van de
180 eigenaar, conform de procedure beschreven in Bijlage 9, kent de eigenaar van
181 een gebouw een gebruiksrecht toe aan de andere Partij die gebruik maakt van de
182 site opdat deze laatste er haar installaties kan plaatsen.

183

184 Dit gebruiksrecht is gratis voor de installaties die betrekking hebben op het beheer
185 van het elektriciteitsnet, voor zover deze installaties zich in een
186 Transformatiestation moeten bevinden omwille van hun functionele
187 verbondenheid met dit laatste. Voor de andere installaties behoudt de eigenaar
188 zich het recht om een vergoeding te vragen.

189

190 De spoelen en de CAB-installaties, voorzien op het moment van het ontwerp van
191 het gebouw van het MS-Onderstation, worden in dit gebouw geïnstalleerd.

192
193 Indien de DNB de eigenaar is van de gebouwen nodig voor de koppeling met het
194 Elia-net (met name bij een keuze voor optie 2 in de Bijlage 8.A), dan zal de DNB
195 de plaats voor de MS-cellen van Elia voorzien en deze kosteloos ter beschikking
196 stellen van Elia.

197
198 Alle keuzes uitgevoerd door de ene Partij (vb. keuze van het materieel) die een
199 impact heeft op de eigendom van de andere Partij moeten met deze laatste
200 worden overeengekomen. Indien nodig zal een vergelijkende studie van de
201 oplossingen worden uitgevoerd. De Partijen beogen een globaal technisch-
202 economisch optimum voor de maatschappij, onderhandeld in gemeenschappelijk
203 akkoord.

204

205 4.2 Algemene installaties

206 Onder algemene installaties wordt verstaan de gemeenschappelijke installaties
207 die dienen voor de verschillende gebruikers van het gebouw waarin de MS-cellen
208 van het Koppelpunt zich bevinden, d.w.z.:

- 209 • De verlichting;
- 210 • De verwarming;
- 211 • Het sanitair;
- 212 • De branddetectie;

213 evenals de verschillende nutsvoorzieningen (water, elektriciteit, perslucht, stoom,
214 ...) exclusief bestemd voor MS-cellen en bijhorende installaties en hun
215 onderhoud.

216

217 Als de DNB of de DNB samen met andere distributienetbeheerders over het
218 exclusieve gebruik van een gebouw beschikken, is de aansluiting van dit gebouw
219 aan de verschillende hulpdiensten ten operationele en financiële laste van de
220 DNB of van de DNB samen met andere distributienetbeheerders.

221

222 **5. De niet-feeder MS-cellen en toebehoren voor de transformatie** 223 **naar MS**

224 5.1 De niet-feeder MS-cellen

225 De kosten die verbonden zijn met de terbeschikkingstelling en het beheer door
226 Elia van de niet-feeder MS-cellen zijn het voorwerp van term II van het
227 aansluitingstarief dat werd gepubliceerd op de website www.elia.be.

228

229 De perimeter voor de groep van de niet-feeder MS-cellen, stemt overeen met, en
230 beperkt zich tot de volgende cellen:

- 231 • De railskoppeling, tenzij anders overeengekomen tussen de Partijen
232 (railskoppeling is te begrijpen als de mogelijkheid om een rechtstreekse
233 verbinding tussen twee vermogenstransformatoren te maken via een
234 vermogenschakelaar (+scheiden) die automatisch en/of vanop afstand
235 bediend wordt);
- 236 • De eventuele niet-feeder reservecellen;

DRAFT FOR APPROVAL

- 237 • De TP voor de automatische spanningsregeling;
238 • De eventuele langsscheiders in MS-Onderstations met een enkel railstel,
239 historisch gezien, eigendom van Elia.

240 5.2 Het toebehoren voor de transformatie naar MS

241 De kosten die verbonden zijn met de terbeschikkingstelling en het beheer door
242 Elia van het toebehoren voor de transformatie naar MS, vormen het voorwerp van
243 term I van het aansluitingstarief dat werd gepubliceerd op de website www.elia.be.
244

245 De perimeter voor de groep van het toebehoren voor transformatie naar de MS,
246 stemt overeen met en beperkt zich tot de volgende cellen:

- 247 • De verbindingen tussen de vermogenstransformatoren en de aankomstcellen
248 in de MS-Onderstations;
- 249 • De aankomstcellen van de vermogenstransformatoren in de Koppelpunten
250 (die eventueel een telling omvat);
- 251 • De cellen van de hulpdienstentransformatoren die eventueel direct op het MS-
252 railstel zijn aangesloten;
- 253 • De Trunks (inclusief de cellen waarop ze aangesloten zijn – aankomst &
254 vertrek, zie hierna);
- 255 • Het vakwerk voor de pulsadis-TI's voor CAB;
- 256 • De eventuele reservecellen voor de vermogentransformatoren.
257

258 De installaties type Ramelot/LGR worden als toebehoren van de transformatie
259 naar MS beschouwd, met uitzondering van de installaties REA (vlamboogdetectie)
260 die steeds eigendom van de DNB zijn.

261 5.3 Trunks

262 Historisch is deze infrastructuur eigendom van Elia en is opgenomen in de
263 decreten ter inventarisatie van het plaatselijk vervoernet.
264

265 Indien de “toebehoren voor de transformatie naar MS” deel uitmaken van de
266 perimeter van de DNB (overeenkomstig optie 2 in Bijlage 8.A), dient de DNB de
267 eigenaar van de Trunk te zijn. In het tegenovergestelde geval (optie 1 in Bijlage
268 8.A) is Elia eigenaar van de Trunk.
269

270 Bovenstaande impliceert dat Trunks slechts als oplossing zullen gekozen worden
271 indien ze technisch-economisch verantwoord zijn, conform de principes
272 opgenomen in Bijlage 7.
273

274 6. De installaties die verbonden zijn met de transmissieactiviteiten

275 De kosten die verbonden zijn aan de installaties die verbonden zijn met de
276 transmissieactiviteiten, zijn het voorwerp van het tarief voor het gebruik van het Elia-net door
277 de DNB, die op de website www.elia.be zijn gepubliceerd.
278

279 De volgende lijst van installaties is niet exhaustief. Ze bevat uitsluitend de installaties op de
280 grens van de activiteitsperimeter van transmissie en van distributie, teneinde deze grens te
281 verduidelijken.
282

283 Worden beschouwd als installaties verbonden met de transmissieactiviteiten:

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 8	6/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

- 284 • De cellen voor aansluiting van rechtstreekse netgebruikers van Elia;
- 285 • De energie die nodig is voor de werking van de algemene installaties die werden
- 286 beschreven onder 4.2.;
- 287 • De hulpdienstentransformatoren;
- 288 • De spanningsregelaars;
- 289 • De automatische overname tussen Elia-installaties bij verlies van een Rechtstreekse
- 290 voedingsbron.
- 291

292 6.1 Voeding van de hulpdiensten

293 De spanningen 400 V AC of 230 V AC, en 110 V DC worden ter beschikking gesteld
294 van de DNB door Elia ter hoogte van het algemene verdeelbord laagspanning
295 (AVLS) van de DNB, dat zich in het MS-Onderstation bevindt.

296
297 De voedingen van de hulpdiensten zijn bestemd voor de installaties die betrekking
298 hebben op het beheer van het elektriciteitsnet en voor zover deze installaties zich in
299 een Transformatiestation moeten bevinden omwille van hun functionele
300 verbondenheid met dit laatste.

301
302 Daartoe voorziet Elia:

- 303 • De hulpdienstentransformator(en) (in het algemeen gekoppeld aan de injectie-
304 transformator(en)). Indien de hulpdienstentransformator aangesloten is op het
305 MS-railstel, is de betrokken cel eigendom van de Partij die eigenaar is van het
306 toebehoren voor de transformatie naar MS;
- 307 • De batterijen (in het algemeen twee), de eventuele noodgeneratoren, en de
308 gelijkrichters die (in nieuwe Transformatiestations) de beschikbaarheid kunnen
309 verzekeren van de voeding 110 V DC gedurende 24u (onder voorbehoud van
310 het respecteren van de technische gebruikslimieten) de kabels en hun
311 beveiligingen.

312
313 Terwijl de DNB voorziet in:

- 314 • Het AVLS;
- 315 • De stroomafwaartse circuits.

316
317 In geval van bijkomende behoeften, op gebied van maximale afname of van
318 beschikbaarheidsduur van de voeding 110 V DC in geval van onderbreking van de
319 AC-voeding op dewelke de hulpdiensten DC zijn aangesloten, dient de DNB, op zijn
320 kosten, eigen bijkomende batterijen en/of noodgeneratoren te plaatsen.

321
322 Daarenboven is de DNB verantwoordelijk voor:

- 323 • Het respecteren van de gebruikslimieten zoals vastgelegd in onderlinge
324 afstemming tussen Elia en de DNB;
- 325 • Het vermijden van een koppeling tussen de 2 voedingen 110 V DC via zijn
326 installaties.

328 6.2 Spanningsregelaar en spanningsregeling

329 De spanningsregelaar zit geïntegreerd in de vermogenstransformator en dus in de
330 verantwoordelijkheidsperimeter van Elia.

331 Hetzelfde geldt voor de eventuele externe regelaars die direct aan de vermogens-
332 transformatoren van Elia gekoppeld zijn

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 8	7/13	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

333 De spanningsregeling (de elektronica/elektromechanica die de spanningsregelaar
334 aanstuurt) is eveneens eigendom van Elia.
335

336 6.3 Automatisme voor overschakeling tussen Elia installaties bij verlies van een
337 transformator

338 Aangezien deze automatismen voornamelijk werken met gegevens die van
339 installaties van Elia afkomstig zijn, de vermogenstransformatoren van Elia bedienen
340 en dienen voor de continuïteit van de levering, zijn deze eigendom van Elia en vallen
341 ze onder haar beheer.
342
343

344 **7. De installaties die verbonden zijn met de distributieactiviteiten**

345 De volgende installaties zijn verbonden met de distributieactiviteiten en zijn eigendom van
346 de DNB.

347 7.1 Aardingcellen

348 Indien de aardingcel enkel voor deze functie is voorzien, is ze eigendom van de
349 distributienetbeheerder op wiens netgebied - waarvoor hij werd aangeduid als
350 distributienetbeheerder - het Koppelpunt zich bevindt.

351 Indien de aarding gecombineerd is met een andere functie in één cel, is ze eigendom
352 van de distributienetbeheerder waarvoor deze andere functie is bedoeld.

353 7.2 Overgangscellen

354 De overgangscellen (van het ene type cel naar een ander type cel) geïnstalleerd
355 n.a.v. een uitbreiding van een Transformatiestation of het MS-Onderstation zijn
356 eigendom van de DNB.

357 Elia en de DNB overleggen in het geval er verschillen zijn tussen het soort materiaal
358 dat beide Partijen voorstellen.
359

360 7.3 Condensatorenbatterij MS

361 Aangezien deze in hoofdzaak dient om de $\cos\phi$ van de afgenomen belasting te
362 verbeteren, is de condensatorenbatterij eigendom van de DNB.
363

364 Indien er echter een condensatorenbatterij geplaatst werd op vraag van Elia (met het
365 oog op het behoud van de spanning op het Elia-net) is deze eigendom van Elia (de
366 kosten van de batterij evenals van haar cel ten laste zijnde van Elia).

367 7.4 TP-rails of potentiaalcel

368 De TP-rails zijn eigendom van de DNB (zij dienen o.a. om aan- en afwezigheid van
369 spanning op de rails te detecteren).
370

371 De TP voor het aansturen van de automatische spanningsregeling, die zich in de
372 cellen "aankomst transformator" bevindt, is daarentegen eigendom van de eigenaar
373 van de cel.

374   7.5   Langsscheiding in het railstel in een Transformatiestation

375   De langsscheiding in het railstel in een Transformatiestation is eigendom van de
376   DNB die ze aangevraagd heeft en waarvoor ze bestemd is. Onder langsscheiding
377   van een enkel railstel wordt begrepen een onderbrekingsorgaan dat niet automatisch
378   of vanop afstand wordt bediend en niet voorzien is van een beveiliging van het type
379   vermogensschakelaar.

380   7.6   Installatie voor de meting van de kwaliteit

381   Aangezien de TP-rails eigendom zijn van de DNB, is de installatie voor de meting
382   van de power quality ook eigendom van de DNB.

383   7.7   DNB-gebouwen

384   De DNB is eigenaar van eventuele gebouwen die apart zijn opgetrokken van de
385   gebouwen nodig voor de koppeling met het Elia-net, en die exclusief toegewezen zijn
386   aan zijn activiteiten, vb. een schakelpost/dispersiecabine, de CAB, een lokaal voor
387   tellerkasten, etc.

388   Indien het terrein eigendom is van Elia, zal Elia op vraag van de DNB en in de mate
389   van het mogelijke de nodige zakelijke rechten en erfdienstbaarheden toekennen op
390   het overeenkomstige terrein conform punt 3 van deze Bijlage.
391

392   **8. Bijzondere installaties**

393   8.1   Railstellen

394   In het geval van een MS-Onderstation met gesloten cellen maken de railstellen
395   integraal deel uit van de cellen en zijn ze eigendom van Elia of de DNB naargelang
396   wie eigenaar is van de cel.
397

398   De railstellen buiten cellen, de railbruggen (ook die uitzonderlijk op de cellen van Elia
399   geïnstalleerd) en de verbindingrails zijn eigendom van de distributienetbeheerder,
400   op wiens netgebied – waarvoor hij werd aangeduid als distributienetbeheerder – het
401   Koppelpunt zich bevindt, behalve indien expliciet anders afgesproken tussen de
402   betrokken distributienetbeheerders.
403

404   De verbindingen tussen railstellen zijn eigendom van de DNB. Deze verbindingen
405   bestaan uit rails of kabels (zonder vermogensschakelaar of scheider) en voorzien een
406   rechtstreekse en permanente verbinding tussen de railstellen van een MS-
407   Onderstation of tussen twee MS-Onderstations van hetzelfde Transformatiestation.
408   Deze verbinding kan rechtstreeks op het railstel aangesloten worden of door middel
409   van een MS-cel waarvan de vermogensschakelaar vervangen is door een
410   koperverbinding.
411

412   8.2   Telecontrole – Telecommunicatie

413   Zowel Elia als de DNB voorzien in hun eigen telebedienings- en telecommunicatie-
414   installaties in nieuwe Transformatiestations met inbegrip van de kabels en optische
415   vezels.

416 8.3 Beveiliging van de MS-cellen

417 Alle installaties die dienen voor de mechanische ondersteuning van de kabels en
418 voor het functioneren of de beveiliging van de MS-cellen, vallen binnen de
419 activiteitsperimeter van hun eigenaar en moeten voorzien worden om te kunnen
420 beantwoorden aan de reglementaire en in het kader van onderhavige Overeenkomst
421 overeengekomen voorschriften.

422 8.4 Nulpuntransformator

423 De huidige gekozen technische oplossing bestaat erin de nulpuntransformator niet
424 op een rail aan te sluiten, maar om hem rechtstreeks te koppelen aan de
425 vermogenstransformator. Als technisch-economisch optimum is deze
426 aansluitingswijze van de nulpuntransformator de huidige standaard.

427 Rekening houdend met de koppeling aan de vermogenstransformator wordt de
428 nulpuntransformator in deze standaardconfiguratie geplaatst door Elia en worden de
429 kosten hiervan gedragen door Elia (inbegrepen in de tarieven door het gebruik van
430 het Elia-net).

431
432 Indien de nulpuntransformator wordt aangesloten op de rail is hij steeds eigendom
433 van en ten laste van de DNB.

434 8.5 Beperking van het kortsluitvermogen

435 Het maximale kortsluitvermogen op MS is gedefinieerd in het Technisch Reglement
436 Transmissie. De installaties worden uitgebouwd om hieraan te voldoen.

437 Toch kan het – omwille van de opkomst van decentrale productie of omwille van
438 verouderde installaties – nodig zijn om de aanbreng van kortsluitvermogen verder te
439 beperken.

440 Standaarden hieromtrent worden vastgelegd tussen Elia en de DNB.

441 Elia is verantwoordelijk voor de kortsluitvastheid van zijn installaties en de beperking
442 van de aanbreng van kortsluitvermogen vanuit het Elia-net binnen de vastgelegde
443 standaarden.

444 De DNB is verantwoordelijk voor de kortsluitvastheid van zijn installaties en de
445 beperking van aanbreng van kortsluitvermogen vanuit het DNB-net.

446 Bijkomende kortsluitbeperkende middelen (spoel, IS-begrenzer,...) worden geplaatst
447 op de technisch-economisch optimale plaats en zijn eigendom van de eigenaar van
448 de installaties waaraan ze gekoppeld worden.

449 8.6 Tellingen en datatransmissie

450 Elia is eigenaar van de 4.1 tellers. Elke Partij is eigenaar van de tellers die zich
451 bevinden op vertrekcellen die binnen zijn activiteitsperimeter vallen.

452

453 Het beheer van de telgegevens 4.1 is de verantwoordelijkheid van Elia.

454 Het beheer van de telgegevens van netgebruikers die ook een functie 4.2 hebben,
455 valt onder de verantwoordelijkheid van de netbeheerder in wiens toegangsregister
456 deze netgebruikers zich bevinden.

457

458 Het beheer van meetgegevens 4.2 valt:

- 459 • Voor bestaande of toekomstige MS-Onderstations waarin één DNB aanwezig is:
  - 460 ○ Onder de verantwoordelijkheid van de DNB, voor zover dat hij ze nuttig
  - 461 acht;
  - 462

DRAFT FOR APPROVAL

- 463
- 464
- 465
- 466
- 467
- 468
- 469
- 470
- 471
- 472
- 473
- 474
- 475
- 476
- 477
- 478
- 479
- 480
- 481
- 482
- 483
- 484
- 485
- 486
- Voor bestaande MS-Onderstations waarin de DNB en andere distributienetbeheerders aanwezig zijn:
    - Onder de verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder die eigenaar is van de cel waarin de telling zich historisch bevindt;
    - Onder de verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder waarvan het werkingsgebied zich buiten de geografische plaats van het MS-Onderstation bevindt, indien de telling zich bevindt buiten een MS-cel in het MS-Onderstation;
  - Voor nieuwe MS-Onderstations waarin de DNB en andere distributienetbeheerders aanwezig zijn, met open telling:
    - Onder de verantwoordelijkheid van de nieuwe distributienetbeheerder in een bestaand MS-Onderstation waarin één distributienetbeheerder aanwezig was;
    - Onder de verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder waarvan het werkingsgebied zich buiten de geografische plaats van het MS-Onderstation bevindt, tenzij anders overeengekomen tussen de DNB en de andere distributienetbeheerders;
  - Voor nieuwe MS-Onderstations waarin de DNB en meerdere distributienetbeheerders aanwezig zijn, met gesloten telling:
    - Onder de verantwoordelijkheid van de DNB en iedere andere distributienetbeheerder, elk voor zijn deel.

487 8.7 Interfacekast

488 De interfacekast, voorheen “uitwisselingskast voor informatie” is ten laste van de
489 DNB en wordt opgesteld in het DNB-lokaal.

490

491 De klemmenkast waarin de informatie door een Partij ter beschikking worden
492 gesteld van de andere Partij, bevindt zich in de verantwoordelijkheidsperimeter van
493 distributienetbeheerder op wiens netgebied - waarvoor hij werd aangeduid als
494 distributienetbeheerder - het Koppelpunt zich bevindt.

495

496 Elke Partij zorgt voor de bekabeling van/naar zijn installaties.

497

498 8.8 CAB

499 De CAB is een activiteit van de DNB, die soms om technische en/of economische
500 redenen ontwikkeld werd door Elia. De nieuwe CAB-uitrustingen, behalve 36kV-cel
501 en -kabel, worden in elk geval geleverd door en zijn dus eigendom van de DNB.

- 502
- 503
- Vakwerk van de pulsadis-TI's:

504 Het vakwerk van de pulsadis-TI's maakt deel uit van “het toebehoren voor de
505 transformatie naar MS”. De aansluitingskabels van de TI's naar het gebouw
506 worden door Elia geplaatst (omwille van synergie met andere werken) maar
507 worden geleverd door en zijn eigendom van de DNB.

- 508
- 509
- Injecties op MS:

510 De DNB is eigenaar van de CAB-installaties zowel voor serie- als voor
511 parallelinjectie.

512
513
514
515
516
517
518
519
520
521

- Injecties op 36 kV:

Elia is eigenaar van de 36 kV cel en de kabel.

Vanaf de HS koppelcel, wordt de apparatuur geleverd door en is eigendom van de DNB (de eventuele extra scheiders en vermogensschakelaars kant CAB, filter, generator en de sturing (lokaal bord)).

9. Tijdelijke installaties – in het kader van een project

522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534

Het kan gebeuren dat tijdelijke installaties noodzakelijk blijken te zijn in het kader van projecten, om de bedrijfszekerheid van de bevoorrading op voldoende wijze te garanderen. Het tijdelijk karakter betekent dat deze installaties niet meer nodig zijn na de uitvoering van het project en bijgevolg afgebroken zullen worden.

De noodzaak van dit type installaties zal worden bepaald op basis van een globale evaluatie van het technisch-economische risico.

Doorgaans dienen de tijdelijke verbindingen voor het overbrengen van de spanning van een transformator van een oud naar een nieuw MS-Onderstation. De kost ervan maakt deel uit van de term I van het aansluitingstarief. De kost wordt dus gedragen door de eigenaar van het toebehoren voor de transformatie naar MS.

535
536
537
538
539

BIJLAGE A van de Bijlage 8 van de
Samenwerkingsovereenkomst

Keuze van de streefconfiguratie van de DNB

	Aan te vinken door de DNB	Eigenaar		
		De toebehoren voor de transformatie naar MS	De niet-feeder MS-cellen	De algemene installaties en gebouwen
Optie 1	☐	Elia	Elia	Elia
Optie 2	☐	DNB	DNB	DNB

540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571

Voor Elia

Naam:
Functie:

Naam:
Functie:

Voor de DNB

Naam:
Functie:

Naam:
Functie:

Bijlage 9: Uitvoering en coördinatie van werken

1. Voorwerp

Deze Bijlage beschrijft de principes en praktische regelingen voor de samenwerking tussen Elia en de DNB bij het uitvoeren van werken en/of aanpassingen aan een Transformatiestation.

2. Documenten, plannen en eendraadschema's

Elke eigenaar van een installatie staat in voor het beheer van zijn wettelijk verplichte eendraadschema.

Als meerdere distributienetbeheerders hetzelfde Transformatiestation delen en met uitzondering van de gevallen waarin er per distributienetbeheerder een ander MS-onderstation is, verzamelt de distributienetbeheerder op wiens netgebied - waarvoor hij werd aangeduid als distributienetbeheerder - het Transformatiestation zich bevindt, de documenten die elke distributienetbeheerder en/of Elia heeft aangeleverd, en staat hij in voor de verspreiding van die documenten en het gecoördineerde eendraadschema van de MS-installaties. Is er per distributienetbeheerder een ander MS-onderstation, dan bezorgen de distributienetbeheerders de documenten en het gecoördineerde eendraadschema van de MS-installaties aan Elia.

Als meerdere distributienetbeheerders hetzelfde Transformatiestation delen, houden ze elkaar op de hoogte van alle relevante aanpassingen aan hun installaties in het Transformatiestation. In het bijzonder de locatie van nieuwe installaties (in of buiten het gebouw) en het tracé van (zowel nieuwe als bestaande) kabels moeten naar aanleiding van werken in het Transformatiestation nauwgezet gedocumenteerd worden aan de hand van een 'as built'-plan. Deze informatie moet aan de eigenaar van het gebouw of het terrein bezorgd worden volgens de procedure die beschreven wordt in punt 4.4.

3. Conformiteit van de installaties

De uitvoering van aanpassingen, verbouwingen en om het even welke andere werken, alsook het resultaat ervan, moet steeds beantwoorden aan de geldende wetgeving, in het bijzonder wat betreft de aflevering van stedenbouwkundige/milieu gerelateerde vergunningen en de naleving van de reglementering met betrekking tot brandveiligheid, het ARAB, het AREI, de voorschriften rond welzijn op het werk enzovoort, alsook de bepalingen in de vergunning(en).

Bij de toevoeging van nieuwe apparatuur in een gebouw of van een nieuw gebouw op een site is de eigenaar van de nieuwe apparatuur of van het nieuwe gebouw verplicht zich in overeenstemming te brengen met de geldende wetgeving, en in het bijzonder de regels met betrekking tot geluidshinder en elektromagnetische velden. De eigenaar van een installatie moet alle noodzakelijke en redelijke maatregelen nemen om te garanderen dat het nieuwe geheel (van bestaande en nieuwe installaties) volledig in overeenstemming blijft met de betreffende normen. Naargelang het soort apparatuur moet mogelijk ook de vergunning worden aangepast.

Bevat een gebouw asbest, dan moet de eigenaar zich eveneens in overeenstemming stellen met de geldende wetgeving.

Tot slot mag tijdelijk opgeslagen afval en/of gereedschap in geen geval de hoofdingang en/of de nooduitgangen versperren.

44 **4. Het uitvoeren van werken op een terrein of in een gebouw dat**
45 **eigendom is van de andere Partij**

46 4.1 Algemene bepalingen

47 Elk van de Partijen verbindt zich ertoe de ter beschikking gestelde locaties te gebruiken
48 en daar de werken uit te voeren 'als een goede huisvader'. Telkens als er werken
49 uitgevoerd zijn, ziet elke Partij erop toe dat deze locaties achtergelaten worden in de staat
50 waarin ze aangetroffen werden, met inbegrip van de omheiningen, de toegangshekken en
51 de beplanting.

52
53 Elke Partij moet de terreinen na iedere interventie schoon en ordelijk achterlaten. De
54 betreffende Partij garandeert onder andere dat ze zal instaan voor de directe of indirecte
55 verwijdering van al het afval dat resulteert uit haar interventie.

56
57 De opslag en verwijdering van afval op de site dient te gebeuren volgens de geldende
58 wetgeving. Tenzij de eigenaar daarvoor expliciet de toestemming gegeven heeft, is het
59 verboden om afval achter te laten op de site.

60
61 Er moeten systematisch voorzorgsmaatregelen genomen worden om te voorkomen dat
62 het terrein, de riolering of de infrastructuur van de andere Partij vervuild wordt.
63

64 4.2 Bodemsanering

65 De sanering van een site (of een gedeelte van een site) waarvan de grond historisch
66 vervuild werd, zal volgens de geldende gewestelijke wetgeving gebeuren.

67
68 Elke Partij die werken uitvoert waarbij vervuilde grond (in situ en ex situ) wordt verplaatst,
69 moet – ook als zij geen eigenaar is – de geldende wetgeving en de eventuele
70 aanbevelingen van de eigenaar naleven. In het bijzonder moet deze Partij alle nodige
71 maatregelen nemen om naast de veiligheid van de installaties ook de veiligheid en het
72 welzijn van haar werknemers tijdens de uitvoering van de werken te garanderen.
73 Bovendien moet deze Partij instaan voor het operationele beheer van de grond in kwestie.
74 De kosten met betrekking tot het beheer van de verplaatste grond zijn voor rekening van
75 de bouwheer van de werf, en dit volgens de geldende gewestelijke wetgeving.

76
77 Deze bepaling is van toepassing voor alle bestaande en nieuwe sites.
78

79 4.3 Aanpassingen aan gebouwen en aan installaties in gebouwen

80 Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen worden alle aanpassingen, verbouwingen en
81 om het even welke andere werken aan het gebruikte gebouw, die aanvaard zijn door de
82 eigenaar volgens de procedure zoals beschreven in punt 4.4, uitgevoerd en bekostigd
83 door deze laatste.

84
85 De gebruikende Partij mag geen enkele andere aanpassing, verbouwing of andere
86 werken aan het gebouw uitvoeren dan aanpassingen, verbouwingen of werken die
87 gebeuren in eigen belang en voor eigen gebruik, of in het belang en voor het gebruik van
88 de Partijen.

89
90 De Partijen mogen hun installaties en de bijbehorende kabels geheel of gedeeltelijk
91 wijzigen of aanpassen, verschillende werkzaamheden aan het geheel of een deel van hun
92 installatie(s) uitvoeren en zelfs nieuwe apparatuur plaatsen in het ter beschikking gestelde

DRAFT FOR APPROVAL

93 gebouw, voor zover zij de eigenaar vooraf verwittigd hebben volgens de procedure zoals
94 beschreven in punt 4.4.
95

96 4.4 Procedure voor een verzoek tot aanpassingen

97 Overeenkomstig Bijlage 8 mag de Partij die een terrein of een gebouw gebruikt op of
98 onder dat terrein of in het gebouw van de eigenaar een nieuw gebouw en/of kabels en
99 installaties plaatsen, maar moet zij de eigenaar vooraf om toestemming vragen.
100 Ook als de beplanting om een objectieve reden tijdelijk of definitief weggehaald of
101 verplaatst moet worden, moet zij daarvoor de toestemming van de eigenaar krijgen.
102

103 Met het oog hierop bereiken de Partijen een overeenkomst voor de plaatsing van het
104 nieuwe gebouw of de nieuwe installaties, het tracé van de nieuwe kabels, de maatregelen
105 die genomen moeten worden en de technische specificaties die nageleefd moeten
106 worden bij het uitvoeren van de werken. De Partij die eigenaar is, kan vragen om voor het
107 begin van de werken een plaatsbeschrijving van het terrein of het gebouw op te maken.
108

109 Zodra de verschillende elementen goedgekeurd zijn door de eigenaar, wordt er voor de
110 duur van de werken in het Transformatiestation een 'precaire gebruiksovereenkomst'
111 gesloten. Dit dient vóór de uitvoering van de werken te gebeuren.
112

113 Bovendien – met uitzondering van installaties in een bestaand gebouw waarvoor deze
114 Overeenkomst een gebruiksrecht toekent aan de andere Partij die het gebouw gebruikt –
115 moet de locatie van nieuwe installaties en het tracé van (zowel nieuwe als bestaande)
116 kabels nauwgezet aangegeven worden op een 'as built'-plan, dat overhandigd wordt aan
117 de eigenaar van het terrein.
118

119 Na afloop van de werken wordt een notariële akte ondertekend waarin de nodige
120 erfdiensbaarheden en zakelijke rechten (recht om bij het bouwen de muur van het
121 belendende pand als steun te gebruiken, recht op ondergrondse passage van kabels,...)
122 vastgelegd worden, tenzij de werken geen nieuwe erfdiensbaarheden of zakelijke rechten
123 noodzaken ten opzichte van de bestaande situatie.
124

125 4.5 Ontmanteling van buiten dienst gestelde installaties

126 Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen tussen de Partijen geldt dat, als een Partij
127 een ter beschikking gestelde locatie wenst te verlaten en beslist een of meerdere
128 installaties geheel of gedeeltelijk weg te halen, of de installaties geheel of gedeeltelijk niet
129 langer gebruikt, diezelfde Partij de betreffende installaties volledig ontmantelt (dit houdt
130 onder meer ook het verwijderen van alle gerelateerde ondergrondse kabels en secundaire
131 systemen in). Deze ontmanteling gebeurt volledig op haar kosten en mag geen nadeel
132 berokkenen aan de andere Partij.

133 Hierbij moet bijzondere aandacht besteed worden aan de secundaire systemen, om te
134 verzekeren dat de vermelde aanpassingen/ontmantelingen geen invloed hebben op de
135 goede werking van de installaties die in dienst blijven van een van de Partijen of een
136 derde.

137 5. Het uitvoeren van gemeenschappelijke werken

138 Bij het uitvoeren van een gemeenschappelijk project (d.i. een project dat investeringen van beide
139 Partijen vergt) of bij werken in het Transformatiestation die een mogelijke impact kunnen hebben
140 op de installaties van de andere Partij of derden of op het algemene functioneren van de
141 installaties, moet er bijzondere aandacht worden besteed aan de coördinatie en informatie-
142 uitwisseling tussen de Partijen.

DRAFT FOR APPROVAL

143 Voor die uitwisseling zullen verschillende kanalen worden voorzien, naast de algemene opvolging
144 van de projectportefeuille zoals besproken in Bijlage 7.
145

146 5.1. Projectnota en –scenario

147 In het kader van een gemeenschappelijk project en overeenkomstig Bijlage 7 worden de
148 afspraken met betrekking tot de definiëring van het project opgenomen in een
149 'scopingfiche', die door Elia wordt opgemaakt en die ten laatste voor het bestellen van het
150 materiaal en/of voor het begin van de studies wordt goedgekeurd.

151 Op basis van deze 'scopingfiche' voor gemeenschappelijke projecten levert de Partij die het
152 initiatief neemt tot de werken een projectnota aan met daarin een gedetailleerde
153 beschrijving van de informatie en de beslissingen met betrekking tot onder meer:
154

- 155 • het MS-eendraadschema;
- 156 • de plaatsing van MS- en LS-apparatuur;
- 157 • de ter beschikking gestelde hulpvoeding (110 VDC, 230 of 400 VAC);
- 158 • de aarding van het MS-net;
- 159 • het beveiligingsplan (met in het bijzonder de informatie die de compatibiliteit van de
160 beveiligingssystemen van de Partijen mogelijk maakt: type beveiliging, specifieke
161 eigenschappen en drempelwaarden, enz.);
- 162 • de volgorde van de fasen van kabels en het klokgetal van de transformatoren;
- 163 • het tracé van de kabels;
- 164 • de overeenkomst over de exploitatiewijze van de HS/MS-transformatoren;
- 165 • de uitwisseling van metingen, alarmen en signalisaties;
- 166 • de geprogrammeerde automatismen;
- 167 • de geplande tellingen;
- 168 • de installaties voor CAB;
- 169 • de overeenkomsten met betrekking tot de uitbating en het onderhoud van de MS-
170 Onderstations ;
- 171 • het conventioneel leverbaar vermogen;
- 172 • het beheer van reactieve energie (condensatorenbatterijen, spoelen,...);
- 173 • de risicoanalyse van onbeschikbaarheden (tijdens de verschillende fasen van het
174 project).

175
176 Om het verloop van de werken te bepalen, wordt voor de aanvang ervan in onderlinge
177 overeenstemming voor elk project een scenario opgesteld. Dit bevat onder andere de
178 vrijgave van netelementen (nodig bij de werken), de termijnen waarbinnen deze
179 netelementen terug in dienst te nemen zijn. Bovendien worden de periodes van testen en
180 de in- en uitdienststelling van de toestellen erin opgenomen.
181

182 Er moeten vergaderingen gepland worden om een correcte omschrijving en opvolging van
183 het project te verzekeren.
184

185 5.2. Veiligheidscoördinator

186 De Partijen bepalen vóór het begin van de werken in onderlinge overeenstemming welke
187 Partij de (unieke) veiligheidscoördinator aanstelt voor de uitvoering van de werken.
188

189 In het kader van een gemeenschappelijk project dienen de kosten van de
190 veiligheidscoördinator gelijk verdeeld te worden tussen Elia en de DNB en eventuele
191 andere aanwezige distributienetbeheerders.
192

193 5.3. Planning en werfvergaderingen

194 Op basis van het scenario van de werken wordt een tijdschema voor de uitvoering ervan
195 voorgesteld door de Partij die het initiatief tot de werken neemt.

196
197 Het oorspronkelijk overeengekomen tijdschema voor de uitvoering van de werken kan
198 worden gewijzigd in overleg en met goedkeuring van de Partijen.

199 Bij een ernstige wijziging in de planning (een verschuiving van meer dan een maand, zowel
200 later als vroeger) wordt deze wijziging opgenomen worden in de notulen van de follow-
201 upvergaderingen voor de projectportefeuille zoals besproken in Bijlage 7.

202
203 De Partij die het initiatief tot de werken neemt, moet regelmatig verplichte
204 werfvergaderingen organiseren om de coördinatie tussen de verschillende bedrijven, de
205 leveranciers en anderen te verzekeren, en om de veiligheid tijdens de werken te
206 organiseren.

207
208 Er wordt bovendien systematisch een vergadering georganiseerd bij de start en het einde
209 van de werken door de Partij die het initiatief tot de werken neemt.

210

211 5.4. Indienststelling van nieuwe installaties

212 Bij alle werken aan een Transformatiestation die een mogelijke impact hebben op de
213 installaties van de andere Partij of op het globaal functioneren van de installaties, zoals:

- 214 • het installeren/toevoegen van een HS/MS-transformator,
- 215 • het installeren van een MS-Onderstation,
- 216 • het toevoegen /verwijderen van een primaire asset (vermogensschakelaar, TI, TP
217 enz.),
- 218 • het toevoegen /verwijderen van een MS-cel,
- 219 • het toevoegen /verwijderen van secundaire systemen (beveiligingen, interfacekast,
220 hulpdiensten,...),
- 221 • of alle belangrijke wijzigingen aan deze installaties die een impact kunnen hebben
222 op de installaties van een andere Partij,

223

224 zorgt de Partij die het initiatief tot de werken heeft genomen ervoor dat de andere Partij
225 volledig op de hoogte is van de uitgevoerde werken en de mogelijke impact ervan op de
226 eigen installaties en de algemene werking van de installaties. Daartoe worden bij het begin
227 van het project de gemeenschappelijke testen (en het overeenkomstige scenario)
228 overeengekomen, die moeten worden uitgevoerd voor, tijdens of na de indienststelling van
229 de installaties.

230

231 Om een optimale werking te garanderen, voeren de Partijen alle nodige en gepaste tests
232 uit op hun installaties voordat ze de gewijzigde of nieuw geïnstalleerde installatie (of het
233 betreffende deel ervan) in dienst stellen. Er moet daarbij bijzondere aandacht worden
234 besteed aan het coördineren en uitvoeren van tests voor de secundaire systemen
235 (beveiliging, automatische elementen, interlocking, telecontrole enz.) evenals aan de
236 gezamenlijke tests waarvan het doel meer bepaald is om de goede werking van de
237 railsbeveiliging en de informatie-uitwisseling door middel van de interfacekast te verifiëren.

238

239 In het algemeen stelt elke Partij alles in het werk om nadelige gevolgen voor de installaties
240 van de andere Partij of voor de algemene werking van de installaties te voorkomen.

241

242 De tests die tijdens de procedure van de indienststelling/het onder spanning brengen van
243 de installatie zijn uit te voeren, moeten expliciet worden opgenomen in de

DRAFT FOR APPROVAL

244 indienststellingsnota, overeenkomstig Bijlage 11. Bij het uitvoeren van de tests en de
245 eigenlijke indienststelling is Bijlage 11 van deze Overeenkomst integraal van toepassing.
246

247 5.5. Afronding van een project

248 Overeenkomstig punt 5.3 organiseert de Partij die het initiatief voor de werken heeft
249 genomen, een slotvergadering van het project tijdens dewelke de Partijen zullen nagaan of
250 ze over alle nodige informatie beschikken en of de verschillende aanpassingen correct zijn
251 opgenomen in de systemen, plannen, inventarissen, ... van de Partijen.

DRAFT

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42

Bijlage 10: Regels inzake het welzijn van de werknemers

1. Voorwerp

Deze Bijlage bepaalt, in uitvoering van de Welzijnswet¹, de rechten en verplichtingen van Partijen inzake het Welzijn van de Werknemers bij de uitvoering van werkzaamheden in een Inrichting en vormt al dusdanig de “Geconsolideerde Veiligheidsvoorschriften” die van toepassing voor alle partijen.

1.1. Voor al de werkzaamheden die een Partij komt of laat uitvoeren aan haar installaties in een Inrichting, wordt deze Partij voor de toepassing van deze Bijlage ten aanzien van de andere Partij beschouwd als een Werkgever van een onderneming van buitenaf.

1.2. In dit geval wordt de andere Partij, voor de toepassing van deze Bijlage, beschouwd als een Werkgever in wiens inrichting werknemers van een onderneming van buitenaf werkzaamheden komen uitvoeren.

1.3. Deze Bijlage doet geen afbreuk aan de verplichtingen in hoofde van elke Partij als werkgever in de zin van de Welzijnswet ten aanzien van haar eigen Werknemers in het kader van de Welzijnswetgeving en heeft geen betrekking op de verplichtingen in het kader van de Welzijnswetgeving die louter eigen zijn aan de onderneming en activiteit van die Partij.

1.4. Deze Bijlage doet geen aannemings-, lastgevings- of enige andere gelijkaardige overeenkomst tussen Partijen ontstaan. Dergelijke overeenkomst maakt steeds het voorwerp uit van een afzonderlijke overeenkomst die, behoudens andersluidende bepalingen in deze laatste overeenkomst, geen afbreuk doet aan deze Bijlage.

2. Algemene verplichting bij de uitvoering van werkzaamheden

Elke Partij verbindt zich ertoe de verplichtingen die ontstaan uit onderhavige Samenwerkingsovereenkomst mede te delen aan en op te leggen aan haar eigen werknemers en haar aannemers en onderaannemers die werkzaam zijn in de inrichting.

Onverminderd de verplichtingen opgelegd in deze Bijlage, verbinden Partijen zich ertoe bij de uitvoering van werkzaamheden aan hun respectievelijke installaties in een Inrichting door henzelf of hun Werknemers, dan wel door hun Aannemers, diens Onderaannemers of de Werknemers van deze Aannemers en/of Onderaannemers de toepasselijke Welzijnswetgeving te respecteren en/of te doen respecteren.

3. Informatieverstrekking tussen de Partijen

3.1. Elke Partij is ertoe gehouden aan de andere Partij de nodige informatie over zijn Inrichting te verstrekken om een veilige werkuitvoering te waarborgen. Deze informatie bevat minstens de gegevens uit bijlage A van deze Bijlage.

---

¹ in uitvoering van artikel 7 ev.

DRAFT FOR APPROVAL

43 3.2. De Partijen informeren elkaar op een gepaste wijze over de werkzaamheden in een
44 Inrichting door hen zelf, hun Werknemers, hun Aannemers, de Onderaannemers van
45 deze laatsten of de Werknemers van deze Aannemers en/of Onderaannemers. De
46 inhoud van deze kennisgeving evenals de wijze van kennisgeving is bepaald in bijlage A
47 bij deze Bijlage.

48
49 Indien de Partij die de voornoemde kennisgeving ontvangt van plan is tijdens dezelfde
50 periode eveneens werkzaamheden te laten uitvoeren en dit nog niet ter kennis heeft
51 gebracht van de andere Partij, deelt zij dit onverwijld na ontvangst van de kennisgeving
52 mee aan de andere Partij, zodat de werkplanning, indien de aard van de
53 werkzaamheden dit vereist in onderling overleg, hieraan kan worden aangepast en de
54 eventueel noodzakelijke veiligheidscoördinatie kan geregeld worden (zie o.a. sectie 6).

55
56 Bij vaststelling van onvoorziene elkaar beïnvloedende werkzaamheden verstrekken
57 Partijen elkaar onmiddellijk de nodige informatie nopens de eventuele bijkomende
58 risico's eigen aan de door hen voorziene werkzaamheden en nemen samen de nodige
59 preventieve maatregelen.

60
61 3.3. Elke wijziging van de verstrekte informatie zal aan de andere Partij onverwijld worden
62 meegedeeld overeenkomstig de procedure voorzien in bijlage A bij deze Bijlage.

63
64 3.4. Op vraag van een van de Partijen, kunnen bepaalde bijzondere regels geformaliseerd
65 worden tussen de Partijen en kunnen toegevoegd worden als annex bij de Bijlage 10
66 van de huidige Overeenkomst, zoals bijvoorbeeld:

- 67
68
- 69 • de uitwisseling en communicatie wat betreft risico's, inherent aan de installaties;
  - 70 • de algemene coördinatieprincipes voor de investeringswerken en normaal onderhoud;
  - 71 • de algemene coördinatieprincipes van dringende herstellingswerkzaamheden;
  - 72 • de procedure voor het leggen van elektrische leidingen in de onderstations;
  - 73 • de aan te houden regels in geval van een uitzonderlijke gebeurtenis;
  - 74 • de toegangsregels in de Transformatiestations en de procedures die ervan afgeleid
75 zijn;
  - 76 • de schakelprocedures in de MS-Onderstations.

76 4. Informatie naar de werknemers

77 4.1. Partijen verbinden zich ertoe om aan hun Werknemers en Aannemers of diens
78 Onderaannemers de vereiste en passende instructies te geven met betrekking tot de in
79 punt 4 van deze Bijlage bedoelde informatie, alsook om te voorzien in een passend
80 onthaal van de werknemers van de Aannemers en Onderaannemers, zoals voorzien in
81 de toepasselijke wetgeving².

82
83 4.2. Elke Partij kan er zich te allen tijde van vergewissen dat de Werknemers van de andere
84 Partij of haar Aannemers of diens Onderaannemers of de Werknemers van deze
85 Aannemers of Onderaannemers die in de Inrichting werkzaamheden komen uitvoeren
86 de vereiste en passende opleiding en instructies met betrekking tot de in sectie 4 van
87 deze Bijlage bedoelde informatie gekregen hebben.

88
89 De wijze waarop Partijen zich kunnen vergewissen van de vereiste opleiding en
90 instructies is beschreven in bijlage A bij deze Bijlage.

91

---

² Artikel 9, §1,3° Welzijnswet

92 Deze bepaling doet geen afbreuk aan de controlebevoegdheden van de bevoegde
93 diensten van de opdrachtgevende partij onder meer op basis van de Welzijnswetgeving.

94 **5. Coördinatie en samenwerking**

95 5.1. Indien op basis van de informatieverstrekking conform art. 4.2 en 4.3 een onderlinge
96 beïnvloeding van de werkzaamheden voorzien wordt, duiden de Partijen in onderling
97 overleg een coördinator van deze werkzaamheden aan met het oog op het verzekeren
98 van veiligheid van alle betrokken werknemers.
99

100 Ingeval in opdracht van één Partij in een Inrichting verschillende werkzaamheden
101 worden uitgevoerd aan haar installaties door haar Werknemers en door haar
102 Aannemers, diens Onderaannemers of de Werknemers van deze Aannemers en/of
103 Onderaannemers, zal deze Partij, als werkgever die een beroep doet op een
104 onderneming van buitenaf, instaan voor de naleving van de in de Welzijnswet³
105 beschreven verplichtingen inzake coördinatie en samenwerking. De andere Partij
106 verbindt zich ertoe om haar medewerking te verlenen aan hogergenoemde coördinatie
107 en samenwerking.
108

109 5.2. Ingeval er zich in een Inrichting een Ernstig arbeidsongeval voordoet en waarbij de
110 andere Partij betrokken is, zal de volgende regeling van toepassing zijn:

- 111 • Zodra een Partij kennisneemt van het ongeval stelt zij de andere Partij en alle andere
112 betrokkenen (d.w.z.: Naast de Partijen ook alle eventueel belanghebbende
113 Aannemers of Onderaannemers) hiervan op de hoogte volgens de modaliteiten
114 bepaald in bijlage A bij deze Bijlage.
- 115 • De Werkgever van het slachtoffer verricht onmiddellijk de aangifte bij de administratie
116 belast met het toezicht op de naleving van de Welzijnswet.
117

118 Wanneer een Partij dit vraagt aan de andere Partijen, werken de Partijen samen om het
119 ongeval ten gronde te onderzoeken:
120

- 121 • Binnen de 10 kalenderdagen volgend op het ongeval wordt door de Werkgever van
122 het slachtoffer een omstandig verslag opgesteld en bezorgd aan (i) de administratie
123 belast met het toezicht op de naleving van de Welzijnswet en (ii) alle betrokken
124 Partijen.
- 125 • Indien het ongeval zich voordeed in het kader van werken uitgevoerd in opdracht van
126 één van beide Partijen, is de interne preventiedienst van deze Partij belast met de
127 coördinatie van het onderzoek, met dien verstande dat er bij alle onderzoeksdaden
128 steeds een vertegenwoordiger van de andere Partij aanwezig kan zijn.
- 129 • De Partijen komen overeen geen kosten aan elkaar door te rekenen die verband
130 houden met het ongevalsonderzoek tenzij voorafgaandelijk anders overeengekomen.
- 131 • Alle betrokkenen bespreken in onderling overleg de bewarende maatregelen die zij
132 wensen te treffen, indien mogelijk vooraleer deze ten uitvoer worden gebracht.

133 **6. Verbintenis tot naleving van de verplichtingen inzake de** 134 **Veiligheid en het Welzijn van de Werknemers bij de uitvoering** 135 **van hun werk**

136 6.1. Elke Partij verbindt zich ertoe om, wanneer haar Werknemers, Aannemers, diens
137 Onderaannemers of de Werknemers van deze Aannemers en/of Onderaannemers

---

³ Artikel 9

138 werkzaamheden komen uitvoeren in een Inrichting, de Veiligheidsvoorschriften uit deze
139 Bijlage na te leven.

140

141 6.2. Elke Partij heeft de plicht om toezicht houden op de correcte toepassing door hun eigen
142 personeel en het personeel van de aannemers, onderaannemers en andere derden die
143 de betreffende installaties betreden en waarmee zij een overeenkomst heeft.

144

145 6.3. Elke Partij heeft het recht om de naleving van punt 8.1 van deze Bijlage door de andere
146 Partij te allen tijde te controleren.

147 **7. Mogelijke maatregelen bij niet-naleving van de verbintenis** 148 **bedoeld in sectie 6**

149 7.1. Ingeval een Partij haar verbintenis bedoeld in sectie 6 van deze Bijlage niet of gebrekkig
150 naleeft, heeft de andere Partij, onverminderd de gemeenrechtelijke sancties, het recht
151 zelf alle nodige maatregelen te nemen op kosten van de in gebreke blijvende Partij.

152

153 7.2. De Partij die van dit recht gebruik wenst te maken, stelt op voorhand de andere Partij
154 schriftelijk in gebreke om de nodige maatregelen te nemen binnen de in dit schrijven
155 vermelde termijn.

156

157 7.3. In die gevallen waarin geen enkele vertraging bij het nemen van maatregelen
158 gerechtvaardigd is, kan een Partij zelfs zonder voorafgaande schriftelijke
159 ingebrekestelling, de vereiste maatregelen nemen.

160 **8. Weren van Werknemers, Aannemers, diens Onderaannemers of** 161 **de Werknemers van deze Aannemers en/of Onderaannemers van** 162 **de andere Partij bij niet naleving Welzijnswetgeving of de** 163 **verplichtingen opgenomen in deze Bijlage**

164 Indien in een Inrichting Werknemers, Aannemers, diens Onderaannemers of de Werknemers
165 van deze Aannemers en/of Onderaannemers van een Partij werkzaamheden uitvoeren,
166 waarbij de andere Partij ernstige inbreuken tegen de welzijnsreglementering of tegen de
167 voorschriften van deze Bijlage vaststelt, kan deze laatste Partij de werken stilleggen zonder
168 schadevergoeding verschuldigd te zijn en moet hij de eerste Partij hiervan onmiddellijk
169 verwittigen.

170

171 Zonodig kan de opdrachtgevende Partij de betrokken werknemers de toegang ontzeggen tot
172 de Inrichting. Na kennisgeving en zo lang deze toegang ontzegd is zullen de andere Partijen
173 de betrokken werknemer(s) de toegang eveneens ontzeggen.

174 **9. Bijkomende verplichtingen van Partijen bij beroep op Aannemers** 175 **of Onderaannemers**

176 Elk van de Partijen verbindt zich ertoe om de bepalingen van deze Bijlage eveneens van
177 toepassing te maken in hoofde van haar Aannemers, diens Onderaannemers of de
178 Werknemers van deze Aannemers en/of Onderaannemers.

179

180

181

182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198

**BIJLAGE A⁴ VAN DE BIJLAGE 10 VAN DE
SAMENWERKINGSOVEREENKOMST**

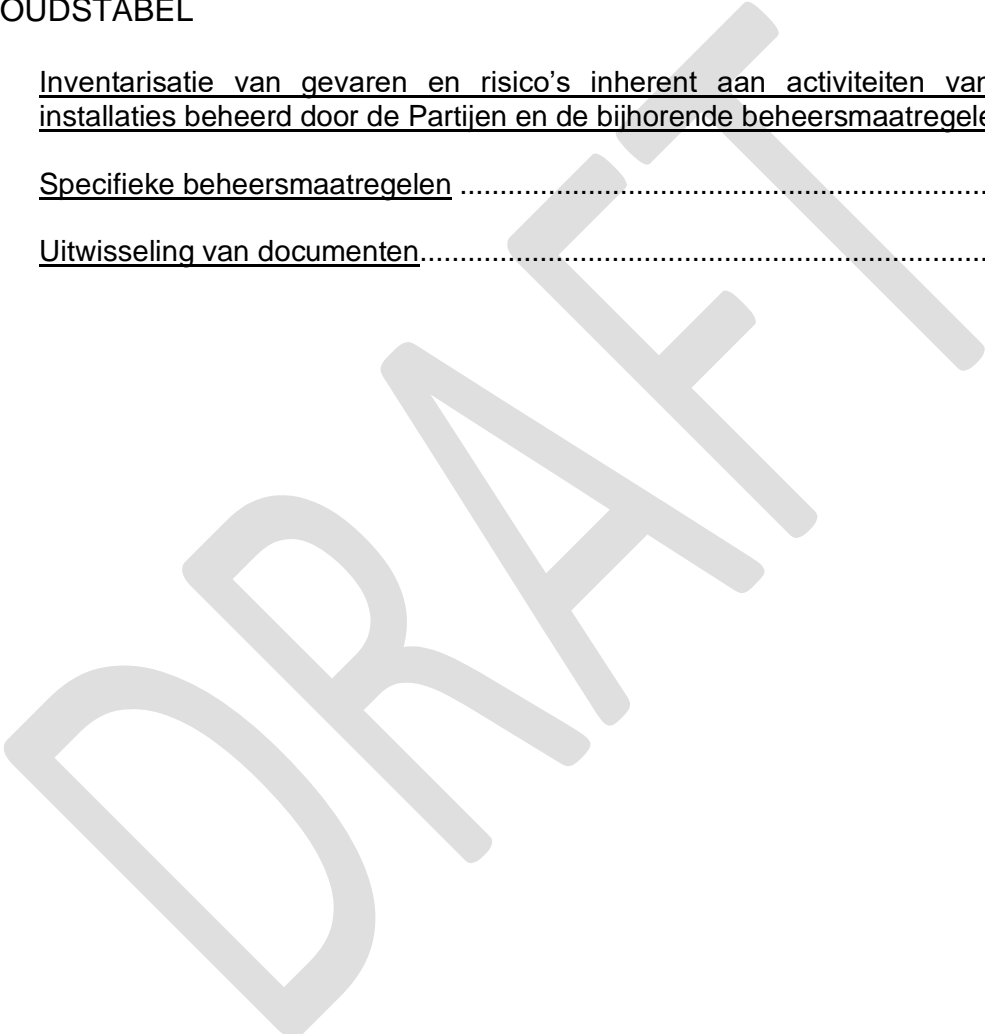
Praktische uitvoeringsmodaliteiten en geconsolideerde
veiligheidsvoorschriften inherent aan de activiteiten en
installaties beheerd door Elia en de DNB

INHOUDSTABEL

1. Inventarisatie van gevaren en risico's inherent aan activiteiten van en/of installaties beheerd door de Partijen en de bijhorende beheersmaatregelen 6

2. Specifieke beheersmaatregelen 12

3. Uitwisseling van documenten..... 15

---

⁴ De bijlage A van deze Bijlage 10 maakt integraal deel uit van de Bijlage 10 van de Samenwerkingsovereenkomst.

DRAFT FOR APPROVAL

199

200

1. Inventarisatie van gevaren en risico's inherent aan activiteiten van en/of installaties beheerd door de Partijen en de bijhorende beheersmaatregelen:

CODE	GEVAAR	RISICO'S M.B.T. GEVAAR	AANWEZIG BIJ		ONDELING AFGESPROKEN BEHEERSMAATREGEL	VOORBEELDEN BIJKOMENDE INFO
			DNB	Elia		
A	Elektriciteit (Gevaarlijke spanningsniveaus: zie AREI) (bvb. Contact met een deel onder spanning, overslag, vlamboog, binnendringing van de gevaarlijke zone (DL), binnendringing van de nabijheidszone (DV)). (Definitie zone DI en DV : zie norm NBN-50110.1)	Elektrisering/Elektrocutie Brandwonden, lasogen	X	X	Schakelen en vrijeschakelen van elektrische installaties. -> zijn gekend en geregeld door interne procedures bij beide partijen in bijzonder conform art. 266 van het AREI -> behoeft een Coördinatie en informatie uitwisseling bij schakelingen en werken Respecteren van elektrische veiligheidsafstanden. -> Inschakelen van BA4/BA5 geattesteerd personeel -> Respecteren van de afbakeningsprincipes hieronder gestipuleerd Elia zal aan de DNB bij revisie de opleidingsmodule "Algemene veiligheidsinstructies posten" (AVIP) overmaken.	Veiligstellen en vrijgeven van installaties (inclusief afbakening) Veiligheidscoördinatie bij werken

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 10

6/16

Contractreferentie: [...]

DD.MM.2021

V2.1

[DNB]

Paraaf Elia

Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

B	Inductie	Elektrisering/Elektrocucie Val Brandwonden	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	Metalen delen in HS posten. Parallel lopende lijnen
C	Brand (vlam, rookontwikkeling,...) (bvb laswerken)	Brandwonden Verstikking, vergiftiging	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	-
D	Explosie (bvb. kabelmoffen, TI, TP, ...)	Val Brandwonden Kwetsuren	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen. Indien een wezenlijk risico neemt de exploitant van de uitrusting specifieke maatregelen en wordt waar nodig een veiligheidsperimeter afgebakend.	
E	Werken in de hoogte (>2 meter volgens K.B. van 7 augustus 1995)	Val Hartbelastend	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	-
F	Hoge druk	Val Kwetsuren	-	X	Indien een wezenlijk risico neemt de exploitant van de uitrusting specifieke maatregelen en wordt waar nodig een veiligheidsperimeter afgebakend.	Drukken kunnen oplopen tot 300 bar.
G	Niet afgedekte bewegende onderdelen	Val Kwetsuren	X	X	Elke exploitant voorziet de nodige collectieve beschermmiddelen conform de regelgeving.	-

DRAFT FOR APPROVAL

H	Scherpe voorwerpen/hindernissen	Kwetsuren	X	X	Elke exploitant voorziet de nodige collectieve beschermmiddelen of afbakening conform de onderlinge afspraken.	-
I	Zuurstofverdringend producten in afgesloten ruimten	Verstikking	X	X	Beide partijen hebben SF6 (zwavelhexafluoride) schakelapparatuur. De DNB wel in zo'n kleinere volumes dat een eventueel lek geen risico op verstikking inhoudt Signalisatie en alarmering conform de wettelijke richtlijnen.	Besloten ruimten (bvb. kruipruimte, lokalen met een automatische blusinstallatie, ...) Kelders onder SF6 (zwavelhexafluoride)-installaties Kabelkelders Ondergrondse posten
J	Gevaarlijke producten (oplosmiddel, ontvetter, verven, oliën, vetten, lood, Askarel, ...) SF6 (zwavelhexafluoride)-afbraakproducten	Intoxicatie Brandwonden Ademnood	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen.	
			-	X	Elia neemt bij incident de nodige maatregelen om het risico onder controle te houden.	
K	Behandeling van dierlijk, industrieel, menselijk en/of plantaardig afval (vast, vloeibaar, en/of gasvorming)	Intoxicatie Ademnood Besmetting	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	-

DRAFT FOR APPROVAL

L	Stofdeeltjes (geen asbest)	Irritatie luchtwegen	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen. Beide partijen nemen bij werken de nodige maatregelen om stofhinder tot het minimum te beperken.	-
M	Asbest	Asbestose, mesotylom	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen, geregistreerd en gesignaleerd. Bij behandeling en verwijdering worden de wettelijke voorschriften toegepast.	Bvb. asbest-cement platen gebruikt voor scheidingswanden van hoogspanningscellen, elektrische verwarmingselementen, golfdakplaten, asbest-cement, buizen, spuitasbest op muren gebruikt als isolatielaag...
N	Lawaai (°stabiel of intermitterend geluid waarbij de dagelijkse persoonlijke blootstelling 85dB (A) (Decibel) overschrijdt; °impulsgeluid waarbij de dagelijkse persoonlijke blootstelling 140dB (A) (Decibel) overschrijdt)	Val Doofheid	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen. Schakelen van vermogenschakelaars (bv. perslucht) vermijden bij aanwezigheid van personeel.	
O	Lasbewerkingen	Elektrisering/Elektrocutie Intoxicatie Brandwonden Ademnood Aantasting zicht	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	-

DRAFT FOR APPROVAL

P	Werken aan of in de buurt van lasers (bvb. gebruikt in sommige teletransmissieapparaten)	Brandwonden Kwetsuren Aantasting zicht	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen. Lokale signalisatie & afscherming.	-
Q	Hoogfrequente EM-golven (gsm-antennes)	Mogelijks schadelijk (afhankelijk van frequentie en vermogen)	-	X	Gezien plaats en opstelling geen impact naar de activiteiten van de DNB.	-
R	Slechte verlichting (wazig zicht, geen contrast, donkere ruimten, verblinding,...)	Elektrisering/Elektrocucie Val	X	X	Basisverlichting is voorzien. In functie van de uit te voeren werken wordt zonodig bijkomende verlichting voorzien.	-
S	Onstabiele voorwerpen (bvb. uitrijdbare vermogensschakelaar op een niet vergrendelde slede, niet gestabiliseerde hoogwerkers,...)	Val Kwetsuren Rugletsel	X	X	Alle partijen nemen de nodige maatregelen om risico's te beperken.	-
T	Slechte weersomstandigheden Onweer	Elektrisering/elektrocucie Val	X -	X X	Neen, gekend bij beide Partijen Maatregel: alle werkzaamheden op of in de onmiddellijke nabijheid van buiteninstallaties dienen bij onweer onmiddellijk gestopt te worden en dient men de buitenterreinen te verlaten.	zware regen, sneeuw, ijzel, dichte mist, hevige wind, ...
U	Gevaarlijke dieren (ratten, vossen, katten, ...)	Val Kwetsuur Besmetting	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	-

DRAFT FOR APPROVAL

V	Slecht begaanbaar terrein	Val Kwetsuur rugletsel	X	X	De partijen zorgen voor een correct onderhoud en bakenen indien nodig het optredend risico af.	verzakkingen, putten, kapotte kabeldeksels, gladde oppervlakken,...
W	Bedelving	Kwetsuren (breuken) Ademnood (verstikking)	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	
X	Laag frequente Elektromagnetische velden	Verstoring werking AIMD (Active Implantable Medical Devices) Speciale werknemers-categoriën (zwangere vrouwen)	X	X	Neen, gekend bij beide Partijen	
Y	Aanwezigheid van ondergrondse leidingen en reservoirs	Elektrisering, vlamboog, ontploffing, brand, projecties	X	X	Uitwisseling van de nodige informatie bij de werkvoorbereiding en werkuitvoering.	
Z	Bodemverontreiniging	Intoxicatie, Chemische brandwonden Ademnood	X	X	Bij gekende bodemverontreiniging onderlinge informatieplicht bij werkvoorbereiding en uitvoering van werken	Cyanides, koolwaterstoffen, zware metalen

201
202

203 2. Specifieke beheersmaatregelen

204 2.1. Toegangsmodaliteiten & begeleiding

205 De Partijen waarborgen dat hun eigen personeel, aannemers, onderaannemers en
206 andere derden die zij toegang verlenen tot de inrichting minimum BA4 gewaarschuwd zijn
207 conform het AREI⁵. Voor gewone personen die gelijkgesteld worden met BA4 door het feit
208 dat ze permanent bewaakt worden door een vakbekwame persoon (BA5) dient de
209 betrokken partij na te gaan of de toekenning van deze bekwaamheid BA5 op een
210 gegronde manier is gebeurd.

211
212 De Partijen verklaren dat zij hun eigen personeel, aannemers, onderaannemers en
213 andere derden die de desbetreffende installaties betreden, zullen informeren en
214 instrueren overeenkomstig hun eigen interne procedures en de specifieke bepalingen uit
215 de samenwerkingsovereenkomst.

216
217 Elke Partij verbindt zich ertoe om, in dit verband, de nodige kenniscontroles uit te voeren.
218 De verworven bekwaamheid dient op het terrein met een persoonlijk bewijs aantoonbaar
219 te zijn.

220
221 Hiertoe zal Elia aan de DNB op geregelde tijdstippen de opleidingsmodule “Algemene
222 veiligheidsinstructies posten” (AVIP) overmaken. De DNB engageert zich om uit deze
223 opleidingsmodule de voor hun activiteiten relevante informatie (o.a. veiligheidsafstanden,
224 afbakeningsprincipes) te integreren in hun eigen opleidingsmodules en procedures.

225 2.2. Aanwezigheid & registratie

226
227 Omwille van veiligheidsredenen moet bij het betreden van de inrichting de aanwezigheid
228 steeds gemeld worden bij de centrale dispatching van de partij waartoe het personeel,
229 aannemers, onderaannemers en andere derden behoren.

230
231 In het geval van telebediende installaties dienen de centrale dispatchings van de
232 betrokken Partijen elkaar van deze aanwezigheid op een naspeurbare manier te
233 informeren. Bij het verlaten van de inrichting wordt de aanwezigheid op dezelfde manier
234 afgemeld.

235 2.3. Coördinatie van schakelverrichtingen en het vrijgeven van installaties voor het 236 uitvoeren van werken

237
238 De praktische modaliteiten voor de coördinatie van schakelverrichtingen zijn opgenomen
239 in de Bijlage 9 van de huidige Overeenkomst.

240 Conform artikel 266 van het AREI moet elke Partij die werken op zijn installaties uitvoert
241 of laat uitvoeren een voorafgaand een risicoanalyse uitvoeren. Op basis hiervan neemt zij
242 de nodige veiligheidsmaatregelen en overlegt met de andere betrokken partijen over de
243 vereiste schakeltoestand om de werken in veilige omstandigheden te kunnen uitvoeren.
244 Elke betrokken partij bevestigt de terbeschikkingstelling van zijn installatie door het
245 overhandigen van een attest terbeschikkingstelling (ATBS) aan de opdrachtgevende
246 partij.

---

⁵ Artikels 2.10.11 en 9.2 in de 3 Boeken

247 De opdrachtgevende partij voert, in overleg met de betrokken installatiebeheerders, de
248 veiligstelling en de terbeschikkingstelling van de installatie uit waarop de werken zullen
249 worden uitgevoerd. Op basis van de door hem toegepaste vitale maatregelen en de ATBS
250 van de andere installatiebeheerders reikt hij een werktoelating uit aan de
251 werkverantwoordelijke van de hoofdaannemer.

252 2.4. Veiligheidscoördinatie

253 2.4.1. Kleine en eenvoudige onderhouds- en exploitatiewerken (ook wachtinterventies en
254 dringende herstellingswerken)

255 De Partijen zorgen ervoor dat hun werkverantwoordelijken voor de aanvang van hun
256 werkzaamheden nagaan of er mogelijke interactie is met andere activiteiten in de
257 inrichting en nemen zo nodig de gepaste maatregelen om de veiligheid van alle
258 betrokkenen te waarborgen. Bij de teruggave en indienstelling van de installaties
259 dienen de Partijen als installatieverantwoordelijke eveneens te zorgen voor de gepaste
260 maatregelen om de veiligheid van alle betrokkenen te waarborgen.

261 2.4.2. *Alle andere werken*

262 2.4.2.1. Initiatie

263
264 De Partij die aan de oorsprong ligt van het uit te voeren werk, gaat over tot
265 voorafgaand overleg en vraagt het principiële akkoord om de werken uit te voeren aan
266 de andere betrokken partijen. Deze onderhandeling wordt zo vroeg mogelijk gevoerd.
267 Indien nodig wordt een beroep gedaan op de *studiediensten van de partijen* teneinde
268 een voorafgaande haalbaarheidsstudie te realiseren die de veiligheidsaspecten
269 integreert.

270
271 Zij organiseert hiervoor een voorafgaande vergadering tussen alle *betrokken partijen*
272 teneinde:

- 273 • ze te informeren over het detail van het project;
- 274 • na te gaan wat de beperkingen zijn (aangaande exploitatie, plaatsinname,
275 toegang tot de installaties, andere voorziene werken, naleving van specifieke
276 technische reglementen ...);
- 277 • indien van toepassing een coördinator ontwerp aan te duiden die het
278 veiligheids- en gezondheidsplan van de werken opstelt, evenals een dossier
279 met alle nuttige gegevens op het gebied van veiligheid en gezondheid⁶.

280 De vergadering wordt bekrachtigd door een schriftelijk rapport dat aan alle betrokken
281 partijen wordt gestuurd.

282 2.4.2.2. Coördinatie studies

283
284 De studies van de verschillende betrokken partijen moeten op elkaar afgestemd
285 worden teneinde de technische compatibiliteit en veiligheidsvereisten naar de
286 toekomstige uitbating en in stand houding te verzekeren. De betrokken partijen
287 organiseren hiertoe het nodige overleg. Volgende punten komen hier o.a. aan bod:

- 288 • in overeenstemming brengen van de plannen (bv.: wanneer 2 entiteiten voor
289 hun studies over hetzelfde plan moeten beschikken);
- 290 • technische compatibiliteit tussen de verschillende projecten of met de
291 bestaande installaties:

---

⁶ KB 25.01.2001

- 292 – van het gebruikte materieel
293 – de uitvoeringsfasen van de werken ten behoeve van het opstellen van
294 een scenario van de werken;
295 • compatibiliteit van de veiligheid tijdens de uitvoering van de verschillende
296 projecten;
297 • compatibiliteit van de veiligheid tijdens de exploitatie van de installaties;
298 • intrinsieke veiligheid van de installaties;
299 • uitvoering van de taken betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen⁷
300 (indien van toepassing)

301
302 De planning en het scenario van de werken moet met alle betrokken partijen
303 besproken en door hen goedgekeurd worden. Dit gebeurt bij voorkeur 8 weken en
304 minstens 4 weken voor de eerste bijzondere nettoestand (onderbreking of geplande
305 bijzondere nettoestand).

306 2.4.2.3. Coördinatie werken

307
308 De praktische modaliteiten voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers
309 worden gedetailleerd besproken en in de uitvoeringsplanning geïntegreerd.

310 Indien er meerdere partijen zijn die gelijktijdig werken uitvoeren met interacties op vlak
311 van veiligheid stellen de partijen onder hen één gemeenschappelijke coördinator aan
312 die alle veiligheidsaspecten opvolgt.

313 Indien de werken vallen onder het toepassingsgebied van het KB Tijdelijke of mobiele
314 bouwplaatsen stellen de partijen eveneens een veiligheidscoördinator verwezenlijking
315 aan conform de geldende regelgeving.

316 De gemeenschappelijke coördinator organiseert een vergadering “opening werf” vóór
317 de aanvang van de werken. De vergadering verenigt alle partijen en aannemers die
318 betrokken zijn bij de werken. De afspraken worden geformaliseerd in een verslag.

319
320 Tijdens deze vergadering moeten de volgende onderwerpen aan bod komen:

- 321 • de specifieke risico's die verbonden zijn aan de werkomgeving en de voorwaarden
322 van toegang tot de installaties;
323 • het scenario van de werken (detail van de uit te voeren operaties, van de
324 werkmethodes en de planning);
325 • de werkverantwoordelijken geven toelichting over de risicoanalyse m.b.t. de
326 uitvoering van hun werken en van de werken van hun eventuele onderaannemers.

327 2.4.2.4. Onder spanning zetten van een installatie (industriële inbedrijfstelling)

328
329 De Partijen mogen het onder spanning zetten van een nieuwe installatie of van een
330 deel ervan slechts voorzien nadat zij het schriftelijke akkoord hebben bekomen van alle
331 betrokken actoren. Deze operatie moet het onderwerp vormen een grondige
332 gemeenschappelijke analyse en formeel uitgeschreven worden.

333
334 Er moet, door de Partijen, een gemeenschappelijk scenario voor indienststelling
335 opgesteld worden. In elke stap van dit scenario worden de risico's en bijhorende

---

⁷ KB 25.01.2001

336 preventiemaatregelen vastgelegd (bijvoorbeeld eerste onder spanning zetten van een
337 nieuwe MS-cel via de railstellen en de reservetransformator HS/MS).

338 2.4.2.5. As built dossier

339
340 Alle partijen engageren zich om de nodige informatie uit te wisselen om hun as built
341 dossiers aan te vullen.

342
343 Voor de werken die onder Tijdelijke of mobile bouwplaatsen vallen levert de
344 veiligheidscoördinator verwezenlijking aan alle betrokken partijen een kopie van het
345 post interventiedossier (PID).
346

347 2.5. Algemene afbakeningsprincipes

348 Om risicovolle situaties te vermijden dienen de Partijen in de inrichting de
349 afbakeningsprocedure die in onderling overleg tussen Elia en de DNB werden vastgelegd,
350 te respecteren.

351 Dit betekent o.a. dat:

- 352 • elkeen die zich in de inrichting begeeft, de beschreven werkwijze volledig dient toe te
353 passen en zich tevens volledig dient te houden aan de bijkomende instructies die op
354 dat ogenblik via een werktoelating worden opgelegd.
- 355 • de kleurencodes en hun toepassing (volgens type risico, permanent of niet, toegelaten
356 overschrijdingen, ...) moeten overeenstemmen met deze procedure.

357 Conform het AREI⁸ staat elke installatieverantwoordelijke in voor het vrijschakelen,
358 veiligstellen, afbakenen en overdragen van zijn installaties.

359 De afbakening, die deel uitmaakt van de werktoelating in het kader van het AREI, mag
360 NOOIT door een persoon, die niet tot de installatieverantwoordelijke (= uitreiker van de
361 werktoelating) behoort, worden gewijzigd. De aangestelde werkverantwoordelijke mag
362 enkel de door hem geplaatste afbakening in het kader van de extra veiligheidsmaatregelen
363 wijzigen (val & struikelgevaar, hindernissen, vallende voorwerpen, ...).

364 Elke Partij zorgt voor en beheert zijn eigen afbakeningsmateriaal. In geval van twijfel en/of
365 beschadiging heeft iedereen de plicht om dit aan de betrokken Partij te melden.
366
367
368
369
370

371 2.6. Noodsituaties

372 De Partijen engageren zich om coördinerend op te treden met betrekking tot noodsituaties
373 (brand, evacuatie, optreden hulpdiensten, ...).

374 Elke Partij regelt het verstrekken van eerste hulp aan zijn eigen personeel, aannemers,
375 onderaannemers en andere derden die zij toegang verlenen tot de inrichting.

376 Bij noodsituaties waarschuwt iedere Partij onmiddellijk de andere betrokken partijen.
377
378
379

---

⁸ Artikels 2.11.1 en 9.3.1 t.e.m. 9.3.5 in de 3 Boeken

380 **3. Uitwisseling van documenten**

381 Alle relevante documenten worden na revisie door de beherende partij gecommuniceerd naar het
382 hoofd van de Interne Dienst Preventie en Bescherming van de andere partij.
383

Bijlage 11: Onderhoud en exploitatie

1. Voorwerp

Deze Bijlage beschrijft de principes en praktische regelingen voor de samenwerking tussen Elia en de DNB, en voor de gegevensuitwisseling over het onderhoud en de exploitatie van de installaties.

De term 'exploitatie' heeft in deze context betrekking op het continue en gecoördineerde beheer van het net (toezicht, controle, schakelingen, interventies bij storingen), zowel vanop afstand via de controlecentra (dispatching) als via handelingen en schakelingen ter plaatse, bedoeld om de continuïteit en de kwaliteit van de spanning maximaal te verzekeren.

In deze Bijlage worden bewust geen noodsituaties, meervoudige incidenten, gevallen van schaarste of black-outs behandeld, aangezien deze aan bod komen in Bijlage 13 "Het systeembeschermingsplan, de procedure bij schaarste, het herstelplan en het testplan".

2. Contactpunten

Voor elk Transformatiestation van de lijst in Bijlage 3 wijzen Elia en de DNB een contactpunt aan dat 24u/24u beschikbaar is. Dit contactpunt is verantwoordelijk voor de dagelijkse uitbating van en het toezicht op het Transformatiestation in kwestie. De gegevens van het contactpunt zijn terug te vinden in Bijlage 2.

Tenzij anders vermeld of anders overeengekomen tussen deze contactpunten, verloopt het contact voor de dagelijkse exploitatie en de regeling van incidenten uitsluitend tussen deze contactpunten.

Wat planning en onderhoud betreft, zijn in Bijlage 2 ook de planningsverantwoordelijken voor de exploitatie en het onderhoud van de installaties terug te vinden.

3. Grenzen met betrekking tot het onderhoud en de uitbating van de installaties

3.1. Algemene regels m.b.t. het onderhoud van de installaties

Volgens de algemene regel is de eigenaar van een installatie ook verantwoordelijk voor het onderhoud en de uitbating ervan. In het kader van die uitbating schakelt elke Partij de cellen waarvan ze eigenaar is, tot en met de railscheiders.

Elke Partij staat in voor de kosten van het onderhoud en de uitbating van de installaties waarvan ze eigenaar is, zelfs als een onderhoud of een schakeling op vraag van de andere Partij gebeurt.

Er kan alleen van deze principes afgeweken worden na een akkoord tussen de Partijen. De specifieke overeenkomst en de bijbehorende praktische regelingen worden dan expliciet vermeld in de exploitatiefiche Elia-DNB, zoals besproken in punt 6.2 van deze Bijlage.

42 Daarnaast nemen de Partijen alle noodzakelijke maatregelen om deze vaak historisch
43 gegroeide situaties binnen een termijn van vijf jaar te regulariseren, tenzij expliciet anders
44 overeengekomen. In afwachting van die regularisatie zal de Partij die op de datum van de
45 overeenkomst instaat voor het onderhoud/de uitbating daar ook verder voor blijven instaan.
46

47
48 In dergelijke gevallen kunnen de onderhouds- of uitbatingskosten voor de installaties die tot
49 de verantwoordelijkheid van een bepaalde Partij behoren, maar waarvan het onderhoud
50 en/of de uitbating door de andere Partij uitgevoerd wordt, gefactureerd worden aan de
51 andere Partij door de Partij die het onderhoud en/of de uitbating uitvoert. De takenlijst en de
52 facturatieregeling worden dan opgenomen in een afzonderlijke overeenkomst tussen Elia
53 en de DNB.
54

55 Als een Partij vaststelt dat er in een bepaalde situatie een interventie van de andere Partij
56 nodig is, dan brengt deze Partij de andere Partij daar op passende wijze van op de hoogte.
57

58 Elke Partij verbindt zich ertoe voor alle installaties in haar eigendom een degelijk
59 onderhoudsbeleid te hanteren, dat de veiligheid en de goede werking ervan verzekert.
60

61 3.2. Concrete uitvoering van de algemene regels

62 Indien Elia eigenaar is van de aankomstcel(len) van de transformatoren en van de
63 koppelingscel(len) (optie 1 volgens Bijlage 8.A van deze Samenwerkingsovereenkomst),
64 dan onderhoudt en schakelt Elia:

- 65 • De aankomstcellen van de transformatoren tot de MS-scheiders van de barenstellen
66 van de aankomstcel(len) van de transformator;
- 67 • De koppelingscellen die twee Rechtstreekse voedingsbronnen van het Elia-net
68 verbinden en die uitgerust zijn met een vermogensschakelaar (+ scheiders).
69

70 Indien de DNB de eigenaar is van de aankomstcel(len) van de transformatoren en van de
71 koppelingscel(len) (optie 2 volgens Bijlage 8.A van deze Samenwerkingsovereenkomst),
72 dan is Elia alleen verantwoordelijk voor de schakelingen:

- 73 • Als er schakelingen aan de primaire zijde van de transformatoren nodig zijn;
- 74 • Als de exploitatiewijze tijdelijk afwijkt van de normale overeengekomen exploitatie in de
75 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB', beschreven in punt 6.2 van deze Bijlage.
76 De DNB onderhoudt en schakelt dan de aankomstcel(len) van de transformatoren en
77 de koppelingscel(len).
78

79 Indien Elia eigenaar is van de aankomstcel(len) van de transformatoren en de DNB de
80 eigenaar is van de koppelingscel(len), dan is Elia alleen verantwoordelijk voor de
81 coördinatie van de schakelingen wanneer de exploitatie tijdelijk afwijkt van de normale
82 overeengekomen exploitatie in de 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB', beschreven in
83 punt 6.2 van deze Bijlage. Elia onderhoudt en schakelt dan de aankomstcel(len) van de
84 transformatoren, terwijl de DNB de koppelingscel(len) onderhoudt en schakelt.
85

86 Elke Partij onderhoudt en schakelt de condensatorbatterij waarvan ze eigenaar is.
87

88 Voor CAB-installaties, en in het bijzonder wanneer een schakeling op het net (50Hz) een
89 impact heeft op de CAB-injectietopologie, worden er specifieke regels vastgelegd tussen de
90 Partijen. De bijzonderheden worden dan opgenomen in de nota van de
91 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB', beschreven in punt 6.2 van deze Bijlage.

DRAFT FOR APPROVAL

92 De MS-railstellen worden altijd geaard door de eigenaar van de cel of van het onderdeel
93 van het railstel, voorzien voor de aarding. De Partijen streven ernaar per
94 Transformatiestation één Partij aan te stellen die de aarding van de MS-railstellen
95 coördineert. Als optie 1 van Bijlage 8.A gekozen wordt, dan zal Elia de schakelingen
96 coördineren.

97
98 Elia en de DNB kunnen ook andere bepalingen overeenkomen.
99

100 3.3. Algemene bepalingen met betrekking tot het onderhoud van de terreinen en 101 gebouwen

102 Elke Partij draagt de verantwoordelijkheid voor het onderhoud en de reparatie van de
103 constructies en terreinen waarvan ze eigenaar is. Ze moet in het bijzonder instaan voor:

- 104 • Het onderhoud van de gebouwen;
- 105 • Het onderhoud van de groene zones;
- 106 • Het onderhoud van de ruimtes;
- 107 • Het onderhoud van de koelingssystemen;
- 108 • Het onderhoud van de omheiningen;
- 109 • De controle en het onderhoud van de brandbeveiligingssystemen;
- 110 • Het onderhoud van de verwarmingssystemen;
- 111 • Het onderhoud (en de controle) van de takels;
- 112 • Het onderhoud van de sanitaire voorzieningen.

113

114 Elk van de Partijen verbindt zich ertoe de ter beschikking gestelde locaties te gebruiken als
115 een goede huisvader. Telkens als een Partij een interventie heeft uitgevoerd of heeft laten
116 uitvoeren, ziet ze erop toe dat de terreinen en gebouwen achtergelaten worden in de staat
117 van orde en netheid waarin ze werden aangetroffen. De betreffende Partij garandeert onder
118 andere dat ze zal instaan voor de directe of indirecte verwijdering van al het afval dat
119 resulteert uit haar interventie.

120

121 Elke Partij blijft, volgens de voorwaarden van de geldende wetgeving, verantwoordelijk voor
122 de gehele of gedeeltelijke vervuiling die veroorzaakt is door haar eigen activiteiten en/of
123 installaties, met inbegrip van om het even welk effluent dat afkomstig is van haar
124 installaties en gebouwen.

125 Als er sprake is van vervuiling, zorgt de Partij die eigenaar is van de vervuilende installaties
126 ervoor dat er in overleg met de eigenaar van het terrein zo snel mogelijk een plaatselijke
127 sanering/reiniging gebeurt. De bijbehorende kosten zijn voor rekening van de vervuilende
128 Partij.

129

130 De Partijen brengen elkaar op de hoogte van elk incident dat mogelijk het terrein, de
131 riolering of de infrastructuur van de andere Partij vervuild heeft of zou kunnen vervuilen.

132 4. Toegang tot en beveiliging van de installaties

133 Met het oog op interventies (schakelingen, onderhoudswerken, reparaties ...) moeten de
134 installaties van een Partij op elk moment toegankelijk zijn voor de andere Partij, zodat deze
135 haar taken kan vervullen.

136

137 Er worden specifieke afspraken gemaakt tussen de Partijen voor het beheer van de
138 sleutels die toegang verschaffen tot de sites en gebouwen, in het bijzonder wanneer de
139 installaties van een Partij zich op een site of in een gebouw van de andere Partij bevinden,

---

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 11 3/21 Contractreferentie: [...]

DD.MM.2022

V2.1

[DNB]

Paraaf ELIA

Paraaf [DNB]

140 of als een Partij verantwoordelijk is voor het onderhoud en/of de uitbating van installaties
141 die eigendom zijn van de andere Partij.
142

143 De Partijen nemen alle maatregelen die redelijkerwijs verwacht kunnen worden om schade,
144 inbraak en vandalisme aan hun eigen installaties te voorkomen. Ze doen ook al het
145 mogelijke om de andere Partij te informeren wanneer er risico's vastgesteld worden in
146 diens installaties. De Partijen moeten bovendien alle nodige en gepaste maatregelen
147 nemen om de installaties te beveiligen tegen onrechtmatige toegang van onbevoegden.

148 **5. Conformiteit van de installaties**

149 De installaties moeten steeds beantwoorden aan de reglementering van het AREI en de
150 voorschriften rond Welzijnswetgeving, de bepalingen uit de Technische Reglementen voor
151 de installaties in kwestie en de Europese netcodes. De conformiteitsonderzoeken en
152 controlebezoeken die voorgeschreven worden in het AREI/de Welzijnswetgeving worden
153 uitgevoerd door een onafhankelijke en erkende keuringsinstantie. Bij een eventuele
154 betwisting kunnen Partijen verslagen opvragen bij deze instantie.
155

156 De DNB en Elia moeten elkaar onmiddellijk op de hoogte brengen van alle schade, elke
157 onregelmatigheid of elke niet-overeenstemming die een risico kan inhouden voor de
158 installaties van de Partijen in het Transformatiestation. De Partijen verbinden zich ertoe de
159 Partij die het probleem signaleert te informeren over de te nemen maatregelen.

160 **6. Exploitiemethode van de Transformatiestations**

161 6.1. Keuze van de exploitatiewijze en de Consignespanning

162 De exploitatiewijze van een Transformatiestation wordt bepaald in onderling overleg tussen
163 de Partijen, zodat de belangen van de Partijen – en in het bijzonder het correcte gebruik
164 van de installaties – niet in het gedrang kunnen komen door een unilaterale beslissing van
165 een van de Partijen. De Partijen zullen dan ook de volgende elementen in acht nemen bij
166 het kiezen van de exploitatiewijze:

- 167 • De verdeling van de belasting over de transformatoren;
- 168 • De selectiviteit en de geïnstalleerde beveiligingssystemen;
- 169 • De netverliezen;
- 170 • De overname in geval van automatisme (N-1);
- 171 • De spanningsregeling;
- 172 • De aarding van het nulpunt;
- 173 • Het kortsluitvermogen;
- 174 • De onbeschikbaarheden van de netelementen;
- 175 • De Parallel schakelingen via het MS-net;
- 176 • De schakeltoestand van de MS-netten bij impact op de uitbating van het
177 Transformatiestation;
- 178 • De signaalinjectie voor de CAB;
- 179 • De aangesloten condensatorbatterijen op het Transformatiestation;
- 180 • De aangesloten decentrale productie-eenheden op het Transformatiestation en
181 de kans op beperking van hun productie.

182
183 Ook de Consignespanning van een Transformatiestation wordt bepaald in onderling
184 overleg tussen Elia en de DNB en andere aanwezige distributienetbeheerders in het
185 Transformatiestation.

186 Bij het bepalen van de Consignespanning worden de grenswaarden gerespecteerd volgens
187 het referentiekader in Bijlage 1 van het Technisch Reglement Transmissie.

188 6.2. Exploitatieovereenkomst Elia-DNB

189 Zodra de exploitatiewijze van het Transformatiestation vastgelegd is, wordt deze
190 opgenomen in een nota (of 'exploitatiefiche' in het jargon van Elia). Hierin worden voor elk
191 Transformatiestation de normale uitbatingsomstandigheden beschreven, zoals ze
192 overeengekomen zijn tussen de Partijen. De onderlinge afspraken vormen samen de
193 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB'. De nota, die beheerd wordt door Elia in overleg met de
194 DNB en eventueel andere betrokken distributienetbeheerders, houdt rekening met de
195 precieze omstandigheden van het Transformatiestation en bevat de volgende specifieke
196 elementen:

- 198 • Het exploitatieschema van het Transformatiestation dat de stand van de
199 elementen (schakelaars, scheiders ...) aangeeft in normale situatie;
- 200 • De nulpuntstransformator(en) en de hulpdienstentransformator(en);
- 201 • De hulpvoeding (AC en DC);
- 202 • De aarding van het railstel;
- 203 • De automatismen voor automatische overdracht (indien van toepassing);
- 204 • De Consignespanning;
- 205 • Alle afwijkingen van de principes die in deze Bijlage bepaald zijn en de
206 bijbehorende praktische regelingen.

208 Alle wijzigingen aan de Transformatiestations en/of de omstandigheden waarin ze zich
209 bevinden, worden vooraf overeengekomen tussen de Partijen en worden opgenomen in de
210 bovenvermelde nota zodra ze van toepassing zijn. De meeste gereede Partij neemt het
211 initiatief nemen om de andere Partij te informeren.

212 Elia werkt de 'exploitatiefiche' bij en brengt alle partijen op de hoogte van de wijzigingen die
213 hen aanbelangen. Zodra de 'exploitatiefiche' goedgekeurd is door de Partijen en de
214 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB' uitdrukkelijk gevalideerd is, stelt Elia deze nota digitaal
215 ter beschikking van de DNB via haar IT-platform 'Customer HUB'.

216 7. **Operationele procedures**

217 7.1. Informatie over het afgenomen en geïnjecteerde vermogen

218 Voor de uitwisseling van gegevens tussen Elia en de DNB wordt verwezen naar de
219 Technische Reglementen.

220
221 Voor de gegevens op basis van Week-10, Week-1 en Dag-1, informeert de DNB Elia over
222 de belangrijke verschillen ten opzichte van de jaarlijks doorgegeven informatie in het kader
223 van het planningsproces (conform Bijlage 7 van deze overeenkomst), voor zover de DNB
224 beschikt over die informatie. De verschillen hebben vooral betrekking op een toename van
225 de belasting, een wijziging van klanten (> 5 MVA), de eventuele aanpassing van periodes
226 met betrekking tot de tarieven voor particuliere klanten, de tijdelijke (> 5 MVA) of
227 permanente uitschakeling van belastingen, de toegang tot het DNB-net van de productie-
228 eenheden (> 5 MVA), de condensatorbatterijen enz.

229

DRAFT FOR APPROVAL

230 Elia houdt voor de uitbating rekening met de meest recente gegevens (doorgaans op
231 kwartierbasis) die door de DNB en eventueel andere distributienetbeheerders aangeleverd
232 worden.
233

234 Op vraag van Elia verduidelijkt de DNB de omvang van het omschakelbare vermogen en
235 de onderliggende hypothesen (bv. de beschikbaarheid van voldoende reserve in een
236 naburige injectie of de afwezigheid van abnormale netomstandigheden), en dit zowel voor
237 het afgenomen als het geïnjecteerde vermogen.
238

239 7.2. Planning van de onbeschikbaarheden

240 7.2.1. Algemeen

241 De Partijen coördineren hun planning voor onderhoud of grote werken, zowel intern als
242 onderling, om de onbeschikbaarheid van netelementen en het onderbrekingsrisico voor
243 eindklanten te beperken tot een redelijk minimumniveau, zonder echter de veiligheid
244 van de eigen medewerkers of van mensen van buiten de onderneming in gevaar te
245 brengen, noch buitensporige kosten te maken.
246

247 De term 'grote werken' heeft betrekking op projecten voor de renovatie, ontwikkeling of
248 rationalisering van het transmissienet en het plaatselijk vervoernet, die periodiek
249 worden voorgesteld tijdens vergaderingen waarin de projectportefeuille wordt
250 overlopen. In dat geval maakt ook de coördinatie tijdens de projectfase hier deel van
251 uit.
252

253 Er wordt bovendien bijzondere aandacht besteed aan de planning van werken en
254 onderhoudsactiviteiten op noodaansluitingen van netgebruikers wiens hoofdaansluiting
255 geïnstalleerd is op het net van de andere Partij.

256 7.2.2. Operationele richtlijnen

257 De volgende richtlijnen worden toegepast in de praktijk:

- 258
- 259 1. Korte onbeschikbaarheden van redundante netelementen (enkele
260 opeenvolgende dagen) die gepaard gaan met een restitutietermijn van 4 uur of
261 minder en waarin de N-1 van het Koppelpunt Elia-DNB niet meer gewaarborgd
262 is:
    - 263 • Deze worden door Elia en/of de DNB meegedeeld in het kader van de
264 planning op korte termijn (van 4 weken vooraf tot week -1).
    - 265 • Er wordt geen enkele specifieke interventie gepland in het Elia-net en het
266 DNB-net.
267
  - 268 2. Onbeschikbaarheden van redundante netelementen (ongeacht de duur met
269 uitzondering van de onbeschikbaarheden vermeld in punt 1) die gepaard gaan
270 met een restitutietermijn van 10 uur of minder en waarin de N-1 van het
271 Koppelpunt Elia-DNB niet meer gewaarborgd is:
    - 272 • Deze worden door Elia en/of de DNB meegedeeld in het kader van de
273 planning op middellange en korte termijn (van 4 weken vooraf tot week -1).
    - 274 • Er wordt geen enkele specifieke interventie gepland in het Elia-net en het
275 DNB-net (tenzij anders overeengekomen als gevolg van de opstelling van
276 het gezamenlijke dossier – zie volgend punt).
    - 277 • Op vraag van een van de Partijen kan een gezamenlijk dossier worden
278 opgesteld met daarin de risicoverminderingmaatregelen die werden

DRAFT FOR APPROVAL

geanalyseerd en die effectief zullen worden genomen, en het eventuele noodscenario en communicatieplan.

- 279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
3. Korte onbeschikbaarheden van redundante netelementen (enkele opeenvolgende dagen) die gepaard gaan met een restitutietermijn die strikt langer is dan 10 uur en waarin de N-1 van het Koppelpunt van Elia-DNB niet meer gewaarborgd is:
    - Deze worden door Elia en/of de DNB meegedeeld in het kader van de planning op lange termijn (zo snel mogelijk en idealiter bij de opstelling van het scenario of de planning van de werken).
    - Indien nodig en specifiek voor complexe projecten met verschillende fasen of op uitdrukkelijk verzoek van een van de Partijen, wordt een specifieke vergadering georganiseerd om samen het scenario van de werkzaamheden te overlopen en duidelijk de risicofasen te bepalen.
    - De Partijen stellen een gezamenlijk dossier op met daarin de risicoverminderingmaatregelen die werden geanalyseerd en die effectief zullen worden genomen, inclusief het noodscenario en het communicatieplan.
    - Deze worden door Elia en/of de DNB meegedeeld in het kader van de planning op middellange en korte termijn (van 4 weken vooraf tot week -1).
  4. Langdurige onbeschikbaarheden van redundante netelementen (doorlopend onbeschikbaar gedurende meer dan een week zonder mogelijkheid tot recuperatie) waarin de N-1 van het Koppelpunt Elia-DNB niet meer gewaarborgd is, worden operationeel behandeld volgens punt 3 hierboven. Bovendien en afhankelijk van de omvang van het risico, kan het hoogste hiërarchische verantwoordelijkheidsniveau van de ondernemingen worden ingeschakeld om over te gaan tot een grondigere analyse betreffende:
    - De noodzaak van de onbeschikbaarheid;
    - Het risico gebaseerd op de waarschijnlijkheid van mogelijke incidenten en de omvang van de schade;
    - De kosten/voordelen van de alternatieven indien deze bestaan;
    - Een noodscenario.Voor zover mogelijk worden dergelijke onbeschikbaarheden opgenomen in de jaarplanning.
  5. Onbeschikbaarheden van niet-redundante netelementen waarin de voeding van het Koppelpunt Elia-DNB (geheel of gedeeltelijk) niet meer gewaarborgd is:
    - Deze worden gezamenlijk gepland om de onbeschikbaarheid tot het strikte minimum te beperken in het kader van de langetermijnplanning (zo snel mogelijk en idealiter bij de opstelling van het scenario of de planning van de werken), zodat de Partijen een communicatieplan kunnen opstellen conform de geldende reglementering.
    - Deze worden door Elia en/of de DNB meegedeeld in het kader van de planning op middellange en korte termijn (van 4 weken vooraf tot week -1);

326 Bij een incident tijdens een periode van werken waarin redundante netelementen
327 onbeschikbaar zijn (punt 1 tot 4 hierboven), zal Elia alle middelen waarover ze
328 beschikt inzetten om de netgebruikers zo snel mogelijk opnieuw te bevoorraden en
329 ervoor te zorgen dat de onderbreking zo kort mogelijk is. Bovendien zal Elia, bij een
330 incident tijdens een periode van werken waarin redundante netelementen

DRAFT FOR APPROVAL

331 onbeschikbaar zijn zonder mogelijkheid tot recuperatie (punt 5 hierboven), de
332 onderbreking trachten te beperken tot maximaal 24 uur.

333 7.2.3. Procedure

334 Elke Partij bepaalt voor haar installaties welke functionele procedure moet worden
335 gevolgd bij een aanvraag tot onderbreking voor een geplande interventie. De andere
336 Partij houdt zich aan deze procedure, tenzij er een gemeenschappelijke procedure
337 werd goedgekeurd tussen de Partijen.

338 7.2.4. Kosten

339 De operationele kosten met het oog op een vermindering van het risico verbonden aan
340 de onbeschikbaarheid (arbeiders, extra wachtpersoneel, reserveonderdelen, ... zoals
341 bepaald in het gezamenlijk dossier vermeld in punt 7.2.2) zijn ten laste van elke Partij,
342 voor zover de installaties waarvan zij eigenaar en/of uitbater is betrokken zijn.

343
344 Alle andere redelijke kosten (opstarting of stopzetting van decentrale productie, gebruik
345 van stroomgeneratoren ...) met het oog op een vermindering van het risico verbonden
346 aan de onbeschikbaarheid worden bepaald en ten laste genomen door de Partij die
347 aan de oorsprong ligt van de onbeschikbaarheid en worden bevestigd in het
348 gezamenlijk dossier vermeld in punt 7.2.2.

349
350 De andere Partij kan voor eigen rekening bijkomende maatregelen nemen indien ze
351 dat nuttig of nodig acht.

352
353 Eventuele investeringen om de risico's die gepaard gaan met een langdurige
354 onbeschikbaarheid van redundante netelementen te verminderen, worden gezamenlijk
355 overeengekomen volgens het principe van technisch-economisch optimum beschreven
356 in Bijlage 7 van onderhavige Samenwerkingsovereenkomst. De kosten zijn
357 desgevallend voor rekening van de Partij die de investering moet doen volgens de
358 activiteitendomeinen vastgelegd in Bijlage 8.

360 7.3. Parallelschakelingen via het MS-net

361 7.3.1. Definitie

362 Een parallel is een schakeling uitgevoerd door de DNB, waarmee deze via zijn MS-net
363 een directe verbinding creëert tussen de secundaire van twee transformatoren (van
364 twee afzonderlijke Transformatiestations of eenzelfde Transformatiestation) die in een
365 normale situatie niet verbonden zijn.

366
367 Aangezien een schakeling van dit type kan leiden tot een vrij grote wisselstroom via het
368 MS-net (bv. tussen een Transformatiestation gevoed door een 150 kV-net en een
369 ander Transformatiestation gevoed door een 70 kV-net) moeten deze schakelingen
370 worden gecoördineerd.

371
372 Opmerking: Een directe verbinding tussen de secundaire van twee transformatoren
373 van een Transformatiestation die wordt uitgebraat met twee transformatoren in parallel
374 wordt niet beschouwd als een parallelle schakeling, maar als een lusverbinding.

375

7.3.2.Principes

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

- Alle mogelijke parallelschakelingen van categorie 1 en 2 (conform de definitie hieronder) zijn opgenomen in een gemeenschappelijke lijst Elia/DNB. Deze lijst wordt opgesteld en permanent bijgewerkt door de Partijen, op initiatief van de DNB.
- De lijst bevat per parallelschakeling die de DNB heeft geïdentificeerd:
  - De identificatie van de schakeling.
  - De identificatie van de Transformatiestations die betrokken zijn bij de parallel:
    - Per koppel aangrenzende Transformatiestations tellen we slechts twee mogelijke parallelschakelingen.
Respectievelijk: (Transformatiepost A – Transformatiepost B, cat. 1) en (Transformatiepost A – Transformatiepost B, cat. 2).
    - Op het net van de DNB kunnen deze parallelschakelingen eventueel op verschillende manieren worden uitgevoerd (als er meer dan één openingspunt beschikbaar is tussen twee Transformatiestations).
  - De categorie van de parallelschakeling (bepaald door Elia volgens de definitie hieronder).
  - De eventuele schakelingen die vooraf door Elia moeten worden uitgevoerd (in geval van een parallel categorie 1).
- Elke parallelschakeling moet door de DNB worden gevraagd of gemeld aan Elia volgens de termijnen vermeld in punt 7.3.3. Dit gebeurt doorgaans via e-mail of telefoon tussen de contactpunten vermeld in punt 2 van deze Bijlage.
- De berekening van de parallelstroom gebeurt door de DNB, op basis van informatie (impedantie van de bron, hoek) die de DNB opvraagt bij Elia.
- Voor zover mogelijk meldt de DNB vooraf aan Elia de verschakeling van belasting conform punt 7.1 van deze Bijlage.

401

7.3.3.Definitie van de parallelcategorieën en verwante procedures

402

Met het oog op de coördinatie worden twee parallelcategorieën bepaald:

403

404

405

Categorie 1: een parallelschakeling waarvoor Elia systematisch een voorafgaande schakeling moet doen op haar installaties.

406

407

408

409

410

411

Elia controleert en bevestigt aan de DNB dat het Elia-net – en meer bepaald de Transformatiestations die betrokken zijn bij de parallel – zich in een situatie bevinden die de noodzakelijke schakelingen voor de parallel op haar net mogelijk maakt. Bovendien zal Elia deze schakelingen inplannen, terwijl de hoekverdraaiing tussen de Transformatiestations die betrokken zijn bij de parallel op vraag van de DNB door Elia worden gemeld.

412

413

414

415

416

417

Procedure: Bij een geplande aanvraag moeten de parallelschakelingen van categorie 1 waarvoor een garantie bestaat dat de parallel kan worden gerealiseerd (onder voorbehoud van onverwachte omstandigheden¹) minstens 3 werkdagen vooraf door de DNB worden aangevraagd bij Elia. Een aanvraag voor een parallelschakeling van categorie 1 kan ook op kortere termijn worden gedaan, maar dan zonder garantie dat ze kan worden uitgevoerd.

418

419

In geval van herstel na een incident komen de Partijen praktische modaliteiten overeen voor de uitvoering en de termijn om de parallelschakeling te realiseren.

¹ De parallelschakeling kan onmogelijk blijken wanneer er zich onverwachts een abnormale situatie voordoet op het Elia-net.

420 **Categorie 2: een parallelschakeling waarvoor Elia geen voorafgaande**
421 **schakelingen moet doen op haar installaties, met uitzondering van een eventuele**
422 **aanpassing in de afgestelde spanning.**

423 Elia controleert en bevestigt aan de DNB dat het Elia-net – en meer bepaald de
424 Transformatiestations die betrokken zijn bij de parallel – zich in een normale toestand
425 bevinden. De hoekverdraaiing tussen de Transformatiestations die betrokken zijn bij de
426 parallelschakeling worden op vraag van de DNB gemeld door Elia.

427 Procedure: Parallelschakelingen van categorie 2 moeten minstens 1 werkdag vooraf
428 door de DNB worden meegedeeld aan Elia (met een antwoord van Elia binnen de
429 24 uur). Een aanvraag voor een parallelschakeling van categorie 2 kan ook op kortere
430 termijn worden gedaan, maar dan zonder garantie dat ze kan worden uitgevoerd.

431

432 In geval van herstel na een incident kan ook enkele minuten vooraf een dringende
433 aanvraag worden gedaan.

434 Opmerking: De parallelschakeling kan onmogelijk blijken wanneer er zich onverwachts
435 een abnormale situatie voordoet op het Elia-net.
436

437 7.4. Schakelingen

438 7.4.1. Definitie

439 Een schakeling is een handeling van een van de Partijen, bedoeld om de primaire
440 uitbatingstopologie van een (deel van een) installatie in het net te wijzigen.

441 Een schakeling (of een coördinatie van verschillende schakelingen) wordt doorgaans
442 gebruikt om:

- 443 • Een netelement (MS-cel, verbinding, transformator, ...) of een geheel van
444 installaties (Transformatiestation, cabine, rails, ...) tijdelijk of blijvend in of buiten
445 dienst te stellen;
- 446 • De stabiliteit van het net te vergroten of te behouden door de topologie ervan te
447 wijzigen (terugname van de belasting, ...).

448 7.4.2. Schakelingen uitgevoerd door zowel Elia als de DNB

449 **Principes**

- 450 • Overeenkomstig punt 3.2 van deze Bijlage neemt Elia altijd de rol van
451 coördinator op zich.
- 452 • De aanvrager/initiator van een schakeling kan ofwel Elia ofwel een
453 distributienetbeheerder zijn.
- 454 • Een schakeling moet in de mate van het mogelijke vooraf gepland zijn.
- 455 • In geval van een niet-geplande schakeling (dringende gevallen, incidenten, ...)
456 wordt de schakeling vóór de uitvoering ervan gecoördineerd tussen de
457 verschillende betrokkenen. De Partijen wijken daarbij niet af van de taken die
458 hen zijn toevertrouwd en die hieronder worden uiteengezet.

460 **Taken**

- 461 • Elke Partij is verantwoordelijk voor de schakelingen op haar eigen net (volgens
462 de exploitatiegrenzen die zijn vastgelegd in deze Bijlage en in de
463 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB') en voor de bijbehorende procedures
464 (schakelnota, ...).
- 465 • Elke Partij is verantwoordelijk voor het opstellen van haar eigen
466 schakelprocedures. De schakelprocedures kunnen tussen de Partijen worden

DRAFT FOR APPROVAL

- 467 uitgewisseld, ter informatie of om de coherentie ervan te controleren op vraag
468 van een van de Partijen.
- 469 • Als er tussen de Partijen documenten moeten worden uitgewisseld (attesten,
470 vergunningen, ...) conform de geldende procedures, worden deze vermeld in de
471 schakelnota van elk van de Partijen.
  - 472 • De Partijen zullen alle nodige inspanningen leveren om hun schakelingen
473 binnen een redelijke termijn uit te voeren.
474

475 7.4.3. Schakelingen uitgevoerd ofwel door Elia ofwel door de DNB maar met een potentiële 476 impact op de andere Partij

477 De betrokken Partij coördineert de schakelingen en brengt de andere partijen op de
478 hoogte.
479 Voorbeeld: onderbreking van een transformator of een Trunk.

480 7.4.4. Opmerkingen met betrekking tot de veiligheid

481 Bij om het even welke interventie (schakeling, onderhoud, reparatie, ...) leeft elke Partij,
482 ongeacht het niveau van criticiteit en dringendheid, de interne regels en procedures
483 voor de veiligheid na. De Partijen zullen onder meer:

- 484
- 485 • Efficiënt communiceren met de verschillende betrokkenen van de schakeling
486 en/of de aanwezigen op de site, voor de aanvang van elke interventie;
- 487 • Het risico van de situaties die zich voordoen analyseren en overleggen bij
488 twijfel, incoherentie of indien een situatie als abnormaal of gevaarlijk wordt
489 beschouwd;
- 490 • De nodige documenten uitwisselen volgens de interne procedures van de
491 Partijen.
492

493 Tenzij anders overeengekomen tussen de Partijen gebruikt elke Partij haar eigen
494 veiligheidsmateriaal (inclusief aarding), dat voldoet aan de technische vereisten van
495 de installaties en het net.
496

497 7.5. Indienststelling van nieuwe installaties

498 Bij een indienststelling van nieuwe installaties, zoals:

- 499 • Een nieuw Transformatiestation (of een belangrijke wijziging);
- 500 • Nieuwe (of andere) injectietransformatoren;
- 501 • Nieuwe (of gewijzigde) cellen;

502 stemmen de Partijen zich op elkaar af om de indienststelling van de nieuwe installaties
503 volgens de regels van de kunst en in alle veiligheid te laten verlopen.
504

505 Daartoe wordt een 'indienststellingsnota' opgesteld door de Partij die de indienststelling
506 uitvoert. Deze nota wordt minstens twee weken vooraf ter beschikking gesteld van de
507 andere Partij, zodat deze laatste ze minstens een week voor de indienststelling kan
508 valideren.
509

510 De 'indienststellingsnota' bevat minstens de volgende elementen:

- 511 • De vooraf aan te nemen netconfiguraties;
- 512 • De schakelingen tijdens de indienststellingsprocedure (met vermelding van de
513 verantwoordelijke van de schakelingen);
- 514 • De proeven/testen die moeten worden uitgevoerd tijdens de indienststellings-
515 procedure (met vermelding van wie ze zal uitvoeren);

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 11	11/21	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

- 516
- 517
- 518
- Het toekomstige schakelschema met vermelding van de oude en de nieuwe benaming (indien van toepassing).

519 De Partijen voeren de indienststelling van de nieuwe installaties uit door deze
520 'indienststellingsnota' toe te passen nadat de testen (cf. Bijlage 9) met succes werden
521 uitgevoerd.

522

523 De Partijen wisselen ook de nieuwe ééndraadschema's en de nieuwe 'exploitatiefiche' uit,
524 conform punt 6.2 net zoals de uitwisselingen vanop afstand door middel van een
525 rechtstreekse verbinding tussen de calculators, zoals beschreven in punt 7.6.2, bijgewerkt
526 zullen worden.

527

528 Een bijzonder aandachtspunt betreft de indienststelling van nieuwe productie-eenheden.
529 Voor de indienststelling van decentrale productie-eenheden, komen de DNB en Elia een
530 ION en FON('s) overeen, indien van toepassing, die zullen worden gerealiseerd met hun
531 respectievelijke planning en de nodige criteria voor het vrijgeven van de capaciteiten.

532

533 Met de ION heeft de netgebruiker het recht om te injecteren, maar beperkt t.o.v. zijn
534 aansluitingscontract. Met de FON heeft de netgebruiker het recht om te injecteren conform
535 zijn aansluitingscontract. Echter, de flexibiliteitsmodaliteiten voor injectie kunnen evolueren
536 in de tijd in functie van bijvoorbeeld de voortuitgang van de investeringswerken die redelijk²
537 werden geacht.

538

539 De fasen en triggers (« opeenvolgende stappen in de werkzaamheden ») die een evolutie
540 van deze modaliteiten toelaten worden eveneens overeengekomen tussen de DNB en Elia.

541

542 Deze afspraken worden ten vroegste gemaakt bij het uitwisselen van de informatie voor het
543 CAPAC-advies, maar in elk geval ten laatste wanneer de realisatie-aanvraag ('Go for
544 realisation') gekend is bij de DNB.

545

546 7.6. Uitwisseling van informatie

547 De Partijen bepalen onderling doorgaans drie bevoorrechte kanalen voor de uitwisseling
548 van informatie over de exploitatie van de netten.

549 7.6.1. *Uitwisselingen tussen contactpunten 24u/24u*

550 Elia en de DNB doen, met alle middelen waarover zij beschikken (telefoon, e-mail,
551 gsm ...) en over het algemeen via een beveiligde telefoonlijn tussen de controlecentra
552 (dispatching), alles wat in hun vermogen ligt om niet-real-time informatie uit te wisselen
553 over de geplande en ongeplande gebeurtenissen die zich voordoen op hun netten, en
554 waarvan ze redelijkerwijs mogen aannemen dat ze een effect kunnen hebben op de
555 exploitatie van de netten van de andere Partij, onmiddellijk of in de nabije toekomst
556 (weken).

557 Deze uitwisselingen vinden plaats tussen de contactpunten gedefinieerd in punt 2 van
558 deze Bijlage en omvatten met name (niet-limitatieve lijst):

- 559
- De parallelschakelingen via het MS-net (categorie 1 en categorie 2) in
560 overeenstemming met punt 7.3. In de mate van het mogelijke deelt de DNB ook
561 het vermogen mee (< of > 5 MW) dat via de parallelschakeling zal worden
562 verschakeld.
- 563

---

² zoals bijvoorbeeld gedefinieerd in het Besluit van de Waalse Regering van 10 november 2016 met een gedeelte 'permanent' en een gedeelte 'flexibel'.

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 11	12/21	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

- 564 • De speciale configuraties die van invloed zijn op de andere Partij.
- 565 • De incidenten die een impact hebben op de andere Partij.
- 566 • De schakelingen uitgevoerd door Elia of door de DNB met een mogelijk effect
- 567 op de andere Partij.
- 568 • De aanwezigheid van mensen in de Transformatiestations (indien nog niet
- 569 elektronisch meegedeeld).
- 570 • Bij een geplande schakeling die invloed heeft op de voedingssituatie van de
- 571 DNB of op de werking van de door Elia beheerde gecentraliseerde
- 572 telebediening neemt Elia contact op met de DNB.
- 573 • Elke interventie die de werking van de installaties van de DNB kan beïnvloeden
- 574 (bv. de onderbreking van lokale voedingsspanningen in een
- 575 Transformatiestation waardoor de apparatuur zonder spanning wordt gezet)
- 576 wordt onmiddellijk gemeld door Elia aan de DNB.
- 577 • Bij ongeplande parallelschakelingen op het DNB-net neemt de DNB contact op
- 578 om een parallelle afname aan te kondigen; na het incident, zodra de urgente
- 579 maatregelen zijn genomen (= start van de interventie).
- 580

581 7.6.2. *Uitwisselingen op afstand via een directe verbinding tussen de calculators (ICCP*

582 *genoemd)*

583 Een directe verbinding in real time tussen de calculators van de Partijen tot stand te

584 brengen – die niet alleen redundant maar ook strikt beveiligd is om de veiligheid van de

585 IT-infrastructuur van de Partijen of het gedrag van de netten in het algemeen niet in

586 gevaar te brengen – maakt het onder meer mogelijk de volgende informatie worden

587 uitgewisseld (niet-limitatieve lijst):

588

- 589 • Alle gegevens van een Partij die nuttig zijn voor de andere Partij om de
- 590 operationele taken van de andere Partij te vergemakkelijken of toe te staan,
- 591 indien deze nog niet lokaal tussen de Partijen zijn uitgewisseld (in
- 592 overeenstemming met punt 7.6.3).
- 593 • Bovendien zal Elia voor zover mogelijk ook het kortsluitvermogen en de
- 594 faseverschuivingshoek meedelen.
- 595 • De aanwezigheid van personen in de Transformatiestations (indien technisch
- 596 mogelijk door de Partijen).
- 597 • De decentrale productie > 5 MVA in MS: stand van de vermogensschakelaar en
- 598 meting van het actieve vermogen wordt door de DNB gemeld aan Elia, voor
- 599 zover de DNB over deze informatie beschikt.
- 600

601 Voor Transformatiestations waarbij werd overeengekomen om informatiekanaal ter

602 beschikking te stellen die gelinkt zijn aan een telecontrole kast die eigendom is van de

603 andere Partij en die niet lokaal worden uitgewisseld, zorgt de Partij die tussenkomt in

604 de databank voor de verbinding ook voor de continuïteit van de gegevensuitwisseling.

605

606 Als een van de Partijen de verbinding om welke reden dan ook onderbreekt, stelt zij de

607 andere Partij daarvan vooraf op de hoogte. Op dezelfde manier brengt de Partij die

608 vaststelt dat de verbinding niet goed functioneert de andere Partij daarvan onmiddellijk

609 op de hoogte.

610 7.6.3. *Lokale uitwisselingen via fysieke verbindingen in een interfacekast*

611 Een speciale interfacekast waarin de informatie lokaal door een Partij beschikbaar

612 wordt gesteld aan de andere Partij, stelt de Partijen in staat om lokaal noodzakelijke

613 informatie uit te wisselen, met name (niet-limitatieve lijst):

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 11	13/21	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633

- Alle noodzakelijke gegevens met het oog op de veiligheid (meting van de spanning op de railstellen, noodzakelijke positie van de uitrusting voor de vergrendelingsvergelijkingen, ...), de automatismen (snelle overdracht, afschakeling, ...) of de beveiligingen (beveiliging van de railstellen, ...).
- Principes:
  - De eigenaar van de aankomstcel(len) van de transformatoren levert de andere Partij de schakelstand (railscheiders en vermogensschakelaars) en het op het secundair van de injectietransformatoren gemeten vermogen.
  - De eigenaar van de koppelcel(len) levert de andere Partij de stand van de railskoppeling.
  - De DNB levert Elia de spanning en de schakelstand van de aardingsschakelaar van de railstellen.
- Alle gegevens van een van de Partijen die lokaal beschikbaar zijn, maar die niet beschikbaar zijn in de calculator en die de andere Partij nodig heeft.

De gedetailleerde informatie die via de interfacekast moet worden uitgewisseld wordt in onderlinge afstemming tussen Elia en de DNB vastgelegd.

634 7.7. Spanningsbeheer

635 De Partijen plegen overleg voor elke interventie op de spanningsregelaars die het MS-net
636 zou kunnen beïnvloeden. Elke wijziging, correctie of belangrijke herkalibratie van de
637 regelwaarden moet eerst tussen de Partijen worden overeengekomen. Op dezelfde manier
638 moeten ze het eens worden over de planning van de aanpassing, terwijl Elia elke
639 aanpassing bij de DNB bevestigt.

640 **8. Congestiebeheer door modulering van decentrale productie-** 641 **eenheden**

642 Deze sectie beschrijft de rollen en verantwoordelijkheden van respectievelijk de TNB (of
643 PVNB/GTNB) en de DNB bij het sturen van de geproduceerde actieve energie door
644 elektriciteitsproductie-eenheden aangesloten op het distributienet, bij een eventuele
645 congestie op het transmissienet of het plaatselijk vervoernet/gewestelijk transmissienet
646 onder gereguleerde voorwaarden (technische flexibiliteit) in uitvoering van de
647 reglementering.

648
649 Alle acties worden genomen conform de verantwoordelijkheidsregels van de Partijen, zoals
650 gedefinieerd in het artikel 5 van de huidige Overeenkomst.

651
652 De scope van deze sectie is beperkt tot het proces voor het beheer van congesties op het
653 transmissienet of het plaatselijk vervoernet/gewestelijk transmissienet door een beperking
654 van de geproduceerde actieve energie door productie-eenheden aangesloten op het
655 distributienet. In deze context worden de interacties tussen de netbeheerder op wiens net
656 de productie-eenheid die betrokken is door de beperking van de actieve energie en de
657 producent eveneens beschreven in de huidige sectie.

658 8.1. Algemene principes van de modulering

659 *8.1.1. Algemeen principe aangaande de operationele limieten van de uitrusting*

660 Elke netbeheerder (transmissie, lokaal vervoernet/gewestelijk transmissienet, distributie)
661 is verantwoordelijk om voor het vaststellen van de operationele limieten van de
662 netuitrusting waarvan hij eigenaar is. Hij zal de acties initiëren die het naleven van de
663 operationele limieten beoogt.

664 *8.1.2. Algemeen principe m.b.t. de LGL Lead DNB*

665 In het geval van een congestierisico op het transmissienet of het plaatselijk
666 vervoernet/gewestelijk transmissienet die betrekking heeft op een LGL waarop meerdere
667 distributienetbeheerders zijn aangesloten, zullen de betrokken distributienetbeheerders
668 overleg plegen met het oog op het aanduiden van een LGL Lead DNB. De
669 TNB/PVNB/GTNB wordt geïnformeerd over dit akkoord. Indien de betrokken
670 distributienetbeheerders in de onmogelijkheid zijn een LGL Lead DNB aan te duiden,
671 zullen de TNB/PVNB/GTNB en de betrokken distributienetbeheerders overleg plegen
672 om taken te organiseren die normaal aan de LGL Lead DNB toekomen.

673 *8.1.3. Algemeen principe m.b.t. de verantwoordelijkheid van de LGL Lead DNB*

674 De DNB (of in voorkomend geval de LGL Lead DNB) is verantwoordelijk om de
675 terugvoedingslimieten opgelegd door de TNB/PVNB/GTNB aan wiens net hij is
676 aangesloten na te leven vanaf het moment er een beperking wordt gecommuniceerd. De
677 LGL Lead DNB is verantwoordelijk voor het verzenden van de waakzaamheids- en
678 noodindicatoren aan de distributienetbeheerders op dezelfde LGL. De GL Lead DNB is
679 verantwoordelijk voor het centraliseren van de informatie, de metingen en de
680 Modulatieconsignes binnen dezelfde LGL om ze aan de TNB/PVNB/GTNB over te
681 maken.

682 *8.1.4. Algemeen principe m.b.t. de verantwoordelijkheid van de netbeheerder*
683 *geassocieerd met een LGL Lead DNB*

684 De netbeheerder van het net waarop de productie-installatie is aangesloten is
685 verantwoordelijk voor de contractuele en operationele aspecten t.o.v. de betrokken
686 netgebruiker van de productie-installatie, met inbegrip ingeval een LGL Lead DNB
687 aanwezig is. Meer bepaald, in geval van aanwezigheid van een LGL Lead DNB, is de
688 DNB verantwoordelijk voor het sturen van alle informatie nodig voor het modulatieproces
689 (de metingen van de producties per cluster, de indicator voor clustermodulering, ...) aan
690 de LGL Lead DNB. De DNB is verantwoordelijk om te reageren op de waakzaamheids-
691 en noodindicatoren gestuurd door de LGL Lead DNB. De DNB stuurt de indicator voor
692 clustermodulering naar de LGL Lead DNB en deactiveert de indicator indien hij de
693 betrokken cluster niet langer moduleert.

694 *8.1.5. Algemeen principe m.b.t. het gemoduleerd energievolume*

695 De netbeheerders trachten het niet geproduceerd energievolume te beperken voor het
696 opheffen van een congestie. Praktisch streven ze ernaar, in onderlinge coördinatie, om
697 de niet geproduceerde MWh te beperken door:

- 698
- 699 • Het naleven van de technische limieten vastgesteld door de betrokken
  - 700 netbeheerder(s);

DRAFT FOR APPROVAL

- 701 • Het erover waken dat de middelen ter uitvoering en de overeenkomende kosten
702 redelijk zijn t.o.v. de vermindering van de gemoduleerde energie;
703 • Rekening te houden met een effect van een mogelijke stijging van het vermogen
704 (« ramp-up ») van de productie-eenheden en van de variatie van de belasting;
705 • Het kiezen van de meest geschikte middelen vanuit een technisch-economisch
706 oogpunt en door het uitvoeren van de gewestelijke reglementering;
707 • Rekening te houden met de beschikbare granulariteit van de modulering, gelet op
708 het feit dat de evolutie van de Modulatieconsignes niet noodzakelijk hetzelfde traject
709 volgt als dat van de congestie (of het congestierisico) waarbij deze verhoogt of
710 vermindert.

711 8.1.6. Algemeen principe m.b.t. de coördinatie tussen netbeheerders

712 De netbeheerders waken erover om tussen hen de metingen, het sturen/ontvangen van
713 beperkingen en het sturen/ontvangen van Modulatieconsignes te synchroniseren.
714 Algemeen en behalve ingeval van uitzondering, zal de implementatie van de modulering
715 voor 'Gflex Lokaal' en 'Gflex bovenliggend net' zo coherent mogelijk zijn, om ervoor te
716 zorgen dat:

- 717 • De uitgewisselde informatie en het sturen van de beperkingen tussen de
718 TNB/PVNB/GTNB (of de LGL Lead DNB) zoveel mogelijk dezelfde zijn;
719 • De uitvoering van gevallen van gecombineerde congestie (congestie in het
720 bovenliggend net en lokale congestie) op een zo efficiënt mogelijke manier worden
721 beheerd.

722 8.1.7. Algemeen principe m.b.t. back-up procedures

723 De netbeheerder van het net waarop de productie-installatie is aangesloten, in
724 voorkomend geval in coördinatie met de LGL Lead DNB voorziet maatregelen en/of
725 procedures die erop gericht zijn te waken over:

- 726 • Het niet respecteren van een Modulatieconsigne door een netgebruiker
727 (beveiliging/back-up systemen);
728 • Een technisch probleem tussen de netbeheerder en/of in voorkomend geval de LGL
729 Lead DNB en de productie-eenheid (vb. communicatieprobleem, afwezigheid van
730 een antwoord binnen de vereiste tijdslimiet, ...);
731 • Een technisch probleem in de eigen installaties;
732 • Een technisch probleem in de installaties die de congestie beheren (communicatie
733 tussen netbeheerders, technisch probleem van de algoritmen, ...).

734 8.1.8. Algemeen principe m.b.t. beveiligingen en back-up procedures

735 Voor elke type Gflex (lokaal of bovenliggend net) moeten bijkomende processen
736 (geautomatiseerd back-up proces, beveiliging, specifieke uitbating, ...) worden voorzien
737 in overleg tussen de DNB, de LGL Lead DNB en de TNB/PVNB/GTNB om op elk
738 ogenblik de assets van het transmissienet en/of het plaatselijk vervoernet/gewestelijk
739 transmissienet te beschermen in het geval de modulering in uitvoering van de
740 bovenvermelde principes niet het gewenste resultaat oplevert of kan opleveren.
741

742 8.2. Implementatie

743 De TNB/PVNB/GTNB schat, in overleg met de DNB, voor de uitrustingen van het
744 transmissienet en/of het plaatselijk vervoernet/gewestelijk transmissienet, waarvan hij eigenaar
745 is, tijdig in wanneer het congestierisico voldoende groot is om de bovenvermelde principes te
746 implementeren. In het merendeel van de gevallen zal het congestierisico (en de noodzaak voor
747 het implementeren van de bovenvermelde principes) geïdentificeerd worden bij een
748 capaciteitsaanvraag via het CAPAC-proces, zoals gedefinieerd in Bijlage 7.
749

750 **9. Incidenten**

751 In de context van deze Bijlage heeft de term 'incident' betrekking op het optreden van een
752 gebeurtenis die de normale exploitatie van het net verstoort, die een invloed heeft op de
753 continuïteit, de betrouwbaarheid of de kwaliteit van de spanning en die een onmiddellijke en
754 over het algemeen gecoördineerde interventie door de Partijen vereist, met uitsluiting van
755 noodsituaties, meervoudige incidenten, schaarstegevallen of black-outs die worden behandeld
756 in Bijlage 13.
757

758 Kortstondige storingen (type kortstondige spanningsdaling) waarvoor geen onmiddellijke
759 interventie of gecoördineerde actie tussen de Partijen nodig is, evenals analyses en
760 uitwisselingen van informatie, volgend op een incident met impact op de continuïteit en/of de
761 kwaliteit van de voeding worden behandeld in Bijlage 12.
762

763 9.1. Type incident en te nemen maatregelen

764 Elk incident dat zich voordoet in de installaties van de ene Partij en een mogelijke impact
765 heeft op de andere Partij wordt onmiddellijk gemeld aan de andere Partij. Indien nodig
766 plegen de Partijen overleg om de te nemen maatregelen vast te leggen.
767

768 In het bijzonder neemt Elia het initiatief om de DNB te informeren en samen met hem te
769 overleggen over de maatregelen die moeten worden genomen in de volgende gevallen:
770

- 771 • Elke significante dreiging voor de betrouwbaarheid van de bevoorradingszekerheid
772 (bv. N-1 is niet langer gegarandeerd) wordt zo snel mogelijk aan de DNB gemeld. In
773 het geval van geplande situaties gebeurt dit vooraf in overeenstemming met punt 7.2
774 'Planning van de onbeschikbaarheden' van deze Bijlage. In het geval van ongeplande
775 situaties gebeurt dit zo snel mogelijk.
- 776 • In het geval van een uitschakeling van een transformator die gekoppeld is aan een
777 Transformatiestation die toe te schrijven is aan een storing bij Elia: melding aan de
778 DNB zodra de meest dringende acties zijn uitgevoerd om de eerste diagnose te
779 bespreken (= indicatie van de duur van de reparatie/onbeschikbaarheid of het zoeken
780 naar een mogelijke niet-selectiviteit), de gevolgen voor het conventioneel leverbaar
781 vermogen en eventuele tijdelijke herstelmaatregelen die moeten worden
782 geïmplementeerd, zoals de verschakeling van de belasting naar een naburig
783 Transformatiestation.
- 784 • In het geval van een uitschakeling van een transformator die toe te schrijven is aan
785 een storing bij de DNB: onmiddellijk contact met de DNB, bijvoorbeeld in de
786 veronderstelling van een niet-selectieve uitschakeling of een slechte werking van de
787 railsbeveiliging.
- 788 • In het geval van de uitval van de voeding van het geheel van de
789 Transformatiestation: onmiddellijke melding om de interventies te coördineren en

- 790 samen met de DNB de maatregelen overeen te komen die moeten worden genomen
791 in overeenstemming met punt 9.3 'Coördinatie- en herstelprocedure bij uitval van de
792 voeding' van deze Bijlage.
- 793 • In het geval van spanningsproblemen: deze worden gemeld zodra de meest urgente
794 acties zijn uitgevoerd en als Elia vaststelt dat de spanning meer dan 3% afwijkt van
795 de afgesproken waarde. Onmiddellijke melding als Elia vaststelt dat de spanning
796 buiten de norm EN50160 valt. Elia zal aan de DNB specificeren welke acties worden
797 verwacht (bv. schakeling naar een andere Transformatiestation in het geval van grote
798 en aanhoudende spanningsproblemen).
  - 799 • In het geval van frequentieproblemen: melding aan de DNB (indien mogelijk
800 voorafgaand aan een potentiële afschakeling via LFDD (Low Frequency Demand
801 Disconnection).
  - 802 • Onbeschikbaarheid van de door Elia beheerde hulpvoeding (hoofd of back-up; AC of
803 DC) van een Transformatiestation: in het geval van geplande situaties gebeurt dit
804 vooraf; in het geval van ongeplande situaties gebeurt dit zo snel mogelijk.

805
806 Bovendien neemt de DNB het initiatief om Elia op de hoogte te brengen en samen te
807 overleggen over de maatregelen die moeten worden genomen in de volgende gevallen:

- 809 • Elke significante dreiging voor de betrouwbaarheid van de bevoorradingszekerheid
810 van een Transformatiestation gedetecteerd door de DNB (bv. wanneer de DNB via
811 zijn MS-net de N-1 van een Transformatiestation verzekert en die laatste niet langer
812 is gegarandeerd) wordt zo snel mogelijk aan Elia gemeld. In het geval van geplande
813 situaties gebeurt dit vooraf. In het geval van ongeplande situaties gebeurt dit zo snel
814 mogelijk.
- 815 • Een sterke spanningsdaling of een spanningspiek.
- 816 • Uitschakelingen met een veronderstelde niet-selectiviteit: als hij er weet van heeft,
817 neemt de DNB onmiddellijk contact op met vermelding van de niet-uitgeschakelde
818 feeder.
- 819 • Onbeschikbaarheid van de door de DNB beheerde nulpuntransformator: vooral in
820 posten waarin de nulpuntransformator van de DNB wordt gebruikt in 'N' of 'N-1'
821 situaties. In dit geval neemt de DNB het initiatief om Elia te informeren en samen te
822 overleggen over de te nemen maatregelen.
- 823 • Onbeschikbaarheid van de door de DNB beheerde hulpvoeding (hoofd of back-up,
824 AC of DC) van een Transformatiestation: in het geval van geplande situaties gebeurt
825 dit vooraf; in het geval van ongeplande situaties gebeurt dit zo snel mogelijk.

827 9.2. Communicatiewijze

828 In alle gevallen gebeurt de communicatie minstens telefonisch tussen de contactpunten
829 gedefinieerd in punt 2 van deze Bijlage.

831 9.3. Coördinatie en herstelprocedure bij uitval van de voeding

832 Bij een storing van de voeding in het geheel van een of meer Transformatiestation(s) wordt
833 de vermoedelijke duur van de onderbreking, de eventuele tijdelijke bevoorrading met
834 beperkt vermogen en de eventuele abnormale bevoorradingssituatie van de naburige
835 Transformatiestation(s) door Elia gepreciseerd.

DRAFT FOR APPROVAL

837 In overeenstemming met de eigen interne procedures en afhankelijk van de verwachte duur
838 van de onderbreking, kunnen de Partijen overeenkomen om bijkomende contacten te
839 initiëren (bv. met ingenieurs van wacht of woordvoerders).

840 Elke Partij informeert de andere Partij over het belang dat aan het incident wordt gehecht
841 en preciseert met name het al dan niet inzetten van een (volledige of gedeeltelijke)
842 crisiscel.

843 Deze coördinatie gebeurt telefonisch tussen de contactpunten die zijn gedefinieerd in
844 punt 2 van deze Bijlage.

845
846 Elia moet, in samenwerking met de DNB, alle nodige maatregelen nemen of laten nemen
847 door de DNB die binnen het kader van hun normale activiteiten vallen, om op korte termijn
848 de gevolgen van een incident te beperken en de installaties waarvan zij eigenaar zijn in
849 veiligheid te brengen.

850
851 Elia en de DNB zullen alle beschikbare middelen aanwenden om de duur van de
852 onderbreking te beperken en de klanten zo snel mogelijk na een incident opnieuw te
853 bevoorraden.

854
855 De DNB neemt alle mogelijke maatregelen om niet herhaaldelijk te schakelen bij een
856 permanente fout van het MS-net. De DNB zal meer bepaald een defecte kabelsectie niet
857 opsporen door de voedingsspanning van het MS-net opnieuw in te schakelen.

858
859 Wat betreft de bovengrondse lijnen, verbindt de DNB zich ertoe om de beste beschikbare
860 technieken te gebruiken om deze schakelingen te voorkomen.

861
862 In het geval van een uitschakeling van een transformator die toe te schrijven is aan een
863 storing bij de DNB, gaat de DNB op verzoek van Elia onmiddellijk over tot een clearing van
864 alle vertrekken:

- 865
- 866 • Als de DNB het defect duidelijk heeft geïdentificeerd en heeft verholpen, informeert de
867 DNB Elia, die vervolgens de railstellen opnieuw onder spanning brengt.
  - 868
  - 869 • Daarna is de DNB gemachtigd om zijn vertrekken weer onder spanning te brengen, met
870 uitzondering van de uitgeschakelde vertrek(ken) die aan de oorsprong lag(en) van het
871 defect of waarvan de beveiliging in werking is getreden.
  - 872
  - 873 • Als het defect niet duidelijk is geïdentificeerd of als er enige twijfel is, zal Elia de
874 railstellen enkel opnieuw onder spanning brengen na een lokale controle door alle
875 betrokken Partijen en nadat het defect is verholpen.
  - 876

877 In het geval van een uitschakeling van een transformator die toe te schrijven is aan een
878 storing bij Elia, deelt Elia zo snel mogelijk mee aan de DNB of een gedeeltelijke of volledige
879 clearing nodig is.

880
881 In het geval van vermoeden van een railsfout (doorgaans wanneer een transformator wordt
882 uitgeschakeld op basis van andere criteria dan de differentieelbeveiliging en bij afwezigheid
883 van betrouwbare informatie over de inwerkingtreding van de beveiliging van een vertrek
884 van de DNB) wordt onmiddellijk een clearing uitgevoerd en worden de koppelingsorganen
885 tussen de railstellen geopend.

886
887 Vervolgens is een lokale controle door alle betrokken Partijen vereist voor de 'gezonde'
888 delen weer onder spanning worden gezet. Elke Partij beslist en neemt de

889 verantwoordelijkheid voor het opnieuw onder spanning brengen van haar eigen installaties,
890 zelfs als de uitvoering van de beslissing door een andere Partij gebeurt.

891
892 In het geval van brand met een grote rookontwikkeling in de gebouwen waar de installaties
893 van de Koppelpunten zijn ondergebracht dient Elia op eigen initiatief of op verzoek van de
894 DNB de voeding van het Transformatiestation vrijwillig te onderbreken alvorens verder te
895 gaan met een clearing van de MS-vertrekken. Een voorafgaand bezoek ter plaatse voor de
896 'gezonde' delen opnieuw onder spanning worden gebracht is dan vereist.

897 **10. Operationele coördinatievergaderingen**

898 Periodiek (en minstens eenmaal per jaar) vinden (bilaterale) coördinatievergaderingen plaats
899 tussen de verantwoordelijken van de in het voorwerp van deze Bijlage van Elia beschreven
900 processen en de verantwoordelijken van de DNB, om feedback te geven over gebeurtenissen
901 en incidenten in het verleden, om eventuele gerelateerde actieplannen op te volgen en om de
902 volgende evenementen (indienststellingen, onderbrekingen, wijzigingen van procedures ...)
903 waarvoor een speciale coördinatie moet worden geïmplementeerd te bespreken. De aspecten
904 die verband houden met de veiligheid van de personen, het onderhoudsbeleid, de methoden
905 en de elementen voor 'continue verbetering' inzake het onderhoud en de exploitatie worden
906 eveneens behandeld.

907
908 Tijdens deze vergaderingen stellen Elia en de DNB alles in het werk om elke fout op te sporen
909 en de gepaste actieplannen te bepalen.

910
911 Het document 'exploitatieovereenkomst Elia-DNB' vormt de basis voor elke analyse.

912
913 Het goedgekeurde vergaderverslag is bindend voor elke Partij, tenzij elementen die onbekend
914 waren ten tijde van de vergadering de genomen beslissingen in twijfel trekken. De Partijen
915 zullen dan opnieuw overleg plegen om zo nodig tot een nieuwe beslissing te komen.

916
917 Bovendien en op verzoek van een van de Partijen kan een aanvullende vergadering over een
918 bepaald onderwerp worden georganiseerd, bijvoorbeeld om een gemeenschappelijke
919 werkmethode te bespreken of om gezamenlijk feedback te geven.

920

921 **11. Congestiebeheer en ondersteunende diensten**

922 Deze sectie beschrijft de principes omtrent het operationeel inzetten van flexibiliteit in het kader
923 van congestiebeheer en in het kader van ondersteunende diensten, voor zover zij een impact
924 hebben die verder reikt dan het net waarop de partij die de flexibiliteit levert, aangesloten is.

925
926 Wanneer een Partij verantwoordelijk is voor het inzetten van producten en diensten die nodig
927 zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van zijn net of het elektriciteitssysteem
928 (inbegrepen CRM, capacity remuneration mechanism, inbegrepen diensten in het kader van
929 congestiebeheer), zijn de regels die hij daartoe vaststelt objectief, transparant en niet-
930 discriminerend, en worden deze opgesteld in overleg met de relevante Belgische publieke
931 netbeheerders en andere relevante marktdeelnemers.

932
933 Partijen voorzien in een transparant en participatief proces, waarbij alle potentiële
934 systeemgebruikers en de Partijen betrokken worden voor de bepaling van de specificaties voor
935 het kopen van ondersteunende diensten resp. flexibiliteitsdiensten al dan niet in kader van
936 congestiebeheer en, indien van toepassing, gestandaardiseerde marktproducten voor de
937 desbetreffende diensten. Partijen werken samen om voor een optimaal gebruik van

---

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 11	20/21	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

938 hulpbronnen te zorgen, om zo een veilig en efficiënt beheer van het systeem te waarborgen en
939 de marktontwikkeling te bevorderen.

940

941 Conform de toepasselijke wetgeving staat elke Partij in voor het beheren van de netgebruikers
942 aangesloten op zijn net ongeacht in welke markt of aan welk product deze deelnemen. Elke
943 Partij beheert hiertoe, desgevallend in zijn rol als databeheerder, een
944 flexibilitiestoegangsregister en een flexibilitetsactivatieregister voor de netgebruikers
945 aangesloten op zijn net waarin de relevante parameters worden bijgehouden, en staat
946 maximaal in voor de berekeningen en ondersteunende processen van de netgebruikers
947 aangesloten op zijn net.

948

949 Partijen werken samen om alle met hun net verbonden netgebruikers toegang te verlenen tot
950 alle producten, diensten en markten van de verschillende flexibilitetsaanvragers, binnen de
951 grenzen van de operationele veiligheid van het net.

952

953 Partijen werken samen teneinde gecoördineerde toegang tot hulpbronnen zoals decentrale
954 productie, energieopslag of vraagrespons tot stand te brengen met als doel het maximaliseren
955 van de flexibiliteit waarmee aan de behoeften van het totale systeem tegemoet kan worden
956 gekomen, binnen de doelstelling van het minimaliseren van de totale systeemkost van zowel
957 het transmissiesysteem als het distributiesysteem.

958

959 De DNB stelt hiertoe, in nauwe samenwerking met Elia en alle marktdeelnemers, technische
960 specificaties op voor de deelname van de op zijn net aangesloten dienstverleningspunten aan
961 deze federale markten op basis van de technische kenmerken van die markten.

962

963 Partijen werken samen om de levering van flexibilitetsdiensten in het kader van
964 congestiebeheer vanuit het DNB-net te faciliteren. Elia en de DNB specificeren de
965 voorwaarden en informatie-uitwisseling die nodig is voor de kwalificatie van DNG's voor
966 deelname aan deze diensten en de effectieve levering ervan.

967

968 Partijen werken samen m.b.t. de relevante aspecten uit de Verordening (EU) 2017/1485 van de
969 Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van
970 elektriciteitstransmissiesystemen (Verordening SO GL) en uit het TRT voor wat betreft 'outage
971 planning' en 'scheduling' om enerzijds een efficiënte en betrouwbare uitwisseling van
972 gegevens tussen de Partijen te bewerkstelligen die nodig zijn voor de controle van de
973 aangeleverde informatie vanwege de marktpartijen en anderzijds om de gegevensuitwisseling
974 met de verschillende marktpartijen mogelijk te maken.

975

976 Partijen komen overeen om met de betrokken marktpartijen de regels voor het operationeel
977 inzetten van flexibiliteit in het kader van congestiebeheer (incl. redispatching) en in het kader
978 van 'outage planning' en 'scheduling' af te spreken voor de betrokken technische eenheden
979 aangesloten op hun respectievelijke netten.

980

981

Bijlage 12: Opvolging van de continuïteit en de kwaliteit van de voeding (Power Quality “PQ”)

1. Voorwerp

Deze Bijlage heeft tot doel om de principes en de praktische samenwerkingsafspraken tussen Elia en de DNB te beschrijven in het kader van de opvolging van de continuïteit en de kwaliteit van de voeding evenals de informatie-uitwisseling die wordt voorzien als gevolg van incidenten.

Daartoe worden in deze Bijlage behandeld: de toegang tot kwaliteitsmetingen, de opvolging van de spanningskwaliteit, de specifieke studies in geval van problemen met betrekking tot de kwaliteit van de voeding evenals de informatie-uitwisseling volgend op een incident dat een impact heeft op de continuïteit en/of de kwaliteit van de voeding.

2. Aanspreekpunten

De aanspreekpunten in verband met het domein van de continuïteit en de kwaliteit van de voeding eveneens PQ genoemd) zijn opgenomen in Bijlage 2.

Behalve anders vermeld of indien anders overeengekomen tussen de contactpersonen, verlopen alle contacten met het oog op de afhandeling van een incident dat een impact heeft op de continuïteit en/of de kwaliteit van de voeding via deze aanspreekpunten.

In geval van nood of als back-up kan de contactpersoon voor de contractuele relaties gecontacteerd worden.

3. Confidentialiteit van de informatie

Alle gegevens en informatie met betrekking tot de continuïteit en/of de kwaliteit van de voeding die wordt bezorgd door de ene Partij aan de andere Partij zijn confidentieel, onder voorbehoud van alle rechten en zonder enige nadelige erkenning, en zijn bestemd voor intern gebruik door de andere Partij, behalve expliciete andersluidende vermelding teneinde haar reglementaire verplichtingen te kunnen vervullen.

Bovendien komen de Partijen overeen om de toegang te verlenen tot de informatie betreffende de continuïteit en de kwaliteit van de spanning die nuttig is voor een eventuele onderaannemer van een van de Partijen. De verantwoordelijkheid voor het bewaken van de confidentialiteit door deze laatste komt toe aan de Partij die uitbesteedt.

4. Kwaliteitsmetingen

In het algemeen zorgt elke Partij voor de opvolging van de continuïteit en de kwaliteit van de voeding op haar net.

Daarenboven, aangezien de meetinstallatie van de PQ op het niveau van de MS-railstellen deel uitmaakt van de activiteitsperimeter van de DNB (overeenkomstig Bijlage 8), wordt de meting van de spanningskwaliteit op het Koppelpunt verzorgd door de DNB.

Indien Elia als gevolg van een gebeurtenis op het net nood heeft aan de kwaliteitsmetingen op het Koppelpunt, verbindt de DNB zich ertoe om de beschikbare en relevante gegevens ter beschikking te stellen van Elia binnen een maximale termijn van 10 werkdagen. Indien de DNB als gevolg van een gebeurtenis op het net nood heeft aan de kwaliteitsmetingen op het Koppelpunt, verbindt Elia

---

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 12	1/5	Contractreferentie: [...]
---------------------------------------	-----	---------------------------

DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
------------	------	-------

Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]
-------------	--	--------------

44 zich ertoe om de beschikbare en relevante gegevens ter beschikking te stellen van de DNB binnen
45 een maximale termijn van 10 werkdagen.
46

47 **5. Kwaliteit van de spanning in het Koppelpunt**

48 De kwaliteitsindicatoren voor de verschillende PQ-verschijnselen zijn deze van de norm EN 50160.
49 Alarmwaarden zullen in onderling overleg bepaald worden. Ingeval van meer dan gebruikelijke
50 overschrijding van deze waarde, vastgesteld door één van de Partijen, zal tussen de Partijen
51 overleg gepleegd worden, om de te ondernemen acties te bespreken, om de oorzaak te bepalen
52 en de mogelijke oplossingen te definiëren.
53

54 In een extra toepassingsnota voor de exploitatie zullen de op te volgen PQ-parameters gegeven
55 worden, met de overeenkomstige alarmwaarden.
56

57 Daarenboven verbindt Elia zich ertoe om alle redelijke middelen die verwacht kunnen worden
58 onder normale uitbatingomstandigheden (zoals beschreven in de EN50160 en in N-1 situatie van
59 het betreffende Koppelpunt), te gebruiken opdat de geleverde spanning op het Koppelpunt de
60 $\pm 3 \%$ ten opzichte van de Consignespanning niet overschrijdt (streefwaarde $\pm 2,5 \%$ voor nieuwe
61 transformatoren). De Consignespanning zal in onderling overleg bepaald worden in Bijlage 11. Van
62 zijn kant verbindt de DNB zich ertoe om alle redelijke middelen ter beschikking te stellen waarover
63 hij beschikt om het werkingspunt binnen de spanningsregelzone te brengen, indien hij zich, in
64 voorkomend geval, erbuiten zou bevinden en mogelijk de oorzaak zou zijn van
65 spanningsproblemen vastgesteld op het Koppelpunt.
66

67 Ingeval van meer dan gebruikelijke overschrijding van deze streefwaarden, vastgesteld door één
68 van de Partijen zal tussen de Partijen overleg gepleegd worden, teneinde de te ondernemen acties
69 te bespreken om de oorzaak te bepalen en de mogelijke oplossingen te definiëren.
70

71 De evaluatie zal gebeuren in overeenstemming met de meetmethodes zoals beschreven in de
72 norm EN50160 (controle gebaseerd op de 10 minuten RMS-waarden).

73 **6. Samenwerking voor specifieke studies in geval van PQ-problemen**

74 Deze sectie handelt over alle kwaliteitsparameters beschreven in EN50160, onder meer:

- 75 • beschikbaarheid van de voeding (onderbrekingen);
- 76 • nominale spanning - (veranderingen in de geleverde spanning);
- 77 • kortstondige spanningsdalingen en –stijgingen;
- 78 • andere domeinen binnen PQ (flikker, spanningsonevenwicht en harmonische spannings-
79 distortie).

80
81 Op vraag van één van de Partijen, zal de andere Partij een rapport opmaken betreffende de
82 kwaliteit in een intern punt van zijn net, voor zover er een duidelijk verband is met de kwaliteit van
83 de spanning op het Koppelpunt. Dit rapport zal gebaseerd zijn op een apparaat voor permanente
84 PQ-monitoring, of op een voor de gelegenheid tijdelijk te installeren PQ-monitoring toestel. De
85 typische rapporteringperiode bedraagt één week.
86

87 Er kunnen gevallen voorkomen waar specifieke studies vereist zijn in geval van PQ-problemen. De
88 PQ-ploegen van Elia en de DNB zullen dan samenwerken om de oorzaak van deze problemen zo
89 spoedig mogelijk te kunnen identificeren en de nodige oplossingen voor te stellen.

90 **7. Systematische uitwisseling van feitelijkheden naar aanleiding van**
91 **incidenten**

92 Elia stelt aan de DNB informatie over incidenten via een webplatform (cf. url opgenomen in Bijlage
93 2) ter beschikking. Deze lijst preciseert, per incident het spanningsniveau, de geografische locatie
94 en het tijdstip. Deze informatie moet de DNB in staat stellen een verband te leggen tussen
95 storingen in zijn net en incidenten op het net beheerd door Elia.

96
97 In geval van incidenten met spanningsonderbreking(en) van Transformatiestation(s) van de DNB
98 als gevolg, zal systematisch binnen de 5 werkdagen (termijn die nagestreefd wordt voor zover het
99 mogelijk is) een beperkt verslag van feitelijkheden door Elia naar de DNB worden gestuurd. Dit
100 beperkt verslag dient ten minste voldoende gegevens te bevatten om de DNB in staat te stellen
101 zijn reglementaire verplichting vermeld in de toegangscode van het toepasselijke Technisch
102 Reglement na te komen. De DNB moet namelijk binnen de gestelde termijn een voldoende
103 verklaring geven voor het ontstaan van de ongeplande onderbreking.

104
105 Elia bezorgt de bijkomende informatie via een webplatform, waarvan sprake in het voorgaande
106 punt. Het gaat om de bijkomende vermelding van de MS-Onderstations waar zich onderbrekingen
107 voordeden met per onderbreking de onderbrekingsduur. Verder wordt een kort bericht ter
108 beschikking gesteld dat de bovenvermelde info (tijdstip, geografische locatie en spanningsniveau
109 van het incident, Transformatiestations waar onderbrekingen zich voordeden en
110 onderbrekingsduur) herneemt en dat de DNB in staat moet stellen zijn reglementaire verplichting
111 vermeld in de toegangscode van het toepasselijke Technisch Reglement na te komen, met name
112 dat de DNB binnen de gestelde termijn een voldoende verklaring kan geven voor het ontstaan van
113 de ongeplande onderbreking. Eenmaal dit bericht via de webapplicatie ter beschikking van de DNB
114 wordt gesteld, vervangt dit het beperkt verslag waarvan in het vorige punt sprake is.
115

116 **8. Uitwisseling van aanvullende feitelijkheden**

117 8.1 Wanneer de DNB een verklaring wenst te bekomen voor een spanningsstoring of
118 bijkomende informatie over een incident met impact op de continuïteit en/of kwaliteit van de
119 voeding, dat zich heeft voorgedaan in een transformatiestation, evenals in geval van een
120 vraag naar informatie of een klacht van een derde of een klant, zal hij hiervoor een vraag
121 richten naar een aanspreekpunt dat is aangeduid in Bijlage 2 <mailto:het>.

122
123 De DNB zal hierbij aangeven welke rapporteringvorm hij wenst:

- 124 • Beperkt verslag met confidentieel overzicht van de feitelijkheden, uitsluitend voor
125 intern gebruik.
- 126 • Beperkt verslag met verklaring die de DNB kan overmaken aan derden en
127 netgebruikers. Ingeval van een onderbreking, dient deze verklaring voldoende
128 gegevens te bevatten om de DNB in staat te stellen zijn reglementaire verplichting
129 vermeld in de toegangscode van het toepasselijke Technisch Reglement na te
130 komen, namelijk dat de DNB binnen de gestelde termijn een voldoende verklaring
131 kan geven voor het ontstaan van de ongeplande onderbreking.
132

133 Voor zover mogelijk, zal Elia, binnen de 5 werkdagen haar antwoord overmaken aan de
134 DNB. Indien DNB nood heeft aan bijkomende informatie, kan hij alsnog een meer
135 gedetailleerd rapport vragen aan Elia.
136

137 8.2 In geval van incidenten met een of meerdere onderbrekingen van de voeding of een
138 spanningsdegradatie in de Transformatiestation(s) waar de DNB aangesloten is, zal op
139 vraag van de DNB een gedetailleerd en confidentieel verslag gemaakt worden voor intern

DRAFT FOR APPROVAL

140 gebruik (tussen de netbeheerders). Hierbij wordt gestreefd naar een leveringstermijn van één
141 maand. In functie van de omvang en de complexiteit van het incident kan hiervan worden
142 afgeweken.

143
144 8.3 Wanneer Elia een verklaring wenst te bekomen voor een incident extern aan haar net, dat
145 storingen veroorzaakte op het Elia-net zal zij hiervoor een vraag richten naar de functionele
146 mailbox van de DNB.

147
148 Elia zal hierbij aangeven welke rapporteringvorm zij wenst:

- 149 • Beperkt verslag met confidentieel overzicht van de feitelijkheden, uitsluitend voor
150 intern gebruik.
- 151 • Beperkt verslag met verklaring die Elia kan overmaken aan derden en netgebruikers.

152
153 Voor zover mogelijk, zal de DNB, binnen de 5 werkdagen zijn antwoord overmaken aan Elia.
154 Indien Elia nood heeft aan bijkomende informatie, kan zij alsnog een meer gedetailleerd
155 rapport vragen aan de DNB.

156
157 8.4 Indien Elia nood heeft aan bijkomende info aangaande incidenten die storingen op het Elia-
158 net hebben veroorzaakt, zal op aanvraag een gedetailleerd verslag van feitelijkheden voor
159 intern gebruik (tussen de netbeheerders) en ten confidentiële titel aan Elia worden
160 overgemaakt. Hierbij wordt gestreefd naar een leveringstermijn van één maand. In functie
161 van de omvang en de complexiteit van het incident kan hiervan worden afgeweken.

162
163 8.5 Op vraag (inclusief concrete omschrijving van welke informatie gewenst is) zullen de Partijen
164 een lijst ter beschikking stellen met een overzicht van de storingen (continuïteit en/of kwaliteit
165 van de voeding) die zich voorgedaan hebben op hun net en die een mogelijke impact
166 hadden op het net van de andere Partij.

167
168 8.6 Op vraag van een van de Partijen en in het algemeen om een analyse van een incident uit te
169 voeren of om te antwoorden op een klacht van een netgebruiker, bereidt de andere Partij de
170 validatie van alle gegevens (metingen, tellingen, ...) voor die nodig zijn met betrekking tot de
171 continuïteit en de kwaliteit van de voeding en bezorgt deze binnen de 5 werkdagen (beoogde
172 termijn in de mate van het mogelijke).

173
174

175 9. Verslag van de incidentanalyse

176 Elk incident dat zich voordoet op de installaties van een Partij met een impact op de andere Partij
177 zal het onderwerp uitmaken van een gedetailleerde analyse door elk van de Partijen.

178
179 Het verslag bevat minstens een beschrijving van de feitelijkheden met de opeenvolging van de
180 gebeurtenissen, de impact op de derden en klanten, de analyse van de oorzaken en de
181 voorgestelde corrigerende maatregelen.

182
183 De conclusies van het verslag kunnen uitgewisseld worden, overeenkomstig het voorgaande in
184 sectie 8.

185

186 10. Regelmatige opvolging van de samenwerking

187 Tijdens de operationele coördinatievergaderingen, voorzien in Bijlage 11 van de onderhavige
188 Samenwerkingsovereenkomst, worden in het bijzonder de gebeurde incidenten voorgesteld met
189 een impact op een van de Partijen evenals de eventuele gelinkte actieplannen.

Samenwerkingsovereenkomst: Bijlage 12	4/5	Contractreferentie: [...]
DD.MM.2022	V2.1	[DNB]
Paraaf ELIA		Paraaf [DNB]

DRAFT FOR APPROVAL

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

Op vraag van een van de Partijen kan een bijkomende vergadering worden georganiseerd met als doel om meer gedetailleerde informatie uit te wisselen met betrekking tot een incident of een opeenvolging van incidenten. Op deze vergadering kunnen de Partijen bijvoorbeeld gedetailleerde resultaten van hun analyses (op basis van een detailrapport) uitwisselen, een gezamenlijk resultaat uitwerken, het actieplan bespreken (eventueel gemeenschappelijk), ...

Daarenboven kan op vraag van één der Partijen een evaluatievergadering georganiseerd worden tussen de specialisten op het gebied van incidentanalyse en/of Power Quality met als doel de opvolging van de continuïteit en de kwaliteit van de voeding en daar waar nodig bij te kunnen sturen.

DRAFT

**Bijlage 13: Het systeembeschermingsplan, de procedure bij
schaarste, het herstelplan en het testplan**

Deze Bijlage verduidelijkt de specifieke interacties en uitvoeringsmodaliteiten tussen Elia en de DNB met betrekking tot de toepassing van het systeembeschermingsplan (sectie 1), de procedure bij schaarste (sectie 2), het herstelplan (sectie 3) en tenslotte het testplan (sectie 4).

De meest recente niet-vertrouwelijke versies van de hogervermelde plannen zijn beschikbaar op de website van Elia. Informatie omtrent het crisisplan bij schaarste is beschikbaar op de website van de FOD Economie.

Wijzigingen aan het systeembeschermingsplan, de procedure bij schaarste, het herstelplan of het testplan gebeuren volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen. De wijzigingen aan deze documenten die de DNB aanbelangen gebeuren na voorafgaand overleg tussen Elia en de DNB.

Voor wijzigingen aan het systeembeschermingsplan, het herstelplan of het testplan zijn art 7.10 « Herziening – Aanpassing van de Overeenkomst», en in het bijzonder 7.10.2, tweede punt uit de Overeenkomst van toepassing.

Wijzigingen aan het systeembeschermingsplan, het herstelplan of het testplan die worden goedgekeurd door de minister van energie na datum van de goedkeuring van de Overeenkomst door de bevoegde regulatoren hebben voorrang op daarmee onverenigbare bepalingen in de Overeenkomst. In voorkomend geval wordt een wijziging van de Overeenkomst ter goedkeuring aan de bevoegde regulatoren voorgelegd.

27 **1. Het systeembeschermingsplan**

28 1.1. Doelstelling en wettelijk kader

29 Het systeembeschermingsplan van Elia, waarvan een niet-vertrouwelijke versie beschikbaar
30 is op de website van Elia, beschrijft automatische en handmatige maatregelen voor het
31 vermijden van een black-out, het beperken van de verspreiding van storingen en de
32 stabilisering van het elektriciteitssysteem in geval van een noodtoestand, om zo snel mogelijk
33 en met minimale gevolgen voor de netgebruikers een normale toestand of alarmtoestand te
34 herstellen.

35
36 Het systeembeschermingsplan van Elia bevat de nodige acties om het transmissienet in de
37 mate van het mogelijke te beschermen tegen de gevolgen van overbelastingen, spannings-
38 en frequentieafwijkingen binnen of buiten de regelzone alsook bij dreiging tot schaarste.

39
40 Het systeembeschermingsplan van Elia werd **goedgekeurd door de Minister** van Energie,
41 behoudens de aspecten die in het overeenkomstige Ministerieel Besluit van 19 december
42 2019 zijn vermeld. In het systeembeschermingsplan wordt tevens rekening gehouden met
43 de lijst van significante netgebruikers met hoge prioriteit en met de voorwaarden voor
44 ontkoppeling en hervoeding ervan, zoals werd goedgekeurd door de Minister van Energie in
45 het Ministerieel Besluit van 23 december 2020.

46
47 Het systeembeschermingsplan van Elia werd opgesteld door Elia, rekening houdend met de
48 voorschriften van Verordening (EU) 2017/2196 van de Europese Commissie van 24
49 november 2017 tot vaststelling van een netwerkcode voor de noodtoestand en het herstel
50 van het elektriciteitsnet (NC ER) en rekening houdend met andere netcodes, het Koninklijk
51 Besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het
52 transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (het TRT), andere relevante wetgevingen
53 en eventuele lokale regelgevingen.

54
55 Elia heeft dit systeembeschermingsplan opgesteld in samenspraak met de
56 distributienetbeheerders, relevante significante netgebruikers (SNGs), de CREG, de
57 Algemene Directie Energie (AD Energie) van de FOD Economie en andere
58 transmissienetbeheerders van de synchrone zone Continentaal Europa.

59
60 Het systeembeschermingsplan bevat onder andere een procedure in geval van schaarste (§
61 7.5) en een procedure voor handmatige verbruiksontkoppeling (§ 7.6).

62
63 De maatregelen tot onderbreking van de netverbindingen kunnen hetzij **handmatig** door
64 tussenkomst van Elia worden geactiveerd (volgens de modaliteiten vermeld in §7.6.2 van het
65 systeembeschermingsplan), hetzij door **automatische** installaties die werken op basis van
66 de frequentie van het net (volgens de modaliteiten vermeld in §7.8.4 van het
67 systeembeschermingsplan).

68
69 De **procedure bij schaarste** is opgenomen in §7.5 van het systeembeschermingsplan.
70 Specifieke interacties tussen Elia en de distributienetbeheerder in het kader van deze
71 procedure worden verder toegelicht in hoofdstuk 2 van deze Bijlage.

72
73

DRAFT FOR APPROVAL

1.2. Specifieke interacties tussen Elia en de distributienetbeheerders bij toepassing van het systeembeschermingsplan

Als een incident optreedt of dreigt op te treden, hetzij op lokaal vlak, hetzij op het vlak van de regelzone, hetzij op het vlak van het geïnterconnecteerde ENTSO-E-net (European Network of Transmission System Operators for Electricity), dat de activatiecriteria bereikt, worden de gepaste maatregelen genomen zoals vermeld in hoofdstuk 7 van het systeembeschermingsplan.

Hieronder worden de signalen weergegeven die aangestuurd worden hetzij automatisch, hetzij door de System Engineer van het National Control Center (NCC) van Elia voor de procedures van het **systeembeschermingsplan**. Deze signalen kunnen ook door de regionale netoperator van Elia geactiveerd worden ingeval een zonaal probleem dit vereist. **De signalen worden verstuurd naar de betrokken distributienetbeheerder.**

1.2.1. *Verwittiging van een wijziging in de systeemtoestand naar noodtoestand, black-out-toestand of hersteltoestand*

De doelstelling van deze notificaties zijn beschreven in hoofdstuk 8 van het systeembeschermingsplan: "uitwisseling van informatie tijdens de nood-, black-out- of hersteltoestand van het transmissiesysteem".

De distributienetbeheerders ontvangen deze notificatie signalen van Elia via hun SCADA systeem via het Inter-Control Center Communications Protocol (ICCP of IEC 60870-6).

De signalen hebben als doel om de distributienetbeheerders te verwittigen van de gewijzigde systeemtoestand zodat ze hun waakzaamheid kunnen verhogen om eventuele verdere instructies van Elia meteen te kunnen opvolgen. Bij ontvangst van het signaal dient de DNB dit manueel te bevestigen. Elia ontvangt vervolgens enerzijds een signaal van goede fysieke ontvangst door de DNB en anderzijds een signaal van zodra een menselijke operator het signaal heeft opgemerkt en bevestigd.

Elia verstuurt maandelijks een testsignaal op een vooraf aangekondigd tijdstip en gaat na of de DNB het signaal correct bevestigt. De DNB wordt door Elia geïnformeerd indien onvolkomenheden in de keten worden vastgesteld. Desgevallend werken Elia en de DNB samen om het probleem zo snel als mogelijk op te lossen.

1.2.2. *Signalen in het kader van de procedure voor ondersteuning van het actief vermogen*

De procedure voor ondersteuning van het actief vermogen is vermeld in deel 7.4 van het systeembeschermingsplan.

Het signaal "belasting sturen" kan manueel door het NCC van Elia geactiveerd worden of automatisch indien de frequentie daalt tot 49,70 Hz.

Door dit signaal worden de Regionale Controlecentra (RCC) van Elia verwittigd en worden de volgende acties uitgevoerd:

- Aanvraag tot uitschakeling accumulatieverwarming en warmwaterketels doorsturen naar de DNB, die de gepaste maatregelen neemt om zo goed mogelijk te beantwoorden aan deze aanvraag;
- De automatische spanningsregeling van de transformatoren naar middenspanning (MS) met 5% verminderen;
- De automatische spanningsregelaars van de transformatoren naar MS blokkeren in de richting "secundaire spanning omhoog";

125

126 1.2.3. *Signalen in het kader van de procedure bij schaarste of handmatige verbruiksontkoppeling*

127

128 De specifieke interacties tussen Elia en de DNB in het kader van de procedure in geval van
129 schaarste en de procedure voor handmatige verbruiksontkoppeling, zijn beschreven in sectie
130 2 van deze Bijlage.

131

132 1.2.4. *Signalen bij activering van automatische verbruiksontkoppeling bij lage frequentie*

133

134 De regeling voor automatische verbruiksontkoppeling bij lage frequentie (LFDD-plan – Low
135 Frequency Demand Disconnection), is vermeld in § 7.8.4 van het systeembeschermingsplan.

136

137 1.2.5. *Signalen bij activering van de automatische regeling bij spanningsinstorting*

138 De automatische regeling tegen spanningsineenstorting is vermeld in § 7.10 van het
139 systeembeschermingsplan.

140

141 De HS/MS-regelaar van trappenschakelaars voor distributietransformatoren tussen het
142 transmissienet en de distributienetten bevat een functie voor blokkering wanneer de
143 spanning aan de primaire zijde met 5% afneemt ten opzichte van de nominale spanning.

144 Als de spanning aan de primaire zijde onder 95% van de nominale spanning daalt, wordt de
145 spanningsreferentiewaarde van de secundaire zijde met 5% verminderd. Dit beperkt de
146 stroom van blindvermogen van het primaire hoogspannings- naar het secundaire
147 middenspanningsnet en voorkomt zo een verdere spanningsafname aan de primaire zijde
148 van het net.

149

150 2. De procedure bij schaarste en de procedure voor handmatige 151 verbruiksontkoppeling

152 In deze sectie worden de uitvoeringsbepalingen opgenomen rond het proces bij schaarste,
153 alsook enkele verduidelijkingen betreffende de toepassing van de selectieve handmatige
154 verbruiksontkoppeling.

155 2.1. Notificatieprocedure bij schaarste

156 Indien Elia binnen een periode die aanvangt op dag D-7 en eindigt op dag D-1 om 19 u een
157 (dreiging tot) afwezigheid van bevoorradingszekerheid voor de regelzone (schaarste)
158 detecteert voor dag D, dient Elia onmiddellijk de DNB, bevoegde instanties en het Nationaal
159 Crisiscentrum van de Regering (NCCN) op de hoogte te brengen en de volledige of de
160 verkorte procedure bij schaarste te starten.

161

162 De “**procedure bij elektriciteitsschaarste**” die door de AD Energie en het NCCN in
163 samenwerking met Elia en Synergrid is opgesteld, werd ter beschikking gesteld aan de
164 distributienetbeheerders. Het document heeft de classificatie “beperkte verspreiding” en is
165 bijgevolg vertrouwelijk.

166

167 Toepasbaarheid van de **volledige procedure bij schaarste** (vertrouwelijk).

168

169 Toepasbaarheid van de **verkorte procedure bij schaarste** (vertrouwelijk).

170

171 Toepasbaarheid van de **procedure bij plotse fenomenen** (vertrouwelijk).

DRAFT FOR APPROVAL

172 2.1.1. *Procedure bij schaarste*

173 In de procedure bij schaarste worden de verschillende schaarste omstandigheden (dreiging
174 tot schaarste en effectieve schaarste), en de fases van het crisisbeheer bij schaarste -
175 gaande van detectie, notificatie, voorbereiding crisisoverleg, crisisoverleg, communicatie
176 over de genomen beslissing, coördinatie van de maatregelen en informeren van de
177 bevolking, controle en toezicht en tenslotte de overgang naar een normale situatie -
178 beschreven zodat duidelijk is hoe het proces zal verlopen en wat er van de verschillende
179 betrokken actoren verwacht wordt. De procedure bij schaarste werd opgesteld door de FOD
180 Economie en het NCCN met medewerking van Elia en Synergrid.

181 2.1.2. *Rol van Elia en de ministers in het overleg (vertrouwelijk)*

182

183 2.2. Aansprakelijkheid

184 De kwalificatie als noodsituatie van de omstandigheden die ertoe leiden dat maatregelen in
185 het kader van het systeembeschermingsplan moeten worden genomen, wordt geregeld in
186 art. 7.8.1. van deze Overeenkomst.

187 Onder de voorwaarden gesteld in artikel 7.8.3, kunnen de beslissingen van de federale
188 ministers van energie en economie een geval van overmacht vormen.

189

190 Indien de situatie waarin de maatregelen en afschakelingen moeten worden genomen, een
191 geval van overmacht uitmaken als bepaald in art. 7.8.3, en Partijen dus worden ontslagen
192 van hun respectieve verplichtingen volgens deze Overeenkomst (eveneens conform art.
193 7.8.3), is het van belang dat ze geen fouten begaan bij de voorbereiding en uitvoering van
194 de maatregelen, evenals tijdens de communicatie. Een belangrijk aspect op vlak van
195 aansprakelijkheid vormt de communicatie bij de uitvoering van de onderbrekingen, die
196 geregeld wordt in §2.5 van deze Bijlage.

197

198 2.3. Toepassingsdomein van de procedure voor selectieve verbruiksontkoppeling

199 2.3.1. *Selectieve handmatige verbruiksontkoppeling (vertrouwelijk)*

200

201 2.3.2. *Selectieve Automatische verbruiksontkoppeling (vertrouwelijk)*

202

203 2.4. Bijkomende informatiestromen Elia-distributienetbeheerders

204 Vanaf het ogenblik dat Elia een dreiging tot schaarste vaststelt heeft een **informeel overleg**
205 **plaats tussen de CEO** of een plaatsvervangend directielid van Elia en de CEO van de DNB,
206 voorafgaand aan de notificatie van de overheden door Elia.

207

208 Bovendien zijn volgende niveaus van communicatie tussen Elia en de DNB voorzien:

209

- 210 • Niveau A: Operationeel op senior managementniveau en SPOC DNB niveau A
- 211 • Niveau B: Operationeel tussen lokale crisis cel Elia en SPOC DNB niveau B
- 212 • Niveau C: tussen netoperatoren van Elia en de DNB

213

214 Tijdens het eerste telefonisch contact tussen Elia en de DNB zal afgesproken worden welke
215 personen de overeenkomstige rollen effectief zullen opnemen.

216

DRAFT FOR APPROVAL

217 Telkens een update van de notificatie naar de overheden gebeurt, zullen de gemachtigde
218 personen DNB niveau A een kopij van het standaard notificatieformulier ontvangen (zie
219 hoger).
220

221 Tijdens het proces is er op dagelijkse basis een telefoonconferentie op niveau A.
222

223 Tussen de communicatiediensten van Elia en de DNB wordt overlegd over de toe te passen
224 crisiscommunicatie.
225

226 Het proces voor de ontkoppeling van het verbruik volgens de selectieve en niet-selectieve
227 procedure is schematisch weergegeven in paragraaf 2.88 (vertrouwelijk). De **voorbereiding**
228 gebeurt kant Elia door de lokale **crisis cellen** Noord en Zuid en de homologen kant DNB.
229 De **toepassing** van de procedure voor handmatige verbruiksontkoppeling en operationele
230 communicatie gebeurt tussen **controlecentra** van Elia en de DNB.
231

232 Elia en de DNB wisselen de contactgegevens uit voor deze communicatiestromen en
233 brengen elkaar onverwijld op de hoogte van eventuele wijzigingen.
234

235 2.5. Externe communicatie

236 2.5.1. *Communicatieplicht Elia en DNB*

237 Het komt de netbeheerders toe om in het kader van de verbruiksontkoppeling bij schaarste
238 hun rechtstreeks verbonden netgebruikers zo vlug mogelijk te informeren. De netbeheerders
239 zullen de info verstrekken via hun website en de sociale media. Op basis van deze informatie
240 kunnen de betrokken netgebruikers waar mogelijk voorzorgsmaatregelen nemen om de
241 gevolgen van de periode zonder elektriciteit zoveel als mogelijk te beperken.
242

243 De Technische Reglementen Distributie roepen voor onderbrekingen, of ze nu gepland of
244 niet-gepland zijn, informatieverplichtingen in het leven in hoofde van de DNB.
245

246 De communicatie die overeenkomstig de procedure van verbruiksontkoppeling verloopt,
247 dient inhoudelijk te voldoen aan de vereisten uit de Technische Reglementen (bv. info over
248 geschatte duur van de onderbreking, ...). De communicatieverplichting mag de uitvoering
249 van de procedures van het systeembeschermingsplan niet belemmeren.

250 2.5.2. *Publicaties op D-7/D-1/ bevestiging van de schaarste (vertrouwelijk)*

251 2.5.3. *Communicatie ministers/ crisiscellen*

252 De federale ministers bevoegd voor economie en energie communiceren naar het publiek
253 over de maatregelen. Op initiatief van de AD Energie van de FOD Economie is hiervoor een
254 communicatieplan opgesteld met het NCCN en de netbeheerders.
255

256 2.6. Prioritaire koppelingen volgens de procedure bij schaarste

257 2.6.1. *Wettelijk kader inzake prioritaire koppelingen*

258 Overeenkomstig artikel 261 §6 van het TRT moeten de modaliteiten voor de uitvoering van
259 het systeembeschermingsplan (o.a. de procedure voor schaarste) in samenwerking met de
260 distributienetbeheerders worden uitgevoerd en dienen, voor wat betreft de primordiale
261 behoeften van de natie die elektrische energie vereist, zo veel mogelijk rekening te houden
262 met de volgende prioritaire koppelingen, geklasseerd in aflopende volgorde van prioriteit:
263

DRAFT FOR APPROVAL

264 1° de **technische hulpsystemen** nodig voor de vitale werking van de netten van de
265 transmissienetbeheerder, de publieke distributienetbeheerders en de beheerders van CDS.

266
267 2° de **ziekenhuizen** bedoeld in artikel 2 van de gecoördineerde Wet van 10 juli 2008 op de
268 ziekenhuizen en andere verzorginrichtingen.

269
270 3° de **beheerscentrales van noodoproepen** 100, 101 en 112 op basis van artikel 2, eerste
271 lid, 61°, van de Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, het
272 Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering bedoeld door het Koninklijk Besluit van 18
273 april 1988 tot oprichting van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering en de
274 provinciale crisiscentra bedoeld door de Ministeriële omzendbrief NPU-1 van 26 oktober
275 2006 betreffende de nood- en interventieplannen.

276
277 4° **overige prioritaire koppelingen** waarvan de onmiddellijke en structurele verstoring van
278 hun werking ingevolge een verbruiksontkoppeling om economische redenen, redenen van
279 openbare veiligheid en openbare orde, redenen van volksgezondheid, of redenen van
280 netbeheer en netherstel vermeden moet worden. Deze worden ook de “gevoelige
281 netgebruikers” genoemd. De ministers bepalen tijdens de crisis welke netgebruikers
282 hieronder vallen.

283
284 In geval van gehele of gedeeltelijke onderbreking van de prioritaire koppelingen volgens de
285 procedure bij schaarste zorgen Elia en de distributienetbeheerders, voor zover als mogelijk,
286 voor een zo snel mogelijke hervoeding van de prioritaire koppelingen. De handelingen tussen
287 Elia en de DNB zijn beschreven in de schema's in §2.8.

288
289 In geval van selectieve verbruiksontkoppeling worden de structureel injecterende kabels voor
290 zover mogelijk niet ontkoppeld. Indien de verbruiksontkoppeling echter leidt tot de
291 onderbreking van structureel injecterende kabels, zal de DNB deze kabels niet onmiddellijk
292 terug inschakelen aangezien het niet zeker is dat de kabel onmiddellijk na de inschakeling
293 opnieuw injecterend zal zijn.

294
295 2.6.2. *Jaarlijks proces voor het tot stand brengen van de geconsolideerde lijst van significante*
296 *netgebruikers met hoge prioriteit*

297 Elia actualiseert jaarlijks de lijst van significante netgebruikers met hoge prioriteit bedoeld in
298 artikel 259 van het TRT en in de artikelen 4, 11 en 23 van de NC ER.

299
300 Het proces verloopt in drie fasen:

301
302 In een **eerste fase** bezorgen onderstaande entiteiten de hierna vermelde gegevens aan Elia
303 alsook aan de AD Energie:

- 304
- 305 • de FOD Volksgezondheid bezorgt een voorstel met een lijst van de ziekenhuizen
306 bedoeld onder hoger vermelde bepaling 2°,
  - 307 • de FOD Binnenlandse Zaken bezorgt een voorstel met een lijst van de
308 beheerscentrales van de noodoproepen bedoeld onder hoger vermelde bepaling 3°,
  - 309 • het NCCN bezorgt een voorstel met een lijst van overige prioritaire koppelingen
310 bedoeld onder hoger vermelde bepaling 4°,

311 In een **tweede fase** stellen Elia en de distributienetbeheerders een lijst op van de technische
312 hulpsystemen nodig voor de vitale werking van de transmissie- en distributienetten.

313
314 Deze technische hulpsystemen kunnen onderverdeeld worden in volgende categorieën:

- 315
- 316 • De Transformatiestations waarvan de hulpsystemen gevoed worden hetzij via het

DRAFT FOR APPROVAL

317 distributienet, hetzij via de hulpdienstentransformator aangesloten in een cel van het
318 Transformatiestation, hetzij via de infrastructuur van een netgebruiker, waarvan de
319 voeding kan worden onderbroken door activering van de procedure voor
320 automatische of handmatige verbruiksontkoppeling. De distributienetbeheerders
321 duiden de overeenkomstige feeders aan als prioritair terug te voeden in hun
322 beheerssystemen.

- De kabels waarop telecommunicatie zendmasten zijn verbonden die essentieel zijn voor de werking van Ampacimon modules. Ampacimon modules zijn toestellen die aangebracht zijn op hoogspanningslijnen en die continu de maximale stroombelastbaarheid berekenen in functie van de weersomstandigheden en doorsturen naar de controlecentra van Elia. Bij het wegvallen van deze informatie dient de netbeheerder lagere maximale stroombelastbaarheid te hanteren, hetgeen kan leiden tot het moeten activeren van een bijkomende schijf. De distributienetbeheerders duiden de overeenkomstige feeders aan als prioritair terug te voeden (of niet te onderbreken bij selectief afschakelen) in hun beheerssystemen. Een lijst van de EAN-nummers van de telecommunicatie masten die essentieel zijn voor de werking van Ampacimon modules wordt door Elia ter beschikking gesteld aan de distributienetbeheerders.
- De voedingen van het telecomnetwerk van de DNB die noodzakelijk zijn om de controle vanop afstand in stand te houden

338 Elia vult vervolgens de lijsten van prioritaire koppelingen verder aan en legt één
339 geconsolideerde lijst van significante netgebruikers met hoge prioriteit als onderdeel van het
340 systeembeschermingsplan (respectievelijk herstelplan) voor ter goedkeuring aan de minister,
341 overeenkomstig het artikel 259, tweede lid van het TRT en de artikelen 4, en 11
342 (respectievelijk 23) van de NC ER.

344 In een **derde fase** keurt de minister de voornoemde geconsolideerde lijst goed of voorziet
345 de betreffende instanties van de redenen van de niet goedkeuring na overleg met de minister
346 van Economie, de minister van Volksgezondheid, de minister van Binnenlandse Zaken en de
347 minister van Justitie.

349 De tijdstippen waartegen elke fase dient te worden uitgevoerd, worden bij het begin van elk
350 kalenderjaar bepaald door de betrokken partijen na onderling overleg.

352 2.6.3. Overige prioritaire koppelingen (gevoelige netgebruikers)

353 De overige prioritaire koppelingen bedoeld onder hogervermelde bepaling 4° onder punt
354 2.6.1, betreft sites die hervoeed moeten worden (of niet onderbroken moet worden bij
355 selectieve handmatige verbruiksontkoppeling) om economische reden of omwille van de
356 veiligheid, de openbare orde, volksgezondheid of met het oog op het beheer en de
357 heropbouw van het elektriciteitsnet. Deze sites worden geïdentificeerd na een risicoanalyse
358 door de nationale en regionale crisiscentra.

360 De identificatie van deze “gevoelige netgebruikers” moet de DNB toelaten om
361 voorafgaandelijk de locatie van deze sites op zijn net te bepalen en zodoende de hervoeeding
362 ervan te faciliteren indien de federale ministers van energie en economie hiertoe beslissen.
363 Door de gevoelige netgebruikers die hiervoor potentieel in aanmerking komen zo goed
364 mogelijk op voorhand in kaart te brengen kan de selectieve manuele verbruiksontkoppeling
365 praktisch beter voorbereid worden door de DNB.

366 Indien tijdens de crisis gevoelige netgebruikers worden aangeduid door de minister, die nog
367 niet gekend waren bij de distributienetbeheerders, dan ontstaan mogelijk technische
368 problemen om de selectieve manuele verbruiksontkoppeling correct uit te voeren.

369

370 2.7. Rapportering vanwege Elia en de DNB

371 Als de procedure voor handmatige verbruiksontkoppeling is geactiveerd, stelt Elia, binnen 30
372 dagen na het incident een verslag op met een gedetailleerde toelichting over de motivering,
373 de uitvoering en de effecten van deze handeling en legt dit verslag voor aan de CREG.
374 Volgend uit artikel 13 van het TRT wordt dit verslag ook verstuurd ter informatie aan de AD
375 Energie evenals, in voorkomend geval, aan de verschillende betrokken partijen
376 onverminderd de bepalingen van de artikelen artikels 14(4), 18(4), 20(3) en 22(4) van de NC
377 ER. De CREG geeft advies over de opportuniteit van de genomen handelingen.

378
379 De rapportering m.b.t. de toepassing van de procedure voor handmatige
380 verbruiksontkoppeling door Elia en de DNB zal gebeuren aan de hand van een afgestemde
381 template. Elia zal deze actie initiëren en de resultaten consolideren. De DNB zal de ingevulde
382 file aan Elia bezorgen ten laatste om 12 uur de dag na de afschakeling.

383
384 Elke wijziging aan de template zal vooraf tussen Elia en de distributienetbeheerders
385 besproken worden. De gewijzigde versies zullen aan Elia en de distributienetbeheerders
386 verdeeld worden door de initiërende partij.

387

388 2.8. Flowcharts (vertrouwelijk)

389 2.8.1. *Flowchart bij toepassing van de procedure voor niet-selectieve handmatige*
390 *verbruiksontkoppeling*

391 2.8.2. *Flowchart bij toepassing van de procedure voor selectieve handmatige*
392 *verbruiksontkoppeling bij vooraf gekende schaarste*

393

394 **3. Het herstelplan**

395 3.1. Doelstellingen en wettelijk kader

396 Het herstelplan van Elia, waarvan een niet-vertrouwelijke versie beschikbaar is op de website
397 van Elia, bevat een reeks maatregelen die na een storing met grootschalige gevolgen
398 kunnen worden toegepast om het systeem van de black-out toestand of noodtoestand (na
399 een systeem split aan de hand van de hersynchronisatieprocedure) opnieuw in zijn normale
400 toestand te brengen.

401
402 Zodra het systeem na een storing weer gestabiliseerd is, worden de maatregelen van het
403 herstelplan opgestart. Het herstel van het systeem bestaat uit een opeenvolging van
404 gecoördineerde handelingen die zoveel mogelijk vooraf werden voorbereid.

405
406 Het herstelplan van Elia werd goedgekeurd door de Minister van Energie, behoudens de
407 aspecten die in het overeenkomstige Ministerieel Besluit van 19 december 2019 zijn vermeld.

408
409 Het herstelplan van Elia werd opgesteld door Elia, rekening houdend met de NC ER en
410 rekening houdend met andere netcodes, het TRT, andere relevante wetgevingen
411 (volksgezondheid en veiligheid, nucleaire veiligheid, enz.) evenals eventuele lokale
412 regelgevingen.

413
414 Elia heeft dit herstelplan opgesteld in overleg met de distributienetbeheerders, betrokken
415 significante netgebruikers (SNG's), de CREG, de AD Energie van de FOD Economie, het

DRAFT FOR APPROVAL

416 NCCN, aangrenzende transmissienetbeheerders en de andere transmissienetbeheerders in
417 de synchrone zone Continentaal Europa.

418
419 Het herstelplan bevat, onder meer, de operationele procedures die van toepassing zijn op
420 de TNB, DNB, SNG's, aanbieders van hersteldiensten, BRP's en BSP's, wanneer het geheel
421 of een deel van het elektrisch systeem heropgebouwd moet worden.

422
423 De praktische uitvoering van het herstelplan is tevens opgenomen in verscheidene
424 procedures van de controlecentra van Elia. Deze laatste bevatten de gedetailleerde lijst van
425 handelingen voor uitvoering van het netherstel. Dit zijn echter interne procedures welke niet
426 gekend moeten zijn door de netgebruikers om hun rol te kunnen vervullen. Elia stelt deze
427 procedures wel ter beschikking van de DNB, zonder deze expliciet in deze Overeenkomst op
428 te nemen.

429

430 3.2. Communicatie

431 Gedurende het netherstel is de operationele communicatie tussen de verschillende partijen
432 van cruciaal belang. Omdat deze kunnen verschillen t.o.v. normale exploitatie is het
433 belangrijk duidelijk vast te leggen welke partners er tijdens het netherstel contact met elkaar
434 opnemen.

435

436 Voor de DNB is het contactpunt bij Elia het Regionaal Controlecentrum (RCC).

437

438 Indien de publieke communicatiemiddelen niet meer werken, maken Elia en de DNB gebruik
439 van de redundante spraakcommunicatie verbinding die hiertoe is voorzien, overeenkomstig
440 hoofdstuk 12 van het herstelplan.

441

441 3.3. Verantwoordelijkheden

442 De rollen en verantwoordelijkheden van Elia en de DNB zijn beschreven in hoofdstuk 6 van
443 het herstelplan.

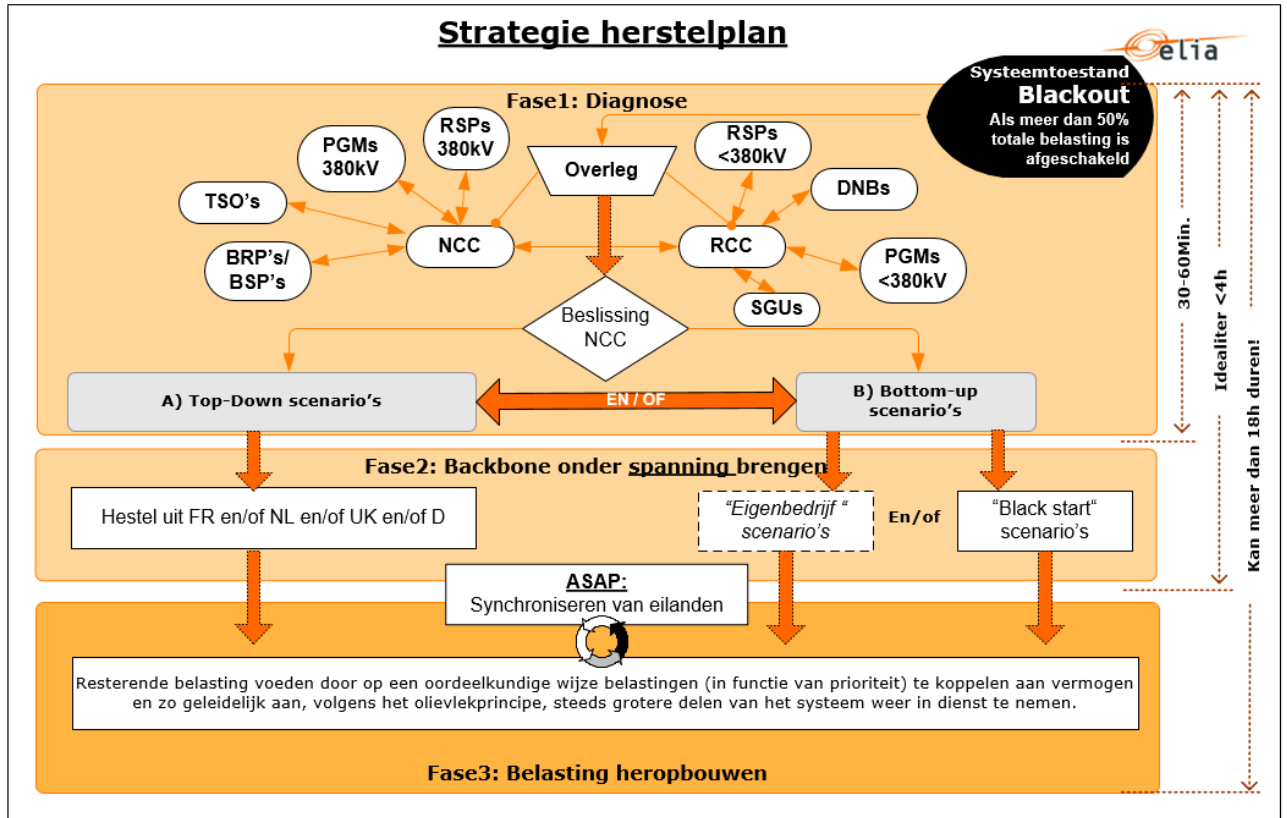
444

445 3.4. Uitvoering van het netherstel

446 De uitvoering van het netherstel na een totale instorting wordt opgedeeld in drie fasen zoals
447 weergegeven in onderstaande figuur. De drie fasen zijn in detail beschreven in hoofdstuk 8
448 van het herstelplan.

449

- 450 • Fase 1: diagnose van de toestand
- 451 • Fase 2: vorming van een backbone met een top-down- of een bottom-up strategie
- 452 • Fase 3: belasting heropbouwen. De fase van door de TNB gecontroleerde dispatch
453 van injectie en afname.

454

455 Elia en de distributienetbeheerders zijn voor de 3 hierboven vermelde fasen van de
456 heropbouw van het net na een blackout de hierna beschreven uitvoeringsmodaliteiten
457 overeengekomen.

458 3.4.1. *Identificatie van een black-out en oprichting van een crisisorganisatie*

459 1. Detectie van de black-out. Zodra Elia op haar net een belangrijk belasting verlies
460 vaststelt dat zij als een black-out beschouwt (een belastingssverlies van meer dan 50% van
461 de totale belasting), zal zij daarvan onmiddellijk alle distributienetbeheerders via het
462 "Blackout Elia" signaal op de hoogte brengen en vervolgens, per telefoon, eerst de
463 controlecentra van de distributienetbeheerders en daarna de verantwoordelijken niveau A en
464 B informeren (zoals bepaald in §2.4).

465 2. Opzetten van de crisisorganisatie. Bij de ontvangst van het "Blackout Elia" signaal
466 wordt de crisisorganisatie in werking gebracht door de distributienetbeheerders zonder te
467 wachten op de details van de omvang van de black-out en van het heropbouwscenario.

468 3. Informatie over het scenario. Na analyse van de situatie en ten laatste één uur na het
469 sturen van het "Blackout Elia" signaal, zal Elia de distributienetbeheerders van de zones die
470 getroffen zijn door de black-out telefonisch op de hoogte brengen en zal Elia melden welk
471 heropbouwscenario (of combinatie van scenario's) er zal worden toegepast. In bepaalde
472 omstandigheden kan het gebeuren dat in bepaalde regio's het top-down scenario zal
473 toegepast worden, en in andere regio's het bottom-up scenario.

474 4. De distributienetbeheerders treffen alle maatregelen om de clearing¹ operaties op te
475 starten volgens de procedure beschreven in de volgende paragraaf, meteen nadat het
476 scenario aan hen werd gecommuniceerd en zonder te wachten tot de crisisorganisatie in

¹ Clearing betekent het openen van vermogensschakelaars van netverbindingen (vb feeders) in spanningsloze toestand.

DRAFT FOR APPROVAL

477 voege is. Daarom is het belangrijk dat de operatoren van de controlecentra van de
478 distributienetbeheerders de nodige opleiding krijgen en de bevoegdheid hebben om de
479 nodige clearing uit te voeren en hiervoor alle nodige instructies krijgen.

480 3.4.2. Toepassen van de gedeeltelijke-clearing methode om het herstelproces te versnellen;

481 De DNB neemt de nodige maatregelen om, indien een Transformatiestation onder spanning
482 gebracht wordt door Elia, de juiste feeders in te schakelen rekening houdend met het
483 prioriteitsstatus en de te verwachten belasting.
484

485 In het begin van het **bottom-up** heropbouw scenario staat een black start productie-eenheid
486 in voor het wankel evenwicht van actieve en reactieve energie in het eiland dat wordt
487 opgebouwd. Omdat het merendeel van de MS-Onderstations een afname van meer dan 10
488 MW (de vermogenstap die black start eenheden in een keer moeten kunnen opvangen)
489 voeden, is het niet mogelijk om het hele MS-Onderstation in één keer te hervoeden. De
490 clearing van de feeders door de distributienetbeheerders is onontbeerlijk om de stabiliteit van
491 het eiland niet in het gedrang te brengen.
492

493 Om een tijdrovende clearing van alle feeders te vermijden alvorens de HS/MS-transformator
494 terug in werking te stellen, passen Elia en de distributienetbeheerders een
495 heropbouwmethode met **gedeeltelijke clearing** toe. De DNB cleart alle aansluitingen,
496 behalve die met significante netgebruikers met hoge prioriteit, voor zover deze de door Elia
497 aangegeven maximumwaarde van het actief vermogen dat in één stap mag hersteld worden
498 (Pmax) niet overschrijden. Bij een bottom-up scenario geldt aanvankelijk $P_{max}=7.5$ MW.
499

500 Wanneer Elia de spanning herstelt op de transformatoren naar de MS-Onderstations, zijn de
501 significante netgebruikers met hoge prioriteit (HPSNG), met een geschatte afname kleiner
502 dan Pmax, de eerste verbruikers die opnieuw spanning krijgen. De HPSNG met een afname
503 groter dan Pmax zullen pas hervoeed worden van zodra de stabiliteit van het eilandnet
504 voldoende gegarandeerd kan worden door Elia.
505

506 Om een zo stabiel mogelijk elektrisch eiland te verkrijgen, zal Elia in het begin van de
507 heropbouw het lokale net uitbaten aan 51 Hz. Dit heeft als bijkomend voordeel dat de
508 decentrale productie-eenheden in distributienetten niet automatisch inschakelen op het
509 moment dat de *niet-geclearde feeders* opnieuw onder spanning komen. Van zodra het
510 eilandnet voldoende sterk is om de gelijktijdige inschakeling van decentrale productie-
511 eenheden op te vangen, zal Elia de frequentie terugbrengen naar 50 Hz, na voorafgaand
512 overleg met de distributienetbeheerders.
513

514 De verdere uitvoeringsbepalingen worden in een afzonderlijk document beschreven.
515

516 Bij een **top-down** strategie gebeurt een heropbouw vanuit een stabiel net vanuit een
517 buurland. In dit geval zal Elia aan de distributienetbeheerders de te respecteren Pmax
518 waarde meedelen.

519 In functie van deze informatie en van de belasting van de MS-Onderstations, beslist de DNB
520 voor elk betrokken MS-Onderstation:

- 521 a. Indien de verwachte piek na terug inschakelen van de post $< P_{max}$: geen clearing.
- 522 b. Indien de verwachte piek na terug inschakelen van de post $> P_{max}$: ofwel een
523 gedeeltelijke clearing, ofwel een hervoeeding per deel van een rail.

524 3.4.3. Criteria voor het herstel van decentrale productie-eenheden in distributiesystemen.

525 Gelet op het meestal fluctuerend karakter van het geïnjecteerd vermogen van de decentrale
526 productie-eenheden, dient het net eerst voldoende robuust en stabiel te zijn alvorens deze

DRAFT FOR APPROVAL

527 eenheden opnieuw mogen inschakelen, om een verstoring van het netherstel en het risico
528 op een nieuwe blackout te beperken.

529
530 De automatische herkoppeling van productie-eenheden aan het distributienet, van zodra het
531 net terug onder spanning wordt gebracht, is gestandaardiseerd via de Synergrid C10/11
532 “*Specifieke technische voorschriften voor elektriciteitsproductie-installaties die parallel*
533 *werken met het distributienet*” die gebaseerd zijn op artikels 13.7 en 14.4 van de Netcode
534 RfG en de Europese normen EN 50549-1 of EN 50549-2 “*Connection and starting to*
535 *generate electrical power*”.

536
537 De meeste decentrale productie-eenheden zullen automatisch opnieuw inschakelen van
538 zodra de distributiekabel waarmee ze zijn verbonden opnieuw onder spanning wordt gezet
539 en de wanneer aan de criteria uit onderstaande tabel is voldaan:

540

Parameter	Bij aansluiting op het LS-net	Bij aansluiting op het HS-net
Spanning	$85\%U_n < U < 110\% U_n$	$90\%U_n < U < 110\% U_n$
Frequentie	$49.9 \text{ Hz} < f < 50.1 \text{ Hz}$	
Observatietijd (vertraging)	60 s	
Maximale gradiënt van toename van actief vermogen	10% / min Elektriciteitsproductie-eenheden die deze gradiënt niet kunnen toepassen moeten een bijkomende vertraging voorzien.	

541

542 Een dedicated feeder die is toegewezen aan een of meerdere decentrale productie-
543 eenheden wordt door de DNB terug onder spanning gezet na voorafgaand overleg met Elia,
544 waarbij de DNB eerst een inschatting maakt van het opgesteld actief vermogen dat via de
545 dedicated feeder in het net kan worden geïnjecteerd.

546

547 Voor ingebedde feeders die zowel verbruikers als decentrale productie-eenheden bevatten
548 kan moeilijker een inschatting worden gemaakt van het actief vermogen dat via deze feeder
549 met het net zal worden uitgewisseld. Dergelijke feeders die mogelijk een gevaar vormen voor
550 ongecontroleerde injectie worden pas ingeschakeld indien het hoogspanningsnet voldoende
551 stabiel is (met andere woorden indien meerdere productie-eenheden op het
552 hoogspanningsnet gekoppeld zijn)..

553

554

555 4. Het testplan

556 4.1. Doelstellingen en wettelijk kader

557 Elia heeft een testplan opgesteld in overeenstemming met artikel 43 van de NC ER. Het
558 testplan werd opgesteld in overleg met de distributienetbeheerders, de geïdentificeerde
559 SNG's en de Aanbieders van Hersteldiensten (RSP's).

560
561 In overeenstemming met artikel 43.2 van de NC ER bevat het testplan de voor het
562 systeembeschermingsplan en het herstelplan relevante apparatuur en geschiktheden die
563 moet worden getest.

564
565 In overeenstemming met artikel 43.3 van de NC ER bevat het testplan de testfrequentie en -
566 voorwaarden overeenkomstig de in de artikelen 44 tot en met 47 van de NC ER omschreven
567 minimumeisen.

568
569 Het testplan werd goedgekeurd door de Minister van Energie, behoudens de aspecten die
570 in het overeenkomstige Ministerieel Besluit van 29 april 2021 zijn vermeld.

571
572 Het goedgekeurde testplan en eventuele goedgekeurde wijzigingen hebben voorrang op
573 daarmee onverenigbare afspraken in de Overeenkomst. In voorkomend geval zal een
574 voorstel tot aanpassing van de Overeenkomst zo snel mogelijk ter goedkeuring aan de
575 bevoegde regulatoren wordt voorgelegd.

576
577 Het goedgekeurde "Testplan van Elia" is beschikbaar op de website van Elia.

578
579 In de volgende paragrafen worden interacties tussen Elia en de DNB verduidelijkt die relevant
580 zijn in het kader van het testplan.

581

582 4.2. Testen van relais voor verbruiksontkoppeling bij lage frequentie

583 4.2.1. *Installaties die aan de NC DCC moeten voldoen (nieuwe verbruikersinstallaties)*

584

585 Overeenkomstig hoofdstuk 7 van het testplan voeren Elia en de DNB tests uit op de
586 ontkoppeling van verbruik bij lage frequentie via relais in hun installatie volgens de minimale
587 eisen die zijn vastgesteld in artikel 47 van de NC ER en volgens de in artikel 37, lid 6, en
588 artikel 39, lid 5, van de NC DCC vastgestelde methodologie voor installaties die aan de NC
589 DCC moeten voldoen.

590
591 Elke Partij draagt haar eigen personeelskosten en eventuele andere kosten voor de
592 uitvoering van de test op haar installaties.

593
594 Elia en de DNB zullen de organisatie van deze tests coördineren.

595

596 4.2.2. *Installaties die niet aan de NC DCC moeten voldoen (bestaande verbruikersinstallaties)*

597

598 Bij gebrek aan een methodologie in de nationale wetgeving voor het testen van
599 ontkoppelingsrelais voor het onderbreken van "bestaande" verbruikersinstallaties bij lage
600 frequentie, bepaalt Elia in dit testplan, de testvoorwaarden en frequenties voor bestaande

DRAFT FOR APPROVAL

601 verbruiksinstallaties, die niet moeten voldoen aan artikel 37, lid 6, en artikel 39, lid 5, van de
602 NC DCC.

603
604 Elia is hiertoe gemachtigd, overeenkomstig artikel 43, leden 1 en 2, van de NC ER, waarin
605 wordt vermeld dat elke transmissienetbeheerder op gezette tijden de correcte werking van
606 alle apparatuur en geschiktheden in het systeembeschermingsplan en het herstelplan
607 beoordeelt en dit in een testplan vastlegt.

608
609 Overeenkomstig artikel 263 van het TRT heeft Elia met de publieke DNB, na overleg een
610 akkoord bereikt over de in hoofdstuk 7 van het testplan beschreven procedure voor de
611 uitvoering van de testen van de ontkoppelingsrelais voor het onderbreken van verbruikers bij
612 lage frequentie.

613
614 Elke Partij draagt haar eigen personeelskosten en eventuele andere kosten voor de
615 uitvoering van de test op haar installaties.

616
617 Elia en de DNB zullen de organisatie van deze tests coördineren.

618
619

620 4.3. Testen van spraak communicatieverbindingen

621 Overeenkomstig hoofdstuk 9 van het testplan beschikken onder andere alle
622 distributienetbeheerders over een of meerdere spraak communicatieverbindingen die
623 aangesloten zijn op het interne datacommunicatienetwerk van Elia.

624
625 Minstens één keer per jaar zal op vooraf afgesproken tijdstippen een spraakcommunicatie
626 test georganiseerd worden tussen enerzijds Elia-operatoren in de controlecentra en
627 anderzijds de operationele verantwoordelijke van elke publieke distributienetbeheerder die
628 een telefoonverbinding heeft die is verbonden met het interne datacommunicatienetwerk van
629 Elia.

630
631 Elia registreert het tijdstip van dergelijke test, met vermelding of de test al dan niet geslaagd
632 is.

633
634 Elke Partij draagt haar eigen personeelskosten en eventuele andere kosten voor de
635 uitvoering van de test op haar installaties.

636

637 4.4. Testen van de notificatie van de systeemtoestand in noodtoestand, black-out- 638 toestand of hersteltoestand

639 Overeenkomstig artikel 40.2 van de NC ER dient Elia haar belanghebbenden op de hoogte
640 te brengen van de systeemtoestand indien deze zich in de nood-, black-out- of
641 hersteltoestand bevindt. Teneinde dit te kunnen realiseren heeft Elia een systeem voorzien
642 dat gebruik maakt van meerdere communicatiekanalen om volgende notificatiesignalen te
643 versturen:

- 644 - Emergency Elia
645 - Blackout Elia
646 - Grid Restoration Elia

647
648 De notificatie van een gewijzigde systeemtoestand wordt tussen Elia en de DNB uitgewisseld
649 van SCADA naar SCADA.

650
651

DRAFT FOR APPROVAL

652 De test is bedoeld om:
653 - Na te gaan of het systeem correct werkt
654 - De verschillende partijen die de dienst gebruiken bewust te maken van zijn bestaan
655 - De contactendatabase actueel te houden
656
657 Overeenkomstig §9.3.2 van het testplan wordt de verzending van notificaties via een
658 SCADA-sigitaal elke maand getest. Tijdens een test wordt slechts een van de drie notificaties
659 getest. De andere notificaties zullen in de volgende testperiodes worden getest.
660 Elia informeert de DNB over een dergelijke test waaraan de DNB zijn medewerking verleent.
661

662 4.5. Testen van de beschermingsmaatregel “belasting sturen”

663 De maatregel “Belasting sturen” is opgenomen in het systeembeschermingsplan (Sectie 7.4)
664 met de bedoeling om de spanning aan de secundaire zijde van de distributietransformatoren
665 met 5% te verlagen, om het verbruik van actief vermogen in distributienetten kortstondig te
666 reduceren, met beperkte impact op de eindgebruiker.
667

668 Bij gebrek aan een methodologie in de nationale wetgeving en in de NC DCC voor het testen
669 van de maatregel “Belasting sturen” op verbruiksinstallaties, bepaalt Elia in dit testplan, de
670 testvoorwaarden en –frequentie.
671

672 Elia is hiertoe gemachtigd, overeenkomstig Artikel 43, leden 1 en 2, van de NC ER, waarin
673 wordt vermeld dat elke transmissienetbeheerder op gezette tijden de correcte werking van
674 alle apparatuur en geschiktheden in het systeembeschermingsplan en het herstelplan
675 beoordeelt en dit in een testplan vastlegt.
676

677 Overeenkomstig artikel 263 van het TRT heeft Elia met de betrokken publieke
678 distributienetbeheerder, na overleg een akkoord bereikt over de in hoofdstuk 11 van het
679 testplan beschreven procedure voor de uitvoering van de testen van de maatregel “Belasting
680 sturen”.
681

682 Overeenkomstig hoofdstuk 11 van het testplan wordt dit signaal om de vijf jaar getest op een
683 of meerdere duidelijk bepaalde posten van het net, die in overleg tussen Elia en de
684 distributienetbeheerder wordt gekozen.
685

686 Elia zal afwisselend verschillende distributienetbeheerders betrekken bij deze vijfjaarlijkse
687 test.
688

689 Elke Partij draagt haar eigen personeelskosten en eventuele andere kosten voor de
690 uitvoering van de test op haar installaties.

1

2

Bijlage 14: Definities

3 “**Aannemer**”: Iedere natuurlijke of rechtspersoon die activiteiten verricht tijdens
4 werkzaamheden aan een Inrichting ongeacht of hij Werkgever of Zelfstandige is of een
5 werkgever die samen met zijn werknemers werkt op de bouwplaats, zoals bedoeld in
6 artikel 3, § 1, 11° van de Welzijnswet.

7

8 “**Afschakeling van een productie-installatie**”: Betekent dat een productie-installatie
9 van het net wordt ontkoppeld via de opening van het ontkoppelorgaan (schakelaar of
10 vermogensschakelaar). De ont koppeling kan plaatsvinden ter hoogte van de
11 productie-installatie, de aansluiting of in de feeder cel van het Transformatiestation.

12

13 “**ARAB**”: Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming.

14

15 “**AREI**”: Algemeen Reglement voor de Elektrische Installaties.

16

17 “**AVG**”: Algemene Verordening Gegevensbescherming: Verordening (EU) 2016/679
18 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de
19 bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van
20 persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

21

22 “**AVIP**”: Algemene Veiligheidsinstructies (Elia) bij werken in Transformatiestations en
23 MS-Onderstations.

24

25 “**Belastingsgeheel**”: Groepering van belastingen binnen een planningspunt
26 geografische plaats waarin één of meerdere LGL's opgenomen zijn), die homogeen is
27 op het gebied van de opstelling van de planningshypothesen (temperatuurcorrectie,
28 aangroeicoëfficiënt, sector...).

29 Bijvoorbeeld: groepering per DNB, grote distributiekant etc.

30

31 “**Beperking**”: De modulatie houdt in dat de DNB (LGL Lead DNB) een signaal ontvangt
32 van de TNB/PVNB (Plaatselijk vervoernet beheerder) dat hem opdraagt om een
33 maximale limiet van terugvoeding niet te overschrijden op niveau van een gegeven
34 LGL, beperking genoemd. Een beperking blijft geldig tot de ontvangst van een nieuwe
35 beperking.

36

37 “**Bijlage**”: Een bijlage van deze Overeenkomst.

38

39 “**BRP**”: Balance Responsible Party (evenwichtsverantwoordelijke).

40

41 “**CAB**”: Centrale AfstandsBediening.

42

43 “**CMS**” (**Central Market System**): Informatica-platform ter ondersteuning van de
44 marktprocessen in de Belgische energiesector.

45

46 “**Congestie**”: Een situatie waarin niet aan alle verzoeken van marktdeelnemers
47 betreffende handel tussen netgebieden kan worden voldaan, aangezien de fysieke
48 stromen op de netelementen die niet in deze stromen kunnen voorzien daardoor in
49 aanzienlijke mate zouden worden getroffen.

DRAFT FOR APPROVAL

- 50
- 51 **“Consignespanning”**: Gewenste instelspanning van de spanningsregeling op de
52 transformatoren in het Transformatiestation.
- 53 **“CREG”**: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas.
- 54 **“Dienstverleningspunt voor elektriciteit”**: Is een element, verbonden aan een
55 aansluitingspunt, dat kan gebruikt wordt in het kader van één of meerdere
56 flexibiliteitsdiensten. Het wordt geïdentificeerd door het meetpunt dat gebruikt wordt
57 voor de controle en/of de berekening van de beschikbaarheid en/of activatie van
58 flexibiliteit in het kader van de flexibiliteitsdiensten.
- 59 **“DNB”**: De Distributienetbeheerder, houder van een eigendomsrecht of van een
60 gebruiksrecht op een distributienet, en dat, onder meer, verbonden is met het Elia-net.
61
- 62 **“DNB-net”**: Het geheel van installaties bedoeld voor de distributie van elektriciteit,
63 beheerd door de DNB.
64
- 65 **“DNG”**: Distributienetgebruiker.
66
- 67 **“DPO”**: Data Protection Officer.
68
- 69 **“Elektrische Zone”**: Een geheel van Koppelpunten van eenzelfde spanningsniveau
70 van de transformatoren HS/MS en gelokaliseerd binnen eenzelfde geografische
71 perimeter. De Elektrische Zones kunnen evolueren in de tijd ten gevolge van evoluties
72 van het net et/of ten behoeve van de exploitatie.
73
- 74 **“Elia-net”**: Het Belgische hoogspanningsnet beheerd door Elia, m.a.w. het federale
75 transmissienet, het lokale transmissienet in Wallonië, het gewestelijk transmissienet in
76 Brussel en het plaatselijk vervoernet in Vlaanderen.
77
- 78 **“Ernstig arbeidsongeval”**: Elk ongeval zoals bedoeld in artikel 94bis van de
79 Welzijnswet.
80
- 81 **“Exclusieve ruimte van de elektrische dienst”**: Een Exclusieve ruimte van de
82 elektrische dienst is hetzij een lokaal, hetzij een omheinde plaats, die is afgesloten met
83 een sleutel of met elke andere inrichting die de toegang ontzegt aan niet-gemachtigde
84 derden en die uitsluitend bestemd is voor de exploitatie van de elektrische installaties.
85 Opmerking: Exclusieve ruimtes van de elektrische dienst kunnen aan elkaar aansluiten
86 en elektrische installaties bevatten die rechtstreeks onderling verbonden zijn
87 (bijvoorbeeld twee naast elkaar liggende MS-Onderstations van verschillende
88 beheerders).
89
- 90 **“Exploitant”**: De Partij die verantwoordelijk is voor de exploitatie van een installatie.
91
- 92 **“Exploitatie”**: Het continue beheer (bewaking, controle, schakeling, optreden bij
93 storingen) van het net, op een gecoördineerde manier uitgevoerd, vanop afstand door
94 de controlecentra (dispatching) evenals door middel van handelingen en schakelingen
95 ter plaatse.
96
- 97 **“Exploiteren”**: Uitvoeren van schakelingen, bewaken, controles en optreden bij
98 storingen.

99

100 **“FlexHub”**: Een gezamenlijke IT-tool van Elia en de distributienetbeheerders voor het
101 verzamelen, berekenen, verwerken en bezorgen aan de betrokken marktpartijen van
102 de informatie nodig voor de berekening van relevante volumes (zoals het
103 flexibiliteitsvolume) en vermogens per dienstverleningspunt voor flexibiliteit,
104 bijvoorbeeld in het kader van de kwalificatieprocedure of monitoring van bepaalde
105 flexibiliteitsdiensten en de bepaling van de referentiecurve van het
106 elektriciteitsafname- en -injectieprofiel, conform de regels die voor de betrokken
107 flexibiliteitsdienst of ondersteunende dienst worden bepaald, in het kader van
108 gereguleerde producten van de transmissienetbeheerder en in het kader van de
109 valorisatie van de flexibiliteit die een energieoverdracht meebrengt.

110

111 **“Flexibiliteitsaanvrager” (FRP - Flexibility Requesting Party)**: Marktspeler die een
112 overeenkomst heeft gesloten met een of meerdere dienstverleners van flexibiliteit met
113 het oog op de levering van een Flexibiliteitsdienst.

114

115 **“Flexibiliteitsactivatieregister”**: Register met alle toegangspunten of allocatiepunten
116 die deelnemen aan flexibiliteit waarin voor ieder toegangspunt of allocatiepunt de
117 relevante parameters van de activatie van flexibiliteit worden vermeld, zoals de
118 duurtijd, de geactiveerde toegangspunten en de dienstverleners van flexibiliteit

119

120 **“Flexibiliteitstoegangsregister”**: Register met alle toegangspunten of
121 allocatiepunten van het elektriciteitsdistributienet of het plaatselijk vervoernet van
122 elektriciteit die deelnemen aan flexibiliteit, waarin voor ieder toegangspunt of
123 allocatiepunt van het betrokken net de deelnemer aan flexibiliteit wordt vermeld en op
124 welke dienstverleners van flexibiliteit deze een beroep doet.

125

126 **“FON” (Final Operational Notification)**: definitieve bedrijfsvoeringsnotificatie:
127 kennisgeving, door de relevante systeembeheerder toegestuurd aan de eigenaar van
128 een elektriciteitsproductie-installatie of eigenaar van een verbruikersinstallatie, die
129 voldoet aan de relevante specificaties en eisen, waarbij deze toestemming krijgt
130 respectievelijk een elektriciteitsproductie-eenheid of verbruikersinstallatie, te
131 exploiteren via aansluiting op het net.

132

133 **“Gecompenseerde waarden”**: Term die in het algemeen gebruikt wordt binnen het
134 domein van tellingen en die berekend wordt op basis van de Niet-gecompenseerde
135 waarden A+ en A- per kwartier (waarbij het kwartier het standaard tijdsinterval is dat
136 Elia toepast) volgens de onderstaande formule.

137 A staat voor actieve energie.

138 • $A+ (comp) = \max [“A+”(niet comp) - “A-”(niet comp); 0]$

139 • $A- (comp) = \max [“A-”(niet comp) - “A+”(niet comp); 0]$

140 Bijgevolg kan per kwartier slechts één van de gecompenseerde waarden (A+(comp)
141 of A-(comp)) verschillend van nul.

142 Deze compensatie kan eveneens op de waardes van de reactieve energie worden
143 toegepast

144

145 **“Gflex” (flexible generation)**: Gebruik van Tflex op het distributienet voor het
146 congestiebeheer op het transmissienet of het plaatselijk vervoernet

147 Gflex is dus een term die wordt gebruikt in de relatie TNB-DNB of PVNB-DNB en die
148 refereert naar een eventuele congestie op het transmissienet en/of plaatselijk
149 vervoernet of op niveau van hun uitrustingen (asset):

DRAFT FOR APPROVAL

- 150 • Als gevolg van de impact van de lokale productie aangesloten op het
151 distributienet en de gevolgen van de terugvoeding van het distributienet naar
152 het transmissienet en/of plaatselijk vervoernet op de stromen binnen het
153 transmissienet en/of het plaatselijk vervoernet;
- 154 • En voor dewelke:
- 155 ○ Ofwel de thermische belasting van een asset van het transmissienet
156 en/of plaatselijk vervoernet te hoog is of te hoog kan worden;
  - 157 ○ Ofwel de kwaliteit van de spanning in het gedrang kan komen in een
158 punt waar de TNB/PVNB verantwoordelijk is voor de spanning;
  - 159 ○ Ofwel (in specifieke gevallen) het kortsluitvermogen te hoog wordt;
- 160 en voor dewelke het toepassen van een of meerdere modulatieconsignes
161 wordt beschouwd als een bestrijdingsmiddel, een beheermiddel of een middel
162 ter voorkoming van deze congestie.
- 163

164 **“Gflex lokaal”**: Het actief vermogen dat kan leiden tot een congestie in het
165 transmissienet of het plaatselijk vervoernet kan enkel komen van een terugvoeding
166 van de distributienetten naar het transmissienet of het plaatselijk vervoernet op een
167 LGL. Bijgevolg wordt de congestie niet beïnvloed door de energie-uitwisselingen
168 binnen het transmissienet of het plaatselijk vervoernet, door transmissie-netgebruikers
169 of gebruikers van het plaatselijk vervoernet, door andere LGL's op het transmissienet
170 of het plaatselijk vervoernet.

171 Dit betekent dat het bestaan en de grootte van de congestie (op voorwaarde dat de
172 aanvaardbare limieten gekend zijn) alsook de nodige acties om eraan te verhelpen
173 ondubbelzinnig kunnen worden vastgelegd op basis van de uitgewisselede vermogens
174 tussen de distributienetten en het transmissienet of het plaatselijk vervoernet voor de
175 betrokken LGL.

176

177 **“Gflex bovenliggend net”**: Alle andere gevallen van Gflex, inbegrepen wanneer het
178 actief vermogen dat kan leiden tot een congestie in het transmissienet of het plaatselijk
179 vervoernet voortkomt uit de combinatie van een terugvoeding op niveau van één of
180 meerdere LGL's en/of de belasting/productie van één of meerdere
181 transmissienetgebruikers of gebruikers van het plaatselijk vervoernet.

182

183 **“GL CACM”**: Guideline CACM: Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van
184 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en
185 congestiebeheer.

186

187 **“GTNB”**: Gewestelijke transmissienetbeheerder (Elia in Brussels Gewest).

188

189 **“HS”**: Hoogspanning.

190

191 **“Inrichting”**: Elke (exclusieve) ruimte van de elektrische dienst waarin zich zowel
192 installaties bevinden die behoren tot de transformatie-installaties waarvan Elia het
193 beheer waarneemt en waarin DNB-installatie heeft, als installaties behorende tot
194 transformatie-installaties waarvan sommige DNB het beheer waarnemen en waarin
195 Elia installaties heeft.

196

197 **“ION”** (Interim Operational Notification): voorlopige bedrijfsvoeringsnotificatie: een
198 kennisgeving, door de relevante systeembeheerder toegestuurd aan de eigenaar van
199 een elektriciteitsproductie-installatie, eigenaar van een verbruikersinstallatie, waarbij
200 deze toestemming krijgt respectievelijk een elektriciteitsproductie-eenheid of
201 verbruikersinstallatie via aansluiting op het net voor een beperkte tijdsperiode te

DRAFT FOR APPROVAL

202 exploiteren en conformiteitstests te beginnen teneinde overeenstemming met de
203 relevante specificaties en eisen te waarborgen.

204

205 “**Koppelpunt**” of “Interconnection Point” (IP), ook als “Verbindingspunt” gedefinieerd
206 in het TRT: Het Koppelpunt wordt bepaald door:

207

- De fysische lokalisatie (site);
- Het spanningsniveau waarop de koppeling is gerealiseerd;
- De DNB.

208

209

210 en vertegenwoordigt virtueel de aansluiting van een DNB op een Transformatiestation
211 (TS).

212

213 In het kader van de processen voor Settlement, slaat een Koppelpunt op de som van
214 alle feeders van eenzelfde DNB op een Transformatiestation (TS).

215

216 Per definitie bestaat er geen Koppelpunt tussen DNB op een Transformatiestation
217 (TS).

218

219 “**Kwalificatieprocedure**”: Het proces, uitgevoerd door de DNB, om limieten vast te
220 stellen m.b.t. de levering van reserves werkzaam vermogen in zijn distributiesysteem
221 of om de levering van reserves werkzaam vermogen in zijn distributiesysteem uit te
222 sluiten op basis van technische redenen, zoals de geografische locatie van de reserve-
223 leverende eenheden en reserve-leverende groepen, zoals bepaald in artikel 182 van
224 de Verordening SO GL.

225

226 “**LGL**”: (Location of Generation and Load) Een geheel van belastingen en/of productie-
227 eenheden dat voor de netplanning apart beschouwd wordt. Deze belastingen en/of
228 productie-eenheden zijn via een (combinatie van) railstellen en/of een (combinatie
229 van) transformator(en) verbonden met het Elia-net, onder de volgende voorwaarden:

230

- Een LGL moet minstens één belasting of productie-eenheid bevatten
- Een reservetransformator (en bijhorende rail(s)) wordt dus nooit als een LGL beschouwd. Er wordt pas een LGL toegekend voor de reservetransformator van zodra deze wordt gebruikt voor belasting en/of productie in standaarduitbating
- Elke belasting (of productie-eenheid) kan tot slechts één LGL behoren
- Een LGL moet in standaarduitbating of N-1 situatie als apart - meetbaar - geheel bestaan

231

232

233

234

235

236

237

238

239 “**LGL Lead DNB**”: Indien meerdere distributienetbeheerders aangesloten zijn in een
240 LGL, gaat het om de distributienetbeheerder die de verantwoordelijkheid opneemt voor
241 het congestiebeheer voor de LGL t.o.v. de transmissienetbeheerder of de plaatselijk
242 vervoernetbeheerder. Dit vereist een specifieke overeenkomst tussen de betrokken
243 distributienetbeheerders.

244

245 “**MIG**”: Message Implementation Guide: document dat het protocol beschrijft voor
246 technische en commerciële gegevensuitwisseling, opgesteld in gemeenschappelijk
247 akkoord tussen de netbeheerders en de leveranciers.

248

249 “**Modulatie**”: De regeling van een lokale productie-eenheid door de netgebruiker als
250 gevolg van een beperking die door de netbeheerder op wiens net de bedoelde
251 productie-eenheid aangesloten is, wordt opgelegd met het oog op het verwittigen,
252 beheren of remediëren van een congestie. De modulatie impliceert dat de netgebruiker
253 een signaal, Modulatieconsigne genoemd, van de netbeheerder ontvangt dat hem
gelast om een gegeven maximale productielimiet niet te overschrijden binnen een
vastgestelde tijdsduur.

DRAFT FOR APPROVAL

254
255 “**Modulatieconsigne**”: De Modulatie houdt in dat de netgebruiker een signaal ontvangt
256 van de netbeheerder dat hem opdraagt om een maximale limiet – actief vermogen of
257 percentage van het actief vermogen – van een gegeven productie (injectie) niet te
258 overschrijden, Modulatieconsigne genoemd. Een consigne blijft geldig tot de ontvangst
259 van een nieuw consigne.
260
261 “**MS**”: Middenspanning (groter dan of gelijk aan 1 kV en kleiner dan 30 kV).
262
263 “**MS-cel**”: Middenspanningscel.
264
265 “**MS-Onderstation**”: Logisch geheel van MS-cellen, bij Elia ook wel ‘cabine’ genoemd,
266 en waarop in normale exploitatie minimum één Rechtstreekse voedingsbron injecteert.
267
268 “**Niet-gecompenseerde waarden**”: Term die in het algemeen gebruikt wordt binnen
269 het domein van tellingen en die betekent dat de energiestroom in elke richting in een
270 verschillend register (A+ en A-) wordt opgeslagen.
271 A staat voor actieve energie.
272
273 “**N-1 Criterium**”: Criterium zoals gedefinieerd in de Verordening (EU) 2017/1485 van
274 de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het
275 beheer van elektriciteitstransmissiesystemen, artikel 3.2.14.
276
277 “**Onderaannemer**”: Een Werkgever van een onderneming van buitenaf of een
278 Zelfstandige die in opdracht van een Aannemer werkzaamheden uitvoert in een
279 Inrichting.
280
281 “**Ondersteunende dienst**”: Een dienst die nodig is voor de exploitatie van een
282 transmissie- of distributiesysteem, met inbegrip van balanceringsdiensten en niet-
283 frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, maar uitgezonderd
284 congestiebeheer.
285
286 “**Ontvangstcapaciteit**”: Productievermogen dat zonder versterking van de
287 transformatoren op een Transformatiestation kan aangesloten worden (transformatie
288 inbegrepen).
289
290 “**Parallel**”: Ingebruikneming van een specifiek uitbatingschema dat een elektrische
291 connectie op MS verwezenlijkt tussen netten die in normale toestand niet-gekoppeld
292 uitgebaat worden.
293
294 “**Partijen**”: Elia en de DNB, waarbij naar elk individueel wordt verwezen als een “Partij”.
295
296 “**Persoonsgegevens**”: persoonsgegevens zoals gedefinieerd in de Algemene
297 Verordening Gegevensbescherming (AVG).
298
299 “**PVNB**”: Plaatselijk vervoernetbeheerder (Elia in Vlaanderen)
300
301 “**Ppad**” (Power Put At Disposal): Ter beschikking gestelde contractueel vermogen op
302 het Koppelpunt. Dit vermogen kan zowel voor Afname (Ppad Afn.) als voor Injectie
303 (Ppad Inj.) gedefinieerd worden en komt overeen met het maximale schijnbare
304 vermogen (voor afname en/of injectie) dat de DNB kan afnemen van of injecteren op
305 het Elia-Net. Deze waarde wordt bepaald per Koppelpunt in Bijlage 3.
306

DRAFT FOR APPROVAL

307 “**PQ**”: Power Quality.
308
309 “**Railskoppeling**”: Netelement, in het algemeen bestaande uit een MS-cel uitgerust
310 met een vermogensschakelaar (+ scheiders) die automatisch en/of vanop afstand
311 wordt bediend, dat een directe verbinding maakt tussen twee Rechtstreekse
312 voedingsbronnen op het Elia-net.
313
314 “**RCC**”: Regionaal Controlecentrum, bedrijfsvoeringcentrum van Elia.
315
316 “**Rechtstreekse voedingsbron**”: Bron van elektrisch vermogen die beheerd wordt
317 door Elia en die kan injecteren in een DNB-net.
318
319 “**Snom**”: Nominaal vermogen van het Transformatiestation. Dit vermogen is de som
320 van het nominaal schijnbaar vermogen van de transformatoren naar (en vanaf) de
321 middenspanning zoals die op het terrein geïnstalleerd zijn en voor zover zij dienen
322 voor de voeding van een (of meer) DNB. Indien de transformator uitgerust is met
323 ventilatoren, houdt het nominaal schijnbaar vermogen daar rekening mee (kenmerken
324 voor regime ONAF). Deze waarde wordt bepaald per Transformatiestation in Bijlage
325 3.
326
327 “**Snom IP**”: Nominaal vermogen op het Koppelpunt. Dit vermogen wordt bepaald door
328 het Nominaal vermogen van het Transformatiestation (Snom) te vermenigvuldigen met
329 de verdeelsleutel (%) van het Koppelpunt zoals bepaald in Bijlage 3.
330
331 “**Technische Reglementen**”: Het Technisch Reglement Transmissie, de Technische
332 Reglementen Distributie en de Technische Reglementen Plaatselijk Vervoer.
333 “**Technische Reglementen Distributie**”: Het TRDE Brussel, het TRDE Vlaanderen
334 en het TRDE Wallonië.
335
336 “**Technische Reglementen Plaatselijk Vervoer**”: Het TRGTE Brussel, het TRPVE
337 Vlaanderen en het TRLTE Wallonië.
338
339 “**Technisch Reglement Transmissie**” (TRT): Het Koninklijk Besluit van 22 april 2019
340 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van
341 elektriciteit en de toegang ertoe (BS van 29.04.2019), zoals aangepast van tijd tot tijd.
342
343 “**Technisch Reglement Distributie Elektriciteit Brussel**” (TRDE Brussel): Het
344 technisch reglement voor het beheer van het distributienet van elektriciteit in het
345 Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de toegang daartoe, goedgekeurd bij beslissing
346 van Brugel van 5 december 2018 (BS 05.02.2019), in werking getreden op 1 januari
347 2019 (met uitzondering van artikel 267ter dat in werking treedt op de datum bepaald
348 door Brugel) en zoals aangepast van tijd tot tijd.
349
350 “**Technisch Reglement Gewestelijk Transmissienet Elektriciteit Brussel**” (TRGTE
351 Brussel): Het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 juli 2006
352 houdende goedkeuring van het technisch reglement voor het beheer van het
353 gewestelijk transmissienet voor elektriciteit, zoals aangepast van tijd tot tijd.
354
355 “**Technisch Reglement Distributie Elektriciteit Vlaanderen**” (TRDE Vlaanderen):
356 Het technisch reglement distributie elektriciteit van 20 mei 2019, goedgekeurd bij
357 beslissing van de VREG (BESL-2019-60) (BS 14.10.2019), in werking getreden op 24
358 oktober 2019 en zoals aangepast van tijd tot tijd.
359

DRAFT FOR APPROVAL

360 **“Technisch Reglement Plaatselijk Vervoernet Elektriciteit Vlaanderen”** (TRPVE
361 Vlaanderen): Het technisch reglement plaatselijk vervoernet van elektriciteit van 29
362 mei 2020, goedgekeurd bij beslissing van de VREG (BESL-2020-11) (BS van
363 16.06.2020), in werking getreden op 26 juni 2020 en zoals aangepast van tijd tot tijd.

364
365 **“Technisch Reglement Distributie Elektriciteit Wallonië”** (TRDE Wallonië): Besluit
366 van de Waalse Regering van 3 maart 2011 tot goedkeuring van het technisch
367 reglement voor het beheer van de elektriciteitsdistributienetten in het Waalse Gewest
368 en de toegang daartoe, zoals aangepast van tijd tot tijd

369
370 **“Technisch Reglement Lokaal Transmissienet Elektriciteit Wallonië”** (TRLTE
371 Wallonië): Het Besluit van de Waalse regering van 26 januari 2012 betreffende de
372 herziening van het technisch reglement voor het beheer van het lokale
373 elektriciteitstransmissienet in het Waalse Gewest en de toegang daartoe, zoals
374 aangepast van tijd tot tijd.

375
376 **“Telgegeven”**: gegeven zoals gedefinieerd in het TRT als de hoeveelheid actieve of
377 reactieve energie die gedurende een tijdsperiode wordt geïnjecteerd of wordt
378 afgenomen, gemeten met een meter en in het TRDE Vlaanderen meetgegeven
379 genoemd.

380
381 **“Terugvoeding”**: De actieve energiestroom van het distributienet naar het
382 transmissienet of het plaatselijk vervoernet op niveau van een LGL.

383
384 **“Tflex”** (technical flexibility): Verplichte flexibiliteit voor het oplossen van een congestie
385 op het (openbaar) net:

- 386 • In Vlaanderen spreekt men ook van AmFT (Aansluiting met Flexibele toegang);
- 387 • In Wallonië, komt dit overeen met de definitie van “raccordement avec accès
388 flexible” (aansluiting met flexibele toegang) van het Decreet van 11 april 2014.

389
390 **“TI”**: stroomtransformator (voor beveiliging of sturing).

391
392 **“TP”**: spanningstransformator (voor beveiliging of sturing).

393
394 **“Trans HS Klant”**: Netgebruikers die in de tariefstructuur van DNB genieten van het
395 distributietarief Trans HS.

396
397 **“Transformatiestation”** of « Transformation Station » (TS): Installatie waar vermogen
398 door transformatoren wordt overgedragen van het Elia-net naar het (de) DNB-net(ten).

399
400 **“Trunk”**: Een rechtstreekse en permanente verbinding tussen twee verschillende
401 Transformatiestations van Elia (tussen secundaire van een injectietransformator van
402 een Transformatiestation en de aankomstcel van een ander Transformatiestation) die
403 dienstdoet als vervangingsmiddel voor een transformator en die bestaat uit twee cellen
404 (eventueel met een eigen telling en beveiliging) en een kabelverbinding.

405
406 **“Veiligheidsvoorschriften”** : De algemene veiligheidsvoorschriften een Partij,
407 evenals de specifieke veiligheidsvoorschriften van toepassing bij een Partij naar
408 aanleiding van de uitvoering door deze Partij, haar werknemers, Aannemers of
409 Onderaannemers van bepaalde werken of het gebruik van specifieke werktuigen,
410 evenals de specifieke veiligheidsvoorschriften van een partij van toepassing in haar
411 inrichting en die de nodige informatie bevatten m.b.t. de risico's en de maatregelen

DRAFT FOR APPROVAL

412 inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk van toepassing
413 in de Inrichting alsook de maatregelen inzake eerste hulp, brandbestrijding en de
414 evacuatie van Werknemers.

415

416 **“Welzijn”**: Het geheel van factoren betreffende de omstandigheden waarin arbeid
417 wordt verricht zoals bedoeld in artikel 4, § 1 tweede lid van de Welzijnswet.

418

419 **“Welzijnswet”**: Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers
420 bij de uitvoering van hun werk

421

422 **“Welzijnswetgeving”**: Alle wettelijke en/of reglementaire bepalingen i.v.m. Welzijn en
423 in het bijzonder, maar niet beperkt tot:

424

1) Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van werknemers bij
425 de uitvoering van hun werk (Welzijnswet);

426

2) De uitvoeringsbesluiten bij de Welzijnswet, inzonderheid de Codex
427 over het Welzijn op het Werk, en het Koninklijk Besluit van 25 januari
428 2001 betreffende tijdelijke of mobiele bouwplaatsen;

429

3) Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (A.R.A.B.);

430

4) Algemeen Reglement voor de Elektrische Installaties (A.R.E.I.).

431

432 **“Werkgever”**: Werkgever in de zin van artikel 2, §1, 2° van de Welzijnswet.

433

434 **“Werkgever in wiens inrichting werknemers van een onderneming van buitenaf
435 werkzaamheden komen uitvoeren”**: De werkgever in wiens inrichting werknemers
436 van een onderneming van buitenaf werkzaamheden komen uitvoeren bedoeld in
437 artikel 8, 9, 10 en 11 van de Welzijnswet.

438

439 **“Werkgever van een onderneming van buitenaf”**: De werkgever van een
440 onderneming van buitenaf bedoeld in artikel 8 en 9 van de Welzijnswet.

441

442 **“Werknemers”**: De personen bedoeld in artikel 2, § 1, 1° van de Welzijnswet.

443

444 **“Zelfstandige”**: De zelfstandige bedoeld in artikel 3, § 1, 16° van de Welzijnswet.

445

446